

PARGAS

PARAINEN

TILINPÄÄTÖS 2021

60.16712, 21.96665

Sisällysluettelo

1. Toimintakertomus	
1.1. Kaupunginjohtajan katsaus.....	3
1.2. Kaupungin hallinto.....	5
1.3. Talouden kehitys.....	8
1.4. Kaupungin strategia.....	12
1.5. Olennaiset muutokset kaupungin ja konsernin toiminnassa.....	13
1.6. Henkilöstö.....	15
1.7. Kaupungin ja konsernin tulos ja rahoitus.....	18
1.8. Riskit ja riskienhallinta.....	30
1.9. Lausunto sisäisestä valvonnasta (kaupunki ja konserni).....	33
1.10. Ympäristö ja kestävyys.....	35
1.11. Näkymät.....	37
1.12. Tuloksen käsittely.....	38
2. Talousarvion toteutuminen (kaupunki ja konserni)	
2.1. Yhteenveto.....	39
2.2. Konsernitavoitteet ja niiden seuranta.....	40
2.3. Käyttötalousosan toteutuminen ja talouden toteuma.....	47
___ Vaalit.....	47
___ Tilintarkastus.....	48
___ Konsernipalvelut.....	49
___ Sivistysosasto.....	90
___ Sosiaali- ja terveysosasto.....	111
___ Ympäristöosasto.....	132
2.4. Käyttötalousosan toteutuminen määrärahojen sitovuustasolla.....	148
2.5. Tuloslaskelma.....	149
2.6. Investointiosan toteutuminen.....	150
2.7. Rahoituslaskelma.....	159
3. Tilinpäätöslaskelmat	
3.1. Tuloslaskelma.....	160
3.2. Tase.....	161
3.3. Rahoituslaskelma.....	163
3.4. Liitetiedot.....	164
4. Eritetyt tilinpäätökset	
4.1. Taseyksikkö vesilaitoksen tilinpäätös.....	180
4.2. Työterveyshuolto.....	185
5. Allekirjoitukset ja merkinnät	
5.1. Tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	186
5.2. Tilinpäätösmerkinnät.....	187
6. Luettelot ja selonteot.....	188

TULOT

VEROTULOT

73,3

MILJOONAA EUROA

VALTIONOSUUDET

32,7

MILJOONAA EUROA

TOIMINTATULOT

35,3

MILJOONAA EUROA

MENOT

HENKILÖSTÖ

52,6

MILJOONAA EUROA

OSTOPALVELUT

56,0

MILJOONAA EUROA

MUUT MENOT

24,4

MILJOONAA EUROA

AVAINLUVUT

VUOSIKATE

7,6

MILJOONAA EUROA

LAINAKANTA

2 699

€/ASUKAS

NETTO
INVESTOINNIT

5,6

MILJOONAA EUROA

VÄESTÖ

15 091

12/2021

TULOVERO-
PROSENTTI

20,5 %

TYÖTTÖMYYSASTE

6,2 %

12/2021

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2021 jää historiaan monin tavoin poikkeuksellisen vuotena sekä maailmanlaajuisesti, kansallisesti että paikallisesti Paraisilla.

Keväällä 2020 alkanut koronapandemia jatkui aaltona vielä koko vuoden 2021 ajan ja johti valtakunnallisten ja alueellisten rajoitusten ja suositusten jatkumiseen. Loppuvuodesta 2021 ns. omikronmuunnoksesta tuli hallitseva virusmuunnos, mikä mahdollisti rajoitusten ja toimenpiteiden asteittaisen, mutta nopean vähentämisen vuoden 2022 keväällä. Parainen on onnistunut hyvin kaikissa epidemian eri vaiheissa tehdyissä toimenpiteissä ja pystynyt koko epidemian ajan esimerkiksi ylläpitämään toimivaa terveydenhuoltoa ja tartunnanjäljitystä. Pandemiasta aiheutui vuonna 2021 runsaan 2 miljoonan euron kustannukset, jotka on pääosin katettu valtion pandemian vuoksi kunnille kohdentamalla tuilla.

Joulukuussa 2020, ennen tilinpäätösvuoden 2021 alkua, valtuusto teki päätöksen pitkään suunnitellun koulukeskuksen, ns. luovuuskeskuksen, rakentamisen toteuttamisesta vuosina 2022–2024. Hankkeessa kaupungin kaksi yläkoulua (suomenkielinen ja ruotsinkielinen) ja lukiota (suomenkielinen ja ruotsinkielinen) soveltavat toimintansa uudella tavalla yhteen rakennukseen. Valtuusto päätti samalla myös osarahoittaa uuden monitoimihallin rakentamista. Halli korvaa Sarlinska skolanin entisen liikuntasalin. Kaupungin rahoitusvastuu molemmista hankkeista yhteensä on 21,8 miljoonaa euroa. Pääosin vuosia 2022 ja 2023 rasittava investointi on kaupungille erittäin suuri ja sen arvioidaan lisäävän lainanottoa runsaalla 10 miljoonalla eurolla. Hessundinsalmen ja Kirjalansalmen siltojen rakentamisen myönteisten valtionrahoituspäätösten myötä valtio on voinut edistää näitä hankkeita. Niiden rinnalla on käynnistynyt myös Kuusiston halki kulkevan ns. Paraistenväylän tiesuunnitelman uudistaminen, vaikka väylän rahoituksesta ei vielä ole selvyyttä.

Vuotta leimasivat myös kuntavaalit ja sen myötä valtuuston, hallituksen ja lautakuntien vaihtuminen. Toimielimet aloittivat työnsä syksyllä vuoden 2022 talousarvion käsittelyn merkeissä.

Kaupunki aloitti keväällä 2021 valmistelutyön kaupungin strategian uudistamiseksi. Työ on ollut osallistavaa ja sisältänyt muun muassa lopettaneiden valtuutettujen haastatteluja, asukashaastatteluja, hallituksen, valtuuston ja aluelautakuntien työpajoja sekä paljon johtoryhmätyöskentelyä. Keväällä 2022 päätöksentekoon tuotava strategia näyttää suuntaa kaupungin toiminnolle useiksi vuosiksi eteenpäin.

Eduskunta päätti loppukesästä 2021 hyväksyä lopulliset lakiesitykset, joiden myötä sote-uudistus ja uudet hyvinvointialueet toteutuvat Suomessa. Historiallisen uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö, sopimukset ja irtain omaisuus sekä sosiaali- ja terveydenhuollossa käytettävien tilojen hallinta siirtyvät hyvinvointialueille. Kaupunki on osallistunut aktiivisesti väliaikaisen valmistelutoimielimen työhön ja valmistelee luovuttajan ominaisuudessa siirtoa kevään 2022 aikana. Siirron kaikki taloudelliset vaikutukset eivät ole vielä selvillä ja epäselvyyttä on vielä esimerkiksi kaupungin hyvinvointialueelle vuokraamien sote-kiinteistöjen tulevien vuosien vuokratasosta. Uudistus ja toimintaympäristön muutos merkitsevät sitä, että myös kaupungin on uudistettava organisaatiotaan perusteellisesti. Työ on alkanut alkuvuodesta 2022 ja jatkuu aktiivisesti vuoden 2022 ajan.

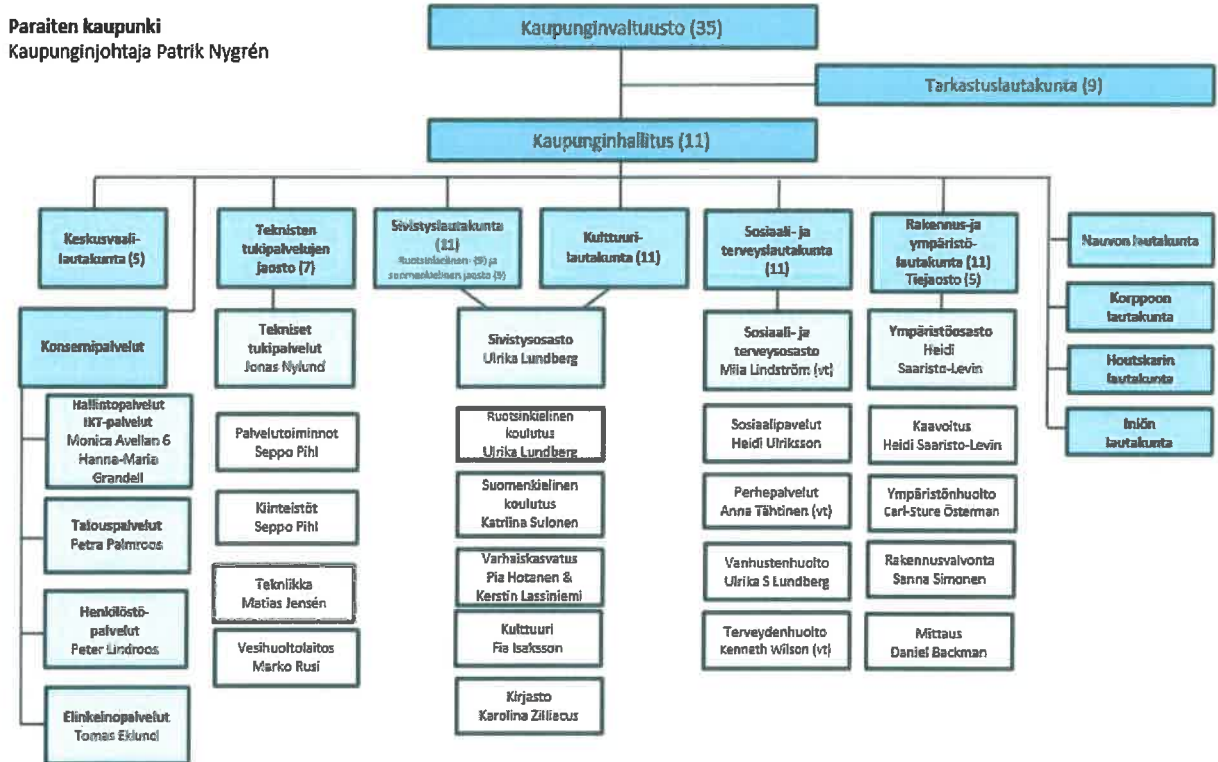
Taloudellisesti vuoteen on liittynyt paljon epävarmuustekijöitä, ja vero- ja valtionosuusennusteissa, joita kaupunki on seurannut vuoden aikana, on ollut suuria vaihteluita. Epävarmuus on kohdistunut sekä ns. koronakorvausten suuruuteen ja kattavuuteen, verokertymään ja -maksuihin että valtionosuuksiin. Vielä syksyllä kokonaisennuste oli se, että kaupunki on vaarassa tehdä merkittävän alijäämän, minkä jälkeen kaupunginhallitus reagoi syksyllä asiaan väliaikaisin kustannuksia hillitsevien toimenpitein.

Kaupungin ulkoisten tulojen toteuma kehittyi kuitenkin syksyn aikana erittäin edullisesti, kun verojen kehitys ja koronatuot ylittivät odotuksemme kaikilla tasoilla ja samalla saimme myönteisen vastauksen kaupungin syksyllä jättämään hakemukseen harkinnanvaraisista valtionosuuksista. Verot toteutuivat 2,9 miljoonaa euroa ja valtionosuudet 1,1 miljoonaa euroa budjetoitua parempina. Toteuma osoittaa 2,5 miljoonaa euroa ylijäämää ja kaupunki pystyi vuoden aikana pienentämään lainakantaansa ilahduttavasti 2,1 miljoonalla eurolla. Kaupunki sai näin käännettyä negatiivisten tulosten trendin.

Erityisesti positiivisen verojen kehityksen mukanaan tuomia myönteisiä näkymiä varjostavat nyt muuttuneen geopolittisen tilanteen aiheuttamat uhat. Venäjä on hyökännyt Ukrainaan häikäilemättömästi ja yllättäen, ja kansainvälinen yhteisö on vastannut tähän erittäin voimakkain pakottein. Sodalla on vaikutuksia koko maan ja Paraisten kaupungin talouden kehitykseen ja se vaikuttaa kuntien taloudellisiin edellytyksiin sekä tulo- että menopuolella. Kaupungilla on pitkäaikaisten korkosuojausjärjestelyjen ansiosta hyvä suoja korkojen nousua vastaan. Samaan aikaan kaupungin on nyt jatkuvasti arvioitava kaikkia Ukrainan sodan aiheuttamia riskejä ja pyrittävä vähentämään ja hallitsemaan niitä tulevina vuosina.

1.2. Kaupungin hallinto

Hallinto- ja viranhaltijaorganisaatio vuonna 2021

Kaupunginhallitus vuonna 2021

30.06.2021 asti:

Varsinaiset jäsenet

Mikael Holmberg
Regina Koskinen
Helena Särkijärvi
Jeanette Laaksonen
Maria Lindell-Luukkonen
Kurt Lundqvist
Widar Nyberg
Markku Orell
Mona Rönholm
Nina Söderlund
Staffan Åberg

Puolue

Rkp puheenjohtaja
Rkp I varapuheenjohtaja
Vihreät II varapuheenjohtaja
Rkp
Sdp
Sdp
Sdp
Kok.
Rkp
Vas.
Rkp

Henkilökohtaiset varajäsenet

Dick Abrahamsson
Kaija Hilke
Sanna Autio
Merja Fredriksson
Hanna Karlsson
Folke Pahlman
Kyösti Kurvinen
Harri Lehtinen
Maj Björk
Lotta Laaksonen
Olof Elenius

31.07.2021 alkaen:

<u>Varsinaiset jäsenet</u>	<u>Puolue</u>		<u>Henkilökohtaiset varajäsenet</u>
Gunilla Granberg	RKP	puheenjohtaja	Linda Lindberg
Staffan Åberg	RKP	I varapuheenjohtaja	Christer Friis
Markku Orell	Kok.	II varapuheenjohtaja	Sammy Järnström
Tina Axén	RKP		Merja Fredriksson
Kaj-Johan Karlsson	RKP		Jan Eriksson
Kurt Lundqvist	RKP		Kyösti Kurvinen
Regina Koskinen	RKP		Jeanette Laaksonen
Maria Sainio	Kok.		Petri Abrahamsson
Mikaela Luoma	SDP		Hanna Karlsson
Egon Nordström	Vihreät		Mona Lehtonen
Nico Ojala	PS		Jarmo Takatupa

Kaupunginhallitus on kokoontunut 17 kertaa ja merkinnyt pöytäkirjoihin 410 pykälää. Kaupunginhallituksen kokousten esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Patrik Nygrén ja pöytäkirjanpitäjänä kaupunginlakimies Monica Avellan ja 1.11.2021 alkaen hallintopäällikkö Hanna-Maria Grandell.

Kaupunginvaltuusto vuonna 2021

30.06.2021 asti:

	<u>Puolue</u>		<u>Puolue</u>
Tarja Rinne	Rkp	puheenjohtaja	
Christer Friis	Rkp	I varapuh.joht.	
Mika Wallin	Vihreät	II varapuh.joht.	
Carita Henriksson	Sdp	III varapuh.joht.	
Petri Abrahamsson	Kok.		Maria Lindell-Luukkonen
Matti Agge	Kesk.		Tom Lindholm
Sanna Autio	Vihreät		Kim Lindstedt
Maj Björk	Rkp		Kurt Lundqvist
Kurt Ekström	Rkp		Widar Nyberg
Olof Elenius	Rkp		Markku Orell
Mia Forssell	Vihreät		Folke Pahlman
Merja Fredriksson	Rkp		Mona Rönnholm
Mikael Holmberg	Rkp		Rolf Schwartz
Tomas Jansén	Rkp		Daniel Strömborg
Tapio Karikko	Sdp		Helena Särkijärvi
Kaj-Johan Karlsson	Rkp		Nina Söderlund
Regina Koskinen	Rkp		Johanna Tengström
Kyösti Kurvinen	Sdp		Laura Wickström
Lotta Laaksonen	Vas.		Staffan Åberg
Harri Lehtinen	Kok.		Yhteensä 35 valtuutettua

31.07.2021 alkaen:

	<u>Puolue</u>			<u>Puolue</u>
Bergqvist Sandra	RKP	puheenjohtaja		
Björkroth Tomas	RKP	I varapuh.joht.		
Järvinen Hanna	Kok.	II varapuh.joht.		
Söderlund Nina	Vas.	III varapuh.joht.		
Abrahamsson Petri	Kok.		Lundqvist Kurt	RKP
Axén Tina	RKP		Luoma Mikaela	SDP
Björk Maj	RKP		Nordström Egon	Vihreät
Ekström Kurt	RKP		Nurro Karl	PS
Eriksson Jan	RKP		Orell Markku	Kok.
Fredriksson Merja	RKP		Peltokorpi Mika	PS
Friis Christer	RKP		Sainio Maria	Kok.
Granberg Gunilla	RKP		Schwartz Rolf	RKP
Järnström Sammy	Kok.		Silventoinen Erika	RKP
Karlsson Kaj-Johan	RKP		Strömborg Daniel	RKP
Koskinen Regina	RKP		Särkijärvi Helena	Vihreät
Kurvinen Kyösti	RKP		Takatupa Jarmo	PS
Laaksonen Jeanette	RKP		Wallin Mika	Vihreät
Laaksonen Lotta	Vas.		Wickström Laura	RKP
Lindell-Luukkonen Maria	SDP		Åberg Staffan	RKP
Lindholm Tom	SDP		Yhteensä 35 valtuutettua	

<u>Puolue</u>	<u>Kaupunginvaltuutettujen määrä</u>
Ruotsalainen kansanpuolue	19
Sosialidemokraatit	3
Kokoomus	5
Perussuomalaiset	3
Vihreät	3
Vasemmistoliitto	2

Paraisten kaupunginvaltuusto on kokoontunut seitsemän kertaa ja merkinnyt pöytäkirjoihin 177 pykälää. Kaupunginvaltuuston kokouksissa pöytäkirjanpitäjänä on toiminut kaupunginlakimies Monica Avellan ja 1.11.2021 alkaen hallintopäällikkö Hanna-Maria Grandell.

1.3. Talouden kehitys

Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet kuntataloudessa hyvin poikkeukselliset. Pandemia vaikutti kuntien toimintaan ja talouteen myös vuonna 2021. Valtion tukitoimet jatkuivat, tosin merkittävästi pienempinä. Kunnat saattoivat vuonna 2021 sen sijaan hakea valtionavustusta vuoden aikana sosiaali- ja terveydenhuollossa syntyneisiin covid-19-kustannuksiin. Pandemian varjostaessa talouskehitystä kunnat ovat myös historiallisen muutoksen edessä. Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alusta oman hyvinvointialueen vastuulle. Muutoksella on suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen.

Kuntatalouden suurimpana haasteena on ollut jo pitkään tulo- ja menorakenteen kehitys. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuvat hieman, kun ikääntyvän väestön palvelutarpeet siirtyvät kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Toisaalta väestön ikärakenteen muutos ja ennustettu hidaskasvu johtavat kunnissa verotulojen vaimeaan kasvuun. Myös suuret investointipaineet sekä kiinteistöihin että infrastruktuuriin tulevat rasittamaan merkittävästi kuntien taloutta.

Talouden toipuminen koronaepidemiasta on ollut Suomessa nopeaa keväästä 2021 alkaen, ja välitön työllisyys on kohentunut edelleen nopeasti. Työttömien työnhakijoiden osuus Suomen työvoimasta oli 10,5 % eli 3,1 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Työttömiä työnhakijoita oli vuonna 2021 keskimäärin 298 600, mikä oli 43 800 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Työttömistä lomautettuja oli keskimäärin 37 300 henkilöä, mikä on 40 600 vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Suomen Pankki on 17.12.2021 julkaissut ennusteensa vuosille 2021–2024. Ennusteen mukaan BKT:n odotettiin kasvavan 3,5 % vuonna 2021, ja kasvu jatkuu ensi vuonna ja ennen kaikkea euroalueen elpyminen jatkuu vahvana. Talouskasvu pysyy vahvana ja jatkuu vuonna 2022 BKT:n kasvaessa 2,6 %. Vuosien 2021–2022 nopean talouskasvun seurauksena tuotantokuilu on lähes kuroutunut umpeen vuonna 2023 ja talouden kasvu hidastuu 1,3 %:iin. Maailmanlaajuiset häiriöt toimitusketjuissa ja komponenttien saatavuudessa sekä korkeat raaka-aineiden hinnat tylsyttävät parhaan terän kasvulta ja kiihdyttävät inflaatiota sekä Suomessa että maailmalla. Myös energian hintojen nousu on ollut voimakasta ja vaikuttaa talouteen laaja-alaisesti. Yhdysvalloissa inflaatio nousi 7 %:iin joulukuussa 2021, ja sen sanotaan olevan korkeimmalla tasollaan lähes 40 vuoteen. Inflaatiotahti Yhdysvalloissa on jatkunut ja se oli 7,5 % tammikuussa 2022.

Tilastokeskuksen mukaan myönnettyjen rakennuslupien määrä on jatkanut laskuaan koko maassa vuoden 2021 lopussa (8 %). Paraisilla rakennuslupapäätösten määrä kasvoi vuoteen 2020 verrattuna 15 % ja kerrosalaneliömetrien määrä 30 %, uusien vakinaisten asuntojen lupamäärä kasvoi 47 % (40 kpl vuonna 2021) ja uusien vapaa-ajanasuntojen lupamäärä 21 % (70 kpl vuonna 2021). Vapaa-ajanasuntojen lupamäärä kasvoi tuntuvasti edellisvuodesta, vuonna 2020 vapaa-ajanasuntojen rakennuslupia myönnettiin 55 kpl. Muiden rakennusten, eli talousrakennusten, saunojen ja vierasmajojen, määrä kasvoi 62 kappaleella (333 kpl vuonna 2021). Rakennuslupapäätös tehtiin 4 teollisuusrakennuksesta, 7 varastorakennuksesta ja 8 maatalousrakennuksesta. Kaikkiaan rakennusvalvonnassa tehtiin vuonna 2021 erilaisia lupapäätöksiä 1 335 kpl (1 159 kpl vuonna 2020). Myönnettyjen ja haettujen lupien määrä Paraisilla jatkoi kasvua ennätystasolle koko vuoden ajan. Uusia asuinrakennuksia oli viimeksi yhtä paljon vuonna 2012 ja uusien vapaa-ajanasuntojen lupamäärä on huipputasolla.

Suomen talouden ennuste, joulukuu 2021

Määrän muutos, %

		2020	P 2021	P 2022	P2023
Tarjonta	BNP	-2,9	3,5	2,6	1,8
	Tuonti	-6,5	3,0	7,0	2,5
Kysyntä	Yksityinen kulutus	-4,7	3,2	3,0	1,8
	Julkinen kulutus	0,5	3,0	0,0	0,5
	Investoinnit	-0,7	1,5	3,5	2,0
	Vienti	-6,8	4,0	7,5	3,0
Muut	Työttömyysaste	7,8	7,6	6,9	6,5
	Kuluttajahintainflaatio	0,3	2,2	2,8	1,6

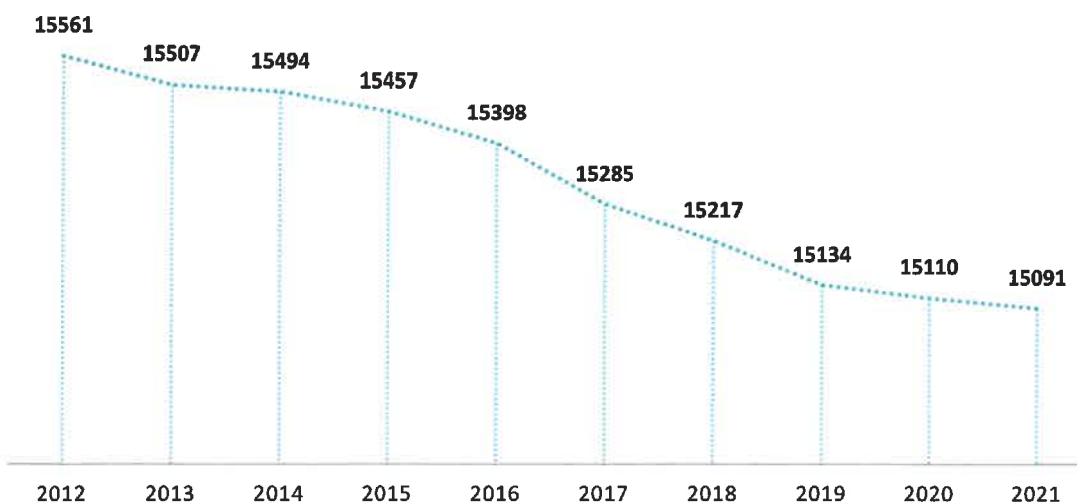
Lähde: Kuntarahoitus ja Tilastokeskus 31.1.2022

Kaupungin väestö

Kaupungin asukasluku on pienentynyt vuodesta 2012 joulukuuhun 2021 mennessä 15 561 asukkaasta 15 091 asukkaaseen. Vuosina 2020–2021 asukasluku väheni 24 hengellä. Vuodesta 2012 lähtien asukasluku on vähentynyt vuosittain 54–475 hengellä. Kaupungin kokonaisnettomuutto oli koko vuonna 2021 + 41 henkeä. Kaupungin asukasluvulla on suuri merkitys kaupungin saamien verotulojen kannalta. Asukasluvun aleneva kehitys on huolestuttavaa ja merkitsee verotulojen vähenemistä, mikä puolestaan johtaa siihen, että kaupungin toiminta on sopeutettava taloudellisiin edellytyksiin, jotka tulojen vähenemisestä seuraavat.

Paraisten kaupungin asukkaat puhuvat 15 eri äidinkieltä. Muiden äidinkielten (eli jokin muu kuin ruotsi tai suomi taikka tuntematon) joukossa yleisimmät äidinkielet olivat arabia (84 henkilöä), viro (74), englantia (52), venäjä (51), thai (30), ukraina (27), saksa (22) ja puola (17). Kaupungin asukkaista 55,09 %:n (8 321) äidinkieli on ruotsi ja 41,62 %:n (6 286) äidinkieli suomi.

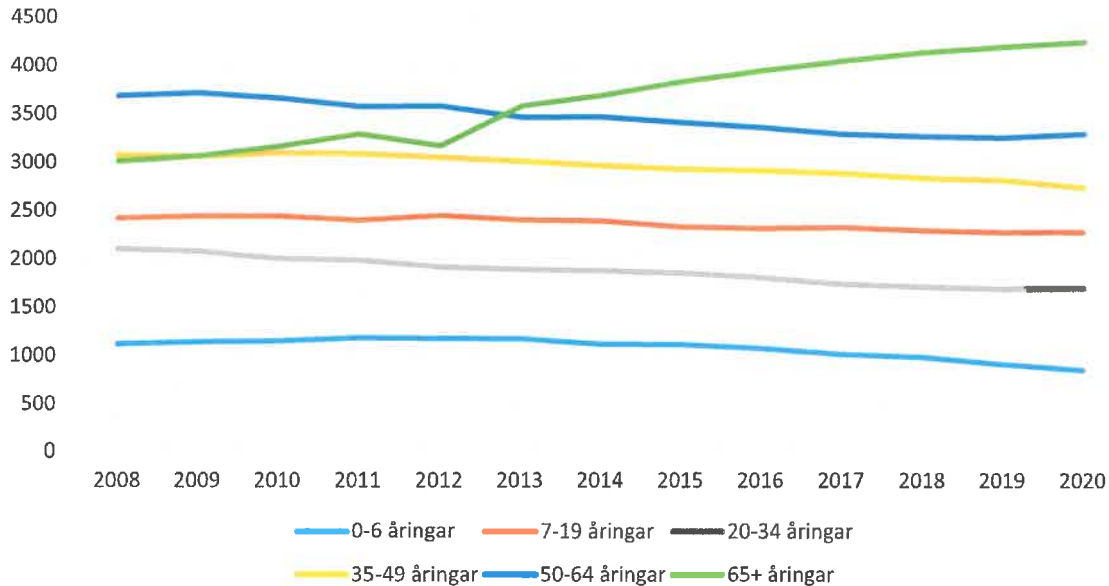
VÄESTÖ

Lähde: Tilastokeskus

Vuodesta 2012 lähtien kaupungissa syntyneiden lasten määrä on kehittynyt negatiiviseen suuntaan ja samalla kaupungin ikääntyneen väestön määrä on kasvanut. Työikäisen väestön määrä on laskusuunnassa, mikä merkitsee Paraisten kaupungin taloudellisen huoltosuhteen heikkenemistä.

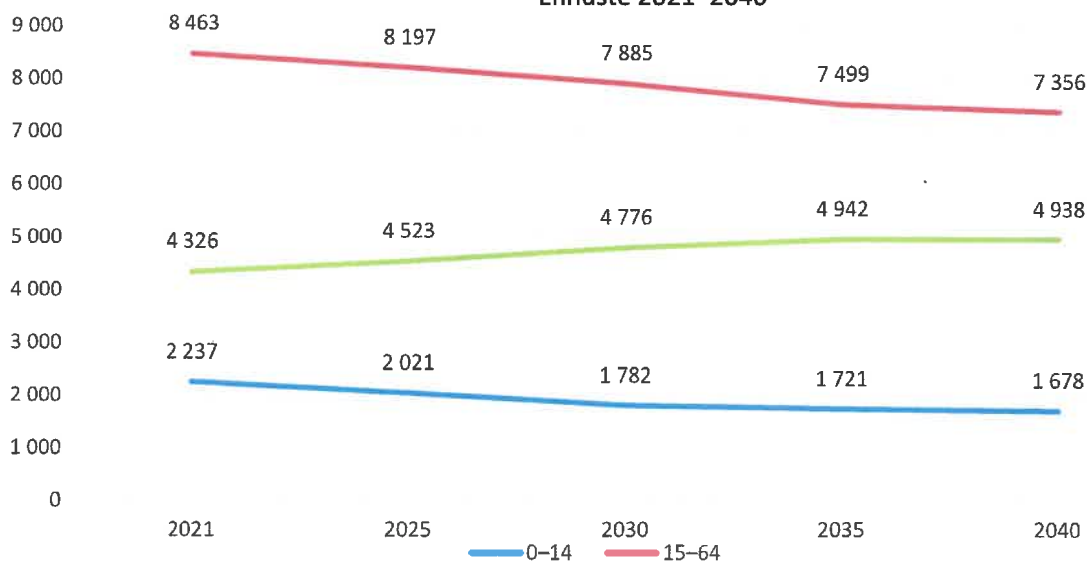
Väestönkehitys

Lähde: Tilastokeskus, Paraisten kaupungin muokkaama

Kaupungin väestörakenteen muutos edellyttää myös kaupungin toimintarakenteiden uudistamista. Kaupungin on kehitettävä toimintaansa vastaamaan kaupungin asukkaiden tarpeita. Suurimmat muutokset tulevat tapahtumaan sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyessä hyvinvointialueelle.

Ennuste 2021–2040

Lähde: Tilastokeskus, Paraisten kaupungin muokkaama

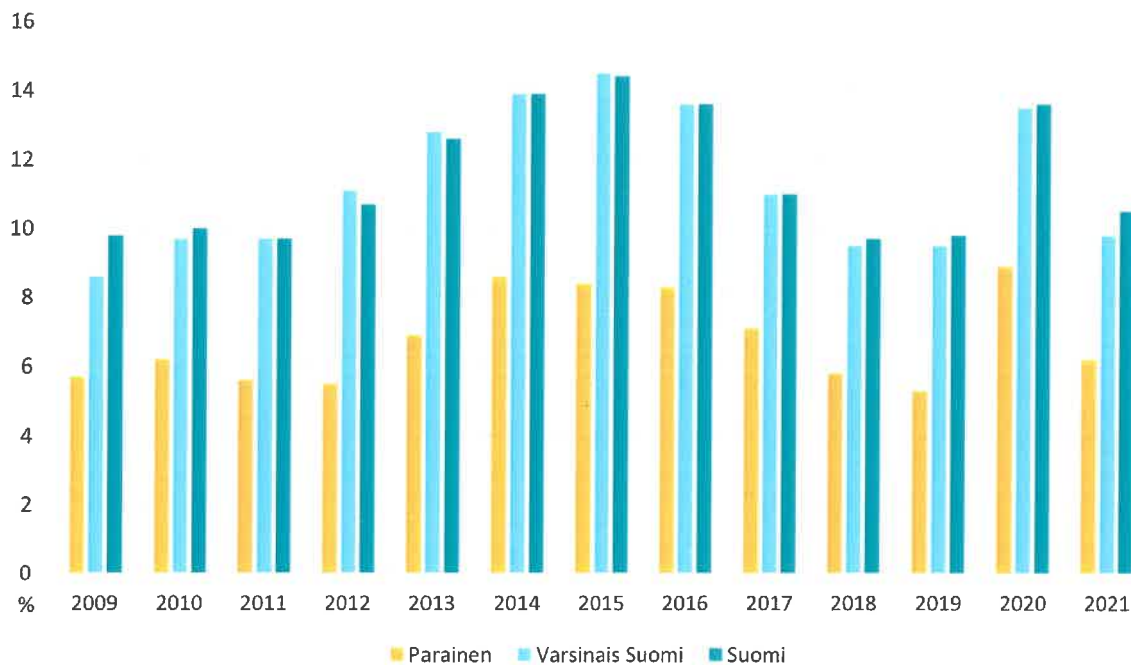
Kaupungin työllisyys

Työllisyys ja tulojen kehitys vaikuttavat kaupungin talouteen. Kun eläkeläisten suhteellinen osuus väestöstä kasvaa, pienenee myös kunnan veropohja. Vuoden 2021 lopussa Paraisilla oli työikäisiä 6 772 ja heistä 6,2 % (418 kpl) oli työttömiä työnhakijoita. Työttömistä työnhakijoista miehiä oli 237 ja naisia 181.

Pitkäaikaistyöttömien määrä Paraisilla on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2021 pitkäaikaistyöttömien osuus oli 27 % (14 % vuonna 2020). Varsinais-Suomessa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 9,8 % eli 3,7 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien osuus työvoimasta oli pienempi kuin koko maassa keskimäärin (10,5 %). Koko alueen alin työttömyysaste on Turunmaan saaristossa (6,9 %) ja koko maassa vain neljässä seutukunnassa on sitä alhaisempi työttömyysaste.

Työttömien työnhakijoiden ja lomautettujen määrä väheni kaikissa Varsinais-Suomen kunnissa, ja tämä koskee kaikkia ryhmiä, niin nuoria, naisia kuin miehiä, kun taas pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut 24 % edellisvuodesta. Työvoiman kysyntä on vuoden aikana ollut poikkeuksellisen suurta ja osaavaa työvoimaa haetaan kaikille toimialoille enemmän kuin viime vuosina. Eniten työntekijöitä haetaan teollisuuteen, mutta myös rakennusalalla työvoiman kysyntä on ollut suurta. Myös puhtaanapitoalalla, sosiaali- ja terveysalalla, majoitus- ja ravitsemisalalla sekä kuljetusalalla on ollut haettavana enemmän työpaikkoja kuin vuosi sitten.

Työttömyys prosentteina työvoimasta

1.4. Kaupungin strategia

Kaupungin strategia vuosille 2018–2022, ”Paraisten kaupunki – Luova saaristo”, koostuu kahdesta osasta. Ensimmäisessä osassa esitellään yleiset tavoitteet. Luova saaristo -teemalla kaupunki haluaa nostaa esiin vahvuuksia ja ominaisuuksia, jotka tekevät Paraisista ainutlaatuisen ja houkuttelevan paikan asua, työskennellä, yrittää ja matkustaa.

Otamme vastuun ongelmista ja ratkaisemme ne.

Parainen on kaupunki, jossa tartumme ongelmiin aktiivisesti ratkaistaksemme ne. Luovuus ongelmanratkaisussa merkitsee sitä, että emme anna vaikeuksien nujertaa meitä, vaan jatkamme työtä löytääksemme uusia, parempia ratkaisuja.

Uskallamme kokeilla.

Olemme uteliaita, eteenpäin pyrkiviä ja ennakkoluulottomia. Uskallamme ottaa riskejä ja kokeilla uusia tapoja tehdä asioita. Epäonnistuminenkin on ok. Ellei uusi tapa heti toimi, voimme hioa sitä, kunnes siitä tulee sellainen kuin pitääkin, tai voimme etsiä toisenlaisen ratkaisun. Odottaminen on harvoin ratkaisu mihinkään.

Uskallamme olla erilaisia.

Paraisilla on kaunein saaristo, kukaan ei pysty kilpailemaan siitä kanssamme. Luova saaristo merkitsee sitä, että uskallamme luottaa vahvuuksiimme ja uskallamme olla erilaisia. Sen sijaan, että kilpailisimme muiden keskenään samanlaisten kaupunkien kanssa, me haluamme korostaa niitä asioita, jotka tekevät meistä erilaisen.

Luovuus elää ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa.

Luova saaristo on sitä, mitä tapahtuu täällä asuvien ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Parainen on kaupunki, joka tukee luovuutta, uusia ideoita, yrittäjyyttä ja yhdistystoimintaa. Kaikkea sitä, joka tuo kaupunkiin luovuutta ja elämää.

Olemme aina olleet luovia.

Saaristo on aina ollut luova. Luovuus on meillä verissä – ihmiset eivät olisi muuten selviytyneet saaristossa. Nyt luovuus löytää uusia ilmenemismuotoja ja Parainen on kaupunki, jossa aktiivisuus, monipuolinen yhdistystoiminta ja kyläyhteisöllisyys leimaavat elämää. Toivotamme kaikki uudet paraislaiset avosylin tervetulleiksi.

Tervetuloa kotiin – tervetuloa mukaan!

Haluamme toivottaa Paraisille tervetulleiksi kaikki, jotka tuntevat haluavansa olla mukana rakentamassa tätä kaupunkia yhdessä meidän kanssamme. Luova saaristo merkitsee sitä, ettei pidä odottaa pääsevänsä valmiiksi katettuun pöytään. Sen sijaan saat olla mukana rakentamassa unelmiasi kaupunkia yhdessä meidän kanssamme. Luomme edellytykset sille, että voit rakentaa Paraisista omanlaisesi.

Strategian toisessa osassa nostetaan esiin viisi strategista painopistealuetta, joihin sisältyy yhteensä 41 toimenpidettä. Nämä viisi strategista painopistealuetta ovat:

- Aktiivista vapaa-aikaa vihreässä kaupungissa
- Tänne on helppo tulla
- Yksilölliset palvelut
- Lisää kaupunkimaisuutta
- Lisää luovuutta ja yrittäjyyttä

Paraisten uuden strategian laatimistyö on käynnistynyt vuoden aikana. Syksyn 2021 aikana koottiin materiaalia, haastatteluja, keskusteluja ja ideoita. Kaupungin henkilöstölle ja luottamushenkilöille on järjestetty neljä strategiatyöpajaa ja strategiasta on koostettu ensimmäinen versio. Kaupungin johtoryhmä, kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto jatkavat strategian työstämistä, ja se valmistuu keväällä 2022.

1.5. Olennaiset muutokset kaupungin ja konsernin toiminnassa

Kaupungin johtoryhmän kokoonpano on ollut seuraava: kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, kaupunginlakimies Monica Avellan 30.9.2021 asti, hallintopäällikkö Hanna-Maria Grandell 25.10.2021 alkaen, elinkeinopäällikkö Tomas Eklund, talouspäällikkö Petra Palmroos, henkilöstöpäällikkö Peter Lindroos, kiinteistöpäällikkö Seppo Pihl, tekninen päällikkö Jonas Nylund, opetuspäällikkö Ulrika Lundberg, sosiaali- ja terveysjohtaja Miia Lindström, kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin ja hyvinvointikoordinaattori Paula Sundqvist.

Vuotta on jälleen leimannut koronapandemia, ja monet yksiköt ovat joutuneet sopeuttamaan toimintansa vallitseviin olosuhteisiin, ja uudet järjestelyt ovat olleet tarpeen. Vahva etätyösuositus on ollut voimassa suuren osan vuotta ja työkuormitus on ollut kova.

Kiinteistöihin kohdistettu toiminta sopeutettiin koronapandemian tilanteeseen, jolloin kyettiin lisäämään turvallisuutta tartuntoja vastaan. Sisäilmatutkimukset ja korjaustoimenpiteet suoritettiin mahdollisuuksien mukaan vuoden lopussa pandemiaan sopeuttamisen takia. Asiakkaiden ja henkilökunnan mahdollisuus käyttää kiinteistöjä varmistettiin rakentamalla olosuhteet koronasuositusten mukaisesti.

Koronan torjuntatoimet ovat olleet huomattavia kaikissa yksiköissä, ja tulokset ovat olleet hyviä. Laajat tartunnat yksiköissä ja osastoilla on pystytty välttämään yksittäisistä sairaustapauksista ja suuresta riskistä huolimatta. Terveystieteiden huolto on pitänyt koko vuoden ajan infektio- ja terveysvastaanottoa tavanomaisen päivystyksen rinnalla. Paraisten kaupungin asukkaiden laajamittainen koronarokottaminen on järjestetty hyvin tuloksin; rokotuskattavuus on yksi Varsinais-Suomen kuntien korkeimmista. Koronapandemia on rasittanut taloutta voimakkaasti vuoden aikana, mutta valtiolta on saatu korvauksia koronasta aiheutuneista kustannuksista.

Vuonna 2021 on valmisteltu sosiaali- ja terveydenhuollon, sairaanhoidon ja pelastustoimen uudelleenjärjestelyä. Siirtyminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle tapahtuu 1.1.2023. Parainen on osallistunut aktiivisesti valmisteluun alueellisissa yhteyksissä osallistumalla väliaikaisen valmistelutoimielimen (Vate) työhön, hankkeisiin ja muuhun yhteistyöhön.

Sosiaali- ja terveystoiminnan organisointi hyvinvointikeskukseen on alkanut muotoutua. Koska kaupunki osti sairaanhoitopiiriltä terveyskeskuksen vierestä entisen mielenterveyskeskuksen tilat, toiminta on keskitetty niihin. Perhekeskistö siirtyi vuokratiloista Vapparintielle kesäkuussa ja perhekeskus siirtyi sinne Ankkuritalosta elokuussa. Perhekeskustoimintaa voitiin siten laajentaa yhteistyössä muun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen ja Vapparintiellä edelleen toimivan psykiatrisen avovastaanoton kanssa. Suuri osa sosiaalipalveluyksiköstä siirtyi hyvinvointikeskukseen marraskuussa. Sosiaali- ja terveysosaston rakenteellisia muutoksia valmisteltiin syksyn aikana, kun sosiaalipalveluyksikön ja perhekeskön toimintojen integroimisesta ja muuttamisesta yhteiseksi yksiköksi tehtiin päätös.

Toiminnan kokonaissuunnitelman jatko hyväksyttiin syksyllä, minkä myötä on mahdollista käyttää kaikkia hyvinvointikeskuksen tiloja ja vapauttaa tiloja tulevaisuudessa nykyistä enemmän potilas- ja asiakastyöhön yhteistyössä saariston vastaanottojen ja toiminnan kanssa.

Fastighets Ab Kustregionens utbildningsfastigheterin omistamat ja Axxell-koulutuksen käyttämät tilat siirtyivät osaksi kaupungin kiinteistömassaa 1.1.2021 alkaen ja urheiluhallitilaan rakennettiin luovuuskeskuksen väistötiloja. Tilat valmistuivat heinäkuussa 2021. Luovuuskeskuksen väistötiloja muodostettiin myös Sarlinska skolaniin ja sen liikuntasali purettiin heinäkuuhun 2021 mennessä. Paraisten Koulukadun koulukeskuksen rakentaminen kilpailutettiin ja rakennustyöt aloitettiin joulukuussa 2021.

Tällä on ollut vaikutusta sekä yläkoulujen että lukioiden toimintaan. Uusia väistötiloja on otettu käyttöön:

- Axxellin liikuntasaliin rakennettiin väistötilat lukiolle
- Sarlinskan liikuntasalin purun myötä osa yläkoulujen ja lukioiden liikuntatunneista siirtyi pidettäväksi Livian liikuntasaliin.
- PSG:n ruokalan muuttuessa rakennustyömaaksi, yläkoulujen oppilaiden ja henkilöstön kouluruokailun väistötilat rakennettiin Paraistenseudun koulun liikuntasaliin.

Träsk skolan vuokrattavat tilat vastaanotettiin joulukuussa 2021 vanhan osan korjausten ollessa keskeneräiset. Uusi Träsk skola rakennettiin tavoitteena muutto helmikuussa 2022.

Nilsbyn koulun tiloissa alkoi kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu elokuussa 2021.

Varhaiskasvatukseen on tehty suhdelukuja koskeva muutos 1.8.2021 alkaen. Poikkeaminen suhdeluvusta ei ole sallittua henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä, ei edes äkillisten poissaolojen yhteydessä. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain muutokset tulivat voimaan 1.8.2021. Tulorajaa on korotettu, joten noin 30 %:lla paraislaisista lapsista on maksuton varhaiskasvatus.

Varhaiskasvatuksen työehtosopimusmuutokset toteutettiin 1.9.2021. Kelpoisuusvaatimukset täyttävät päiväkodin johtajat, varhaiskasvatuksen opettajat ja varhaiskasvatuksen erityisopettajat siirtyivät KVTES:n piiristä OVTES:n piiriin.

Ruokapalvelujen osuudella Aromi-ohjelman käyttöönotto toteutettiin. Ohjelman avulla käyttäjäosapuoli voi tilata suoraan tarvitsemansa ruokatoimitukset Kaarea Oy:ltä. Yhtiön kanssa päivitettiin ruokapalvelusopimus molempien osapuolten tarpeen mukaisesti.

Koronapandemia on vaikuttanut kulttuuri- ja vapaa-aikatoimeen myös vuonna 2021 toimitilojen sulkemisten ja lykkääntyneiden ja peruuntuneiden tapahtumien muodossa. Vuoden aikana on kuitenkin kehitetty digitaalinen alusta, kultturelli.fi, erilaisille digitaalisille kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluille.

Syksyllä 2021 kulttuuriyksikkö on toteuttanut ulkopuolisen rahoituksen turvin kulttuuripalveluja palvelukodeissa asuville tai kotipalvelun asiakkaana oleville senioreille. Senioreille on järjestetty säännöllisiä kulttuurikerhoja ja jaettu kulttuurikasseja kotihoidon kautta. Toiminta jatkuu vuonna 2022.

Koronatilanteen takia saariston kirjastojen omatoiminto on ollut suljettuna noin kuuden kuukauden ajan ja kirjastoissa oleskelussa on ollut rajoituksia. Paraisten kirjasto sai vuoden aikana Vuoden ennakkoluuloton edelläkävijä Turunmaalla -tunnustuksen. Palkinnon myönsi Punainen Risti.

Paraisten keskustan yleiskaavan uudistustyö jatkui vuoden 2021 aikana ja kaavaehdotus asetettiin nähtäville. Syksyllä kaavaehdotuksesta järjestettiin mukavasti osallistujia kerännyt avoimien ovien tilaisuus kirjaston aulassa.

Uutta tonttutuotantoa toteutettiin kerrostalojen muodossa kaupungintalon viereen Norra Famnen -hankkeessa ja uusia omakotitaloalueita suunniteltiin Paraisten Aurinkokaareen ja Rantamäkeen ja Nauvon Lövstrandintielle. Hirsälölle vahvistettiin ranta-asemakaava sisältäen vapaa-ajantontteja, joista osa sijaitsee kaupungin omistamilla mailla.

Kaavoitusyksikkö on osallistunut aktiivisesti Kirjalansalmen sillan, Hessundinsalmen sillan, Paraistenväylän (Kurkela–Kirjala) ja Papinholman kohdalla sijaitsevan Kuusistonsalmen sillan suunnitteluun. Kaupunki on tehnyt teihin liittyvää edunvalvontaa aktiivisesti muun muassa antamalla lausunnon valtion väyläverkon investointiohjelmasta 2022–2029. Ohjelmaan sisältyy muun muassa Kivimon lossin korvaaminen sillalla. Joulukuussa valtio päätti suunniteluvaroista Saariston Rengastien kevyen liikenteen väylän tiesuunnitelman päivittämiseen Prostvikin ja Nauvon keskustan välisellä osuudella.

Rakennusvalvonta järjesti syksyllä koulutuksen rakentamisen ajankohtaisista asioista (energia, palo- ja vesi- ja viemärimääräyksistä, suunnitelmista, laadusta).

Kilpailutuksen tuloksena rakennusvalvonnan sähköinen asiointiohjelma vaihtui. Sähköisen arkistointiohjelman kilpailuttamista on valmisteltu vuoden aikana ja kilpailutus tapahtuu 2022 keväällä.

Vuonna 2021 tontinluovutuksia tehtiin edellisvuosia enemmän, yhteensä 15 kpl, mikä voi johtua markkinoinnin lisäämisestä ja tonttikampanjasta, jossa tonttien hintoja alennettiin väliaikaisesti vuoden lopussa. Kiinnostuksen lisääntyminen saaristoa kohtaan koronapandemian aikana on myös yleisesti lisännyt kiinteistöhankintoja ja investointeja. Rakentamattomien pientalotonttien lisäksi kaupungilla oli loppuvuodesta 2021 varattuna kaksi rivitalotonttia ja Nauvosta myytyinä yksi rivitalotontti. Vuoden aikana on myyty Paraisten Vanha kunnantupa ja entinen Mossalan koulu. Loppuvuodesta tehtiin myyntipäätös entisestä Sunnanbergin koulusta, joka myytiin 18.1.2022.

1.5.2020–30.4.2021 toteutettiin kokeilujakso, jonka aikana kaupungin omakotitonttien välityksestä ovat vastanneet kiinteistönvälittäjät. Kokeilu ei johtanut suunniteltuun työpanoksen säästymiseen. Kokeilu osoittaa, että välittäjiä voidaan käyttää vaikeasti saavutettavien kohteiden, kuten saaristossa sijaitsevien vapaa-ajantonttien tai vastaavien myynissä, mutta ei tavanomaisten pientalotonttien myynissä.

Vuoden aikana on toteutettu kaupungin karttatieto-ohjelman päivitys ja rakennusvalvonnan lupatyökalun vaihdos sekä analysoitu rakennuskantatietoja rakennus- ja huoneistorekisterin päivityshankkeessa.

Useamman vuoden tauon jälkeen vuonna 2021 on toteutettu uusia asuinalueita Valoniemen infran rakentamisen myötä. Pääkatujen Rantatie ja Sementtitie sekä Kirkkoesplanadin osien saneeraus voitiin toteuttaa valtuuston myöntämällä investointimäärärahalla.

Venesulun kunto ja peruskorjaustarve lisäävät käyttö- ja investointikustannuksia tulevina vuosina ja muodostavat tällä hetkellä taloudellisen huolenaiheen. Jäähallin sosiaalituloissa havaittiin keväällä kosteus-/vesivaurio ja se korjattiin kesän ja syksyn aikana.

Vuonna 2021 on määritetty vesihuoltolaitoksen Paraisten, Nauvon ja Korppoon toiminta-alueet asianmukaisine nähtävillä pitoprosesseineen ja ne on hyväksytty kaupungin toimitelmissä. Vesihuoltolaitoksen päivitettyjen yleisten toimitusehtojen laatiminen on saatu päätökseen; toimitusehdot on hyväksytty kaupungin toimitelmissä ja toimitettu kaikille asiakkaille loppuvuodesta 2021. Toukokuussa 2021 myönnettyssä ympäristöluvassa edellytetyn Korppoon jätevedenpuhdistamon mittavan investoinnin esisuunnittelu on tehty vuonna 2021 ja suunnittelu etenee vuonna 2022 detaljisuunnittelulla. Ympäristö lupa edellyttää, että investointi on käytössä 1.1.2024.

Elinkeinopalveluille vuosi oli haastava. Messut ja tapahtumat oli pääsääntöisesti peruttava, ja infotilaisuudet ja kokoukset järjestettiin etänä. Kotimaan matkailulla meni kuitenkin hyvin ja kesä oli tältä osin erittäin onnistunut.

Sekä matkailupäällikkö että viestintäpäällikkö lopettivat kesäkuussa. Kaupunki sai uuden matkailupäällikön elokuun lopussa, mutta uusi viestintäpäällikkö päätettiin jättää palkkaamatta. Loppuvuodesta aloitettiin sen sijaan prosessi tiedottajan palkkaamiseksi.

Hankepuolella käynnistettiin muun muassa uusi matkailuhanke Kestävä matkailu, jonka tavoitteena on kehittää kestävä matkailua kohdetasolla, tarjota matkailu yrityksille koulutusta ja opastusta kestävyysasioissa ja kehittää uusia reittejä, jotka noudattavat luontoarvojen ja kestävä matkailun periaatteita.

1.6. Henkilöstö

Paraisten kaupungin henkilöstöpalvelut laatii henkilöstöraportin, joka toimitetaan samanaikaisesti tilinpäätöksen kanssa. Raportti, joka noudattaa Kuntaliiton suosituksia henkilöstöresurssien kuvaamisesta ja arvioinnista, sisältää yksityiskohtaiset tiedot kaupungin henkilöstöstä, henkilöstön ikärakenteesta, osaamisen kehittämisestä, terveydestä sekä näihin liittyvistä kustannuksista. Henkilöstöraportissa kuvataan myös toimenpiteitä, joilla kaupungin henkilöstöpolitiikkaa ylläpidetään ja kehitetään henkilöstöstrategian tavoitteiden mukaisesti.

Suosituksen mukaisesti henkilöstömäärä ilmoitetaan sekä henkilöstömääränä 31.12.2021 että henkilötyövuosina. Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikaisen henkilön työpanos muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuosi). Osa-aikaisuus lasketaan työajasta.

Vain osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden kalenteripäiviin (esim. työssä 1.3.–31.5. = $92 / 365 = 0,25$ henkilötyövuotta).

Edellä mainitulla tavalla lasketut henkilötyövuodet lasketaan yhteen. Henkilötyövuoden määrä on aina enintään yksi, jolloin ylitöitä tai muullakaan tavoin tehtyä normaalin työajan ylittävää työaikaa ei oteta laskennassa huomioon.

Talousarvion ja -suunnitelmaan on sisällytynyt henkilötövuosilaskelma, joka on perustunut talousarvion laatimisaikana voimassa olleisiin palvelussuhteisiin ja arvioon määräaikaisen henkilöstön, kuten sijaisten ja kausityöntekijöiden, tarpeesta.

Palvelusuhteet	Miehet	Naisia	Yhteensä 2021	Työntekijät 2020	Muutos 2021/2020
Vakituiset	138	741	879	876	0,3 %
Määräaikaiset joista sijaiset	58	247	305	294	3,7 %
	18	141	159	127	25,2 %
Yhteensä	196	988	1184	1170	1,2 %
Henkilötövuodet	174	892	1066	1099	-3,0 %

Eri osastojen ja konsernipalvelujen vakinainen henkilöstö 31.12.2021

Vakituinen henkilöstö	2021	2020	Muutos 2021/2020
Konsernipalvelut	39	41	-4,90 %
Tekniset tukipalvelut	56	57	-1,80 %
Sivistysosasto	372	378	-1,60 %
Sosiaali- tai terveys	378	367	3,00 %
Ympäristösosasto	34	33	0,30 %
Yhteensä	879	876	0,30 %

Henkilötövuodet	2021	2020	Muutos 2021/2020
Konsernipalvelut	58	52	11,5 %
Tekniset tukipalvelut	80	69	15,9 %
Sivistysosasto	446	498	-10,4 %
Sosiaali- tai terveys	450	446	0,9 %
Ympäristösosasto	32	34	-5,9 %
Yhteensä	1066	1099	-3,0 %

Henkilötövuosien toteuma perustuu palkanlaskentaohjelman tietoihin (teoreettiset henkilötövuodet vähennettynä palkattomilla vapailla).

Henkilöstökulut

Kunnallisten pääsopimusten 2020–2021 sopimuskausi tuli voimaan 1.4.2020. Yleiskorotus 1.4.2021 nosti tehtäväkohtaisia palkkoja ja henkilökohtaisia lisiä 1,0 %:lla. Paikallisneuvottelujen jälkeen jaettiin lisäksi 0,8 %:n paikallinen järjestelyerä. Paikallinen järjestelyerä laskettiin maaliskuun 2021 palkkasummasta. Eri virka- ja työehtosopimuksissa tavoiteltiin seuraavia kustannusvaikutuksia: KVTES 14 700 euroa, OVTES 6 000 euroa ja TS 2 300 euroa. Myös lääkärisopimuksessa järjestelyerä käytettiin palkkauudistukseen, yhteensä lääkärisopimuksessa jaettiin 1 047 euroa. Yksityiskohtainen selvitys neuvottelutuloksista annetaan henkilöstöraportissa.

1 000 €	Toteuma 2021	TA 2021	Poikkeama %	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2018
Palkkakulut	42 176	42 013	0,4 %	40 917	40 221	39 126
Eläkekulut	8 911	8 884	0,3 %	8 820	8 529	8 413
% palkoista	21,1 %	21,2 %		21,6 %	21,2 %	21,5 %
Muut sivukulut	1 481	1 644	9,9 %	1 273	1 443	1 537
% palkoista	3,5 %	3,9 %		3,1 %	3,6 %	3,9 %
Yhteensä	52 569	52 541	0,1 %	51 010	50 193	49 076

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolot esitetään kalenteripäivinä siten, että yksi kokonainen poissaoloviikko on 7 kalenteripäivää, vaikka se pääsääntöisesti koostuukin 5 työpäivästä. Sairauspoissaolojen kuvaamiseksi suhteessa työpanokseen sairauspoissaolot kuvataan suhteessa henkilötyövuosien määrään. Sairauspoissaoloja oli vuonna 2021 keskimäärin 17,1 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä vastaa noin 13 työpäivää. Vuonna 2020 sairauspoissaoloja oli keskimäärin 14,2 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden (noin 10 työpäivää).

1.7. Kaupungin ja konsernin tulos ja rahoitus

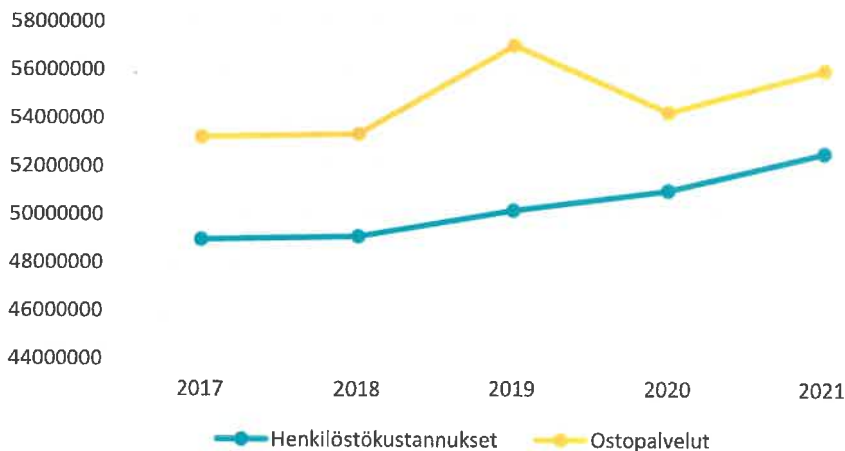
Tuloslaskelma ja tunnusluvut

Toimintatulot ja -menot

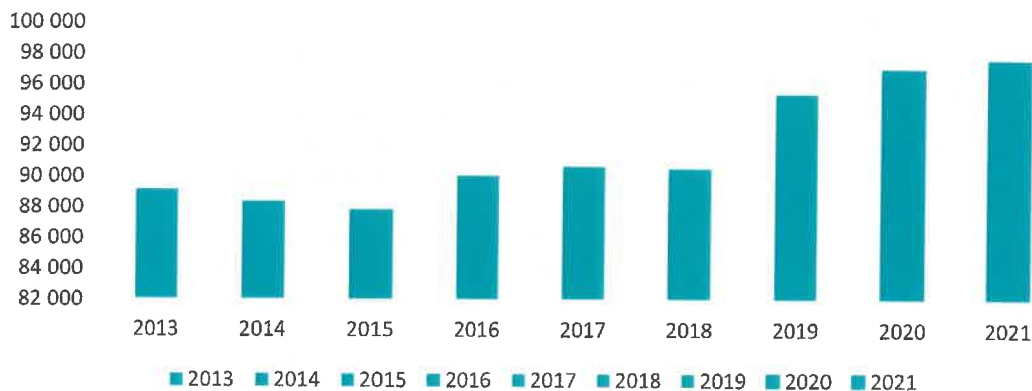
Kaupungin ulkoiset toimintatulot olivat vuonna 2021 yhteensä 20 042 000 euroa, eli peräti 3,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2020. Ulkoisten toimintatulojen lisäys tulee pääosin koronakustannuskorvauksista, joita valtio myönsi kaupungille kahteen otteeseen vuoden aikana. Tammi-elokuussa kaupunki sai koronakorvauksia noin 1,5 miljoonaa euroa ja syys-joulukuun ajalta odotetaan saatavan vielä noin 0,8 miljoonaa euroa. Toisin kuin vuonna 2020, nämä kustannuskorvaukset on vuonna 2021 kirjattu annetun ohjeistuksen mukaisesti toimintatuloiksi.

Ulkoiset toimintatulot kattoivat 17,0 % kuluista, vastaava prosentti edellisvuonna oli 14,8 %. Kokonaiskulut olivat 117 689 000 euroa (113 855 000 euroa), eli ne kasvoivat noin 3,8 miljoonalla eurolla vuodesta 2020. Kulujen kasvu johtuu pääasiassa ennakoimattomista ja budjetoimattomista koronakustannuksista. 3,8 miljoonan euron kokonaiskasvusta suorat koronakustannukset muodostavat noin 2,1 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat yhteensä 52 569 000 euroa, mikä on 44,7 % toiminnan kuluista. Henkilöstökulut nousivat 3 % vuoteen 2020 verrattuna. Ulkoisista ostopalveluista muodostui 52 455 000 euroa (50 951 000 euroa), eli lisäystä oli 1 503 000 euroa. Kaupungin toimintakate (toiminnan nettomenot) oli 97 647 000 euroa, eli 614 000 euroa suurempi kuin vuonna 2020. Toimintakate kasvoi siis 0,6 % (2020: 1,7 %, 2019: 5,4 %).

Henkilöstökulujen ja ostopalvelujen kehitys

Toimintakate

Verotulot ja valtionosuudet

Myös vuosi 2021 on ollut poikkeuksellinen vuosi kaupungin verotulojen suhteen. Vallitseva koronaepidemiatilanne on aiheuttanut suuria vaihteluita kaupungin verotuloja koskeviin ennusteisiin. Valtiovarainministeriö ja Kuntaliitto ovat vuoden aikana tarkistaneet veroennusteitaan useaan kertaan ja summat ovat vaihdelleet suuresti. Kunnille ei ole vuoden aikana kohdistettu uusia koronatukitoimenpiteitä, jotka olisivat vaikuttaneet verotuottojen kehitykseen.

Summat tuhansina euroina	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Muutos 2020- 2021	Muutos BU 2021-2012
Tulovero	54 276	55 114	57 437	57 878	59 976	61 460	2 539	2 098
Kiinteistövero	9 109	9 399	8 673	9 401	9 542	9 470	869	141
Yhteisövero	2 304	2 534	2 600	3 046	3 735	2 742	1 135	689
Verotulot yhteensä	65 689	67 047	68 710	70 325	73 253	73 672	4 543	2 928

Vuonna 2021 verojen kehitys oli selvästi kasvusuunnassa kesällä ja syksyllä ja Tilastokeskuksen mukaan työllisyys nousi peräti 74,9 %:iin. Positiivinen kehitys näkyy sekä tulo- että yhteisöverossa.

Kiinteistöveroprosentteja korotettiin vuonna 2015 – yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35 %:sta 1,50 %:iin ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,40 %:sta 0,47 %:iin – minkä jälkeen ne ovat pysyneet ennallaan.

Yhteisöveron kasvu johtuu pääasiassa siitä, että kuntien yhteisövero-osuutta verovuodelta 2020 korotettiin 10 prosenttiyksiköllä. Myös kuntien osuutta vuodelta 2021 korotettiin 10 prosenttiyksiköllä.

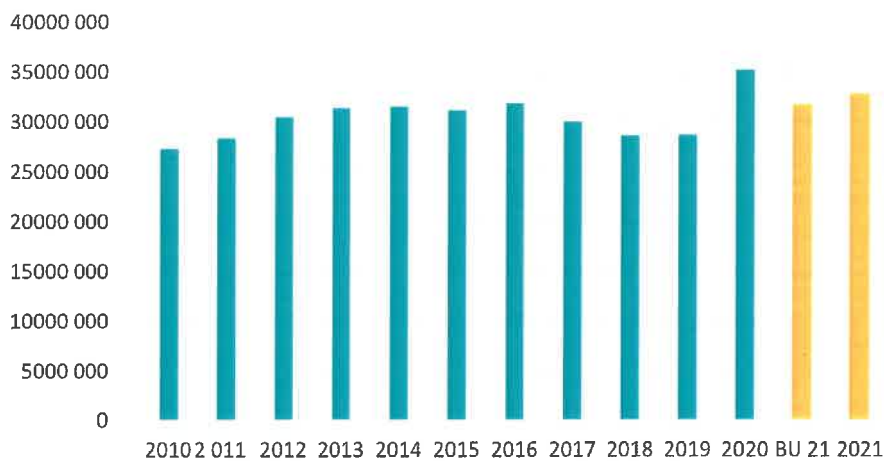

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät sosiaali- ja terveydenhuolto, varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, kirjastot, yleinen kulttuuritoimi ja taiteen perusopetus. Valtionosuudet ovat yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 23.8.2021 §:ssä 245 jättää valtiovarainministeriölle hakemuksen harkinnanvaraisesta valtionosuuden korotuksesta vuodelle 2021. Korotusta haettiin noin 80 euroa asukasta kohden eli yhteensä 1,2 miljoonaa euroa. Kaupunki sai valtiovarainministeriöltä 25.11.2021 myönteisen päätöksen, jossa oli hyväksytty harkinnanvaraisena korotuksena 66 euroa asukasta kohden eli yhteensä 1 miljoona euroa. Näin ollen valtionosuudet olivat vuonna 2021 yhteensä 32 722 781 euroa. Budjetoitu määrä oli 31 647 000 euroa. Ei harkinnanvaraiset valtionosuudet toteutuivat talousarvion mukaisina.

Valtionosuuksien kehitys

Vuosikate- Poistot - Tulos

Rahoitus

Rahoitusmenot ovat vähentyneet useiden vuosien ajan, mutta kahden viime vuoden ajan ne ovat vähitellen kasvaneet. Kaupungin maksettavaksi on kahden viime vuoden aikana tullut useita uusia maksuja, joiden vuoksi rahoituskulut eivät laske enää enempää. Vuonna 2021 kaupungin kokonaisrahoituskulut olivat 699 770 euroa eli samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Rahoituskuluihin sisältyy 96 000 euron korkosuojauskulut kaupungin osuudelle Turun Seudun Vesi Oy:n lainoista.

Tilikauden tulos

Poistot olivat vuonna 2021 yhteensä 5 149 000 euroa (4 881 000 euroa). Erään sisältyy 287 573,60 euron ylimääräinen poisto Sarlinska skolanin liikuntasalin purkamisesta.

Tilikauden tulokseksi muodostui 2 480 568 euroa (2020: 1 100 816 euroa).

Tilikauden ylijäämä oli 2 522 248 euroa (2020: ylijäämä 1 142 495 euroa).

Konserni

Konsernin toimintakate oli -94 788 000 euroa (-94 220 000 euroa). Konsernitasolla vuosikatteeksi muodostui 10 278 000 euroa (8 811 000 euroa), mikä on 1 467 000 euroa enemmän kuin vuonna 2020. Konsernin poistot olivat 7 165 000 euroa. Konsernin tulos oli 3 112 616 euroa, mikä on 1 631 218 euroa parempi kuin vuonna 2020. Tuloslaskelma osoittaa ylijäämää 3 052 088 euroa (2020: 1 444 257 euroa).

Tuloslaskelma 1 000 €	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Toimintatuotot	20 042	16 822	57 639	52 576
Toimintamenot	-117 689	-113 855	-152 469	-146 825
Osuus osakkuusyhteisöjen tuloksesta			42	30
Toimintakate	-97 647	-97 033	-94 788	-94 220
Verotulot	73 253	68 710	73 253	68 710
Valtionosuudet	32 723	35 202	32 723	35 202
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1	1	5	4
Muut rahoitustuotot	129	138	52	99
Korkokulut	-813	-820	-940	-958
Muut rahoituskulut	-17	-15	-27	-25
	-700	-697	-910	-881
Vuosikate	7 629	6 182	10 278	8 811
Poistot ja arvonalennukset	-5 149	-4 881	-7 165	-7 130
Satunnaiset erät	0	-200	0	-200
Tilivuoden tulos	2 481	1 101	3 113	1 481
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	42	42		
Tilikauden verot			-85	-90
Laskennalliset verot			16	49
Vähemmistöosuudet			9	4
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 522	1 142	3 052	1 444
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot / Toimintakulut %	17,0 %	14,8 %	37,8 %	35,8 %
Vuosikate / Poistot %	148,2 %	126,7 %	143,3 %	123,6 %
Vuosikate, €/ asukas	506	410	681	584
Asukasmäärä	15 091	15 077	15 091	15 077

Tunnuslukujen kaavat

Toimintatuotot/Toimintakulut
 $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista
 $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Tase ja tunnusluvut

Kaupungin ja kaupunkikonsernin tavoite – joka niiden tavoitteena tulee myös kuntalain mukaisesti olla – on talouden tasapainottaminen pitkällä aikavälillä. Jos kaupunki täyttää yhden tai useamman kriisikuntakriteerin, sen toimintavapaus sekä käyttötalouden että erityisesti investointimahdollisuuksien osalta kapenee. Tämä johtuu lähinnä kuntalain säädöksistä, joissa on lähtökohtana, että talous on tasapainotettava ja kertyneiden tulojen on katettava sekä käyttö- että investointikulut.

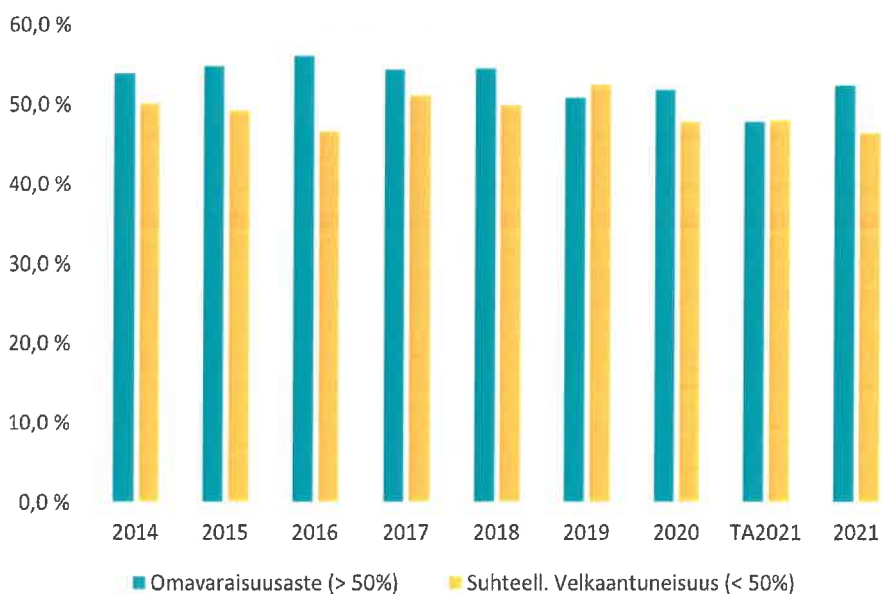
Tärkein yksittäinen kriisikuntakriteeri on se, että kaupungin tase osoittaa ylijäämää. Kaupungilla on kertynyttä ylijäämää 9 329 000 euroa ja konsernilla 13 583 000 euroa.

Omavaraisuus kuvaa sitä, kuinka paljon omaa pääomaa kaupungilla on suhteessa taseen loppusummaan. Mitä korkeampi omavaraisuus on, sitä parempi on organisaation asema rahoitusmahdollisuuksien muuttuessa odottamattomasti ja sitä vähemmän haavoittuvaisia kaupunki ja sen tytäryhtiöt ovat korkotasojen noustessa. Paraisten kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2021 oli 52,4 % (51,8 %) ja konsernin 48,3 % (47,1 %), eli vuodesta 2020 on tapahtunut parannusta.

Velkaantuneisuusaste kertoo, kuinka suuri osa vuoden toimintatuotoista tarvitaan kaikkien korollisten velkojen takaisin maksamiseen. Suhteellinen velkaantuneisuusaste oli vuonna 2021 kaupungin osalta 46,4 % (47,8 %) ja konsernin osalta 46,5 % (46,5 %). Kaupungin velkaantuneisuusasteen tulisi olla alle 50 %, mikä vuonna 2021 saavutettiin.

Kaupungilla oli lyhytaikaisia joukkovelkakirjalainoja 30 miljoonaa euroa eli saman verran kuin aikaisempina vuosina. Kokonaislainakanta oli 40 733 000 euroa eli 2 699 euroa asukasta kohden (2020: 2 839 euroa asukasta kohden). Kaupungin kokonaislainakanta pieneni 2 069 000 eurolla vuodesta 2020. Konsernin kokonaislainasumma oli 47 624 000 miljoonaa euroa (51 210 000 euroa).

Kaupungin omavaraisuusasteen ja velkaantuneisuusasteen kehitys

Tase ja tunnusluvut

VASTAAVA	Kaupunki		Konserni	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
1 000 €				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
	116 366	115 941	129 482	129 826
Aineettomat hyödykkeet	633	779	855	997
Aineettomat oikeudet	0	0	32	21
Muut pitkävaikutteiset menot	633	779	823	976
Aineelliset hyödykkeet	99 557	97 451	123 555	122 232
Maa- ja vesialueet	15 997	15 352	16 597	15 958
Rakennukset	48 472	48 845	67 696	68 679
Kiinteät rakenteet ja laitteet	31 385	32 341	31 470	32 421
Koneet ja kalusto	216	410	2 313	2 673
Muut aineelliset hyödykkeet	10	10	1 241	1 318
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 477	493	4 238	1 183
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	16 176	17 712	5 072	6 598
Osuusyhteisöosuudet			495	484
Osakkeet ja osuudet	16 132	17 668	4 491	6 028
Muut lainasaamiset	44	44	35	36
Muut saamiset	0	0	50	49
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	107	107	603	519
Valtion toimeksiannot	0	0	198	156
Muut toimeksiantojen varat	107	107	405	363
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 669	9 905	19 162	16 199
Vaihto-omaisuus	208	233	752	841
Aineet ja tarvikkeet	208	233	750	838
Valmiit tuotteet	0	0	2	3
Ennakkomaksut	0	0	0	0
Saamiset	6 764	5 000	10 215	8 357
Myyntisaamiset	3 087	2 939	4 522	4 430
Lainasaamiset	16	16	16	16
Muut saamiset	1 658	973	2 268	1 648
Siirtosaamiset	2 002	1 071	3 409	2 263
Rahoitusomaisuusarvopaperit	7	7	304	263
Osakkeet ja osuudet	7	7	7	7
Muut arvopaperi	0	0	297	256
Rahat ja pankkisaamiset	5 691	4 666	7 891	6 738
	129 143	125 953	149 247	146 544

VASTATTAVAA

1 000 €

	Kaupunki		Konserni	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA	67 051	64 529	71 457	68 411
Peruspääoma	57 598	57 598	57 598	57 598
Peruspääoma säätiöissä	0	0	2	2
Muut omat rahastot	124	124	274	274
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 807	5 664	10 531	9 094
Tilikauden yli-/alijäämä	2 522	1 142	3 052	1 444
VÄHEMMISTÖOSUUDET			412	440
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	675	717	0	0
Kertynyt poistoero	675	717	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	1 363	1 263	2 704	2 538
Pakolliset varaukset	1 363	1 263	2 704	2 538
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 552	1 778	2 048	2 198
Valtion toimeksiannot	0	0	198	156
Muut toimeksiantojen pääomat	1 552	1 778	1 849	2 042
VIERAS PÄÄOMA	58 501	57 666	72 626	72 957
Pitkäaikainen	8 209	10 250	14 240	17 035
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 970	10 131	13 925	16 805
Lainat julkisyhteisöiltä	1	14	1	27
Lainat muilta lainanantajilta	0	0	3	3
Saadut ennakot	8	7	52	52
Ostovelat	0	0	1	0
Muut pitkäaikaiset velat	115	98	115	98
Siirtovelat	115	0	111	0
Laskennalliset verot			32	50
Lyhytaikainen	50 293	47 416	58 386	55 922
Joukkovelkakirjalainat	30 000	30 000	30 000	30 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 161	2 210	3 683	4 360
Lainat julkisyhteisöiltä	13	14	13	14
Lainat muilta lainanantajilta	588	433	0	0
Saadut ennakot	0	0	308	186
Ostovelat	8 729	5 753	11 055	7 654
Muut lyhytaikaiset velat	1 532	2 111	2 024	2 598
Siirtovelat	7 271	6 896	11 305	11 109
	129 143	125 953	149 247	146 544

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	52,4 %	51,8 %	48,3 %	47,1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	46,4 %	47,8 %	44,2 %	46,5 %
Kertynyt ylijäämä (1000 €)	9 329	6 807	13 583	10 538
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	618	451	900	1052
Lainakanta 31.12. (1000 €)	40 733	42 802	47 624	51 210
Laina, €/asukas	2 699	2 839	3 158	3 400
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (1000 €)	41 799	43 910	52 893	58 533
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	2 770	3 040	3 505	4 042
Lainasaamiset 31.12. (1000 €)	44	44	35	36
Asukasmäärä	15 091	15 077	15 091	15 077

Tunnuslukujen kaavat

Omavaraisuusaste % =

$100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % =

$100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta 31.12. =

Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakanta ja vuokravastuut 31.12. =

Lainakanta + vuokravastuut

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Jotta kaupungin rahoitus olisi pitkällä aikavälillä tasapainossa, vuosikatteen on oltava vähintään yhtä suuri kuin poistojen ja poistojen on oltava pitkällä aikavälillä yhtä suurina kuin investointien; tällöin tulot ovat riittäneet investointien rahoittamiseen eikä lisälainaa ole tarvittu.

Kaupungilla on tavoitteena, että nettoinvestointeja saataisiin rajoitettua ja että ne olisivat noin 5–5,5 miljoonan euron tasolla. Tästä tehdään poikkeus ison luovuskeskusinvestoinnin myötä. Vuoden 2021 vuosikate oli 7 629 000 euroa ja nettoinvestoinnit olivat rahoitusosuuksien ja myyntitulojen jälkeen 5 610 922 euroa. Kaupungin lainanhoitokate oli 2,78. Konsernin vastaava luku oli 2,31.

Kaupungin investointien tulorahoitusprosentti oli 105,3 % ja konsernin 120,7 %. Kaupungin maksuvalmius riittää 16 päivän maksuihin (2020: 14 päivän maksuihin) ja konsernin 18 päivän maksuihin. Pankkisaamisten määrä kasvoi 1 025 000 eurolla. 31.12.2021 kaupungilla oli kassavaroja 5,7 miljoonaa euroa ja konsernilla 8,2 miljoonaa euroa.

Taseeseen sisältyvien kassavarojen lisäksi kaupungilla on käytettävissään 1,5 miljoonan euron sekkiluottolimiitti.

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

1 000 €	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	7 629	6 182	10 278	8 811
Satunnaiset erät	0	-200	0	-200
Tilikauden verot			-85	-90
Tulorahoituksen korjauserät	-333	339	-303	-30
Investoinnit				
Käyttöomaisuuden investointimenoihin	-7 447	-5 423	-8 766	-7 026
Rahoitusosuudet investointimenoihin	204	416	247	469
Käyttöomaisuuden myyntitulot	2 102	636	2 136	644
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	2 156	1 950	3 507	2 578
Rahoitustoiminnan kassavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainauksen lisäykset	0	0	0	0
Antolainauksen vähennykset	0	0	0	97
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	678	152
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 224	-2 224	-3 922	-4 351
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	155	66	-187	950
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-227	124	-234	121
Vaihto-omaisuuden muutos	25	-72	89	-282
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-1 764	1 094	-1 861	1 390
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	2 905	734	3 123	855
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-1 131	-277	-2 314	-1 066
Kassavarojen muutos	1 025	1 672	1 194	1 511
Kassavarat 31.12.	5 698	4 673	8 195	7 001
Kassavarat 01.01.	-4 673	-3 000	-7 001	-5 490
	1 025	1 672	1 194	1 511

Tunnusluvut

Investointien tulorahoitus %	105,3 %	123,5 %	120,7 %	134,4 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	80,6 %	85,5 %	82,6 %	81,5 %
Lainanhoito	2,78	2,30	2,31	1,84
Kassan riittävyys (pv)	16	14	18	16
Asukasmäärä	15 091	15 077	15 091	15 077

Tunnuslukujen kaavat

Investointien tulorahoitus% =
 $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Pääomamenojen tulorahoitus, % =
 $100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate =
 $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

- >1 lainakannan vähentäminen
- =1 tulorahoitus riittää lainojen hoitoon
- <1 joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälaina

Kassan riittävyys (pv)
 $365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kokonaistulot ja -menot

		Kaupunki	
		2021	2020
1 000 €			
Tulot			
Toiminta			
	Toimintatuotot	20 042	16 822
	Verotulot	73 253	68 710
	Valtionosuudet	32 723	35 202
	Korkotulot	1	1
	Muut rahoitustuotot	129	138
	Tulorahoituksen korjauserät		
	- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-436	-313
Investoinnit			
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	204	416
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 102	636
Rahoitus			
	Antolainasaamisten vähennykset	0	0
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
	Lyhytaikaisten lainojen lisäys	155	66
	Oman pääoman lisäykset	0	0
Kokonaistulot yhteensä		128 173	121 678
Menot		2021	2020
Toiminta			
	Toimintakulut	117 689	113 855
	Korkokulut	813	820
	Muut rahoituskulut	17	15
	Satunnaiset kulut	0	200
	Tulorahoituksen korjauserät		
	- pakollisten varausten muutos	-100	-100
	- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-3	-551
Investoinnit			
	Investointimenot	7 447	5 423
Rahoitus			
	Antolainasaanusten lisäykset	0	0
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 224	2 224
	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0
	Oman pääoman vähennykset	0	0
Kokonaismenot yhteensä		128 087	121 886

1.8. Riskit ja riskienhallinta

Kaupungin riskienhallintaa ohjaavat valtuuston 14.3.2017 hyväksymät ”Paraisten kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet”. Näiden perusteiden ja hallintosäännön määräysten lisäksi sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan pätevät seuraavat asiakirjat:

- kaupunginhallituksen antamat ohjeet sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta
- konserniohje
- rahoituspolitiikka
- kaupungin valmiussuunnitelma.

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla

- tunnistetaan ja kuvataan kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä riskejä
- arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä
- määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa Paraisten kaupunkikonserni tai jokin sen yksiköistä ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee huomattavia menetyksiä. Riski ei ole ainoastaan negatiivisen asian mahdollinen toteutuminen, vaan myös se, että jokin mahdollisuus jää toteutumatta.

Toiminnalliset riskit

Hyvän riskienhallinnan lähtökohtana on riskien, niiden todennäköisyyksien ja vaikutusten kartoittaminen. Tämän analyysin perusteella riskit ja niiden hallinnan tarve priorisoidaan ja päätetään suojautumistoimenpiteet. Sen ollessa taloudellisesti aiheellista ja käytännössä mahdollista, riskit on katettava vakuutusin, mutta esimerkiksi ulkoisiin uhiin, yleiseen yhteiskuntakehitykseen tai kustannuskehitykseen liittyviä riskejä ei voida kattaa vakuutusin. Tällaisia riskejä on hallittava toimintasuunnitelmien ja huolellisesti harkittujen prosessien ja ohjeiden avulla, kun niiden vaikutukset ovat merkittävät ja/tai riskin toteutumistodennäköisyys on suuri.

Kaupungin konserniohje uudistettiin keväällä 2021 yhteistyössä kaupungin konsernijohtoon ja kaupungin tytäryhteisöjen kanssa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Paraisten kaupungin uudistetun konserniohjeen kokouksessaan 25.5.2021. Uusi konserniohje tuli voimaan 1.7.2021 alkaen.

Työturvallisuuslain mukaan työnantajan tulee tuntea kaikki kaupungin toiminnassa työpaikoilla esiintyvät riskit. Kaikilla kaupungin työpaikoilla tehdään joka kolmas vuosi yleinen yhteinen riskiarviointi, mutta työsuojelun taholta korostetaan jatkuvan riskiarvioinnin merkitystä kaikilla työpaikoilla ja erityisesti silloin, kun henkilöstössä tapahtuu muutoksia tai työn luonne muuttuu. Arvioitavat riskialueet ovat ergonomia, psyykkiset ja sosiaaliset riskit, fyysiset, kemialliset ja biologiset riskit sekä tapaturmariskit. Jos riskejä havaitaan, työnantajalla on lain mukaan velvollisuus korjata ne mahdollisimman nopeasti käytettävissä olevin keinoin.

Tietotekniikka ja toimivat tietoliikenneyhteydet ja ohjelmistot ovat tärkeitä kaupungin kaikissa toiminnoissa, samaan aikaan kun korkeampi kompleksisuustaso yhdessä erilaisten yhteentoimivien IT-ohjelmien ja tietoturvan kanssa lisäävät kaupungin IKT-toimintojen toimivuuden haavoittuvuutta. IKT-yksikkö pyrkii pitämään tietoturvan ja tietoliikenneyhteydet kasvavia vaatimuksia vastaavalla tasolla. Yksiköt ottavat riskit huomioon järjestelmiä kehitettäessä ja uusia IT-laitteita hankittaessa.

Omaisusriskit

Kaupungilla on suuri käyttöomaisuusmassa, jota käytetään toiminnassa. Tämä omaisuus on suurelta osin vakuutettu täydestä arvosta. Kaikkeen toimintaan liittyy vastuukysymyksiä, jotka voivat johtaa merkittäviin kustannuksiin. Kaupunki on kattanut riskin vastuuvakuutuksin. Henkilökunnan lakisääteisten vakuutusten lisäksi kaupunki on ottanut vapaaehtoisen tapaturmavakuutuksen, matkavakuutuksen ja vastuuvakuutuksen kaupunginhallitukselle. Myös kaupungin eri toiminnoissa vapaaehtoisina toimivat ovat tapaturmavakuutuksen piirissä. Vakuutusten hallinnointi ja valvonta hoidetaan yhdessä kaupungin vakuutusmeklarin kanssa, joka hoitaa myös kaikkien vapaaehtoisten vakuutusten säännölliset kilpailutukset. Kaupunki kilpailutti kaikki vakuutuksensa syksyllä 2018 ja tämän tuloksena kaupunki vaihtoi vakuutusyhtiötä 1.1.2019 alkaen. Hankinnan yhteydessä käsiteltiin kaupungin omaisuuteen liittyviä riskejä ja vakuutusturvaan tehtiin tarvittavat päivitykset. Vakuutusturvaan on vuoden aikana tehty joitakin pieniä päivityksiä, jotta se vastaa nykyistä tilannetta.

Kaupunki omistaa vanhoja kiinteistöjä, mikä merkitsee korkeita kunnossapitokuluja. Kartoittamalla kiinteistömäärän kunto ja eri toimintojen tarpeet voidaan tehdä priorisointeja sekä korjaushankkeiden että uusien investointien suhteen. Suuri osa kaupungin kiinteistömäärästä on laajojen korjausten tarpeessa. Kaupungin Koulukadulla sijaitsevaan kiinteistömäärään liittyvät ongelmat ovat johtaneet siihen, että Koulukadulle on päädytty rakentamaan suurelta osin kokonaan uusi koulukampus.

Toimintaympäristö

Ulkoisiin olosuhteisiin liittyvillä riskeillä voi olla laajoja paikallisia vaikutuksia. Koronaepidemia on vuonna 2021 edelleen vaikuttanut merkittävästi kaupungin toimintaan ja siten myös kaupungin varautumiseen monilla eri toiminta-alueilla ja tasoilla.

Kaupunki vahvisti vuonna 2018 Paraisten kaupungin valmiussuunnitelman yleisen osan. Se on laadittu viranomaisten tuella kansallisen varautumissuunnitelman ja valtioneuvoston hyväksymän ”Yhteiskunnan turvallisuusstrategian 2010” mukaisesti. Kaupungissa on kartoitettu kaupungin avaintehtävät ja niiden vastuuosastot. Valmiussuunnitelmatyö jatkuu toimialoitain niin, että kutakin toimialaa koskevat riskit ja avaintehtävät käydään läpi. Koronaepidemian myötä myös kaupungin varautumissuunnitelmia on vuoden aikana päivitetty tarvittavilta osin.

Avaintehtävät	Vastuu
Vesi- ja jätevesihuolto	Tekniset tukipalvelut
Esiopetus	Sivistysosasto
Perusopetus	Sivistysosasto
Laitosten ja koulujen ruokahuolto	Tekniset tukipalvelut
Tiettyjen kiinteistöjen ylläpito ja sähköhuolto	Tekniset tukipalvelut
Ympäristöterveydenhuolto	Ympäristöosasto
Jätehuolto	Ympäristöosasto
Kunnan operatiivinen johto ja luottamustoiminnot	Johtoryhmä
Tiedotus ja viestintä	Elinkeinopalvelut
Palkkojen maksu aikarajojen sisällä	Henkilöstöpalvelut/talouspalvelut
Taloushallinto/maksutoiminnot aikarajojen sisällä	Talouspalvelut

Taloudelliset riskit

Kaupungin rahoituspolitiikka ohjaa kaupungin varainhoitoa määrittelemällä tavoitteet, vastuut ja valtuudet, antamalla rahoitukselle suuntaviivat ja kehykset, säätelemällä riskinottoa ja selkeyttämällä rahoituksen riskinottovaltuuksia.

Paraisten kaupungin tärkeimmät rahoitusriskit ja toimintasuunnitelmat ovat seuraavat:

Likviditeettiriski	Maksuvalmius ja jälleenrahoitusriski	Kuntatodistusohjelma usean pankin kanssa mahdollistaa joustavan lyhytaikaisen rahoituksen markkinakorkotasolla.
Luottoriski	Myyntisaatavat ja vastapuoliriski	Myyntisaatavat peritään tehokkaasti ulkopuolisen avun turvin. Vastapuoliriski katetaan säännönmukaisesti takauksin.
Markkinariski	Korkoriski ja rahoitustarjonta	Korkoriski on katettu korkosuojauksin. Kaupungin omavaraisuuden parantaminen helpottaa ulkoisen rahoituksen saamista.

Julkisen talouden riskit ovat lisääntyneet huomattavasti koronaepidemian myötä. Yleinen korkotaso on vuoden aikana ollut edelleen matala.

Korkotason nousun suunnitelmavuosina voidaan todeta olevan todennäköistä. Koska kaupungin velkaantuneisuusaste on korkea, korkoriski on merkittävä. Kaupungin suurpanostuksen, luovuuskeskuksen myötä kaupungin lainataakka tulee tulevien kolmen vuoden aikana kasvamaan erittäin korkealle tasolle. Korkoriskien minimoimiseksi kaupunki turvaa lainansa korkosuojauksella. Kaupungin korkosuojausta käsitellään tilinpäätöksen liitetiedossa 3.4.26.

Kaupungin rahoituspolitiikan periaatteet:

- Olemassa oleva lainakanta on suojattava vähintään 30 %:n ja enintään 90 %:n tasoon asti. Vuoden 2021 lopussa suojaustaso 95,4 %. Korkea korkosuojaus johtuu luovuuskeskuksen nostamattomista lainoista vuoden 2021 lopussa.
- Kaupungin on lainakannan suojaamiseksi hyväksyttävä ainoastaan lineaarisia, yksiselitteisiä ja konservatiivisia suojausinstrumentteja, joihin ei sisälly ennakoimattomia elementtejä. Tällaisia ovat esimerkiksi koronvaihtosopimukset, korkolattiat ja -katot, korko-optiot, optilliset koronvaihtosopimukset (swaptiot), kynnykselliset koronvaihtosopimukset tai näiden yhdistelmät. Johdannaisten on oltava yleisluonteisia ja ne on voitava kilpailuttaa. Kaikki johdannaiset on kilpailutettava vähintään kolmessa luottolaitoksessa.
- Mahdolliset muussa valuutassa kuin euroissa otetut lainat on suojattava aktiivisesti niin, että suojaus eliminoi valuuttariskin. Kaupungin toimintaan ei sisälly valuuttariskiä.

Kaupungin myyntisaatavat on perittävä tehokkaasti luottotappioiden välttämiseksi. Perinnän ja muistutusten lähettämisen hoitaa Lowell.

Pitkäaikaisen taloudellisen riskin kaupungille muodostaa väestön ikääntymisestä ja asukasluvun pienenemisestä johtuva väestön huoltosuhteen muutos.

1.9. Lausunto sisäisestä valvonnasta (kaupunki ja konserni)

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Paraisten kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 14.3.2017. Ohjeissa säädetään sisäisen valvonnan järjestämisvastuusta sekä sisäisen valvonnan ja tilivelvollisuuden tavoitteista.

Sisäisen valvonnan tavoitteena on lisätä todennäköisyyttä, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta ohjausta, riskienhallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Osastopäälliköt ja yksikköpäälliköt vastaavat itse sitovien tavoitteidensa seurannasta sekä käyttökatteen että ei-numeeristen tavoitteiden osalta.

Osastojen ja muiden kokonaisuuksien tavoitteena on, että jos jokin yksikkö on vaarassa ylittää talousarvionsa, muiden yksiköiden on pyrittävä sopeuttamaan toimintaansa niin, että kokonaisuus pysyisi talousarviossa. Samaa tiukkaa politiikkaa kuin talousarvion laatimisen yhteydessä on sovellettu myös ylitysriskeihin, ja yksiköt ovat ryhtyneet toimenpiteisiin pysyäkseen niille osoitettujen määrärahojen puitteissa.

Sitovia ei-numeerisia tavoitteita seurataan kolmannesvuosiraporteissa ja tilinpäätöksessä. Kolmannesvuosiraporttien lisäksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle on annettu tiedoksi myös kolme talousraporttia. Seuranta antaa kuvan tilanteesta ja mahdollistaa toimenpiteisiin ryhtymisen tarvittaessa.

Epävarmuus on vuonna 2021 jatkunut sekä tulojen että menojen odotetun toteuman osalta, koska koronaepidemia on vaikuttanut voimakkaasti kaupungin koko toimintaan. Koronaepidemian kehittymiseen liittyvä epävarmuus on aiheuttanut paljon epätietoisuutta koko organisaatiossa. Koronaepidemian seurauksena on syntynyt ennakoimattomia kustannuksia. Kaikki vuoden aikana syntyneet ”koronakustannukset” on merkitty kaupungin talousjärjestelmiin erillisellä tunnustenumeraalla. Näitä kustannuksia on syntynyt esimerkiksi tehostetuista siivouspalveluista, saamatta jääneistä päivähoidon ja terveydenhuollon maksuista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kasvaneista tarvike- ja henkilöstökuluista.

Vuoden aikana todettiin ylitysriskejä useissa yksiköissä.

Hankinnoissa on noudatettu julkisista hankinnoista annettua lakia sekä kaupungin sisäistä hankintaohjetta. Lisäksi on tehty yhteishankintoja hankintakeskus Hanselin ja kaupungin yhdessä Turun seudun kuntien kanssa muodostaman hankintarenkaan kanssa. Kaupungin omat hankinnat tehdään sähköisen Cludia-hankintajärjestelmän kautta.

Kaupungin perinnästä huolehtii Lowell Suomi Oy.

Kaupungin asiakirja- ja asianhallintaohjelma Dynasty on päivitetty uudempaan versioon syksyllä 2021. Ohjelmaan arkistoidaan muun muassa kaikki sopimukset.

Konserni

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan tehtävänä on vastata kuntakonsernin ohjauksesta ja operatiivisesta johtamisesta. Kaupunginjohtaja seuraa konserniohjauksen toteutumista ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista kaupunginhallitukselle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin uudistetun konserniohjeen 25.5.2021 ja se tuli voimaan 1.7.2021 alkaen.

Kaupungilla ja niillä konserniyhteisöillä, joissa kaupungilla on päättäväältä, on samat ulkopuoliset tilintarkastajat. Tarkastuslautakunnalla on kaupungin konserniohjeen nojalla oikeus saada tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä tytäryhteisöjen toiminnasta ja tilinpäätöksestä.

Jos tytäryhteisön tilintarkastaja ei puolla vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille, tytäryhteisön päättävässä toimielimessä toimiva kaupungin edustaja ei saa äänestää vastuuvapauden myöntämisen puolesta ennen kuin tarkastuslautakunta on käsitellyt asiaa ja päättänyt esittää vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.

Kaupungilla on edustajat konserniyhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa, jotka ohjaavat kunkin yhtiön toimintaa ja taloutta ja ovat niistä vastuussa. Kaupungin tavoitteet tytäryhtiöille ja -yhteisöille sisältyvät kaupungin talousarvioon ja näiden seuranta sisältyy kaupungin tilinpäätösaineistoon.

Vuodesta 2021 lähtien myös kaupungin tytäryhtiöiden taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita on seurattu saman mallin mukaisesti kuin kaupungin tavoitteita. Kaupungin kolmannesvuosiraporteissa on esitetty myös tytäryhtiöiden toteuma.

Kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan 25.5.2021 sekä päätöstään täydentäen 25.10.2021 Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy:lle omavelkaisen takauksen enintään 300 000 euron suuruiselle lainalle, jotta yhtiö voi sijoittaa Paraisten keskustaan suunnitteilla olevan mahdollisen uuden rivitalon yhteen osakehuoneistoon. Rivitalo koostuisi viidestä osakehuoneistosta ja Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy merkitsisi yhden näistä viidestä asuinhuoneistosta osakkeet.

1.10. Ympäristö ja kestävyys

Saaristo, meren läheisyys ja merellisyys ovat elementtejä, joita Parainen haluaa korostaa markkinoinnissaan vetovoimatekijöinä uusille asukkailla, vapaa-ajanasukkailla ja myös satunnaisille kävijöille. Luonnon ja ympäristön merkitys saaristokaupungin imagolle ja vetovoimaisuudelle on suuri.

Suuri osa Saaristomerta ja ennen kaikkea Paraisten kaupungin saaristoa on vuodesta 1994 lukien kuulunut Unescon maailmanlaajuiseen biosfäärialueiden verkostoon. Biosfäärialue pyrkii parantamaan ihmisen ja luonnon välistä vuorovaikutusta. Luodakseen kestävää yhteiskuntakehitystä biosfäärialue etsii Unescon toimeksiannosta paikallisia ratkaisuja globaaleihin haasteisiin.

Loppuvuodesta valmisteltiin kaupungin ympäristö- ja ilmastostrategiatyön käynnistämistä ja muun muassa Saaristomereen keskittyviin toimenpiteisiin haettiin ja saatiin hankerahoitusta.

Kalakamat-konsepti on Paraisten kaupungin varhaiskasvatuksen ja Saaristomeren biosfäärialueen panostus, jolla halutaan herättää kaikkein nuorimpien eli varhaiskasvatuksessa olevien lasten kiinnostus luontoa ja ympäristöasioita kohtaan. Vuoden aikana myös varhaiskasvatuksessa ja kouluissa on kehitetty ”Kestävyyspolku”- nimistä toimintaa. Biosfäärialueen kanssa tehtävästä yhteistyöstä voidaan mainita myös erittäin suosittu Saaristokeskus Korpoströmin Junnulabra, jossa lapset ja uteliaat aikuiset saavat muutaman tunnin ajan olla meribiologeja. Junnulabrassa tuodaan esiin saariston kulttuuria ja luontoa yhdistämällä tiedettä ja taidetta. Lasten ja nuorten osallistamiseksi laajemmin biosfäärialueen toimintaan ollaan perustamassa biosfäärialueen nuorisoneuvostoa.

Kaikki kaupungin maankäyttösopimukset on tehty olemassa olevan infran yhteyteen kestävämmän kehityksen välttämiseksi. Konkreettisina esimerkkeinä voidaan mainita käynnissä oleva Paraisten keskustan yleiskaavatyö, jonka vahvana tavoitteena on kestävyys, sekä Aurinkokaaren, Norra Famnenin, Rantamäen ja Lövstrandintien asemakaavahankkeet.

Kaupungin rakennusvalvonnassa on panostettu kestävämmän kehityksen osaamisen vahvistamiseen ja ohjeistettu muun muassa erilaisten energiaratkaisujen käyttämisestä rakentamisessa. Koulutuksia on tarjottu myös alan ammattilaisille. Rakentajia ohjattaessa kestävyys otetaan puheeksi esimerkiksi rakennusmateriaalivalintoja, rakenteita ja rakentamisen laajuutta pohdittaessa.

Ympäristömessuja ei vuonna 2021 voitu järjestää tiukennettujen koronarajoitusten vuoksi, mutta kaupunki on mukana useissa ympäristön parantamiseen tähtäävissä hankkeissa. Näistä hankkeista voidaan mainita seuraavat:

- Ilmanlaadun seuranta Kalkholmenin kiinteällä mittausasemalla.
- Toimenpiteet Saaristomeren järviruo’on keruun ja hyötykäytön käynnistämiseksi jatkuivat. Tavoitteena on järviruo’on keruun käynnistäminen keväällä 2022. Toiminta on tulosta ”Ravinneneutraali kunta, RANKU 3” - hankkeesta.
- ELY-keskuksen osarahoituksella rakennettiin uusi pohjapato Lampisträsketin purkuojaan järven vedenpinnan tason pitämiseksi tasaisena kesäisin.
- Ympäristöministeriön rahoittamassa Kunta-Helmi-hankkeessa jatkettiin inventointeja ja ympäristönparannustoimia kaupungin maa-alueilla, Norrbyholmissa, Långholmenissa ja Finbynlaakson kivikkomailla. (Hanke on käynnissä vuosina 2020–2022.)
- Hankerahoituksen turvin toteutettiin yhdessä Metsähallituksen ja maanomistajien kanssa toimenpiteitä opasteiden, varustuksen ja saavutettavuuden parantamiseksi Lenholmenin luonnonsuojelualueella sekä kaupungin kokonaan omistamalla Norrbyholmin retkeilyalueella. Tavoitteena on saada toimenpiteet päätökseen kevään 2022 aikana.

Kaupungissa pyritään määrätietoisesti löytämään ratkaisuja esimerkiksi kaupungin kiinteistöjen ja valaistuksen energiatarpeen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Monet kaupungin keskeisistä kiinteistöistä lämmitetään kaukolämmöllä, joka on hiilineutraali energiatuote, sekä hyödyntävät aurinkoenergiaa lämmitykseen ja sähköenergiaan. Vanhoja katuvaloja korvataan nykyaikaisilla led-valoilla, mikä huoltotarpeen vähenemisen ohella vähentää merkittävästi energiankulutusta, yksittäisissä tapauksissa jopa 70 %. Paraisten kaupunki on joissain asioissa edelläkävijä, kuten esimerkiksi pilottihankkeessa, jossa kävelyreitit ja linja-autopysäkkejä valaistetaan pelkän aurinkoenergian avulla.

Kaupungin yleisiä puisto- ja viheralueita hoidetaan ensisijaisesti käyttämällä biologisesti ja ekologisesti kestäviä ratkaisuja luonnon monimuotoisuus huomioon ottaen. Kaupunki sai muun muassa valtiontukea sellaisen hulevesijärjestelmän perustamiseen, jossa otamme hulevedet talteen istutusten kastelua varten ja samalla vähennämme hulevesien haitallisia hiukkaspäästöjä lähivesissämme.

Vesihuolto pyrkii parantamaan vesihuoltolaitoksen toimitusvarmuutta ja pienentämään ympäristövaikutuksia vähentämällä talousvesivuotoja ja vuotoja viemäriverkostoon. Tämä parantaa laitosten kapasiteettia sekä vähentää merkittävästi energiankulutusta.

Viranomaisten kaupungin jätevesien käsittelylle ja puhdistukselle asettamat vaatimukset tiukentuvat ja niitä seurataan jatkuvasti. Kaupungin lähiympäristön ja vesistöjen kuormitus vähenee, mikä näkyy vesien laadun paranemisena ja puhtaampana lähiympäristönä. Haja-asutusalueiden lietteiden vastaanottoa ja käsittelyä kehitetään yhdessä LSJH Oy:n kanssa ja Korppooseen ja Paraisille suunnitellaan uusia tehokkaita ja tarkoituksenmukaisia lietteenvastaanottoaikoja.

Kaupungin ruokapalvelu pyrkii hyvään asiakastyytyvyyteen ja ruokahävikin vähentämiseen. Ruokapalvelu käyttää paikallisesti tuotettuja raaka-aineita ja seuraa niiden määrää.

Hankinnoissa pyritään valitsemaan kestäviä ratkaisuja ja tekemään sellaisia materiaalivalintoja, joissa pitkäkestoisuus menee priorisoinnissa ja painoarvossa lyhytkestoisuuden edelle.

Luovuskeskukselle on asetettu energiatehokkuus- ja elinkaaritavoitteet, mikä näkyy siinä, että rakennukselta edellytetään elinkaariedullisuutta ja energiatehokkuutta niin, että kaikki toimijat pyrkivät ”Kohti hiilineutraalia kuntaa (HINKU)” -hankkeen tavoitteisiin ottamalla huomioon arkkitehtoniset ratkaisut, muuntojoustavuus, lämmöneristys ja tiiviys, energiatehokas ilmanvaihto, kunnossapito ja huolto sekä kaupunkikuvalliset tavoitteet. Koulukeskus liitetään muun muassa kaukolämpöverkkoon, koska kaukolämpö on Paraisilla yksi Suomen ympäristöystävällisimmistä, kun lämmöntuotannosta tällä hetkellä noin 98 % on hiilineutraalia. Kestävyys otetaan huomioon ja se näkyy myös kalustehankinnoissa.

Paraisten kaupungin kokonaan omistaman tytäryhtiön Paraisten Kaukolämpö Oy:n energiantuotanto oli 97,7-prosenttisesti hiilineutraalia vuonna 2021 (hakkeeseen ja prosessilämpöön perustuva tuotanto yhteensä 48 396 MWh). Yhtiö tukee kaupungin strategiaa tavoittelemalla hiilidioksidipäästöjen vähentämistä.

Vuonna 2021 kokonaislämmöntuotannosta tuotettiin kevyellä polttoöljyllä 2,3 %. Yhtiön CO₂-päästöt olivat 6,1 grammaa tuotettua kWh:a kohti.

Ympäristöviranomaiset tarkastavat säännöllisesti yhtiön kaikki lämpökeskukset ja valvovat niiden toimintaa. Yhtiö pyrkii jatkuvasti vähentämään ympäristökuormitustaan. Tällä hetkellä yhtiö etsii lämmöntuotantoon uusia teknisiä ratkaisuja saadakseen fossiilisten polttoaineista aiheutuvat CO₂-päästöt nollassa (0 grammaa/kWh) 2020-luvun aikana ja voidakseen sen myötä lopettaa kokonaan kevyen polttoöljyn käytön varsinaisessa lämmöntuotannossa.

Arvioitavana olevat uudet CO₂-päästöttömät lämmöntuotantomallit pohjautuvat muuhun kuin palamiseen perustuviin teknisiin ratkaisuihin, joissa kaukolämpöä tuotetaan esimerkiksi teollisuuslämpöpumpuilla tuotetulla sähköllä tai lataamalla lämpövarastoja teollisuuslaitokselta saatavan sähkön tai hukkalämmön avulla.

Kestävä ja vastuullinen matkailu ovat tärkeä osa matkailun kehittämistyötä saaristossa. Matkailua kehitetään kestävästi huomioiden saariston luonto, matkailun sesonkiluonteisuus, toimintaympäristö sekä matkailijoiden tarpeet ja toiveet.

Kestävää matkailua on kehitetty mm.

- käynnistämällä yhteinen “Kestävällä matkailulla kansainvälistä kilpailukykyä Turunmaan saaristoon” -hanke yhdessä Kemiönsaaren kunnan kanssa. Hankkeessa on tavoitteena koota tietoa ja materiaalia ilmastonmuutoksesta sekä kyselytuloksia matkailijoiden tarpeista ja toiveista. Hankkeessa kartoitetaan ja esitellään matkailuyrityksille soveltuvia ympäristösertifikaatteja sekä järjestetään Sustainable Travel Finland -koulutusta matkailualan toimijoille
- olemalla mukana kestävän matkailun työryhmässä Varsinais-Suomen liiton matkailun tiekarttatyössä
- osallistumalla Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -kohdeverkostoon
- olemalla aktiivisesti mukana seuraavissa alueen kestävää matkailua tukevissa hankkeissa: Archipelago Access, Finnish Archipelago 2025 ja Vihreät matkaketjut.

1.11. Näkymät

Kaupungin toimintakulujen kehitys on ollut haasteellista usean vuoden ajan, eivätkä kaupungin verotulot ja valtionosuudet ole kasvaneet samaan tahtiin. Kaupungin vuosien 2018 ja 2019 negatiivisista tuloksista on aiheutunut suuri paine sopeuttaa kaupungin toiminta tasolle, jolla tuotot kattavat toimintakulut. Vuonna 2020 pandemia aiheutti haasteita kaupungin taloudelle; kunnille jaettiin valtionavustuksia äkillisten satunnaisten kulujen kattamiseksi. Vaikka tilikauden 2020 tulos oli positiivinen (1,1 miljoonaa euroa), toiminnan sopeuttamista on tarvetta ja painetta jatkaa. Kaupunki on saanut valtiolta korvausta koronapandemian seurauksena vuonna 2021 tartunnan jäljityksestä, testauksesta ja tartunnan saaneiden hoidosta aiheutuneista kustannuksista saman summan, jonka verran kustannukset ovat rasittaneet kaupungin taloutta. Koronaepidemia vaikuttaa kaupungin toimintaan ja talouteen edelleen vuonna 2022. Se, kohdistaaako valtio kunnille tukitoimenpiteitä myös vuonna 2022, on epäselvää.

Koronapandemia on aiheuttanut sekä maailmanlaajuisesti että valtakunnallisesti merkittäviä häiriöitä niin talouteen kytkeytyvissä toimitusketjuissa, kuluttajakäyttäytymisessä kuin työmarkkinoilla. Edelleen on vaikea arvioida, mitkä muutoksista ovat pysyviä ja mitkä ohimeneviä.

Voimakkaasti kiihtyvää inflaatiota pidettiin pitkään koronapandemian luonnollisena ja jopa odotettavissa olevana vaikutuksena. Keskuspankeilla on nyt selvä huoli siitä, miten tilanne kehittyy nykyisen maailmantilanteen myötä. Suomen bruttokansantuotteen (BKT) arvioidaan kasvavan 3,6 % vuonna 2022. Euroalueella inflaatio oli helmimaaliskuun 2022 vaihteessa +5,8 % ja Yhdysvalloissa vastaava luku oli peräti +7,5 %.

Korkojen odotetaan pysyvän tasaisina ja mahdollisesti nousevan euroalueella vuoden lopulla, kun taas Yhdysvaltain keskuspankki FED suunnittelee ohjauksen nostamista useita kertoja vuonna 2022. Ensimmäisen korotuksen odotetaan tapahtuvan maaliskuussa 2022.

Kaupungin vuosien 2020–2022 talouden tasapainottamisohjelmaa muokattiin tammikuussa 2021. Osastot ovat jatkaneet koko ajan työtä ohjelman toimenpiteiden ja toimenpiteiden toteutumisen seurannan parissa. Tasapainottamisohjelman lisäksi vuonna 2021 on teetetty ulkopuolisella toimijalla selvitys kaupungin vuoden 2020 tilinpäätösluvuista, jotta tasapainottamistoimenpiteiden jatkamiseen saadaan lisää aineistoa ja pohjatietoa. Tasapainottamisohjelma saatetaan nykyisessä muodossaan päätökseen vuoden 2022 aikana.

Kaupungin suurin yksittäinen tulonlähde ovat tuloverot ja asukkaiden työllisyystilanne vaikuttaa niihin merkittävästi. Työttömyysaste oli Paraisilla 6,2 % tammikuussa 2022.

Sote-uudistus tulee vaikuttamaan merkittävästi sekä kaupungin talouteen että toimintaan tulevina vuosina. Uudistuksen täytäntöönpanon tiukka aikataulu aiheuttaa paljon epätietoisuutta monien tulevien osatekijöiden suhteen monella eri tasolla. Useita kaupungin taloudellisia edellytyksiä ohjaavia taloudellisia osatekijöitä tullaan muuttamaan ja tarkistamaan lähitulevaisuudessa. Siirtymäkausien myötä kaupungin toiminta ja talous vakiintuvat uuteen normaaliin todennäköisesti vasta muutaman vuoden kuluttua.

Kaupungin luovuuskeskuksen toteutuksessa on ensiarvoisen tärkeää, että hanke pysyy hyväksytyssä budjettikehyksessä, jottei se entisestään lisää kaupungin talouteen kohdistuvia paineita tulevina vuosina.

1.12. Tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamisesta.

Paraisten kaupungin tilikauden tulos osoittaa 2 480 568,10 euroa plussaa.

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että poistoeroa vähennetään 41 679,59 euroa ja että tilikauden 2 522 247,69 euron ylijäämä siirretään edellisten tilikausien ylijäämään. Sarlinska skolanin liikuntahalliosan purkamisen myötä tehdystä ylimääräisestä poistosta (yhteensä 287 573,60 euroa) kirjataan vuonna 2022 osa, 179 822,56 euroa, peruspääomaan ja se kasvattaa kumulatiivista ylijäämää vastaavalla määrällä.

2. Talousarvion toteutuminen (kaupunki ja konserni)

2.1. Yhteenveto

Koko Organisaatio	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA muutokset 2021	Muutettu ta 2021	Käyttö 31.12.2021	Käyttö- aste %
Myyntituotot	8 253 096	8 002 201	-30 000	7 972 201	8 794 460	110,3
Maksutuotot	6 540 333	6 470 262	224 836	6 695 098	6 781 668	101,3
Tuet ja avustukset	1 780 829	1 777 336	-8 000	1 769 336	3 943 944	222,9
Muut toimintatuotot	15 091 274	15 091 062	558 960	15 650 022	15 800 374	101,0
Toimintatuotot	31 665 532	31 340 861	745 796	32 086 657	35 320 446	110,1
Henkilöstökulut	-51 011 404	-51 814 745	-725 872	-52 540 617	-52 568 752	100,1
Palvelujen ostot	-54 274 214	-53 608 904	-2 345 832	-55 954 736	-56 025 602	100,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 944 329	-5 992 216	-739 233	-6 731 449	-7 105 661	105,6
Avustukset	-3 057 554	-2 888 774	-188 247	-3 077 021	-3 135 956	101,9
Muut toimintakulut	-14 410 869	-14 076 565	-153 628	-14 230 193	-14 131 482	99,3
Toimintakulut	-128 698 371	-128 381 204	-4 152 812	-132 534 016	-132 967 453	100,3
Toimintakate	-97 032 839	-97 040 343	-3 407 016	-100 447 359	-97 647 007	97,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 880 952	-5 000 000	0	-5 000 000	-5 148 751	103,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	
Netto	-101 913 791	-102 040 343	-3 407 016	-105 447 359	-102 795 759	97,5

Vuodelle 2021 budjetoitu alkuperäinen toimintakate oli 97 040 000 euroa. Vuoden aikana tehtiin talousarviomuutoksia 3,4 miljoonalla eurolla, minkä jälkeen budjetoitu toimintakate oli 100 447 000 euroa. Toteutunut toimintakate oli 97 647 000 euroa, kun se vuonna 2020 oli 97 033 000 euroa.

Sekä vastualueet itse että talouspalvelut seuraavat vuoden mittaan talousarvion määrärahojen käyttöä ja mahdollisia ylityksiä. Talousarvion määrärahojen ollessa niukat odottamattomat tapahtumat voivat johtaa ja usein johtavatkin ylitysriskkeihin. Koronaepidemiasta on aiheutunut ennakoimattomia ja budjetoimattomia kustannuksia erityisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoon, mutta koronaepidemia on vaikuttanut myös muihin kaupungin yksiköihin esimerkiksi puuttumaan jääneiden toimintatuottojen ja kaupungin henkilöstön hyvinvointiin tehtyjen toimenpiteiden kautta.

Suuri osa talousarviomuutoksista perustui koronaepidemian aiheuttamaan toimintaympäristön muutokseen. Siinä, miten kaupungin saamat koronatuotot on kirjattu kirjanpidollisesti, on olennainen ero vuosien 2020 ja 2021 välillä. Valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti koronakustannustuki on kirjattu vuoden 2021 tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä suoraan toimintatuottoihin, mitä ei tehty vuonna 2020. Tätä ei ole otettu huomioon talousarviomuutosten tekohetkellä, jolloin talousarvioon ei vuoden aikana ole tehty muutoksia kaupungin toimintatuottojen ja saadun koronakustannustuen osalta.

Kaupunginvaltuuston vuoden aikana hyväksymät talousarviomuutokset

Päätös	Osasto	Summa
Valt. § 138	Keskushallinto	70 767
Valt. § 170	Henkilöstöpalvelut	150 000
Valt. § 171	Talouspalvelut	-151 751
Valt. § 139	Kiinteistöt	462 000
Valt. § 141	Varhaiskasvatus	140 000
Valt. § 141	Joukkoliikenne	246 000
Valt. § 140	Sosiaali- ja terveyshallinto	35 000
Valt. § 140	Sosiaalipalvelut	-35 000
Valt. § 140	Perhepalvelut	575 000
Valt. § 140	Vanhustenhuolto	485 000
Valt. § 140	Terveydenhuolto	1 360 000
Valt. § 139	Vesihuoltolaitos	70 000
		3 407 016

2.2. Konsernitavoitteet ja niiden seuranta

Kaupunginvaltuusto on 25.5.2021 hyväksynyt kaupungin uuden konserniohjeen, jonka mukaan kaupunki ohjaa tytäryhteisöjään ja sääntelee kuntakonsernin sisäistä yhteistyötä. Konserniohjeessa on esitetty konserniyhteisöjen velvollisuudet, ja ohje on annettu tiedoksi tytäryhteisöjen päättävissä elimissä istuville kaupungin edustajille. Konsernitavoitteet kaupunginvaltuusto on hyväksynyt talousarviossa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymät yleiset konsernitavoitteet

1. Tytäryhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista.

Tytäryhteisöjen toiminta tukee lähinnä asumiseen liittyviä kunnan strategisia tavoitteita: vuokra-asunnot, lämmöntuotanto ja vapaa-aikatoiminta.

2. Kaupungin konserniohjeet otetaan kaikilta osin huomioon tytäryhteisöjen toiminnassa ja kaupungin toteuttamassa yhtiöiden ohjauksessa ja lisäksi varmistetaan, että ohjeet ovat tytäryhtiöiden ja niiden johdon käytettävissä.

Kaupungin uusi konserniohje, joka tuli voimaan 1.7.2021, on annettu tiedoksi kaikille tytäryhteisöille ja yhtiöiden päättävissä elimissä istuville kaupungin edustajille.

3. Konserniyhteisöt ja kuntayhtymät toimivat taloudellisesti itsensä kannattavasti ja niiden tulee Paraisten kaupungin tavoin tehostaa toimintaansa jatkuvasti.

Ks. tämän luvun lopussa oleva konserniyhteisötaulukko.

4. Paraisten kaupunki määrittelee ammattimaisuuden ja toimialaosaamisen kriteerit valittaessa kaupungin edustajia tytäryhtiöihin, ja valittavien edustajien tulee täyttää nämä vaatimukset.

Vuoden aikana yhtiöiden hallituksiin on valittu uudelleen vanhoja jäseniä ja myös uusia edustajia. Pyrkimyksenä on, että hallituksissa on tasapainoinen sukupuolijakauma. On

tärkeää, että valittavilla on tarvittavat taidot ja osaaminen tytäryhteisön toiminnan arvioimiseksi suhteessa kaupungin asettamiin ja hyväksymiin tavoitteisiin ja strategioihin. Liiketoimintaa harjoittavien yhtiöiden hallitusten jäseniltä edellytetään lisäksi liiketalouden ja yhtiön toimialan tuntemusta.

5. Tytäryhteisöt pyrkivät minimoimaan lainarahoituksen, ja kaupungin talouspalveluja konsultoidaan ryhdyttäessä mahdollisiin operaatioihin ulkoisen rahoituksen saamiseksi.

Ks. lainarahoituksen kehitys ja kaupungin takaukset yhtiöiden vastuusitoumuksiin tämän luvun lopussa olevasta konserniyhteisötaulukosta.

6. Kuntakonsernin tavoitteena on, että omavaraisuusaste on yli 50 % ja velkaantuneisuusaste alle 50 %.

Kaupunkikonsernin omavaraisuusaste parani ja oli 48,3 % (47,1 %). Suhteellinen velkaantuneisuusaste säilyi ennallaan 46,5 %:ssa (46,5 %). Useimpien kaupungin tytäryhtiöiden omavaraisuusaste täyttää tavoitteen, mutta suurten kuntayhtymien alhainen omavaraisuusaste vaikuttaa negatiivisesti koko kaupunkikonsernin omavaraisuusasteeseen.

7. Konserniohjeet päivitetään niin, että niissä otetaan huomioon kuntalain muutokset ja tarve pitää tytäryhtiöiden ja kaupungin taloudet läpinäkyvästi erillään toisistaan siitä huolimatta, että yhteistyötä samalla kehitetään.

Paraisten kaupungin uusi konserniohje on laadittu yhdessä kaupungin tytäryhteisöjen ja kaupungin konsernijohtajan kanssa. Konsernijohto ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja hallitusten puheenjohtajat ovat pitäneet koko vuoden ajan toistuvasti konsernikokouksia.

Konserniyhteisöiden erityiset tavoitteet ja tulokset vuonna 2021

Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy -konserni

Erityiset tavoitteet:

- Hallinnoitavien huoneistojen käyttöaste vuoden aikana on vähintään 90 %.
Toteuma: 93,95 %
- Konsernin tavoitteena on turvata riittävä vuokra-asuntotarjonta kaikissa kunnanosissa.
Toteuma: Tarjonta ja tarve ovat pääasiassa vastanneet toisiaan.
- Kaikkien tytäryhtiöiden juokseva taloudenpito on kestävä.
Toteuma: Fastighets Ab Brinkhaga Kiinteistö Oy:n osakepääomaa korotettiin vuoden 2021 aikana 150 000 eurolla, jotta yhtiö voisi peruskorjata rakennuksensa.
- Emoyhtiö toimii sisäisenä tukijana, mikäli tytäryhtiöillä on lyhytaikaisia rahoitusongelmia.
Toteuma: Erityisen lyhytaikaisia rahoitusongelmia ei ole. Emoyhtiö pyrkii auttamaan tytäryhtiöitään ja investoimaan niihin pitkäjänteisesti.
- Konsernirakennetta yksinkertaistetaan mahdollisuuksien mukaan (fuusio).
Toteuma: Ei ole ollut mahdollinen.

Toiminta 2021

Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy:n tarkoituksena on omistaa, hallita ja ylläpitää kiinteistöjä ja rakennuksia, hankkia ja omistaa kiinteistöjen ja huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita ja vuokrata asuntoja asunnontarvitsijoille asuntotarpeen tyydyttämiseksi Paraisten kaupungin eri kunta-alueilla.

Tarkoituksenaan toteuttamiseksi yhtiö omistaa kiinteistöjä ja osakehuoneistoja sekä toimii tarvittaessa rakennuttajana ja tekee rakennuttamissopimuksia Paraisten kaupungin ja muiden rakennuttamista harjoittavien yhteisöjen kanssa.

Yhtiö on lopettanut ARA-hankkeen. Hankkeen tavoitteena oli rakentaa asunto-osuuskuntamuotoinen asuinrakennus. Hankkeen kustannukset olivat 18 640 euroa. ARA on maksanut siitä tukena 9 320 euroa eli 50 % kustannuksista. Rivitalojen rakentamisen suunnittelu sekä Nauvon keskustaan että Paraisten kaupunkikeskustaan jatkuu.

Tuloslaskelma	Toteuma 2020	TA 2021	Toteuma 2021
Liikevaihto	606 506	641 820	622 613
Liiketoiminnan muut tuotot			
Kulut	501 167	556 135	548 574
Poistot	72 406	72 121	72 049
Liiketoiminnan muut kulut			
Liikevoitto/-tappio	32 933	13 564	1 990
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 772	-13 563	14 807
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot			

Tunnusluku	Toteuma 2020	TA 2021	Toteuma 2021
Omavaraisuusaste, %	76,47	77	76,94
Investoinnit, tuhatta €	72	72	185 442
Suhteellinen velkaantuneisuusaste, %	169	164	168
Yrityskohtainen tunnusluku Omavaraisuusaste	76,47	77	76,94

Paraisten Kaukolämpö Oy

Erityiset tavoitteet:

- Selvitetään kestäviä tulevaisuuden energiahuoltomahdollisuuksia.
Toteuma: Muuhun kuin polttamiseen perustuvia tuotantomahdollisuuksia on selvitetty vuoden 2021 aikana ja tätä jatketaan vuonna 2022.
- Omistajalle jaetaan osinkoa yhtiöjärjestyksen mukaisesti.
Toteuma: Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2021 jaetaan osinkoa 100 000 euroa.

Toiminta 2021

Paraisten Kaukolämpö Oy:n tavoitteena on toimittaa asiakkailleen ympäristöystävällistä lämpöä kilpailukykyiseen hintaan ja hyvällä toimitusvarmuudella tuotantoyksiköistään. Yhtiön toiminta-alue on Paraisten keskusta-alueilla, joilla on 31 kilometrin pituinen jakeluverkko. Yhtiön biolämpökeskus sijaitsee Lehtiniemen teollisuusalueella.

Myyntiä oli vuonna 2021 enemmän kuin vuonna 2020. Ero johtuu lähinnä kylmemmästä talvesta ja joulukuusta, jolloin tuotanto nousi kaikkien aikojen kuukausiennätykseen 7 442 MWh:iin. Lämmöntuotannossa käytettiin 2,3 % fossiilisia polttoaineita (kevyttä polttoöljyä) ja 97,7 % lämmöstä tuotettiin hiilineutraalisti hakkeella (64,8 %) ja suurteollisuuden hukkalämmöllä (32,9 %).

Yhtiön seuraava suuri investointi tuotantokapasiteettiin tulee olemaan investointi muuhun kuin palamiseen perustuvaan tekniikkaan nykyisen fossiilisiin polttoaineisiin perustuvan tuotannon korvaamiseksi kokonaan muulla tuotannolla.

DNV auditoi yhtiön maaliskuussa ja yhtiölle myönnettiin edelleen ISO-9001-laatusertifikaatti.

Yhtiön henkilöstöön kuuluvat toimitusjohtaja Roald von Schoultz, Senior Advisor Manne Carla ja kaksi käyttöprosessinvalvojaa, Stefan Hermansson ja Jonas Holmen. Käyttöpäällikkönä toimii Mika Laaksonen Paraisten kaupungin vesihuoltolaitokselta (ostopalvelu). Jonas Holmen toimii myös yhtiön sähkövastaavana. Varallaolo hoidetaan yhteistyössä Paraisten kaupungin vesihuoltolaitoksen kanssa. Yhtiön kaikki muut palvelut ovat ostopalveluja.

Tuloslaskelma	Toteuma 2020	TA 2021	Toteuma 2021
Liikevaihto	1 140 357	2 640 000	2 795 225
Liiketoiminnan muut tuotot	112 415	18 000	55 284
Kulut	1 506 540	1 704 424	1 826 270
Poistot	540 261	430 000	314 248
Liiketoiminnan muut kulut	352 099	422 130	363 111
Liikevoitto/-tappio	212 338	101 446	346 879
Rahoitustuotot ja -kulut	- 5 314	- 400	-6
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot	149 210	188 409	-6 214

Tunnusluku	Toteuma 2020	TA 2021	Toteuma 2021
Omavaraisuusaste, %	72,3 %	N/A	78,6
Investoinnit, tuhatta €	0	800 000	0
Suhteellinen velkaantuneisuusaste, %	27,3 %	N/A	14 %
Yrityskohtainen tunnusluku: Fossiilisilla polttoaineilla tuotetun lämmön osuus, %	1,1 %	< 2,0 %	2,3 %

Paraisten Urheilu- ja Nuorisotalo Oy

Erityiset tavoitteet:

- Yhtiön tavoitteena on kiinteistön monipuolinen käyttö, korkea käyttöaste ja tehokas kunnossapito. **Toteuma:** Liikuntahallin, kulttuurisalin, nuorisotalon ja kuntosalin käyttöaste on ollut edelleen korkea. Koronapandemiasta aiheutuneet rajoitukset ovat vuoden aikana vaikuttaneet toimintaan ja tiloihin.

Toiminta 2021

Yhtiö pyrkii tukemaan ja kehittämään liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia Paraisilla eikä sen tavoitteena ole tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen. Yhtiö toteuttaa pyrkimyksiään hallinnoimalla urheilu-, nuoriso- ja kulttuuritaloa ja vuokraamalla talosta tiloja korvausta vastaan. PUNT:ssa käy vuosittain noin 50 000 kävijää.

Tuloslaskelma	Toteuma 2020	BU2021	Toteuma 2021
Liikevaihto	149 189	215 400	174 542
Muut toiminnan tuotot		1000	45 000
Kulut		215 650	23 163
Poistot	74 882		72 118
Muut toimintakulut		50 400	150 096
Liikevoitto/-tappio	-25 766	750	-25 834
Rahoitustuotot ja -kulut	-627		-679
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot			

Tunnusluku	Toteuma 2020	TA 2021	Toteuma 2021
Omavaraisuusaste, %	95,9	99,3	97,9
Investoinnit, tuhatta €	52 000	3 000	20 149
Suhteellinen velkaantuneisuusaste, %	55,8	7,2	23,9
Yrityskohtainen tunnusluku: Kävijämäärä	50 000	50 000	50 000

Tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden kehitys ja taloudellinen asema 31.12. (1 000 €)

Tytäryhtiö	Omistusosuus		Tulos		Lainakanta		Yhtiön oma-varaisuus 2021	Investoinnit 2021	Kaupungin takaukset 2021
	Suora %	Konserni %	2021	2020	2021	2020			
Paraisten Kaukolämpö Oy	100,0	100,0	340,7	358,9	0,0	281,5	90,2 %	0,0	0,0
Paraisten Urheilu- ja Nuorisotalo Oy	84,7	84,7	-26,5	-27,8	0,0	50,0	97,9 %	20,1	0,0
Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy	100,0	100,0	-12,8	17,2	929,0	977,9	77,9 %	185,4	743,2
FAb Brinkhaga	0,0	91,7	0,0	0,0	724,5	765,9	50,1 %	0,0	186,2
BAb Nagu Millennium	0,0	66,6	0,7	-7,6	12,8	38,4	98,1 %	0,0	12,8
BAb Korpo Verknäs	0,0	100,0	0,0	0,0	8,8	22,2	86,1 %	0,0	0,0
BAb Houtskärs Strandbrink	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	99,0 %	38,6	0,0
Osakkuusyhtiöt ja -yhtymät (päättävältä 20-50%)									
Ab Paris Oy	35,1	35,1	-15,7	-15,7	162,1	162,1	51,4 %	1,6	127,4

Kuntayhtymien ja muiden osaomistettujen yhtymien vaikutus kunnan 2021 konsernitilinpäätökseen (1 000 €)

Kuntayhtymä	Osuus %	Toiminta-kate	Kauden tulos	Lainakanta	Omavaraisuusaste
Varsinas-Suomen Sairaanhoidopiiri	3,61	1 989,5	533,7	4 529,5	38,3 %
Kärkullan kuntayhtymä	4,15	62,1	-24,1	1 123,6	16,8 %
V-S Erityishuoltopiiri	0,91	21,9	10,2	160,1	23,9 %
V-S liitto	3,47	2,4	-0,3	0,0	14,4 %
Peimarin koulutuskuntayhtymä	4,89	45,0	12,1	0,0	90,5 %

2.3. Käyttötalouden toteutuminen ja talouden toteuma

Vaalit

Kaupunginhallitus
Elinkeinopalvelut
Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö
Petra Öhman, valmistelusihteeri

Vaalit	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	21 975	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	0	0	0	0	21 975	0,0
Henkilöstökulut	0	-29 465	0	-29 465	-44 407	150,7
Palvelujen ostot	-255	-26 300	0	-26 300	-17 576	66,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	-9 151	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	-2 361	0,0
Toimintakulut	-255	-55 765	0	-55 765	-73 495	131,8
Toimintakate	-255	-55 765	0	-55 765	-51 520	92,4
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-255	-55 765	0	-55 765	-51 520	92,4

Toiminta 2021

Vuoden aikana pidettiin kuntavaalit. Talousarvio alittui saadun budjetoimattoman valtiontuen johdosta. Loppuvuodesta aloitettiin tulevien aluevaalien esivalmistelutyö.

Tilintarkastus

Tarkastuslautakunta

Hanna Järvinen, puheenjohtaja

Tilintarkastus	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA Muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-9 265	-11 744	0	-11 744	-8 268	70,4
Palvelujen ostot	-43 967	-41 860	0	-41 860	-41 664	99,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-53 232	-53 604	0	-53 604	-49 932	93,1
Toimintakate	-53 232	-53 604	0	-53 604	-49 932	93,1
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-53 232	-53 604	0	-53 604	-49 932	93,1

Toiminta 2021

Ammattitilintarkastajat ovat suorittaneet kaupungin hallinnon ja talouden (vuoden 2021 tilinpäätöksen) tarkastuksen. Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat arvioineet kaupunginvaltuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutumista. Tarkastuskustannukset ovat nykyisen tilintarkastushankinnan mukaiset. Toimintavuoden 2021 tarkastus on aloitettu.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Tarkastuslautakunnan arviointikertomusta käytetään hyväksi kaupungin johtamis- ja arviointijärjestelmissä ja arviointityöstä on hyötyä organisaatiolle.	Raportointi (arviointikertomus) ja siitä seuraavat toimenpiteet.	Raportointi tuo lisäarvoa hallinnolle.	Arviointikertomus ja tilintarkastuskertomus on toimitettu. Kaupunginhallituksen antamien vastineiden perusteella voidaan todeta, että arviointikertomusta käytetään toiminnan kehittämiseen.
Valtakunnallisen arviointisuosituksen soveltaminen tarkastuslautakunnan työssä.	Suosituksen soveltaminen.	Suositusta käytetään arvioinnin apuvälineenä.	Suositusta on noudatettu tarkastuslautakunnan työssä.

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Tarkastuspäivien lukumäärä	44,65	44,5		40	40
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	2,67	3,07	3,53	3,56	3,31

Konsernipalvelut

Konsernipalvelut (Vesihuoltolaitos mukaan lukien)	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA muutokset 2021	Muutettu ta 2021	Käyttö 31.12.2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	6 377 499	6 453 704	-30 000	6 423 704	6 689 986	104,1
Maksutuotot	416 880	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	767 917	815 011	0	815 011	871 065	106,9
Muut toimintatuotot	13 913 325	13 829 215	558 960	14 388 175	14 629 079	101,7
Toimintatuotot	21 475 620	21 097 930	528 960	21 626 890	22 190 130	102,6
Henkilöstökulut	-6 801 024	-7 020 784	-62 512	-7 083 296	-7 034 181	99,3
Palvelujen ostot	-9 151 348	-9 081 078	-565 784	-9 646 862	-9 800 753	101,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 246 303	-3 360 807	-450 000	-3 810 807	-4 043 163	106,1
Avustukset	-229 894	-237 300	0	-237 300	-214 203	90,3
Muut toimintakulut	-2 616 012	-2 156 246	-51 680	-2 207 926	-2 150 865	97,4
Toimintakulut	-22 044 581	-21 856 215	-1 129 976	-22 986 191	-23 243 165	101,1
Toimintakate	-568 961	-758 285	-601 016	-1 359 301	-1 053 035	77,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 166 714	-3 175 462	0	-3 175 462	-3 171 233	99,9
Laskennalliset erät	-5 822 675	-5 878 765	0	-5 878 765	-5 865 722	99,8
Netto	-9 558 350	-9 812 512	-601 016	-10 413 528	-10 089 990	96,9

Konsernipalvelut (ilman vesihuoltolaitosta)	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA muutokset 2021	Muutettu ta 2021	Käyttö 31.12.2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	3 279 577	3 206 304	0	3 206 304	3 573 503	111,5
Maksutuotot	416 880	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	767 917	815 011	0	815 011	871 065	106,9
Muut toimintatuotot	12 770 395	12 743 315	558 960	13 302 275	13 473 542	101,3
Toimintatuotot	17 234 769	16 764 630	558 960	17 323 590	17 918 110	103,4
Henkilöstökulut	-5 967 064	-6 170 836	-22 512	-6 193 348	-6 208 134	100,2
Palvelujen ostot	-8 520 354	-8 354 131	-565 784	-8 919 915	-9 075 496	101,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 669 011	-2 716 157	-450 000	-3 166 157	-3 400 752	107,4
Avustukset	-229 894	-237 300	0	-237 300	-214 203	90,3
Muut toimintakulut	-1 941 611	-1 454 892	-51 680	-1 506 572	-1 468 465	97,5
Toimintakulut	-19 327 934	-18 933 316	-1 089 976	-20 023 292	-20 367 051	101,7
Toimintakate	-2 093 165	-2 168 686	-531 016	-2 699 702	-2 448 941	90,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 113 365	-2 132 162	-145 480	-2 277 642	-2 316 944	101,7
Laskennalliset erät	-5 828 622	-5 878 926	0	-5 878 926	-5 865 883	99,8
Netto	-10 035 153	-10 179 774	-676 496	-10 856 270	-10 631 768	97,9

Keskushallinto

Kaupunginhallitus

Hallintopalvelut

Hanna-Maria Grandell, hallintopäällikkö

Keskushallinto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	5 864	-100	0	-100	5 453	-5 453,5
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	1 660	1 500	0	1 500	3 710	247,3
Toimintatuotot	7 524	1 400	0	1 400	9 163	654,5
Henkilöstökulut	-781 435	-772 796	-22 512	-795 308	-769 517	96,8
Palvelujen ostot	-368 049	-377 806	-48 255	-426 061	-407 719	95,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 239	-10 332	0	-10 332	-10 456	101,2
Avustukset	-31 576	-22 500	0	-22 500	-18 619	82,8
Muut toimintakulut	-100 410	-125 550	0	-125 550	-122 087	97,2
Toimintakulut	-1 289 709	-1 308 984	-70 767	-1 379 751	-1 328 399	96,3
Toimintakate	-1 282 185	-1 307 584	-70 767	-1 378 351	-1 319 235	95,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 072	-6 575	0	-6 575	-6 575	100,0
Laskennalliset erät	56 976	62 564	0	62 564	62 564	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-1 232 281	-1 251 595	-70 767	-1 322 362	-1 263 246	95,5

Toiminta 2021

Keskushallinto on kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston toiminnan tukitoiminto ja se koordinoi näiden toimielinten asioiden valmistelua ja päätöksentekoa. Paraisten kaupungin toimintasuunnitelmassa vuosille 2018–2021 puhutaan luovista työskentelytavoista ja luovista kokouksista. Niistä tuli maaliskuussa 2020 kertaheitolla erittäin ajankohtaisia koronapandemian myötä, jonka seurauksena käyttöön otettiin nopealla aikataululla etä- ja hybridikokoukset. Digitaalisiin kokouskäytäntöihin on tehty jatkuvasti hienosäätöä, jotta ne vastaisivat entistä paremmin luottamuselinten kulloisiakin kokoustarpeita.

Kaupungin asianhallintajärjestelmän päivittäminen on tullut tarpeelliseksi. Uusi versio sujuvoittaa asianhallintaa ja mahdollistaa sähköisten äänestysten toimittamisen kokouksissa. Kaupungin luottamuselinten pitäessä kokouksensa etä- tai hybridikokouksina on tärkeää pystyä toimittamaan sähköisiä äänestyksiä.

Kaupungin valmiussuunnitelmaa kehitetään ja päivitetään suunnitteleamalla riskienhallinta-, varautumis- ja turvallisuustoiminnot valmiussuunnitelmaan. Työ käynnistyi vuonna 2020 ja se saatetaan loppuun vuonna 2021. Varautumistoimenpiteet kohdistuvat kaupungin elintärkeiden toimintojen osalta varautumistoimenpiteiden johtamistapaan.

Työ, jonka tavoitteena on, että kaupungin organisaatio täyttää tiedonhallintalain lokitietoja koskevat veloitteet, saatetaan loppuun. Se mahdollistaa henkilötietoja sisältävien tietojärjestelmien lokitietojen järjestelmällisen seurannan tietosuojalain edellyttämällä tavalla.

Koronapandemian myötä kaupungintalon tilojen vuokratulot ovat jääneet lähes kokonaan pois. Myös kopiointikeskus on myynyt selvästi tavanomaista vähemmän kopioita. Toisaalta luottamushenkilöiden matkakuluista ja kokoustarjoilukuluista on syntynyt säästöjä, koska suurin osa kaupunginhallituksen, teknisten tukipalvelujen ja kaupunginvaltuuston luottamushenkilöistä on osallistunut kokouksiin koko ajan etäyhteyden kautta. Ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana on syntynyt jonkin verran konsulttikustannuksia, joita ei ole otettu huomioon budjetointivaiheessa. Ennuste on kuitenkin se, että keskushallinnon talous pysyy vuodelle 2021 hyväksytyntaloussarviokehysten puitteissa.

Koronapandemian vaikutus kokouskäytäntöihin on jatkunut koko vuoden ajan. Uuden valtuustokauden alussa osa kokouksista on pystytty pitämään valtuustosalissa, joskin kokousten toimivuus on vaatinut uusia teknisiä ratkaisuja. Talousarviosta poiketen on pidetty 10 ylimääräistä kokousta, mikä on lisännyt kustannuksia. Kaupunginlakimies jäi eläkkeelle 1.10. alkaen ja henkilöstössä on 1.8. alkaen ollut väliaikainen järjestely.

Uusi hallintopäällikön virka perustettiin ja täytettiin 25.10. alkaen. Hyvinvointikoordinaattori hoiti avoimena ollut hallintopäällikön virkaa kolmen kuukauden ajan, joten hyvinvointikoordinaattorin vastuulla olevat valmiussuunnitelma ja hyvinvointisuunnitelma tulevat valmistumaan suunniteltua myöhemmin, vasta vuoden 2022 puolella.

Kaupungin strategiatyö on ollut tiivistä heti vuosilomien jälkeen, ja strategiatyön konsulttikustannukset näkyvät ostopalvelujen ylityksenä. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin on asetettu loppuvuodesta ja hyvinvointialueen organisointityö on käynnistynyt. Syksyllä valmisteltiin aluevaaleja, mistä aiheutui lisätyötä. Talouden tasapainottamista jatkettiin koko vuoden ajan.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Dynasty-asianhallintaohjelman uuden version ja siihen sisältyvän sähköisen äänestysmenettelyn käyttöönoton toteutus.	Asianhallintaohjelman uuden version käyttöönotokoulutuksen järjestäminen asianhallintaohjelmaan asioita rekisteröiville ja ohjelmassa tekstejä käsitteville, muokkaaville ja julkaiseville sekä päätösasioiden valmistelijoille ja esittelijöille. Sähköisen äänestysmenettelyn hallinta tulee vaatimaan erityistä perehdytystä.	Dynastyn uusi versio ja siihen sisältyvä sähköinen äänestysmenettely otettu käyttöön.	Asianhallintajärjestelmän Dynasty 10 -versio otettu käyttöön koko organisaatiossa 1.10.2021. CloudMeeting 3.0:n käyttöönotto sähköisine äänestysmenettelyineen tulossa maaliskuussa 2022.
Tulomuutto: Kaupungin valmiutta kehitetään ja päivitetään suunnitteleamalla riskienhallinta-, varautumis- ja turvallisuustoiminnot valmiussuunnitelmaan.	Hyvinvointikoordinaattori johtaa poikkihallinnollista työtä kaupungin valmiussuunnitelman yleisen osan laatimiseksi ja valmiiksi saattamiseksi.	Valmiussuunnitelman yleinen osa valmistuu ja hyväksytään vuoden 2021 aikana.	Hyvinvointikoordinaattori on ajalla 1.8.–31.10. toiminut vt. hallintopäällikkönä ja tästä syystä valmiussuunnitelma valmistuu vasta vuonna 2022.
Toiminnan kestävyys: Kaupungin organisaatio täyttää tiedonhallintalain velvoitteet.	Henkilötietoja sisältävien tietojärjestelmien lokitietojen järjestelmällinen seuranta niin, että henkilötietoja sisältävät tietojärjestelmät sekä niiden omistajat ja pääkäyttäjät on kartoitettu. Niiden kaupungin tietojärjestelmien päivittäminen, jotka on ensin päivitettävä, jotta lokitietojen seurantaan saadaan vaadittavat tekniset ominaisuudet tietosuojalain edellyttämällä tavalla.	Lokitietojen seurantasuunnitelmat kuvattu.	Asianhallintajärjestelmän päivitys on toteutunut 1.10.2021. Lokitietojen järjestelmällisen seurannan toteuttaminen tehdään sitä mukaa kuin henkilötietoja sisältäviä tietojärjestelmiä päivitetään. Dynasty 10:ssä toteutuu säännöllinen otoksiin perustuva seuranta, joka keskittyy salassa pidettävien asioiden lukuhistoriaan.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kaupunginjohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kaupunginlakimies	1,0	1,0	1,0	1,0	0,75
Hallintopäällikkö					0,20
Tiedonhallinta-asiantuntija	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Johdon sihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kielenkääntäjä	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Hyvinvointikoordinaattori		1,0	1,0	1,0	0,75
Hankekoordinaattori	0,3				
Valmistelusihteeri		0,3	0,3	0,3	0,3
Hallintoassistentti	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Vt. hallintopäällikkö					0,25
Vahtimestari	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Henkilötyövuodet yhteensä	7,9	8,9	8,9	8,9	8,9
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	9	8	9	9	9
Määräaikaiset	0	2	1	1	1
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	9	10	10	10	10

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kaupunginvaltuusto	9	7	7	7	7
Kaupunginhallitus	17	14	17	12	17
Jaosto	9	10	11	9	10
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	78,52	83,64	85,51	86,74	88,63

Ikt-palvelut

Kaupunginhallitus

Hallintopalvelut

Hanna-Maria Grandell, hallintopäällikkö

Kai Kalliolevo, IT-päällikkö

Ikt-palvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	712 248	799 189	0	799 189	769 165	96,2
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	15 000	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	727 248	799 189	0	799 189	769 165	96,2
Henkilöstökulut	-286 662	-276 375	0	-276 375	-287 480	104,0
Palvelujen ostot	-467 778	-566 687	0	-566 687	-492 984	87,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 297	-2 600	0	-2 600	-7 603	292,4
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-34 428	-33 216	0	-33 216	-33 041	99,5
Toimintakulut	-795 165	-878 878	0	-878 878	-821 107	93,4
Toimintakate	-67 917	-79 689	0	-79 689	-51 942	65,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-46 816	-62 660	0	-62 660	-87 120	139,0
Laskennalliset erät	17 532	16 806	0	16 806	16 806	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-97 202	-125 543	0	-125 543	-122 256	97,4

Toiminta 2021

IT-yksikkö tarjoaa kaupungin osastoille tietoteknisiä asiantuntija- ja infrapalveluita. Visiona on toimivan ja tietoturvallisen IT-ympäristön tuottaminen ja ylläpitäminen sekä työtehtävien tehokkaan hoitamisen mahdollistavien välineiden tarjoaminen työntekijöille.

Talouden toteutuma vastaa kokonaisuutena talousarviota. Toimintakulujen toteutuma on 94 %. Henkilöstökulut ovat ylittyneet hieman johtuen sijaisten käytöstä. Palvelujen ostojen kulut ovat alittuneet johtuen osittain siirtyneistä kehityshankkeista. Aineet, tarvikkeet ja tavarat on ylittynyt johtuen budjetointivirheestä koskien tiliä 4600.

IT-yksikköön palkattiin kaksi uutta tukihenkilöä edellisten siirtyessä toisen työnantajan palvelukseen.

Vuotta 2021 leimasi koronapandemian aiheuttamat erityistoimenpiteet, jotka kuormittivat IT-yksikköä merkittävästi ja hidastivat suunniteltua kehitystyötä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto	Sähköisen arkistoinnin tarpeet kartoitetaan yhdessä toimialojen kanssa. Kartoitetaan ja kilpailutetaan tarvittavat järjestelmät ja toteutetaan soveltuvin osin. Projektin vetovastuussa ovat tiedonhallinta-asiantuntija sekä IT-päällikkö.	Henkilöstöhallinnon sähköinen arkistointi otettu käyttöön. Rakennusvalvonnan arkistoinnin osalta tehty ratkaisu valittavasta arkistointijärjestelmästä. Muiden järjestelmien osalta tarveanalyysi tehty vuoden loppuun mennessä.	Henkilöstöhallinto ei ole vielä ottanut käyttöön arkistointia Rondon. Viivästys johtuu Populuksessa olevien ongelmien korjaamisen aikataulusta. Rakennusvalvonta on saanut tarjouksia arkistoinnista, valinta tehdään vasta 2022 alkuvuodesta. Muiden järjestelmien osalta asia on vielä valmistelussa.
Tulomuutto: Sähköinen allekirjoitus	Selvitetään käyttökohteet ja tarpeet sähköiselle allekirjoitukselle.	Yksittäisten pdf-asiakirjojen sähköinen allekirjoitus otettu käyttöön vuoden ensimmäisellä kolmanneksella. Asianhallintajärjestelmään liitetyn sähköisen allekirjoituksen tarpeet ja mahdollisuudet kartoitettu asianhallinnan uuden version käyttöönoton yhteydessä.	Yksittäisten pdf-asiakirjojen sähköinen allekirjoittaminen on mahdollista toimikortilla tunnistautumalla. Asianhallinnan osalta päätöstä ei ole vielä tehty.
Toiminnan kestävyys: Palvelin- ja tallennusinfrastruktuurin modernisointi.	Nykyiset vanhentuneet järjestelmät ja tiedon tallentamisen ratkaisut uusitaan toiminnan tehostamiseksi ja tietoturvan parantamiseksi.	Uusi palvelin- ja tallennusratkaisu otettu käyttöön vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Vanhojen legacy-järjestelmien tiedot siirretty uusiin järjestelmiin vuoden loppuun mennessä.	Omaan laiteilaan on hankittu uusi laitteisto, joka on otettu osittain käyttöön. Kriittisten järjestelmien siirtoa Tieran konesaliin on lykätty johtuen mm. Sote-ICT:n valmistelun keskeneräisyydestä.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
IT-päällikkö	1	1	1	1	1
IT-suunnittelija	1	1	1	1	1
IT-tukihenkilö	4	3,9	4,07	4	4
Henkilötyövuodet yhteensä	6	5,9	6,07	6	6
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	6	5	4	6	6
Määräaikaiset	0	1	2		
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	6	6	6	6	6

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Service deskissä luotujen tapahtumien määrä	915	860	1 110		793
Service deskissä ratkaistujen tapahtumien määrä	1 084	477	1 054		1297
Asiakastyytyväisyysindeksi (1-5)	3,64	3,64	3,80		3,64
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	-2	-4	-5		-2
Bruttokustannus/asukas, €			-53		-55

Henkilöstö

Kaupunginhallitus

Konsernipalvelut

Peter Lindroos, henkilöstöpäällikkö

Henkilöstö	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	105 097	102 000	0	102 000	94 159	92,3
Muut toimintatuotot	10 000	2 000	0	2 000	6 660	333,0
Toimintatuotot	115 097	104 000	0	104 000	100 820	96,9
Henkilöstökulut	-470 915	-496 706	0	-496 706	-531 239	107,0
Palvelujen ostot	-358 605	-331 385	-150 000	-481 385	-467 569	97,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 492	-9 600	0	-9 600	-9 023	94,0
Avustukset	-2 000	-3 000	0	-3 000	-3 300	110,0
Muut toimintakulut	-45 090	-47 244	0	-47 244	-54 406	115,2
Toimintakulut	-892 101	-887 935	-150 000	-1 037 935	-1 065 537	102,7
Toimintakate	-777 004	-783 935	-150 000	-933 935	-964 717	103,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 587	-7 587	0	-7 587	-7 587	100,0
Laskennalliset erät	23 242	25 077	0	25 077	25 077	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-761 348	-766 445	-150 000	-916 445	-947 227	103,4

Toiminta 2021

Vuoden 2021 tilinpäätöksestä puuttuu vielä työterveyshuollon Kela-tuki. Korona-exit-toiminta eli tiedottaminen, koulutus ja muu henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen ovat nostaneet kustannuksia, koska työhyvinvointi-koordinaattorin henkilöstökuluja ei ollut huomioitu talousarviossa. Lisäksi henkilöstökulut ovat ylittyneet johtuen henkilöstön päällekkäisyydestä, joka syntyi, kun kesällä 2021 eläkkeelle siirtyneelle palkanlaskijalle tarvittiin sijainen suunniteltua pidemmäksi ajaksi. Uuden palkkaohjelman käyttöönotto vaati useita kuukausia suunniteltua pidempään kestäneen työpanoksen. Päätös palkita henkilöstöä lisäämällä virkistys- ja liikuntamäärärahoja edellytti talousarviomuutosta, mutta kustannukset näyttävät pysyvän suunnitelluissa rajoissa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Luova ja laadukas johtaminen. Esimiehet osaavat johtaa omia yksiköitään paremmin kohti strategisia tavoitteita.	Viestintää ja vuoropuhelua työpaikoilla kehitetään uusilla, nykyaikaisilla menetelmillä niin, että koko henkilöstön osallisuus lisääntyy. Kehityskeskusteluista tulee tehokkaampia ja tavoitteellisempia.	100 % vakinaisesta henkilöstöstä on käynyt kehityskeskustelun. Kehityskeskustelujen laadun arviointi, vähintään 7 asteikolla 1–10. Yksikkö-, toimiala- tai osastorajat ylittävien työpajojen määrä. Esimiehille suunnattujen työpajojen arviointi, vähintään 8 asteikolla 1–10.	Pandemian pitkittymisen vuoksi alun perin suunniteltua kehityskeskustelujen määrän systemaattista läpikäyntiä ei ole ollut tarkoituksenmukaista toteuttaa. Osasto- ja yksikkörajat ylittäviä työpajoja on ollut huomattavasti enemmän kuin alun perin oli suunniteltu, palaute on ollut hyvää.
Tulomuutto: Paraisten kaupungin maine houkuttelevana työnantajana kasvaa entisestään.	Kehittyneet prosessit työuran tukemisessa aina rekrytoinnista ja perehdyttämisestä uran loppumiseen asti. Mahdollisuus ylläpitää ja kehittää osaamista ja ammattitaitoa sekä työhyvinvointia. Uusien, henkilöstön osallisuutta edistävien menetelmien kehittäminen.	Enemmän hakijoita avoimna oleviin palvelussuhteisiin. Vähemmän sairauspoissaoloja. Työhyvinvointibarometrin indeksi yli 7,8 asteikolla 1–10. Kohdennetut toimenpiteet yksiköissä, joiden indeksi työhyvinvointibarometrissä on matalampi.	Paraisten kaupungilla on edelleen ollut vaikeuksia saada riittävästi hakemuksia tiettyihin avoimiin työpaikkoihin, lähinnä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sairauspoissaolot ovat lisääntyneet keskimäärin kolmella kalenteripäivällä henkilöä kohden; lukuja analysoidaan tarkemmin henkilöstöraportissa. Työhyvinvointi-indeksi ei yltänyt 7,8:n tavoitteeseen koko kaupungin osalta, vaikka sekä sivistysosastolla että konsernipalveluissa indeksi oli yli 7,9. Keskiarvoksi tuli 7,73.
Toiminnan kestävyys: Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto työssä ilmenneistä epäkohdista ilmoittamista varten (epäasiallinen kohtelu, psykososiaalinen kuormitus, läheltä piti -tilanteet ym.). Lomakkeet käsitellään ja arkistoidaan sähköisesti, mikä vähentää paperilomakkeiden määrää.	Työsuojelutiimi laatii prosessikuvaukset ja lomakkeet, kouluttaa henkilöstöä yhdessä henkilöstöpäällikön kanssa ja antaa konkreettista tukea ilmoitusten käsittelyssä ja seurannassa.	Kaikki vanhat lomakkeet poistetaan käytöstä, toimiva prosessi.	Prosesseja ja lomakkeita on kehitetty, ei kuitenkaan suunnitellussa aikataulussa.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Henkilöstöpäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Henkilöstösihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Työsuojelupäällikkö	0,6	1,0	1,0	1,0	1,0
Palkanlaskija	5,0	5,0	5,3	5,2	5,5
Työhyvinvointikoordinaattori	0	0	0	0,0	0,35
Työsuojeluvaltuutettu		0,9	0,9	0,9	0,9
Henkilötyövuodet yhteensä	7,6	8,9	9,2	9,1	9,75
Vakituiset	7	7	7	7	7
Määräaikaiset	1	1	2	2	1
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	8	8	9	9	8

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Teemapäivät esimiehille ja/tai muulle henkilöstölle (työsuojelu, henkilöstöpolitiikka, sopimustulkinnat, toimintamallit yms.)			5	4	8
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	-47,10	-50	-51	-46	-51

Talous

Kaupunginhallitus
Konsernipalvelut
Petra Palmroos, talouspäällikkö

Talous	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	313 022	250 000	144 401	394 401	446 538	113,2
Toimintatuotot	313 022	250 000	144 401	394 401	446 538	113,2
Henkilöstökulut	-351 702	-387 296	0	-387 296	-370 361	95,6
Palvelujen ostot	-601 315	-627 413	0	-627 413	-630 987	100,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 636	-2 100	0	-2 100	-2 135	101,7
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-592 142	-58 430	7 350	-51 080	-50 359	98,6
Toimintakulut	-1 547 796	-1 075 239	7 350	-1 067 889	-1 053 843	98,7
Toimintakate	-1 234 774	-825 239	151 751	-673 488	-607 305	90,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 533	-1 246	0	-1 246	-1 533	123,1
Laskennalliset erät	20 866	25 122	0	25 122	25 122	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-1 215 441	-801 363	151 751	-649 612	-583 716	89,9

Toiminta 2021

Toimintatuotot ovat budjetoitua korkeammat vuoden aikana hyvin toteutuneiden kiinteistömyyntien johdosta. Kaupunki on myynyt vuoden aikana yhteensä 13 omakotitonttia (Paraisilta 6, Nauvosta 5 ja Korppoosta 2), Vanhan kunnantuvan Paraisilta, Mossalan koulun Houtskarista, 2 venepaikkaa Nauvon Hemsundetista ja Käldingen kala-/lajittelulinjaston.

Kaupunki on teettänyt vuoden aikana ulkopuolisen selvityksen vuoden 2020 tilinpäätöstiedoista osana kaupungin talouden tasapainottamistyön jatkamista. Vuoden 2020 tilinpäätösluvut on analysoitu ja kaupungin henkilöstörakenteesta ja ostopalvelujen osuudesta on tehty tarkempi tarkastelu.

Talouspalvelut on vuoden aikana työllistänyt yhden henkilön palkkatuella kahdeksan kuukauden ajan. Uusi valtakunnallinen sähköinen järjestelmä kaupungin taloustilastotietojen raportoimiseksi Valtiokonttorille on toteutunut suunnitellusti. Myös kaupungin sähköiset pankkiyhdytykset on päivitetty uudempaan versioon.

Sote-uudistuksen myötä myös talouspalveluissa on loppuvuodesta aloitettu uuden hyvinvointialueen valmistelutyö siihen liittyvine tehtävineen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Kaupungin verkkokaupan kehittäminen.	Uuden IT-järjestelmän käyttöön ottaminen.	Verkkokauppa toteutettu kaupungin verkkosivustolle.	Kaupungin venepaikat tullaan lisäämään ensimmäisenä tuotteena verkkokauppaan.
Tulomuutto: Palveluseleiden toteuttaminen.	Kaupungin sähköisiä taloushallinnon järjestelmiä tukevan palveluseteliohjelmiston käyttöön ottaminen.	Palveluseleitä voidaan käyttää kaupungissa.	Palvelusetelin käyttöönoton mahdollistava järjestelmä kaupungissa on saatu päätökseen, ja ensimmäiset palvelusetelituotteet otettiin käyttöön marraskuussa 2021.
Toiminnan kestävyys: Useimmat kaupungin asiakkaita käyttävät e-laskumahdollisuutta.	Kaupungin asiakkaiden informoiminen mahdollisuudesta käyttää e-laskua.	10 %:n lisäys niiden kaupungin asiakkaiden määrässä, jotka ovat ottaneet käyttöön e-laskun.	Kaikkiin kaupungin laskuihin on elokuusta 2021 lähtien lisätty kehoitus, että asiakas ottaisi käyttöön e-laskun. 31.12. mennessä kaikista kaupungin lähtevistä laskuista lähetettiin e-laskuna 23,3 %. Määrällisesti se on noin 900 kpl enemmän kuin edellisvuonna.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Taluspäällikkö	1,0	1,0	1	1	1
Asiantuntijat	4,6	3,4	4	4	4
Taloussihteeri	2,7	2,0	2	2	2
Henkilötyövuodet yhteensä	8,3	6,4	7	7	7
Vakituiset	7,77	6	6	7	7
Määräaikaiset	0,53	0,4	1	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	8,3	6,4	7	7	7

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Ostolaskujen määrä	31 118	31 354	30 772	29 800	29 535
Myyntilaskujen määrä	63 069	63 415	64 110	62 200	64 013
Muiden tilitapahtumien määrä	16 613	14 131	14 296	14 500	12 414
Nettokustannus/Asukas					
Nettokustannus/asukas, €	-53,35	-30,28	-81,9	-55,16	-40,24

Elinkeinoelämä

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

Elinkeinoelämä	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	40 876	35 000	0	35 000	57 569	164,5
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	131 952	135 020	0	135 020	134 143	99,4
Toimintatuotot	172 828	170 020	0	170 020	191 712	112,8
Henkilöstökulut	-420 453	-426 319	0	-426 319	-407 581	95,6
Palvelujen ostot	-211 756	-186 905	0	-186 905	-236 178	126,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 082	-6 300	0	-6 300	-11 953	189,7
Avustukset	-704	0	0	0	-703	0,0
Muut toimintakulut	-404 542	-410 199	0	-410 199	-408 183	99,5
Toimintakulut	-1 050 537	-1 029 723	0	-1 029 723	-1 064 598	103,4
Toimintakate	-877 709	-859 703	0	-859 703	-872 887	101,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-234 724	-210 400	0	-210 400	-210 009	99,8
Laskennalliset erät	186 600	189 493	0	189 493	189 493	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-925 834	-880 610	0	-880 610	-893 402	101,5

Toiminta 2021

Matkailu sai keväällä valmiiksi uuden strategiansa, jonka keskeisimmät painopistealueet ovat saavutettavuuden kehittäminen, ympärivuotisuuden kehittäminen, brändin kehittäminen ja seudullinen yhteistyö. Kaupungin uusi matkailupäällikkö aloitti elokuun lopussa. Kotimaan matkailussa kesä oli jälleen erittäin vilkas. Rengastiet vetivät paljon kävijöitä ja varsinkin pyöräily osoittaa hyviä lukuja.

Muilta osin on panostettu säännöllisiin tapaamisiin yrittäjien ja yhteistyöorganisaatioiden kanssa, pandemian vuoksi useimmiten Teamsin kautta. Keskiössä oli kaupungin ja yrittäjien välinen yhteistyö. Ajankohtaista tietoa levitetään muun muassa Facebook-sivun Business Pargas Parainen sekä muiden sosiaalisen median kanavien kautta.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: saavutettavuuden kehittäminen	<p>Saavutettavuuden kehittäminen yhdessä esimerkiksi ELY-keskuksen kanssa.</p> <p>Digitaalisen tiedottamisen jatkuva kehittäminen ja päivittäminen.</p>	<p>Saariston Rengastien maksullisten osien varausjärjestelmä otetaan käyttöön.</p> <p>VisitParainen-verkkosivusto on portaali, josta kävijät löytävät tietoa suunnitellessaan lomaa ja elämyksiä Paraisien kaupungissa; käyttäjämäärä.</p>	<p>Varausjärjestelmää ei voitu vielä ottaa käyttöön. Varausjärjestelmän kehittämisestä vallitsee erimielisyyttä, mutta pyrkimyksenä on edelleen kokeilla jossain muodossa sellaisen järjestelmän toimivuutta paremman kuvan saamiseksi sen eduista ja haitoista.</p> <p>VisitParainen sai uuden, erittäin onnistuneen logon. Sivustoa kehitetään edelleen vuonna 2022 saavutettavuusvaatimusten täyttämiseksi.</p>
Tulomuutto: uusia asukkaita uusien yritysten kautta	Uusien yritysten saaminen Paraisille sekä perustamalla uusia että houkuttelemalla jo olemassa olevia yrityksiä. Tässä hyödynnetään omia verkostokanavia, kuten Spiraa, BNI:tä ja muita yhteistyökanavia. Uudet, uusia palveluja tarjoavat yritykset vetävät puoleensa uusia asukkaita.	Uusien yritysten ja palvelujen määrä Paraisilla	Vuoden aikana perustettiin noin 130 uutta yritystä, mikä on selvästi tavallista enemmän.
Kestävyys: yritysten auttaminen löytämään hiilineutraaleja ratkaisuja toimintaansa	Yhdessä Yrityssalon, Kemiönsaaren ja Uudenkaupungin kanssa toteutettava hanke, jossa yrityksiä valmennetaan löytämään kestäviä ratkaisuja.	Hankkeeseen osallistuvien yritysten määrä, tavoite vähintään 10 yritystä	Hankkeeseen osallistui noin 20 yritystä.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Elinkeinohenkilöstö	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Hankekoordinaattorit	1,4	1,0	1,0	1,0	1,0
Matkailuhenkilöstö	3,8	4,0	4,0	4,0	4,0
Henkilötyövuodet yhteensä	7,6	7,4	7,4	7,4	7,4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	8	8	8	8,0	8,0
Määräaikaiset	0,5	0,8	0,5	0,5	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	8,5	8,8	8,5	8,5	8,0

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Neuvonta, osallistujia	360	470	ca 300	300	350
Uusia/aloittavia yrityksiä	94	85	102	90	125
Tukihakemuksia, neuvonta	7	5	25	8	7
Yrityskäyntejä	84	63	50	45	50
Rekisteröityjä yöpymisiä	56 479	59 405	65 400	67 000	71 700
Matkustajia, Iso Rengastie	17 580	21 089	22 707	23 000	27 058
Matkustajia, Pieni Rengastie	24 575	27 008	30 719	31 000	31 694
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	-53,48	-57,09	-58,22	-58,18	-57,84

Viestintäpalvelut

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

Viestintäpalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	13 438	7 800	0	7 800	17 399	223,1
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	13 438	7 800	0	7 800	17 399	223,1
Henkilöstökulut	-257 286	-243 121	0	-243 121	-221 151	91,0
Palvelujen ostot	-181 335	-178 740	0	-178 740	-194 182	108,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 443	-6 800	0	-6 800	-5 247	77,2
Avustukset	-200	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-50 678	-47 964	0	-47 964	-50 335	104,9
Toimintakulut	-510 942	-476 625	0	-476 625	-470 915	98,8
Toimintakate	-497 504	-468 825	0	-468 825	-453 516	96,7
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	24 278	23 888	0	23 888	23 888	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-473 226	-444 937	0	-444 937	-429 628	96,6

Toiminta 2021

Henkilöstökulut olivat budjetoitua pienemmät, kun taas ostopalvelut ylittyivät, mikä johtuu siitä, että kaupungin on täytynyt ostaa palveluja sen jälkeen, kun viestintäpäällikkö lopetti kesäkuussa. Puhelinvaihte on ulkoistettu, mikä merkitsee konkreettista säästöä, joka näkyy tulevien vuosien tuloksessa.

Vuoden 2021 markkinointitoimenpiteisiin on kuulunut mm. ”Ihan oikea pieni kaupunki” -kampanjasivuston päivitys (sisältäen kaksi uutta haastatteluvideota), hakukone-, display- ja FB/IG-mainontaa, sekä ilmoituksia ja digikampanjoita alueellisissa lehdissä/medioissa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: "Kaikki yhdeltä luukulta"; ystävällinen ja kattava asiakaspalvelu Asiointipisteessä ja aluekonttoreissa	Tehdään vuosittainen asiakastytyväisyystutkimus.	Tutkimuksen kokonaisarvosana	Tutkimusta ei voitu toteuttaa vuoden aikana, mutta se on tarkoitus saada toteutettua mahdollisimman pian. Asiakastytyväisyys ja sen kehittäminen ovat korkealla kaupungin prioriteettilistalla.
Tulomuutto: Painopiste asumisen markkinoinnissa	Vuosittain laaditaan markkinointisuunnitelma, jonka avulla tuodaan esille kaikkea sitä, mitä Paraisilla on tarjota uusille asukkaille. Suunnitelma sisältää muun muassa tontti- ja imagomarkkinointia, messuille/tapahtumiin osallistumista ja digi- ja displaymarkkinointia. Myönteinen näkyvyys medioissa on tärkeää kaupungin imagoille; kaupungin tarjoamia hyviä palveluja on sen vuoksi tuotava aktiivisesti esille.	Positiivinen nettomuutto Mitataan artikkeleiden, uutisten ja inserttien lukumäärä.	Vuoden 2021 alustava tulos osoittaa, että nettomuutto on kasvanut 34 henkilöllä.
Toiminnan kestävyys: Digitaalisten palvelujen ja asiakaspalvelun tarjoaminen	Kehitetään digitaalisia palveluja kaupungin verkkosivustolla ja interaktiivisuutta sosiaalisessa mediassa.	Mitataan kaupungin verkkosivuston kävijämäärä; seuraajat, saavutettavuus ja osallistuminen sosiaalisessa mediassa.	Näkyvyyttä koskeva tilastoseuranta uudistetaan vuoden 2022 aikana. Seuranta on ollut tähän asti osin manuaalista.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Viestintäpäällikkö	1,0	1,0	1,0	1	0
Tiedotussihteeri	4,5	4,5	4,1	4,1	4,1
Puhelunvälittäjä	1,0	1,0	1,0	0	0
Henkilötyövuodet yhteensä	6,5	6,5	6,1	5,1	4,1
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	8	8	8	7	6
Määräaikaiset	0	1	0	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	8	9	8	7	6

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kävijämäärä kotisivulla	496 738	473 644	420 035	395 000	254 091
Artikkeleiden määrä	5 373	5 171	5 804	5 150	ca 4 500
Seuraajamäärä Facebookissa	4 829	5 329	5 937	5 800	6 600
Saavutettavuus/FB (henkilöä/julkaisu, keskimäärin)	-	-		2 500	3 700
Osallistuminen/FB (julkaisua kohden, keskimäärin)	-	-		250	67
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	-35,09	-34,98	-32,99	-31,35	-30,05

Lähipalvelut

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

Lähipalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-11 827	-12 232	0	-12 232	-13 710	112,1
Palvelujen ostot	-1 706	-2 512	0	-2 512	-1 356	54,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-179	-600	0	-600	-234	39,1
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-51	0	0	0	-49	0,0
Toimintakulut	-13 762	-15 344	0	-15 344	-15 350	100,0
Toimintakate	-13 762	-15 344	0	-15 344	-15 350	100,0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-13 762	-15 344	0	-15 344	-15 350	100,0

Toiminta 2021

Kaikki aluelautakunnat ovat pitäneet säännöllisesti kokouksia, joissa ne ovat nostaneet esiin ja käsitelleet omalle alueelleen tärkeitä asioita. Pandemian myötä myös aluelautakunnat ovat pitäneet osan kokouksistaan etänä.

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Nettokustannus/asukas, €	-1,08	-1,08	-0,91	-1,16	-1,02

Maataloushallinto

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

Maataloushallinto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-10 296	-10 911	0	-10 911	-10 211	93,6
Palvelujen ostot	-73 066	-76 034	0	-76 034	-67 085	88,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9	0	0	0	0	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-4 630	-5 435	0	-5 435	-5 435	100,0
Toimintakulut	-88 001	-92 380	0	-92 380	-82 731	89,6
Toimintakate	-88 001	-92 380	0	-92 380	-82 731	89,6
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	3 219	3 818	0	3 818	3 818	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-84 782	-88 562	0	-88 562	-78 913	89,1

Toiminta 2021

Maatalouspalvelut ovat ostopalvelu Paimion kaupungilta. Paraisilla on ollut kaksi maataloussihteeriä, jotka ovat palvelleet "paikan päällä" kaupungin alueella. Heistä toinen siirtyi eläkkeelle vuoden 2021 aikana. Maatalouspalvelut hoidetaan enenevässä määrin verkossa ja henkilökohtaisen palvelun tarve on selvästi vähentynyt.

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Nettokustannus/asukas, €	-5,68	-6,08	-5,84	-6,38	-5,48

Hankkeet

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

Hankkeet	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA Muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	68 794	78 144	0	78 144	76 000	97,3
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	647 820	713 011	0	713 011	772 614	108,4
Muut toimintatuotot	9 014	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	725 627	791 155	0	791 155	848 614	107,3
Henkilöstökulut	-571 246	-619 188	0	-619 188	-772 384	124,7
Palvelujen ostot	-224 134	-279 825	0	-279 825	-172 762	61,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-58 702	-31 776	0	-31 776	-39 956	125,7
Avustukset	-90 469	-96 800	0	-96 800	-85 981	88,8
Muut toimintakulut	-16 021	-44 729	0	-44 729	-33 236	74,3
Toimintakulut	-960 572	-1 072 318	0	-1 072 318	-1 104 319	103,0
Toimintakate	-234 944	-281 163	0	-281 163	-255 705	90,9
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	8 252	11 410	0	11 410	11 410	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-226 692	-269 753	0	-269 753	-244 295	90,6

Toiminta 2021

Kaupunki on osallistunut vuoden aikana erilaisiin hankehakuihin, ja osalle näistä hankkeista on myönnetty rahoitusta. Monille hankkeille on myönnetty jatkoaikaa, koska korona on vaikeuttanut niiden toteuttamista. Hankkeiden oma rahoitusosuus on hieman noussut ja tukiprosentti hieman laskenut edellisvuosiin verrattuna.

Uusi EU-kausi 2021–2027 on käynnistynyt, mutta uusia hakemuksia voidaan jättää aikaisintaan keväällä 2022.

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Strategian mukaiset hankkeet	13	5	6	4	4
Hankkeiden omarahoitusosuus	22%	14%	19 %	20 %	20 %
Osastojen hankerahoitus	7 hak/ 7 hyväksyttyä	11 hyväksyttyä	11 hyväksyttyä	6	11
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	-10,77	-17,70	-15,58	-20,20	-16,94

TEKNISET TUKIPALVELUT (ilman vesihuoltolaitosta)

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 31.12.2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	2 438 356	2 286 271	0	2 286 271	2 647 917	115,8
Maksutuotot	416 880	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	4 292	
Muut toimintatuotot	12 304 748	12 354 795	414 559	12 769 354	12 882 490	100,9
Toimintatuotot	15 159 984	14 641 066	414 559	15 055 625	15 534 699	103,2
Henkilöstökulut	-2 805 241	-2 925 892	0	-2 925 892	-2 824 499	96,5
Palvelujen ostot	-6 032 610	-5 726 824	-367 529	-6 094 353	-6 404 674	105,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 542 934	-2 646 049	-450 000	-3 096 049	-3 314 145	107,0
Avustukset	-104 945	-115 000	0	-115 000	-105 600	91,8
Muut toimintakulut	-693 619	-682 125	-59 030	-741 155	-711 334	96,0
Toimintakulut	-12 179 349	-12 095 890	-876 559	-12 972 449	-13 360 252	103,0
Toimintakate	2 980 635	2 545 176	-462 000	2 083 176	2 174 447	104,4
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 815 633	-1 843 694	-145 480	-1 989 174	-2 004 120	100,8
Laskennalliset erät	-6 169 587	-6 237 104	0	-6 237 104	-6 224 061	99,8
Netto	-5 004 584	-5 535 622	-607 480	-6 143 102	-6 053 734	98,5

Tekniset tukipalvelut

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Jonas Nylund, tekninen päällikkö

Tekniset tukipalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	1 200	1 200	0	1 200	1 200	100,0
Toimintatuotot	1 200	1 200	0	1 200	1 200	100,0
Henkilöstökulut	-336 321	-498 401	0	-498 401	-508 903	102,1
Palvelujen ostot	-1 109 441	-1 149 962	0	-1 149 962	-1 137 849	98,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 570	-2 600	0	-2 600	-1 724	66,3
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-43 327	-70 938	0	-70 938	-68 971	97,2
Toimintakulut	-1 491 659	-1 721 901	0	-1 721 901	-1 717 447	99,7
Toimintakate	-1 490 459	-1 720 701	0	-1 720 701	-1 716 247	99,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-78 774	-76 132	0	-76 132	-76 132	100,0
Laskennalliset erät	20 045	37 512	0	37 512	37 512	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-1 549 188	-1 759 321	0	-1 759 321	-1 754 867	99,7

Toiminta 2021

Vuonna 2021 on otettu suunnitellusti käyttöön uusi asianhallintajärjestelmä. Joustavia työtapoja on koronan myötä kehitetty edelleen muun muassa etätöön ja hybridikokousten muodossa. Hallinnossa ei ole vuoden aikana ollut suuria ongelmia koronan tai sairauspoissaolojen takia.

Eläkkeelle siirtyneen työntekijän korvaaja aloitti budjetoitua aikaisemmin toiminnon toimivuuden varmistamiseksi vuonna 2021 tilanteessa, jossa kaupunki otti haltuunsa uusia kiinteistöjä (Vapparintien koulurakennukset ja mielenterveyskeskus/sote-keskus), teki väistötilajärjestelyjä ja päivitti sisäisiä vuokria. Projektisihteeri on ollut palkattuna touko-joulukuussa 2021.

Tehtäväkuvauksia on päivitetty osittain.

Tavoitteena oli tehdä vuonna 2021 koko tekniset tukipalvelut kattava selvitys henkilöstömäärästä, organisaatorakenteesta, resursseista ja toiminnoista nykytilanteen kartoittamiseksi ja luoda kehittämissuunnitelma. Kuntamaisema on tehnyt tämän selvityksen Kuntamaiseman selvityksen osan 1 jatkokehitysversiona (osa 2).

Yleisesti ottaen teknisten tukipalvelujen toimintaedellytykset ovat erittäin haastavat huolto- ja korjausvelan kasvaessa (kasvanut myös vuonna 2021). Alhaiset investointitasot niin teknisen yksikön, kiinteistöjen kuin vesihuollonkin toiminnassa nostavat käyttökustannuksia, ja haasteet näkyvät häiriöinä asukkaiden saamissa palveluissa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
<p>Kaupungin strategia: Tuotamme palveluja asiantuntevasti, joustavasti ja ilman liiallista byrokratiaa sekä ulkoisten että sisäisten asiakkaiden arjen helpottamiseksi.</p>	<p>Annetaan hyviä ja asiantuntevia palveluja. Sisäinen koulutus. Jalkautetaan käytännön työhön arjessa se, että kaikki sihteerit on sijoitettu tekniseen hallintoon varmemman ja sujuvamman toiminnan aikaansaamiseksi sekä sijaistamisen ja työnjaon edellytysten parantamiseksi.</p>	<p>Sisäiset ja ulkoiset asiakkaat ovat saaneet asiantuntevia palveluja ja informaatiota, mittari: nolla valitusta, myönteisiä palautteita vähintään 1 kpl.</p> <p>Hallinnon sisäisten koulutustilaisuuksien määrä, mittari: 7 kpl.</p> <p>Hallinnossa ja kanslia-toiminnoissa tapahtuvien häiriöiden ja hallintoa ja kanslia-toimintoja koskevien valitusten määrä, mittari: 0 kpl.</p>	<p>Nolla valitusta. Nolla myönteistä palautetta.</p> <p>Hallinnon koulutustilaisuuksien määrä: 10 kpl</p> <p>0 kpl</p>
<p>Tulomuutto: Tehokas ja selkeä hallinto, joka mahdollistaa toimivat perustoiminnot infran, viheralueiden ja vesihuollon osalta, edistää paikkakunnan vetovoimaisuutta sekä keskusta-alueilla että saaristossa. Ammattimaisesti toteutettava työ uuden koulukeskuksen luomiseksi Paraisten keskustaan osallistamalla käyttäjät hankkeeseen edistää hankkeen onnistumista ja lisää paikkakunnan vetovoimaisuutta.</p>	<p>Luodaan/annetaan hyvää asiakaspalvelua ulkoisille ja sisäisille asiakkaille (ks. edellä).</p> <p>Selkeytetään vastuunjako ja työtehtäviä selkeyden ja tehokkuuden saavuttamiseksi.</p>	<p>Teknisten tukipalvelujen päivitettyjen tehtäväkuvausten määrä, mittari: 40 kpl (yhteensä noin 60 kpl:sta).</p> <p>Käyttäjien osallistamiseksi koulukeskushankkeeseen pidettävien "pedagogisen ryhmän" kokousten määrä, mittari: 5 kpl.</p> <p>Ammattimaisesti toteutetun työn mittari: pysyminen taloudellisissa kehyksissä, aikataulussa ja määritetyissä laatuvaatimuksissa.</p>	<p>Päivitettyjen tehtäväkuvausten määrä: 20 kpl</p> <p>Osasyynä on se, että on haluttu odottaa parhaillaan päivitettävää kaupungin KVTES-tehtäväkuvauspohjaa.</p> <p>Pedagogisen ryhmän kokousten määrä: 12 kpl</p> <p>Hanke on taloudellisissa kehyksissä (budjetti nostettiin 21,8 miljoonaan euroon ennen rakennustöiden aloittamista), aikataulussa (rakennukset valmistuvat syksyllä 2023 ja kokonaisuus keväällä 2024) ja määritetyissä laatuvaatimuksissa.</p>
<p>Toiminnan kestävyys: Hallinto varmistaa, että kestävän toiminnan suunnittelulle ja toteutukselle on edellytykset.</p>	<p>Tehdään koko tekniset tukipalvelut kattava selvitys henkilöstömäärästä, organisaatio-rakenteesta, resursseista ja toiminnoista nykytilanteen kartoittamiseksi ja luodaan kehittämissuunnitelma. Ulkoinen konsulttityö. Työ on toiminnan jatkokehittämistä Kuntamaiseman raportin pohjalta.</p>	<p>Selvitys ja kehittämissuunnitelma tehty.</p>	<p>Selvitys tehty. Jatkokehitysversio eli selvityksen osa 2 tilattiin Kuntamaisemalta; se käsitti kaikki kaupungin osastot ja yksiköt, kaupungin henkilöstöresurssit sekä ostopalvelut. Käsiteltiin kaupunginhallituksessa 13.12.2021 §:ssä 396.</p>

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Tekninen päällikkö	1,0	0,6	0,94	1	1
Hallinnollinen sihteeri			0,8	1	1
Kanslisti	2,4	2,0	1,9	2,4	2,4
Kiinteistösihteeri				0,45	0,45
Kiinteistösihteerin korvaaja				0,42	0,63
Projektisihteeri				1	1
Projektikoordinaattori				1	0,7
Henkilötyövuodet yhteensä	3,4	2,6	3,64	7,27	7,18
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset		2,6	5	7	7
Määräaikaiset				1	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.		2,6	5	8	7
Mittarit					
	2018	2019	2020	BU2021	2021
Nettokustannus/asukas, €	-87,12	-82,05	-97,5	-113	-113

Kiinteistöt

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto
Tekniset tukipalvelut
Jonas Nylund, tekninen päällikkö
Seppo Pihl, kiinteistöpäällikkö

Kiinteistöt	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA Muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	211 815	160 484	0	160 484	220 516	137,4
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	12 246 243	12 306 995	414 559	12 721 554	12 827 823	100,8
Toimintatuotot	12 458 057	12 467 479	414 559	12 882 038	13 048 338	101,3
Henkilöstökulut	-1 017 668	-925 270	0	-925 270	-832 446	90,0
Palvelujen ostot	-2 751 174	-2 496 959	-367 529	-2 864 488	-3 020 762	105,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 901 060	-2 109 550	-450 000	-2 559 550	-2 613 858	102,1
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-322 964	-217 504	-59 030	-276 534	-242 527	87,7
Toimintakulut	-5 992 866	-5 749 283	-876 559	-6 625 842	-6 709 592	101,3
Toimintakate	6 465 191	6 718 196	-462 000	6 256 196	6 338 746	101,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-348 171	-346 863	-4 577	-351 440	-373 014	106,1
Laskennalliset erät	-6 240 450	-6 363 845	0	-6 363 845	-6 350 802	99,8
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-123 430	7 488	-466 577	-459 089	-385 070	83,9

Toiminta 2021

Vastuualue kiinteistöt vastaa kaupungin omien rakennettujen kiinteistöjen (96 559 m²) sekä niiden piha-alueiden hoidosta ja korjaamisesta sekä rakennustoiminnasta. Poikkeuksen muodostavat vesihuoltolaitoksen ja jätehuollon rakennukset, jäähalli, PUNT ja Skyttalan museo.

Fastighets Ab Kustregionens utbildningsfastighetersin omistamat ja Axxell-koulutuksen käyttämät tilat siirtyivät osaksi kaupungin kiinteistömassaa 1.1.2021 alkaen ja urheiluhallitilaan rakennettiin luovuukskeskuksen väistötiloja. Tilat valmistuivat 7/2021. Luovuukskeskuksen väistötiloja muodostettiin Sarlinin kouluun ja sen urheiluhalli purettiin 7/2021 mennessä.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Paraisten yksikön tilat siirtyivät kaupungin hallintaan 1.3.2021. Tiloihin suunniteltiin hyvinvointikeskus. Keskuksessa on edelleen pienosa sairaanhoitopiirin toimintaa, siirtyvinä toimintoina perhetalo Ankkurin toiminnat. Vuoden 2022 budjetin mukaisesti geriatrinen osasto suunnitellaan uudelleen, jolloin sinne siirtyy sosiaali- ja terveysosaston hallintotoiminta kokonaisvaltaisesti. Suunnitellaan uudelleensijoituksia rakennuksessa ja muista rakennuksista siirtyy henkilöstöä, jolloin teknisten korjausten avulla saadaan toiminnallisesti tehokas kokonaisuus.

Hyvinvointikeskusrakennuksen ja Axxell-toimitilojen hankinnat kasvattavat kiinteistömassaa yli 8 400 m². Ankkuritalon toimintojen siirto ja Mossalan koulun sekä Paraisten vanhan kunnantuvan myynti pienentävät kiinteistömassaa.

Luovuukskeskuksen rakentaminen aloitettiin 12/2021 ja urakkasopimusten ensimmäiset maksuerät ja ensimmäiset työpohjaiset maksuerät kohdistuvat 2021 talouteen suuruusluokkana 1,9 M€.

Träskin koulun vuokrattavat tilat vastaanotettiin ehdollisina 12/2021 vanhan osan korjausten ollessa keskeneräiset. Kustannusten ja markkinahintojen nousu ja materiaali- sekä urakkasaatavuuden heikkeneminen muodostuivat haasteiksi uudisosaa täydentävälle tilalle.

Rakennuskustannukset nousivat kevään aikana erittäin korkealle tasolle suuruusluokkaisena arviona +50–80 % materiaaleista riippuen. Urakoiden ja materiaalien saatavuus heikkeni, jolloin rakentaminen muodostui erittäin hintavaksi ja aikatauluriskejä sisältäväksi. Pitkät toimitusajat ja koronapandemian rajoitteet estivät korjaustoimenpiteiden suorittamista vuoden 2021 aikana.

Kiinteistöihin kohdistunut budjettimuutos 10/2021 ajoittui vuodelle myöhäiseen ajankohtaan, jolloin yhdessä pitkien toimitusaikojen ja heikentyneen urakkasaatavuuden sekä palvelutuotannon rajoitteiden kanssa ei ollut mahdollista suorittaa kaikkia suunniteltuja korjauskokonaisuuksia.

Kiinteistöjen kohdistettuja kuntokartoituksia ja korjausten laadunvalvontaa suoritettiin kiinteistömässassa kattavasti, jolloin vältyttiin käytön rajoittamisesta ja rakennusten sulkemisesta. Kosteusvauriokorjauksia suoritettiin mahdollisuuksien mukaisesti.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Kiinteistöt ovat käyttöasteeltaan tehokkaita tiloja, joissa on terveellistä ja myös viihtyisää oleskella ja työskennellä.	Julkiset tilat, m ² /asukas Toimintaseisokit kaupungin kiinteistöjen aiheuttamien terveysvaarojen vuoksi.	4,96 m ² /asukas Ei toimintaseisokkeja	5,40 m ² /asukas +1 toimintaseisokki
Tulomuutto: Kiinteistöjen tekninen kunto yksilöidään, säilytetään tai sitä parannetaan pitkällä aikavälillä päämääränä kaupungin palvelutuotannon edellytysten turvaaminen.	Kuntotutkimukset/PTS-suunnitelmat	Tutkittu osuus 75 % kiinteistömässasta ml. päivitykset	Tavoite 75 % ei saavutettu.
Toiminnan kestävyys: Energiasäästö ja automaation avulla päivystyksen määrän vähennys	Sähköenergian kulutus m ² /vuosi Automaatioinvestointien säästöt minimoituna kiinteistönhoitona ja päivystystarpeena	Sähköenergia: 0,5 % Automaatioinvestointi: Osana luovuuskeskusprojektia	Sähköenergia: 0,5 %, tavoitetta ei saavutettu, pääasiassa riittämättömien taloudellisten resurssien takia sähkön kulutukseen sekä sähkönkulutus nousee uusien laitteiden ja koneiden määrän kasvaessa. Automaatioinvestointi: Osana luovuuskeskusprojektia, etenee vaiheittain projektin mukaisesti.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kiinteistöpäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Tekninen isännöitsijä	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Rakennuttaja ja ylläpitoinsinööri	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Rakennusmestari	1,18	1,0	1,5	1,42	0,83
Vastaava kiinteistönhoitaja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Johtava kiinteistönhoitaja, -huoltomies	1,0	1,07	1,84	1,64	1,84
Kiinteistönhoitaja-huoltomies, 3,05 ei täytetty	5,51	5,96	6,58	6,53	6,53
Kirvesmies, 1 ei täytetty	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kanslisti (kiinteistöresurssi)	4,16	0,0	0,0	(0,42)	(0,0)
Kiinteistösihteeri (kiinteistöresurssi), sisältyy tekniseen hallintoon	0,0	0,75	0,0	0,0	(0,63)
Projektisihteeri (kiinteistöresurssi), sisältyy tekniseen hallintoon	0,0	1,0	1,0	(1,0)	(1,0)
Yhteensä	15,85	14,78	15,92	14,59	14,20
Määräaikaiset					
Rakennuttaja ja ylläpitoinsinööri	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Kiinteistösihteeri (kiinteistöresurssi), sisältyy tekniseen hallintoon	0,0	0,15	0,6	(0,45)	(0,45)
LVI-rakennuttaja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kiinteistönhoitajat	1,0	0,87	1,6	0,60	0,60
Sijaistavat kiinteistönhoitajat	0,8	1,0	0,81	0,83	0,83
Muu henkilökunta	1,05	0,08			0,29
Yhteensä	3,5	2,1	3,01	1,43	1,72
Henkilötyövuodet yhteensä	19,30	16,88	18,93	16,02	15,92
Vakituiset	17	16	16	17	14
Määräaikaiset	6	4	3	3	2
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	23	20	19	20	16
Mittarit					
Pääomavuokra, €/m ²	5,69	5,68	5,85	5,92	5,52
Korjausvastuu, €/m ²	0,73	0,72	0,68	0,42	0,64
Käyttövuokra, €/m ²	3,88	3,88	4,78	5,16	4,90
Volyymi, m ²	93 948	92 586	90 235	90 235	96 559
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	383,67	417,47	406,60	400,57	455,10

Tilapankki

	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	895	0	0	0	946	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	52 741	45 100	0	45 100	51 674	114,6
Toimintatuotot	53 636	45 100	0	45 100	52 621	116,7
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0
Palvelujen ostot	-57 689	-44 891	0	-44 891	-63 816	142,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-71 359	-78 909	0	-78 909	-92 962	117,8
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-8 440	-1 300	0	-1 300	-1 568	120,6
Toimintakulut	-137 488	-125 100	0	-125 100	-158 346	126,6
Toimintakate	-83 852	-80 000	0	-80 000	-105 725	132,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 834	-4 524	0	-4 524	-7 677	169,7
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-90 686	-84 524	0	-84 524	-113 402	134,2

Tilapankkiin siirretään kiinteistöt, joille ei ole tarvetta tai joita käytetään tehottomasti, ja käyttäjä voi siten luopua kiinteistön käytöstä tai saada tarpeitaan vastaavat tilat.

Tilapankissa olevat kohteet ovat Sateenkaaren G-talo, entinen Mossalan koulu, vanha neuvola, Suntain makasiini/puutarhavarasto, Solvik Granvikissä, entinen Jehovan todistajien valtakunnansali, Lyckebo Houtskarissa, vanha Nilsbyn koulu ja Paraisten vanha kunnantupa, Sunnanbergin koulu, Paraisten lukio + Storgård, Skräbbölen parakki, Träskin koulu, Iniön entinen päiväkotikoti, Kommunalgården Korppoossa ja Merituulen päiväkotikoti.

Tilapankin myyntikohteet olivat Paraisten vanha kunnantupa, entinen Mossalan koulu (päiväkotikoti), Skräbbölen parakki, Kommunalgården Korppoossa, Sunnanbergin koulu ja Merituulen päiväkotikoti. Vuoden 2021 aikana on myyty kaksi kohdetta: Paraisten vanha kunnantupa maaliskuussa ja entinen Mossalan koulu (päiväkotikoti) marraskuussa. Kohteen Sunnanbergin koulun tarjouspyyntökäsittely oli kaupunginhallituksessa 11/2021 ja sen myyntipäätös aktivoituu kauppakirjan allekirjoituksella tammikuussa 2022.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Tilapankin avulla saavutetaan säästöpotentiaali kiinteistömassassa.	Kiinteistöjen myynnin avulla saavutetaan säästöt kiinteistöjen käyttöbudjettiin ja saadaan myyntituloa.	Vuoden 2021 aikana myytävät kiinteistöt / käyttöbudjetti -63 900 €, myyntitulokertymä +0,55 M€	<p>Käyttöbudjetti -12 430 € ja myyntitulokertymä + 154 425 €, 2 myyntikohte, toteuma 31.12.2021</p> <p>Myyntikohteet:</p> <p>Paraisten vanha kunnantupa, myyty 26.3.2021</p> <p>Mossalan ent. koulu (päiväkoti), myyty 26.11.2021</p> <p>Skräbbölen veistosali/parakki, valmistelussa</p> <p>Kommunalgården, valmistelussa</p> <p>Sunnanbergin koulu + piharakennus, aktiivinen myynti, tarjouskäsittely khall marraskuussa</p> <p>Merituuli ent. päiväkot, valmistelussa</p>

Palvelutoiminnot

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Jonas Nylund, tekninen päällikkö

Seppo Pihl, kiinteistöpäällikkö

Palvelutoiminnot	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	1 700 095	1 514 301	0	1 514 301	1 833 780	121,1
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	1 700 095	1 514 301	0	1 514 301	1 833 780	121,1
Henkilöstökulut	-444 584	-450 461	0	-450 461	-448 439	99,6
Palvelujen ostot	-1 112 911	-964 293	0	-964 293	-1 247 811	129,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 888	-28 970	0	-28 970	-30 105	103,9
Avustukset	55	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-77 046	-76 681	0	-76 681	-77 010	100,4
Toimintakulut	-1 668 373	-1 520 405	0	-1 520 405	-1 803 366	118,6
Toimintakate	31 721	-6 104	0	-6 104	30 414	-498,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-43 876	-43 876	0	-43 876	-43 876	100,0
Laskennalliset erät	50 818	50 773	0	50 773	50 773	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	38 663	793	0	793	37 311	4 705,1

Toiminta 2021

Palvelutoiminnot vastaa ruokapalvelun osuudella kokonaisuuden koordinoinnista. Aromi, sähköinen tilausjärjestelmä on sisäisten asiakkaiden käytössä. Asiakkaat tekevät ateria- ja tuotetilaukset suoraan toimittajalle eli Kaarea Oy:lle ja vastaavat näiden kustannusten osalta talousarviosta, joitakin pieniä toimintakuluja lukuun ottamatta.

Palvelutoimintojen talousarvio sisältää sisäisiä kustannuksia 255 000 €, joka muodostuu yhdistelmäkohteiden (ruokapalvelu ja siivous) palvelun ostosta, kaluston kunnossapidosta, sisäisestä koordinoinnista ja eläkemenoperusteisista maksuista.

Ruoan laadun poikkeamista on tehty laajamittainen tutkimus. Tuloksena saavutettiin koulujen ja varhaiskasvatuksen osalta sopimuksen mukainen lopputulos. Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta asiakaspalautte oli hajanaisempi sisältäen poikkeamia määritellystä laatutasosta. Asiakaspalautteiden oikeellisuutta ja sisältöä tutkitaan lautakuntien ja toimittajien lausuntojen perusteella.

Sivistysosastolla ja sosiaali- ja terveysosastolla tehdään vuosittain laaturaportit.

Ateriamäärät nousivat 10 % vuoden 2020 tasosta, koska koulut ja päiväkodit ovat olleet auki normaalisti koronatilanteesta huolimatta. Vuoden 2019 tasosta vastaavasti laskeneet 6 %.

Siivousyksikön toimintaan vaikuttanut koulukeskuksen tilojen muutokset ja väistötilojen käyttöönotto. Siivousyksikkö hoitanut myös hyvinvointikeskuksen tilojen ylläpitosiivouksen sitä mukaa, kun tiloja otettu käyttöön. Siivousyksikkö toimittanut sivistysosastolle THL:n suositusten mukaisesti kosketuspintojen pyyhintää 1 lisäkerta/päivä kouluihin ja päiväkodeihin koko tilinpäätöskauden 2021.

Laadun poikkeamista vielä suurin osa tulee sähköpostilla. Granlund Managerin aktiivista käyttöä pitää lisätä. Coor Service Managementillä kehitteillä ns. jatkuvan asiakastytyväsyyden mittaamista helpottava järjestelmä Poikkeamien määrä 2-5 viikkotasolla.

Talousarvion toimintakuluja ja -tuottoja nostavat Paraisten lukion siirtyminen palvelutoiminnoille sekä tilatut korona- ja remonttisiivoukset.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Sähköinen tilausjärjestelmä aterioiden ja ruoka-annosten tilaamiseen	Ohjelman mukainen toimintakäyttö	% / kustannuspaikka	100 % käytössä.
Ruoan hävikin mittaaminen	Seurantajärjestelmät	Lautashävikki alle 10 g/lautanen	Keskiarvo 16 g/lautanen. Koulukeskuksen ruokasali ei ole ollut mukana 16.8.2021 jälkeen. Väistötiloissa ei lautashävikkiseurantaa.
Laatutaso ja laadunvalvontajärjestelmän kehittäminen	Asiakastyytyväisyyskysely, Happy or Not, henkilöressit	65 %:n tyytyväisyystaso	72 %
Siivous, laadunvalvonta	Laatukierrokset, poikkeamat	Sopimuksen mukainen	Henkilöstön vaihtuvuus aiheuttanut yksittäisiä poikkeamia.
Siivous, asiakastyytyväisyys	Kyselyt, 2 kpl/vuosi	70 %:n tyytyväisyystaso	68 %
Reklamaatioiden käsittely	Korjaavien toimenpiteiden toteutus	Ylläpitosiivoustehtävät vuorokauden kuluessa. Harvemmin tehtävien töiden osalta sovitun aikataulun mukaan.	Pääosin toteutuu. Granlund Manager käytössä myös siivous-palautteisiin.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Ruokapalvelupäällikkö	0	0	0	0	0
Ruokapalvelun esimies	0	0	0	0	0
Ruokapalvelun vastaava	0	0	0	0	0
Dieetikokki	0	0	0	0	0
Kokki	0	0	0	0	0
Ruokapalvelun työntekijä	0	0	0	0	0
Kesätyöntekijä/KVTEL	0	0	0	0	0
Siivoustyönjohtaja	1	1	1	1	1
Siivoushenkilöstö	8,7	8,8	7,55	6,9	7,63
Henkilötyövuodet yhteensä	9,7	9,8	8,55	7,9	8,63
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	5	6	5	5	5
Määräaikaiset	13	13	11	5	11
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	18	19	16	10	16

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Ruokapalvelu					
Kustannus/asukas	211,60	207,87	195,42	202,08	208,07
Työsuoritteita/annosmäärät/vuosi		732 135		732 676	716 785
Suoritteen/annoksen keskihinta			4,53	3,79	4,38
Siivous					
€/m ² /kk	1,88	1,92	2,24	2,03	2,46
Siivousala	55 992 m ²	53 781m ²	52 229 m ²	52 229m ²	52 229m ²
Palvelun ostot Parainen					
€/m ² /kk	1,55	1,56	2,01	1,68	2,23
Siivousala	39 366 m ²	37 581m ²	36 682 m ²	36 682m ²	36 682m ²
Siivous saaristossa					
€/m ² /kk	2,68	2,75	2,79	2,87	3,00
Siivousala	16 626 m ²	16 200m ²	15 547 m ²	15 547m ²	15 547m ²
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	-83,14	-81,72	-93,27	-85,16	-102,33

Tekniikka

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Matias Jensén, yhdyskuntainsinööri

Tekniikka	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	525 552	611 486	0	611 486	592 674	96,9
Maksutuotot	416 880	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	4 292	0,0
Muut toimintatuotot	4 564	1 500	0	1 500	1 793	119,5
Toimintatuotot	946 996	612 986	0	612 986	598 760	97,7
Henkilöstökulut	-1 006 668	-1 051 760	0	-1 051 760	-1 034 712	98,4
Palvelujen ostot	-1 001 396	-1 070 719	0	-1 070 719	-934 436	87,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-534 056	-426 020	0	-426 020	-575 495	135,1
Avustukset	-105 000	-115 000	0	-115 000	-105 600	91,8
Muut toimintakulut	-241 842	-315 702	0	-315 702	-321 257	101,8
Toimintakulut	-2 888 962	-2 979 201	0	-2 979 201	-2 971 500	99,7
Toimintakate	-1 941 966	-2 366 215	0	-2 366 215	-2 372 741	100,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 337 977	-1 372 299	-140 903	-1 513 202	-1 503 421	99,4
Laskennalliset erät	0	38 456	0	38 456	38 456	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-3 279 944	-3 700 058	-140 903	-3 840 961	-3 837 706	99,9

Toiminta 2021

Tietyillä toiminnan osa-alueilla syksyllä 2020 täytäntöön pantu ostokielto vaikutti vuonna 2021, koska tiettyjä toimenpiteitä lykättiin vuoteen 2021, minkä seurauksena vuoden 2021 talousarvioon kohdistunut kuorma oli suurempi. Tätä on talousarvion kehityksessä tasapainotettu vähentämällä ostopalveluja muilta toiminnan osa-alueilta ja myöhentämällä tiettyjä toimenpiteitä. Hulevesien hallinnasta kertyneet tulot eivät yltäneet budjetoidulle tasolle, koska hulevesijärjestelmän vaikutusalueella olevien kiinteistöjen määrä on arvioitua/budjetoitua pienempi. Tulot olivat noin 43 000 euroa pienemmät kuin talousarviossa. Pääkatujen Rantatie ja Sementtatie sekä Kirkkoesplanadin osien saneeraus voitiin toteuttaa valtuuston myöntämällä investointimäärärahalta.

Venesulun kunto ja peruskorjaustarve lisäävät käyttö- ja investointikustannuksia tulevina vuosina ja muodostavat tällä hetkellä taloudellisen huolenaiheen. Jäähallin sosiaalituloissa havaittiin keväällä kosteus-/vesivaurio ja se korjattiin kesän ja syksyn aikana. Kustannus oli noin 80 000 euroa ja siihen myönnettiin lisämäärärahaa.

Yleisellä tasolla riittämättömät määrärahat infran hallintaan ovat toiminnallinen ja taloudellinen riski. Työ venepaikkojen vuokraustoiminnan kehittämiseksi jatkuu ja tavoitteena on vuodesta 2022 lukien siirtyä käyttämään verkkokauppaa, jonka ansiosta tarvittava työpanos vähenee ja manuaalisesta laskutuksesta voidaan luopua. Parfixin henkilöstötilanne eli sairauspoissaolo ja kasvava asiakaskunta ovat aiheuttaneet pienen poikkeaman ja henkilötötyvuosimäärän lisäys on arviolta 0,67 henkilötötyvuotta. Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto on päättänyt, että katuvalaistus sammutetaan kesän ajaksi toukokuun puolivälistä elokuun puoliväliin energian ja energiakustannusten säästämiseksi. Energiankulutus väheni vuoteen 2020 verrattuna yhteensä noin 10 %.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Tarjotaan asukkaille ja kävijöille turvallisia, kestäviä, houkuttelevia ja kiinnostavia yleisiä puistoalueita ja leikkipuistoja vihreässä kaupungissa vietettävää aktiivista vapaa-aikaa varten.	Yleisten alueiden suunnittelu ja toteutus ympäristön kannalta, kulttuurisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästä näkökulmasta.	Tarkastusraportit, kävijämittarit, kyselyt	Yleiset uimarannat ja leikkipuistot on tarkastettu vuoden aikana eikä poikkeamia ole havaittu. Finbyn frisbeegolfradalla on ollut kävijämittari.
Tulomuutto: Houkuttelevat ja miellyttävät asuinalueet, jotka sopeutuvat olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön ja infraan ja sijaitsevat lähellä palveluja.	Toteutetaan asuinalueita hyväksytyjen asemakaavojen mukaisesti.	Uusien asuinalueiden määrä, 1 kpl/vuosi	Nauvon Sjöstrandintien teollisuusalue on valmistunut vuonna 2021. Valoniemi 4:n rakentaminen on alkanut syksyllä 2021 ja valmistuu keväällä 2022. Aurinkokaaren asuinalueella Kirkkosalmenrannassa on tehty muutostöitä keväällä 2021, mikä on mahdollistanut uuden tonttijaon mukaisen rakentamisen.
Toiminnan kestävyys: Katuverkon hallinnoinnissa on lähtökohdiana nykyisen korjausvelan pienentäminen tai ainakin sen pitäminen nykyisellä, noin 5 miljoonan euron tasolla.	Laaditaan korjausohjelma, joka sisältää toimenpiteet ja painopisteet katuverkon saneeraamiseksi taloudellisesti tehokkaasti ja elinkaarinäkökulmasta tarkasteltuna kestävästi.	Korjausvelka 5,1 miljoonaa euroa ja korjausvastuu 14,2 miljoonaa euroa	Vuoden 2021 saneeraustoimenpiteistä on laadittu korjausohjelma. Katuverkon saneeraustoimenpiteet on hankittu ja toteutettu ohjelman mukaisesti. Vuoden 2022 korjausohjelma on käynnistetty ja sen painopisteenä ovat keskeisimpien pyöräily- ja jalankulkuväylien saneeraustoimenpiteet. Korjausvelka on kasvanut ja se on arviolta noin 6 miljoonaa euroa. Korjausvelan arvioidaan kasvavan nykytason perusteella vuosittain runsaalla 0,8 miljoonalla eurolla.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Yhdyskuntainsinööri	1	0,6	1	1	1
Hallinnollinen assistentti / projektikoordinaattori (määräaikainen)		0,6	1	0	0
Ylläpitoinsinööri		0,6	1	1	0,82
Kaupunginrakennusmestari	0,83	0	0	0	0
Teknisen päällikön sijainen		0,4			
Projekti-insinööri (hulevesi)		0,5	0,5	0,5	0,5
Suunnitteluavustaja	0,3	0,3	0,5	1	1
Katualueiden työnjohtaja			1	1	1
Kuljettaja	3,92	3,3	2,99	3	3
Asentaja	1	1	1	1	1
Kanslisti	0,24	0	0		
Toiminnanjohtaja, Parfix	1	1	1	1	1
Huoltomies, Parfix	0,58	1	1	1	1
Kaupunginpuutarhuri	0,08	0	0	0	0
Kaupunginpuutarhurin sijainen	0,92	1	0,33	0	0
Arboristi	0,3	0	0		
Puistomestari				1	0
Viherpalvelusuunnittelija			0,67	1	1
Puutarhuri		1,6	2	2	2
Puistotyöntekijä	4	3	3	2	2
Johtava kentänhoitaja	1	1	1	1	1
Putkimestari (hulevesi)		0,3	0		
Kentänhoitaja	2	2	1,1	2	2
Projektiassistentti, hulevesi	0,5	0,2	0		
Määräaikaiset		7,6	4,84	1,4	1,85
Vakituiset yhteensä	17,50	26,70	18,14	19,5	18,32
Henkilötyövuodet, määräaikaiset				1,4	1,85
Muut, kausi- ja kesätyöntekijät	22,1		1,36	1,4	0,9
Henkilötyövuodet yhteensä	17,5		24,34	20,9	21,07

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2018	2019	2020	BU2021	2021
Vakituiset	17	18	17	19	18
Määräaikaiset		2	4		2
Yhteensä	17	20	21	19	21

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrä			0	0	0
Liikenteessä tapahtuneiden, katuverkon kunnosta johtuneiden häiriöiden määrä			7	0	0
Käyttöhäiriöiden määrä, sulk			0	0	0
Tuet yksityisloseille			4 lossia	4	4
Vuokralaiturit, vuokrausaste				85%	98%
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €		144,5	128,74	158,36	157,23

Vesihuoltolaitos

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Marko Rusi, vesihuoltopäällikkö

Vesihuoltolaitos	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	3 097 922	3 247 400	-30 000	3 217 400	3 116 483	96,9
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	1 142 929	1 085 900	0	1 085 900	1 155 537	106,4
Toimintatuotot	4 240 851	4 333 300	-30 000	4 303 300	4 272 020	99,3
Henkilöstökulut	-833 959	-849 948	-40 000	-889 948	-826 047	92,8
Palvelujen ostot	-630 994	-726 947	0	-726 947	-725 257	99,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-577 292	-644 650	0	-644 650	-642 411	99,7
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-674 402	-701 354	0	-701 354	-682 399	97,3
Toimintakulut	-2 716 646	-2 922 899	-40 000	-2 962 899	-2 876 114	97,1
Toimintakate	1 524 205	1 410 401	-70 000	1 340 401	1 395 906	104,1
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 053 349	-1 043 300	145 480	-897 820	-854 290	95,2
Laskennalliset erät	5 947	161	0	161	161	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	476 803	367 262	75 480	442 742	541 778	122,4

Toiminta 2021

Henkilöstökulut ovat hieman budjetoitua pienemmät; tilanne on ollut hyvin vaikea pitkäaikaisten sairauslomien ja projektsihteerin palkkaamisen (40 %) vuoksi.

Koulukadun ja Norra Famnenin vesi- ja viemäriyöt aiheuttivat suunnittelemattomia kustannuksia käyttötalouspuolelle. Vesihuollossa on ollut kaksi pitempää sairauspoissaoloa, mikä näkyy sijaiskustannuksina ja olemassa olevan henkilökunnan voimakkaana kuormittumisena. Lisäksi niiden Houtskarın puhdistamon epäkohtien korjaaminen, joista aluehallintovirasto ja ELY-keskus ovat huomauttaneet, on aiheuttanut käyttötalousarvioon budjetoitua suuremmat kustannukset. Mittava vesivuoto Skräbbölen päälinjassa (lähellä Nordkalkin pääkonttoria) aiheutti ennakoimattomia kustannuksia. Myös se, että pumppamoihin on tullut arvioitua enemmän vikoja Korppoossa ja bioroottori rikkoutui Nauvossa, on tuonut suuria kustannuspaineita. Näitä on jouduttu tasapainottamaan vähentämällä tiettyjä rutiininomaisia kunnossapitotöitä.

Vuoden 2021 aikana vesihuoltolaitoksen Paraisten, Nauvon ja Korppoon toiminta-alueet on työstetty asianmukaisine nähtävilläpitoprosesseineen ja hyväksyty kaupungin toimielimissä. Vesihuoltolaitoksen päivitettyjen yleisten toimitusehtojen laatiminen on saatu päätökseen; toimitusehdot on hyväksyty kaupungin toimielimissä ja toimitettu kaikille asiakkaille loppuvuodesta 2021. Toukokuussa 2021 myönnetyssä ympäristöluvassa edellytetyn Korppoon jätevedenpuhdistamon mittavan investoinnin esisuunnittelu on tehty vuonna 2021 ja suunnittelu etenee vuonna 2022 detaljisuunnittelulla. Ympäristölupa edellyttää, että investointi on käytössä 1.1.2024.

Kaupungininsinööri on työskennellyt vesihuollossa tammi-huhtikuun 2021 ajan ja siirtynyt tämän jälkeen 100-prosenttisesti kaukolämpöyhtiöön. Kyseisen organisaatiomuutoksen turvaamiseksi touko-joulukuuksi 2021 palkattiin osa-aikainen projektsihteeriksi (40 %).

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Voimassa olevien direktiivien (STM 1352) mukaisen talousveden tarjoaminen vesihuollon toiminta-alueen asukkaille	Ei poikkeamia voimassa olevista direktiiveistä (STM 1352)	kpl	kpl
	Parainen	0	0 kpl
	Nauvo	0	0 kpl
	Korppoo	0	3 kpl
	Houtskari	0	3 kpl
Vesihuoltolaitoksen toimitusvarmuuden parantaminen vähentämällä talousvesivuotoja	Laskuttamaton talousvesi, %	%	0%
	Parainen	22	22
	Nauvo	6	5
	Korppoo	6	28
	Houtskari	6	7
	Verkostosta vuotava talousvesi	m ³ /km putkea	m ³ /km putkea
Parainen	1400	1400	
Jätevedenpuhdistamojen puhdistustuloksen parantaminen vähentämällä pintavesivuotoja viemäriverkostoihin. Paremmiin toimivat puhdistamot myötävaikuttavat asukkaiden lähiympäristön vesistöjen puhtauteen.	Pintavesivuodot viemäriverkostoon, %	%	%
	Parainen	70	54
	Nauvo	35	24
	Korppoo	35	52
	Houtskari	35	20
	Saneerattuja viemärikaivoja, kpl	kpl	kpl
Parainen	30	7	

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kaupungininsinööri	0,46	0,3	0,5	0,5	0,5
Projekti-insinööri	1	0,3	0,5	0,5	0,5
Prosessi-insinööri	1	1	1	1	1
Putkimestari	1	0,7	1	1	1
Vesihuoltopäällikkö	1	0,5	1	1	1
Talousassistentti	0,5	1	1	1	1
Suunnitteluavustaja	0,7	0,7	0,5	0	0
Kartoittaja/työnjohto	1	1	1	1	1
Automaatioteknikko	1	1	1	1	1
Johtava huoltomies	0,48	0,5	0	0,2	0
Huoltomies	2	2	2	2	2
Käyttöpäällikkö	1	1	1	1	1
Prosessinhoitaja	4,25	2	3	3	3
Yhteensä	16,86	12	13,5	13,6	13
Projektiavustajat	0,5	0,3	0,5	0,4	0,4
Kesätyöntekijät	0,5	0	0	0	1
Yhteensä	1	0,6	0,5	0,4	1,4
Henkilötyövuodet yhteensä	17,95	12,6	14	14	14,4

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Fosforin puhdistusprosentti (Norrby)	99	96	98	95	98
Typen puhdistusprosentti (Norrby)	74	71	87	70	88
Laskuttamaton talousvesi prosentteina	19	17	24	22	21
Viemäriverkostoon vuotava vesi prosentteina	n/a	58	60	70	43
Verkostosta vuotava talousvesi (Parainen), m ³ /km	1 000	800	1 516	1 400	1435
PARAINEN					
Laskuttamaton vesi prosentteina	20	17	24	23	22
Viemäriverkostoon vuotava vesi prosentteina	50	60	62	62	54
SAARISTO					
Laskuttamaton talousvesi prosentteina	8	7	16	6	12
Viemäriverkostoon vuotava vesi prosentteina	33	36	34	35	34
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas	95,27	98,74		93,5	96

Sivistysosasto
Sivistysalutakunta

Sivistysosasto	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 31.12.2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	440 241	364 234	0	364 234	451 294	123,9
Maksutuotot	1 042 499	1 288 500	0	1 288 500	1 124 171	87,2
Tuet ja avustukset	169 162	221 800	0	221 800	321 655	145,0
Muut toimintatuotot	118 269	160 000	0	160 000	133 806	83,6
Toimintatuotot	1 770 170	2 034 534	0	2 034 534	2 030 925	99,8
Henkilöstökulut	-20 398 671	-20 623 982	-133 700	-20 757 682	-20 446 317	98,5
Palvelujen ostot	-7 804 326	-7 811 642	-246 000	-8 057 642	-8 412 740	104,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-757 957	-836 580	-6 300	-842 880	-894 703	106,1
Avustukset	-767 911	-760 375	0	-760 375	-732 339	96,3
Muut toimintakulut	-7 028 138	-7 245 690	0	-7 245 690	-7 197 356	99,3
Toimintakulut	-36 757 003	-37 278 269	-386 000	-37 664 269	-37 683 456	100,1
Toimintakate	-34 986 833	-35 243 735	-386 000	-35 629 735	-35 652 531	100,1
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 216 264	-1 287 105	0	-1 287 105	-1 471 026	114,3
Laskennalliset erät	3 578 542	3 649 684	0	3 649 684	3 649 684	100,0
Netto	-32 624 555	-32 881 156	-386 000	-33 267 156	-33 473 873	100,6

Varhaiskasvatus

Sivistyslautakunta

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Kerstin Lassinniemi, varhaiskasvatuspäällikön sijainen

Varhaiskasvatus	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	82 634	70 000	0	70 000	85 995	122,9
Maksutuotot	816 390	1 000 000	0	1 000 000	879 435	87,9
Tuet ja avustukset	8 152	0	0	0	55 100	0,0
Muut toimintatuotot	1 597	0	0	0	3 454	0,0
Toimintatuotot	908 773	1 070 000	0	1 070 000	1 023 984	95,7
Henkilöstökulut	-5 542 689	-5 478 161	-133 700	-5 611 861	-5 341 405	95,2
Palvelujen ostot	-2 485 616	-2 417 336	0	-2 417 336	-2 484 198	102,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-148 533	-190 700	-6 300	-197 000	-175 301	89,0
Avustukset	-447 524	-428 000	0	-428 000	-404 780	94,6
Muut toimintakulut	-1 066 301	-1 114 354	0	-1 114 354	-1 134 785	101,8
Toimintakulut	-9 690 662	-9 628 551	-140 000	-9 768 551	-9 540 469	97,7
Toimintakate	-8 781 889	-8 558 551	-140 000	-8 698 551	-8 516 485	97,9
Suunnitelman mukaiset poistot	-202 275	-215 077	0	-215 077	-232 250	108,0
Laskennalliset erät	516 708	569 689	0	569 689	569 689	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-8 467 456	-8 203 939	-140 000	-8 343 939	-8 179 046	98,0

Toiminta 2021

Vaikka maksutuotot olivat noin 200 000 euroa budjetoitua pienemmät, vastaava summa säästyi henkilöstökuluista. Myyntituotot ovat olleet noin 8 000 euroa budjetoitua suuremmat.

Varhaiskasvatusselvitys, jossa esitettiin varhaiskasvatuksen tulevaisuudennäkymiä ja kolme palvelurakennedotusta, käsiteltiin sivistyslautakunnassa toukokuussa 2021. Marraskuussa 2021 selvitys esiteltiin uudelle sivistyslautakunnalle. Selvitys lähetettiin edelleen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Toimintavuonna 2021–2022 ryhmäperhepäivähoidon paikkamäärää oli tarkoitus vähentää 20 paikalla ja Paraisten kunta-alueen päiväkotien paikkamäärää 14 paikalla. Koska kävi ilmi, että lasten määrä ei vähenekään oletetusti, ryhmäperhepäivähoidon paikkamäärää ei vähennetty.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Luovia oppimisympäristöjä luovassa saaristossa	Houtskarın päiväkoti remontoidaan nykyvaatimusten mukaisesti luovaksi oppimisympäristöksi. Uusia yhteistyömuotoja kaupungin omassa toiminnassa tai esimerkiksi kolmannen sektorin kanssa.	Houtskarın päiväkodin remontti valmistuu keväällä 2021. Uusia yhteistyömuotoja on otettu käyttöön esimerkiksi kolmannen sektorin kanssa.	Houtskarın päiväkodin remontti on valmis ja toiminta on siirtynyt takaisin päiväkotiin. Varhaiskasvatus tekee Vauhtia töppösiin – liikunnaniloa saaristossa - hankkeen myötä yhteistyötä muun muassa Folkhälsanin ja Liikun kanssa. Yksi päiväkoti tekee kestävän kehityksen yhteistyötä Tallbackan puutarhan kanssa. Muutoin koronatilanteen vuoksi ei ole otettu käyttöön uusia yhteistyömuotoja.
Tulomuutto: Sivistysosaston palvelujen profiloinnin ja niihin liittyvän viestinnän selkeyttäminen ja parantaminen	Laaditaan viestintä- ja profilointisuunnitelma Paraisilla erityisesti lapsiperheille tarjottavien hyvien palvelujen nostamiseksi paremmille esille.	Suunnitelma otetaan käyttöön. 1–16-vuotiaiden lasten ja nuorten määrä kasvaa.	Muun muassa varhaiskasvatuksen palvelurakenneselvityksestä johtuen tämän suunnitelman laatimiseen ei toistaiseksi ole ollut aikaa.
Toiminnan kestävyys: Varhaiskasvatus profiloituu kestävästä kehitystä edistävään toimintaan.	Seitsemän pilottiryhmää osallistuu Kiertokulkumatka ekologiseen oppimisympäristöön - hankkeeseen. Lautashävikin vähentäminen esimerkiksi tarkistamalla ruoanjakoprosessia. Varhaiskasvatus osallistuu "Stigar – med lärkraft mot en hållbar livsstil" - hankkeeseen yhteistyössä Åbo Akademin elinikäisen oppimisen keskuksen CLL:n kanssa.	Hankkeeseen osallistuneet ryhmät ovat innostuneet kiertokulkuajattelusta ja viljelystä, ja kompostointi on luonteva osa toimintaa. Lautashävikin väheneminen. Henkilöstölle tehdään kysely ja tarpeiden pohjalta luodaan aineistopankki.	Hankkeeseen osallistuneet ryhmät harjoittavat aktiivisesti ja motivoituneesti kiertokulkuajattelua, viljelystä ja kompostointia. Joissakin päiväkodeissa ruokahävikin on voitu todeta vähentyneen. Tärkeä osa ruokahävikin vähentämisessä on se, että lapsi saa itse harjoitella ottamaan vain sen verran ruokaa kuin jaksaa syödä. Koronatilanteen vuoksi henkilöstö on jakanut ruoan lapsille, jolloin annokset voivat helposti olla liian suuria. Henkilöstölle on järjestetty erilaisia koulutustilaisuuksia hankkeen puitteissa.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Hallinto	3,5	3,5	3,4	3,5	3
Pedagoginen henkilöstö	46,2	47,6	43,9	46,7	43
Muu henkilöstö	111	107,8	106,4	82,1	92,3
Henkilötyövuodet yhteensä	160,7	158,9	153,7	132,4	138,3
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset				148	120
Määräaikaiset				4	47
Henkilöstön lukumäärä 31.12.				152	167

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
0-6-vuotiaiden lasten määrä	982	905	849	789	814
Kunnallisessa päivähoitossa, %-osuus 0-6-vuotiaista	76 % (751)	78,2 % (708)	78 % (661)	88 (694)	77 (630)
Yksityisessä päivähoitossa, %-osuus 0-6-vuotiaista	0,5 % (5)	0,4 % (4)	0,3 % (3)	0 %	0 % (0)
Kotihoidon tuella, %-osuus 0-6-vuotiaista	9 % (86)	8 % (72)	9 % (79)	10 % (80)	-
Nettokustannus/asukas					
Kustannus/asukas, €	584	585	582	568	564
Kustannus / 0-6-vuotias lapsi, €	9 092	9 790	10 344	10 848	10 463

Ruotsinkielinen koulutus

Sivistyslautakunnan ruotsinkielinen jaosto

Sivistisosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Ruotsinkielinen koulutus	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA Muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	65 421	47 522	0	47 522	98 431	207,1
Maksutuotot	73 837	100 000	0	100 000	98 834	98,8
Tuet ja avustukset	17 454	33 500	0	33 500	95 260	284,4
Muut toimintatuotot	78 797	92 600	0	92 600	79 319	85,7
Toimintatuotot	235 509	273 622	0	273 622	371 844	135,9
Henkilöstökulut	-8 099 943	-8 388 213	0	-8 388 213	-8 460 671	100,9
Palvelujen ostot	-2 326 981	-2 460 119	0	-2 460 119	-2 726 743	110,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-257 751	-273 830	0	-273 830	-327 286	119,5
Avustukset	-22 000	-25 500	0	-25 500	-21 250	83,3
Muut toimintakulut	-3 283 880	-3 377 874	0	-3 377 874	-3 378 663	100,0
Toimintakulut	-13 990 555	-14 525 536	0	-14 525 536	-14 914 613	102,7
Toimintakate	-13 755 046	-14 251 914	0	-14 251 914	-14 542 769	102,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-623 713	-630 572	0	-630 572	-861 345	136,6
Laskennalliset erät	1 756 791	1 763 247	0	1 763 247	1 763 247	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-12 621 968	-13 119 239	0	-13 119 239	-13 640 867	104,0

Toiminta 2021

Talousarvio on ylittynyt noin 300 000 eurolla. Syynä tähän ovat muun muassa lisätukipanostukset, joita kouluissa on tarvittu koronapandemian vuoksi. Henkilöstön poissaoloja on ollut paljon, erityisesti loppuvuoden aikana, eivätkä budjetoidut sijauskustannukset ole riittäneet. Pandemia on aiheuttanut myös ylimääräisiä siivous- ja suoja-
materiaalikustannuksia. Vuoden aikana kunnan ulkopuolelle sijoitettujen lasten koulunkäynnin kustannukset ovat olleet budjetoitua korkeammat, samoin kuin sairaalaopetuksen kustannukset. Koulukuljetuskustannuksia on tullut lisää uusien reittien käyttöönoton vuoksi. Talousarviossa ei ollut otettu huomioon oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuneita kustannuksia. Myös uuden koulukeskuksen rakentamiseen liittyneet budjetoimattomat kustannukset vaikuttavat lopputulokseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
<p>Kaupungin strategia: Luovia oppimisympäristöjä luovassa saaristossa</p>	<p>Träsk skolan uusi koulurakennus suunnitellaan ja rakennetaan. Paraisten keskustan uuden luovuus- ja koulukeskuksen suunnittelua jatketaan keväällä yhdessä käyttäjien kanssa ja rakentaminen aloitetaan syksyllä.</p>	<p>Träsk skola otetaan käyttöön vuonna 2021 ja uusi luovuus- ja koulukeskus vuonna 2023.</p>	<p>Träskin koulun rakennustyöt ovat viivästyneet eikä koulurakennusta saatu valmiiksi niin, että se olisi voitu ottaa käyttöön vuoden 2021 aikana. Työt valmistuvat tammikuussa 2022, minkä jälkeen koulurakennus kalustetaan ja varustetaan tarvittavilla it-ratkaisuilla.</p> <p>Uuden Alltiett-luovuuskeskuksen suunnittelu on jatkunut vuoden aikana suunnitellusti. Rakentaminen on aloitettu syksyllä. Keskukselle on hyväksytty pedagoginen tila- ja toimintasuunnitelma. Sisustuksen suunnittelu on aloitettu, kuten myös it-ratkaisujen suunnittelu. Oppilaille ja henkilöstölle on järjestetty työpajoja ja infotilaisuuksia.</p>

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Tulomuutto: Sivistysosaston palvelujen profiloinnin ja niihin liittyvän viestinnän selkeyttäminen ja parantaminen	Laaditaan viestintä- ja profilointisuunnitelma Paraisilla erityisesti lapsiperheille tarjottavien hyvien palvelujen nostamiseksi paremmin esille.	Suunnitelma otetaan käyttöön. 1–16-vuotiaiden lasten ja nuorten määrä kasvaa.	Suunnitelmaa ei ole voitu toteuttaa käynnissä olevan koronapandemian aiheuttaman lisätyön takia. Työ aloitetaan vuonna 2022.
Toiminnan kestävyys: Koulut profiloituvat kestävästä kehitystä edistävään toimintaan.	Koulut osallistuvat "Stigar – med lärkraft mot en hållbar livsstil" -hankkeeseen yhteistyössä Åbo Akademin elinikäisen oppimisen keskuksen CLL:n kanssa. Ympäristökasvatussuunnitelmaa täydennetään resurssipankilla, joka sisältää konkreettisia opetusvinkkejä ja -aineistoja.	Opettajille tehdään kysely ja tarpeiden pohjalta luodaan aineistopankki.	Koulut ovat osallistuneet Stigar-hankkeeseen. Elokuussa pidetyn koulutuspäivän aikana kaikille opettajille pidettiin luentoja kestävästä kehityksestä ja hyvinvoinnista. Hankevastaava on vierailut syksyn aikana kouluissa keskustelemassa koulujen kestävyystyöstä. Toukokuussa koulut ovat osallistuneet Pidä Saaristo Siistinä ry:n Siisti biitsi -panostukseen ja olleet aktiivisesti mukana rantojen kevätsiivouksessa Paraisilla. Työ jatkui syksyllä. Yhteistyö biosfäärialueen kanssa on vakiintunut osaksi koulujen kestävyystyötä.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Hallinto	10,7	9,7	10,5	9,1	8,5
Opetus	129,1	129,7	129,4	124,8	137,4
Oppilashuolto	30,3	31,1	31	30,7	33,5
Henkilötyövuodet yhteensä	170,1	170,5	170,9	164,6	179,4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset				149	142
Määräaikaiset				34	50
Henkilöstön lukumäärä 31.12.				183	192

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Oppilaita esikoulussa	114	121	97	96	100
Oppilaita perusopetuksessa	972	964	1 001	1 001	980
Vuosiviikkotunnit perusopetuksessa	2 352,5	2 301	2 332,5	2 332,5	2 261,7
Vuosiviikkotunnit lukiossa	298,2	296	297,1	297,1	326,85
Oppilaita lukiossa	148	161	165	165	184
Perusopetus					
Kustannus / asukas €	738	765	762	788	808
Käyttökustannukset / oppilas	11 601	12 016	11 483	11 875	12 441
Käyttökustannukset / vuosiviikkotunti	4 793	5 034	4 923	5 096	5 391
Vuosiviikkotunnit / oppilas	2,42	2,39	2,3	2,33	2,3
Erityisen tuen oppilaat, %	9 %	9 %	9 %	9 %	9 %
Ryhmäkoko ka.	15	15	15	15	15
Koulukuljetusoppilaat, %	34 %	34 %	36 %	33 %	30 %
Kuljetuskustannukset / kaikki oppilaat	660	709	615	663	771
Lukio					
Kustannus / asukas €	81	81	81	85	94
Käyttökustannukset / oppilas	8 346	7 625	7 468	7 724	7 745
Käyttökustannukset / vuosiviikkotunti	4 142	4 147	4 097	4 290	4 360
Vuosiviikkotunnit / oppilas	2,01	1,84	1,82	1,8	1,8

Suomenkielinen koulutus

Sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Katriina Sulonen, opetuspäällikkö

Suomenkielinen koulutus	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA Muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	243 189	193 312	0	193 312	249 684	129,2
Maksutuotot	40 931	55 000	0	55 000	52 648	95,7
Tuet ja avustukset	20 251	0	0	0	108 346	0,0
Muut toimintatuotot	12 502	15 600	0	15 600	21 140	135,5
Toimintatuotot	316 873	263 912	0	263 912	431 819	163,6
Henkilöstökulut	-5 224 666	-5 202 431	0	-5 202 431	-5 207 295	100,1
Palvelujen ostot	-1 673 428	-1 662 905	0	-1 662 905	-1 927 540	115,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-173 019	-176 250	0	-176 250	-222 032	126,0
Avustukset	-8 325	-7 000	0	-7 000	-11 045	157,8
Muut toimintakulut	-1 500 211	-1 522 977	0	-1 522 977	-1 485 885	97,6
Toimintakulut	-8 579 649	-8 571 563	0	-8 571 563	-8 853 798	103,3
Toimintakate	-8 262 776	-8 307 651	0	-8 307 651	-8 421 979	101,4
Suunnitelman mukaiset poistot	-221 839	-288 508	0	-288 508	-226 459	78,5
Laskennalliset erät	779 853	778 796	0	778 796	778 796	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-7 704 762	-7 817 363	0	-7 817 363	-7 869 643	100,7

Toiminta 2021

Talousarvion ylitys on noin 140 000 €. Ylitys johtuu koulukuljetuskustannusten arvioitua suuremmasta toteumasta, laajennetun oppivelvollisuuden kustannukset eivät olleet tiedossa, kun talousarviota valmisteltiin, samoin koronaan liittyviä kustannuksia ei voitu arvioida syksyllä 2020. Koulukeskuksen rakentamiseen liittyvät väistöilajärjestelyt aiheuttivat myös lisäkustannuksia.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Lasten ja nuorten monimuotoinen hyvinvointi	Suunnitelmallinen yhteistyö lastensuojelu- ja perhepalveluyksikön kanssa. Yhteisten tavoitteiden laatiminen oppilas- ja opiskelijahuollon toimijoiden kanssa.	Oppilaiden koulupoissaolojen määrän väheneminen. Koulukiusaamisen väheneminen ja kiusaamiseen puuttuminen välittömästi.	Poissaolojen seuranta, yhteistyössä lastensuojelun kanssa, on tehostunut. Suomenkielisen koulutuksen yhteinen toimintamalli kiusaamisen vastaisiksi toimenpiteiksi valmistuu alkuvuonna 2022.
Tulomuutto: Hyvät opetus- ja koulutuspalvelut, vetovoimatekijä uusille asukkaille	Turvallinen oppimisympäristö, laadukas opetus ja ohjaus, pätevät opettajat kaikissa kouluissa ja opetusryhmissä. Opetustoimen markkinointisuunnitelma.	Oppilas- ja opiskelijamäärän kasvu kouluissa, lisää lapsia varhaiskasvatuksen piiriin.	Lukuvuonna 2021–2022 Koivuhaan koulussa on 11 oppilasta enemmän kuin lukuvuonna 2020-2021. Lukiokoulutuksen aloitti syksyllä 2021 puolestaan 6 opiskelijaa enemmän kuin vuotta aiemmin.
Toiminnan kestävyys: Kestävä kehitys ja toiminta	Vahvistetaan opetuksessa kestävän kehityksen mukaista toimintaa. Kestävä kehitys on vahvasti mukana eri oppiaineiden opetuksen tavoitteissa ja koulujen toimintakulttuurissa.	Laaja-alaisen osaamisen tavoista nostetaan keskiöön esi- ja perusopetuksessa osallistaminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen. Lukiokoulutuksessa eettisyys ja ympäristöosaaminen, varhaiskasvatuksessa arjen taidot.	Paikallinen opetussuunnitelma käytössä. Perusopetuksen vuosiluokilla 7–9 monialainen oppimiskokonaisuus on painottunut kestävään kehitykseen.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Hallinto	7,5	7,4	11,8	6,8	7
Opetus	73,5	73,9	71,3	66,8	70,5
Oppilashuolto	18,5	19,6	18,3	21,1	22,2
Henkilötyövuodet yhteensä	99,5	100,9	101,4	94,7	99,7
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset				89	87
Määräaikaiset				19	19
Henkilöstön lukumäärä 31.12.				108	106

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Oppilaita esiopetuksessa	68	67	61	61	50
Oppilaita perusopetuksessa	646	638	633	627	629
Vuosiviikkotunnit perusopetuksessa	1 504	1 444	1 435	1 435	1 332
Oppilaita lukiossa	72	69	71	72	69
Vuosiviikkotunnit lukiossa	213	203	199	199	196
Perusopetus					
Kustannus / asukas €	449	458	442	444	460
Käyttökustannukset / oppilas	10 634	10 882	10 523	10 669	11 031
Käyttökustannukset / vuosiviikkotunti	4 568	4 808	4 649	4 662	5 209
Vuosiviikkotunnit / oppilas	2,33	2,26	2,26	2,29	2,1
Erityisen tuen oppilaat, %	10 %	10 %	11 %	10 %	12 %
Ryhmäkoko ka.	15	15	16	16	15
Koulukuljetusoppilaat, %	36 %	36%	44 %	38 %	32 %
Kuljetuskustannukset / kaikki oppilaat	652	765	726	773	989
Lukio					
Kustannus / asukas €	49	45	43	50	43
Käyttökustannukset / oppilas	10 379	9 986	9 209	10 375	9 478
Käyttökustannukset / vuosiviikkotunti	3 508	3 394	3 286	3 754	3 337
Vuosiviikkotunnit / oppilas	2,96	2,94	2,80	2,76	2,8

Kansalaisopisto

Sivistyslautakunta

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Cecilia Hindersson, rehtori

Kansalaisopisto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	55	0	0	0	561	0,0
Maksutuotot	105 240	116 000	0	116 000	90 764	78,2
Tuet ja avustukset	7 500	3 000	0	3 000	5 272	175,8
Muut toimintatuotot	65	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	112 859	119 000	0	119 000	96 598	81,2
Henkilöstökulut	-458 858	-477 551	0	-477 551	-391 446	82,0
Palvelujen ostot	-64 136	-63 754	0	-63 754	-54 866	86,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 667	-3 900	0	-3 900	-14 831	380,3
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-147 397	-148 457	0	-148 457	-149 051	100,4
Toimintakulut	-682 057	-693 662	0	-693 662	-610 194	88,0
Toimintakate	-569 198	-574 662	0	-574 662	-513 596	89,4
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 860	-9 860	0	-9 860	-9 860	100,0
Laskennalliset erät	59 735	59 638	0	59 638	59 638	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-519 324	-524 884	0	-524 884	-463 818	88,4

Toiminta 2021

Kansalaisopisto on aktiivinen sivistys- ja vapaa-aikatoimija kaikkialla kunnassa. Toiminta tukee useita kaupungin strategisista tavoitteista, kuten muun muassa: asukkaita kuullaan ja osallistetaan, Paraisten herättämät myönteiset tuntemukset ja kestävä kehitys. Toiminta perustuu kysyntään ja kehittyy vuoden mittaan. Tarjoamme tietopohjaisia, henkilökohtaista osaamista kehittäviä kursseja, fyysisesti aktiivisia kursseja psyykkisen ja fyysisen hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä elämänsä kursseja, joissa sosiaalisella yhdessäololla on suuri merkitys. Kansalaisopiston kurssit ovat aktiivisia ja innostavia ja houkuttelevat kaikenikäisiä kansalaisia osallistumaan. Opisto toteuttaa yhdessä Turun ruotsinkielisen työväenopiston ja Kemiönsaaren aikuisopiston kanssa yhteistyöhanketta, jossa etsitään yksinäisiä ja syrjään jääneitä kansalaisia ja autetaan heitä löytämään yhteisö opiston toiminnasta.

Toiminta on ollut vallitsevan koronapandemian vuoksi rajoitettua. Keväällä 2021 järjestettiin monia online-kursseja, mutta jouduimme lyhentämään ja perumaan monia muita kursseja. Syksyllä 2021 kursseja järjestettiin tavalliseen tapaan lähiopintoina, mutta ryhmäkokoja pienennettiin, joten osallistujamäärä jäi alhaiseksi. Emme myöskään pystyneet järjestämään yhtä paljon kursseja kuin aikaisemmin, koska sekä opettajat että oppilaat olivat huolissaan tilanteesta eivätkä uskaltaneet käydä kursseilla.

"Yksinäisyydestä yhteisöllisyyteen" -hanke on ollut säästöliekillä, koska emme ole pystyneet järjestämään kaikkia haluamiamme lähitapaamisia. Hanke jatkuu vuonna 2022.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Osallisuus; Kansalaisopiston painopisteenä tulee olla kansalaisten vapaa-aikaan liittyvien toiveiden kuuleminen ja niihin reagoiminen.	Opisto on aktiivisesti yhteydessä kansalaisiin ja kuulee heidän palautettaan kurssitoiminnasta ja kehittää toimintaa olemassa olevien tarpeiden pohjalta. Tämä tapahtuu kannustamalla kansalaisia vastaamaan kyselyihin sekä niin, että opiston henkilöstö on aktiivisesti läsnä toimipisteissä.	Enemmän tyytyväisiä kurssilaisia ja uusia kurssilaisia	Toiminnastamme on tehty kyselyjä ja arvioiteja ja kaikilla osallistujilla on ollut mahdollisuus vaikuttaa toimintaan. Koronapandemian vuoksi kansalaisten kehittämisasiideat ovat koskeneet lähinnä turvallisuutta ja turvallisia kurssiympäristöjä. Tätä tavoitetta tulee jatkaa vuoteen 2022 asti, jotta kansalaisilta saadaan enemmän nimenomaan toimintaa koskevaa palautetta.
Tulomuutto: Opisto markkinoi toimintaansa kuntarajan ylitse.	Opiston markkinointia laajennetaan ympäryskuntiin. Tämä tapahtuu muuttamalla sosiaalisessa mediassa toteutettavan mainonnan algoritmeja.	Paraisten kaupungin aktiivinen vapaa-ajantoiminta saa lisää näkyvyyttä, ja muista kunnista tulevien kurssilaisten määrä kasvaa. Syyt tutustua Paraisiin lisääntyvät ja kynnys harkita Paraisille muuttamista madaltuu. Kohdennettu mainonta sosiaalisessa mediassa.	Olemme käyttäneet ahkerasti sosiaalista mediaa ja meillä on osallistujia eri puolilta maata, esimerkiksi Lahdesta, Kajaanista ja Rovaniemeltä. Tämä koski sekä online-kursseja että fyysistä läsnäoloa edellyttäneitä kursseja. Jatkamme tätä vuonna 2022, kun olosuhteet normalisoituvat.
Toiminnan kestävyys sosiaalisesta näkökulmasta: Kansalaisten yksinäisyyden vähentäminen	Opistolla on Turussa ja Kemiönsaarella toimivien opistojen kanssa yhteinen hanke kansalaisten yksinäisyyden vähentämiseksi. Hankkeella etsitään yksinäisiä ja sellaisia, jotka ovat vaarassa jäädä yksinäisiksi, ja osallistetaan näitä ihmisiä kansalaisopistojen toimintaan ja opistojen tarjoamaan sosiaaliseen yhteisöön.	Opiston merkitys osallistamisen voimavarana kasvaa.	Emme ole koronapandemian vuoksi voineet toteuttaa hankkeen tavoitteita suunnitellusti. Olemme kuitenkin järjestäneet avoimia kahvitreffejä Nauvossa ja Korppoossa pyytääksemme kansalaisilta vinkkejä siihen, miten voisimme osallistaa enemmän ihmisiä. Kahvitreffeillä oli 5–8 henkilöä, sekä opiston aktiiveja että aivan uusia tuttavuuksia. Hanke jatkuu vuonna 2022.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Rehtori	1	1	1	1	1
Kurssisuunnittelija	2	2	2	2	2
Opistosihtööri	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Tuntimäärä	8 854	9 039	7683	8 500	6 354
Opiskelijoita (brutto)	5 916	5 925	4945	4 500	4 487
Opiskelijoita (netto)	2 629	2 619	1709	2 600	1 999
Nettokustannus/asukas					
Kustannus/asukas, €	38	39	38	38	34
Kustannus/opiskelija, €	99	100	115	128	114
Kustannus/tunti, €	66	66	74	68	81

Kulttuuri

Kulttuurilautakunta

Sivistisosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Ann-Sofie Isaksson, kulttuuripäällikkö

Kulttuuri	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	25 216	27 400	0	27 400	14 261	52,0
Maksutuotot	5 928	17 500	0	17 500	2 490	14,2
Tuet ja avustukset	16 380	53 300	0	53 300	18 086	33,9
Muut toimintatuotot	21 109	45 800	0	45 800	22 667	49,5
Toimintatuotot	68 632	144 000	0	144 000	57 503	39,9
Henkilöstökulut	-525 991	-541 504	0	-541 504	-535 284	98,9
Palvelujen ostot	-528 190	-601 703	0	-601 703	-495 528	82,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 677	-41 700	0	-41 700	-26 578	63,7
Avustukset	-290 062	-299 875	0	-299 875	-295 264	98,5
Muut toimintakulut	-594 328	-652 015	0	-652 015	-618 064	94,8
Toimintakulut	-1 967 248	-2 136 797	0	-2 136 797	-1 970 717	92,2
Toimintakate	-1 898 615	-1 992 797	0	-1 992 797	-1 913 214	96,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-128 454	-113 090	0	-113 090	-111 169	98,3
Laskennalliset erät	207 379	221 042	0	221 042	221 042	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-1 819 690	-1 884 845	0	-1 884 845	-1 803 341	95,7

Toiminta 2021

Koronapandemia on vaikuttanut toimintaan ja talouteen myös vuonna 2021. Toimintojen sulkemisen ja muiden rajoitusten takia kaikkea suunniteltua ohjelmaa ei ole voitu toteuttaa (säästöä kustannuksista), mutta myös tuottoja on jäänyt saamatta (lipputulot, osallistumismaksut ja vuokrat). Kulttuuriyksikkö on saanut vuoden aikana tukea hankkeisiin, jotka siirtyvät vuodelle 2022, jolloin ne toivotaan voitavan toteuttaa. Tämä koskee esimerkiksi kansainvälistä nuorisovaihtoa ja nuorisoshow'ta.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Aktiivinen vapaa-aika, yhteistyö kolmannen sektorin kanssa ja osallisuus	Turvallisten ja aktiivisten kokoontumispaikkojen luominen. Uusien yhteistyömuotojen luominen eri toimijoiden kanssa. Uudenlaisten osallisuuden muotojen luominen toimintoihin. Keväällä 2021 tehdään käyttäjäkysely.	Kaupungin Luova saaristo - strategiaa tukevat yhteistyösopimukset eri toimijoiden kanssa. Uudenlaiset kuntalaisten osallisuuden menetelmät toiminnoissa.	Yhteistyösopimus on tehty yhteensä viiden taiteen perusopetusta antavan organisaation kanssa, joita kulttuuriyksikkö tukee avustuksin. Kulttuuriparlamentti- kulttuurifestivaali toteutettiin ns. osallistuvalla budjetoinnilla, eli ohjelman toteuttamiseen osallistuneet toimijat olivat mukana päättämässä tarkoitusta varten varatun määrärahan käytöstä. Käyttäjätutkimusta ei ole tehty, koska suurta osaa vuodesta leimasivat koronapandemiasta johtuneet rajoitukset.
Tulomuutto: Paraisten kaupungin imagon esille tuominen aktiivisena paikkakuntana, jossa on hyvät mahdollisuudet erilaiseen vapaa- ajantoimintaan	Sosiaalisessa mediassa tapahtuvan tiedottamisen kehittäminen	Sosiaalisessa mediassa toteutettavat kampanjat	Kampanjaa ei toteutettu, koska monet toiminnot olivat koronapandemian vuoksi suljettuina yli puolet vuodesta, eikä suunniteltuja videoklippejä voitu toteuttaa.
Toiminnan kestävyys: Palvelujen tarjoaminen yhdenvertaisemmin iästä, etäisyyksistä ja muista syyistä riippumatta	Digitaalisten palvelujen kehittäminen	Vuoden 2021 aikana luodaan näille palveluille alusta ja tuotetaan myös ensimmäiset sisällöt sekä kehitetään jo olemassa olevia digitaalisia palveluja.	Vuoden aikana avattiin "digitaalinen kulttuuritalo" kultturelli.fi, joka tarjoaa kulttuuri- ja vapaa- ajanpalveluja verkossa. Kultturellia kehitetään jatkuvasti yhdessä yhteistyökumppaneiden, kuten yhdistysten, ryhmien ja yksityishenkilöiden kanssa.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kulttuuripäällikkö	1	1	1	0,9	1
Suunnittelija	0,4	0,4	0,4	0,15	0,2
Museohenkilöstö	1,4	1,7	1,6	1,65	1,6
Vapaa-aikasihteeri	2	2	2	2	2
Liikunnanohjaaja		0,5	0,40	0,5	0,5
Vapaa-aikaohjaaja, nuorisotyöntekijä	4,2	4,6	5	4,8	4,8
Kulttuurituottaja	0,7	0,6	0,6	0,85	0,6
Liikuntapaikka- ja kenttähenkilöstö	1,0				
Kanslisti	0,3	0,3	0,25	0,3	0,2
Teknikko, vahtimestari	0,5	0,5	0,35	0,4	0,2
Hanketyöntekijät	0,8	0,6	0,3	0,7	0,8
Siviilipalvelusmies	0,8	0,7	0,5		
Työllistetty, palkkatuella	1,0		0,15	0,4	0,5
Henkilötyövuodet yhteensä	14,1	12,9	12,55	12,65	12,4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	10	10	9	10	8
Määräaikaiset	11	5	7	8	7
Yhteensä	21	15	16	18	15

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Nuorisotilojen kävijämäärä	7 100	6 100	3 000	6 000	4 580
Museoiden kävijämäärä	3 550	4 000	4 000	4 000	4 100
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	160 000	160 000	120 000		130 000
Kaupungin järjestämien tapahtumien kävijämäärä	16 025	16 190	9 000		7 100
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	141	134	126	131	127

Kirjasto

Kulttuurilautakunta

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Karolina Zilliacus, kirjastopäällikkö

Kirjasto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	1 726	4 000	0	4 000	2 362	59,1
Maksutuotot	173	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	267	2 000	0	2 000	2 533	126,7
Muut toimintatuotot	4 199	6 000	0	6 000	7 226	120,4
Toimintatuotot	6 365	12 000	0	12 000	12 121	101,0
Henkilöstökulut	-546 525	-536 122	0	-536 122	-510 217	95,2
Palvelujen ostot	-113 029	-123 825	0	-123 825	-110 127	88,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-138 311	-150 200	0	-150 200	-128 675	85,7
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-436 021	-430 013	0	-430 013	-430 909	100,2
Toimintakulut	-1 233 886	-1 240 160	0	-1 240 160	-1 179 928	95,1
Toimintakate	-1 227 521	-1 228 160	0	-1 228 160	-1 167 807	95,1
Suunnitelman mukaiset poistot	-30 124	-29 998	0	-29 998	-29 944	99,8
Laskennalliset erät	258 076	257 272	0	257 272	257 272	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-999 569	-1 000 886	0	-1 000 886	-940 479	94,0

Toiminta 2021

Koronaepidemia on vaikuttanut kirjaston toimintaan vuoden aikana, mikä näkyy mittareissa. Rajoitukset ovat vaikuttaneet käyntimääriin ja Nauvon, Korppoon, Houtskarın ja Iniön kirjastojen omatoimitoiminto oli suljettuna 1.1.–10.6. Tapahtumia on peruttu tai pidetty verkossa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
<p>Kaupungin strategia: Aktiivinen vapaa-aika, yhteistyö kolmannen sektorin kanssa ja osallisuus.</p> <p>Nuorisotoiminnan kehittäminen kaupungin kaikissa kirjastoissa painottaen erityisesti osallisuutta Nuorten kirjasto -hankkeen kautta.</p>	<p>Nuorille tarkoitettun toiminnan ja tilan luominen kirjastoihin yhdessä nuorten kanssa.</p>	<p>Nuorten käyntimäärät kirjastoissa. Nuorille suunnatun ohjelmatoiminnan määrä. Asiakastutkimus.</p>	<p>Hanke päättyi 31.12.2021. Hankkeen puitteissa järjestettiin työpajoja nuorten kanssa, markkinointikampanja sosiaalisessa mediassa ja nuorille oma tila kirjastoon. Hanke toteutettiin yhteistyössä kaupungin nuorisoyksikön kanssa ja se tavoitti kaikki kaupungin nuoret.</p>
<p>Tulomuutto: Sivistysosaston palvelujen profiloinnin ja niihin liittyvän viestinnän selkeyttäminen ja parantaminen</p>	<p>Laaditaan viestintä- ja profilointisuunnitelma Paraisilla tarjottavien hyvien palvelujen nostamiseksi paremmin esille.</p>	<p>Suunnitelma otetaan käyttöön. Kävijämäärä kasvaa.</p>	<p>Suunnitelma ei ole toteutunut vuoden aikana.</p>
<p>Toiminnan kestävyys: Palvelujen tarjoaminen yhdenvertaisemmin iästä, etäisyyksistä ja muista syistä riippumatta</p>	<p>Digitaalisten palvelujen kehittäminen kaikille ikäryhmille</p>	<p>Digitaalisten palvelujen määrä ja osallistujamäärä</p>	<p>Vuoden aikana kehitettiin Kirja tulee kotiin -palvelua. Palvelu mahdollistaa pääsyn kirjaston aineistoihin henkilöille, jotka eivät itse pääse kirjastoon. Vuoden aikana on järjestetty myös satutunteja, kirjailijavierailuja ja käyttäjäkoulutuksia.</p>

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kirjastopäällikkö	1,0	1,0	1	1,0	0,6
Kirjastonhoitaja	4,6	5,2	5,3	4,35	3,7
Palvelusuunnittelija	0,6	1,0	1,0	1,0	1
Kirjastovirkailija	4,8	3,0	2,2	2,0	2,5
Erikoiskirjastovirkailija	1,3	2,1	3,0	3,40	3,5
IT-pedagogi	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Lastenhoitaja				0,20	
Hanketyöntekijä		0,1	0,4		
Kesätyöntekijä		0,2			
Henkilötyövuodet yhteensä	12,4	12,7	13,0	12,05	11,4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	13	12	14	14	14
Määräaikaiset	2	2	3	1	1
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	15	14	17	15	15
Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kirjastojen määrä	5	5	5	5	5
Fyysiset käynnit	138 737	142 246	91 893	120 000	90 531
Aukiolotunnit	10 142	12 042	7 552	19 000	13 122
Verkkokäynnit	62 517	62 517	51 866	65 000	61 260
Lainojen kokonaismäärä	157 886	160 827	141 863	150 000	169 229
Lainaaajien määrä	5 259	5 375	4 921	5 300	4 700
Aineistokanta	148 221	130 056	97 979	100 000	98 980
Hankintojen määrä	7 318	5 749	5 118	6 000	4 549
Tapahtumien määrä	156	170	89	100	80
Tapahtumien kävijämäärä	1 352	1 894	1 654	1 000	1382
Käyttäjäkoulutusten määrä	107	99	78	80	38
Käyttäjäkoulutusten kävijämäärä	1 766	1 779	1 037	1 500	759
Fyysiset käynnit / asukas	9	9,2	6,09	8,0	5,9
Lainojen kokonaismäärä / asukas	10,3	10,5	9,40	10,02	11,2
Lainaaajia asukkaista	34 %	35 %	32 %	35 %	31%
Aineistomäärä / asukas	9,6	8,5	6,49	6,68	6,5
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	79	79	81	81	77

Joukkoliikenne

Sivistyslautakunta

Sivistisosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Joukkoliikenne	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA Muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	22 000	22 000	0	22 000	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	99 158	130 000	0	130 000	37 057	28,5
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	121 158	152 000	0	152 000	37 057	24,4
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0
Palvelujen ostot	-612 946	-482 000	-246 000	-728 000	-613 738	84,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-612 946	-482 000	-246 000	-728 000	-613 738	84,3
Toimintakate	-491 788	-330 000	-246 000	-576 000	-576 682	100,1
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-491 788	-330 000	-246 000	-576 000	-576 682	100,1

Toiminta 2021

Linja-autolla matkustaminen väheni koronapandemian takia puoleen normaalitasosta. Koska Parainen-Turku-linja-autoliikenne on hankittu bruttosopimuksella, lisäsivät vähentyneet lipputulot kustannuksia. Seutulipun myynti päättyi 30.6., kun Matkahuolto luopui Turun seutulipun ylläpitämisestä. Seutulipun korvaava kausilippu on Seutu+.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: tulomuutto	Paraisten ja Turun välisten linja-autoyhteyksien hyvä palvelutaso	Matkustajien ja matkojen määrä	Koronapandemia on vähentänyt matkustamista puoleen normaalitasosta.

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Seutulippu, myytyjen lippujen määrä	4 680	4 701	2 794	4 000	1 008
Seutulippu, matkojen määrä	163 006	149 454	92 601	106 000	36 524
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	25	27	33	22	38

Sosiaali- ja terveysosasto
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 31.12.2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	1 350 863	1 093 663	0	1 093 663	1 583 878	144,8
Maksutuotot	4 332 808	4 437 762	224 836	4 662 598	4 570 359	98,0
Tuet ja avustukset	813 361	725 525	-8 000	717 525	2 714 772	378,4
Muut toimintatuotot	555 450	659 347	0	659 347	602 586	91,4
Toimintatuotot	7 052 482	6 916 297	216 836	7 133 133	9 471 596	132,8
Henkilöstökulut	-21 837 117	-22 014 204	-529 660	-22 543 864	-22 938 765	101,8
Palvelujen ostot	-36 620 183	-36 002 665	-1 534 048	-37 536 713	-37 152 521	99,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 911 892	-1 766 888	-282 933	-2 049 821	-2 133 822	104,1
Avustukset	-2 059 450	-1 889 999	-188 247	-2 078 246	-2 189 413	105,3
Muut toimintakulut	-4 401 070	-4 391 216	-101 948	-4 493 164	-4 511 467	100,4
Toimintakulut	-66 829 711	-66 064 972	-2 636 836	-68 701 808	-68 925 988	100,3
Toimintakate	-59 777 229	-59 148 675	-2 420 000	-61 568 675	-59 454 392	96,6
Suunnitelman mukaiset poistot	-479 331	-518 789	0	-518 789	-487 848	94,0
Laskennalliset erät	2 112 357	2 104 428	0	2 104 428	2 091 385	99,4
Netto	-58 144 203	-57 563 036	-2 420 000	-59 983 036	-57 850 855	96,4

Sosiaali- ja terveyshallinto

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Sosiaali- ja terveyshallinto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-234 491	-232 797	-10 927	-243 724	-255 943	105,0
Palvelujen ostot	-28 440	-47 488	-23 144	-70 632	-76 923	108,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-578	-3 050	-471	-3 521	-2 246	63,8
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-23 188	-23 886	-458	-24 344	-24 330	99,9
Toimintakulut	-286 696	-307 221	-35 000	-342 221	-359 443	105,0
Toimintakate	-286 696	-307 221	-35 000	-342 221	-359 443	105,0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	13 737	13 602	0	13 602	13 602	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-272 959	-293 619	-35 000	-328 619	-345 841	105,2

Toiminta 2021

Sosiaali- ja terveydenhuolto on toiminut koko vuoden 2021 ajan koronapandemian torjunta tärkeimpänä tavoitteenaan ja pandemia on varjostanut toimintaa kaikilla osa-alueilla. Henkilöstöresurssija on keskitetty koronatestaukseen, koronapäivystystoimintaan, tartunnanjäilytykseen ja rokottamiseen normaalin toiminnan ohella. Henkilöstö on työskennellyt periksi antamatta, taistellut ja tehnyt erittäin hyvää työtä. Esimerkkinä voidaan mainita, että terveydenhuollossa annettiin vuonna 2021 koronarokoteannoksia noin 27 600 kappaletta.

Sosiaali- ja terveyskeskuksen kehittäminen ja muokkaaminen toimivaksi moniammatillisia palveluja tarjoavaksi hyvinvointikeskukseksi on ollut vuoden aikana intensiivistä. Työ on toteutettu yksiköiden sisäisenä ja välisenä sekä toimialarajat ylittävänä yhteistyönä. Toiminta saa rakennuksessa uusia muotoja ja palvelujen laajalla integraatiolla saavutetaan asiakkaan näkökulmasta laadukkaampia palveluja. Tiloja on kunnostettu ja muokattu toiminnan tarpeisiin. Perhekeskus, perheyksikkö ja sosiaalipalveluyksikkö ovat muuttaneet hyvinvointikeskukseen.

Sosiaali- ja terveysosasto joutui vuoden aikana anomaan lisämäärärahaa, koska ylitysriski oli suuri. Syynä tähän olivat suurimmaksi osaksi koronakustannukset. Kustannukset olivat korkeat koronalaboratoriotesteistä, tarvikkeista ja rokotustilojen vuokrasta aiheutuneiden kustannusten osalta. Paraisten kaupunki on anonut koronakustannuksiin valtion korvausta ja suuri osa kustannuksista tullaankin korvaamaan.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
<p>Kaupungin strategia: Paraisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaaminen kaavaillun sote-uudistuksen pohjalta.</p> <p>Yksikkö- ja toimialarajat ylittävä yhteistyö, jonka tavoitteena on tarjota palveluja "kaikki yhdeltä luukulta" -periaatteella.</p>	<p>Paraisten sosiaali- ja terveyskeskuksen kehittäminen.</p> <p>Toimivien hoitoketjujen kehittäminen yksiköiden ja osastojen välille.</p> <p>Tarkoituksenmukaisiin rakenteisiin sopeuttaminen ja osaston sisäisen yhteistyön tiivistäminen.</p> <p>Joustavien ja yksilöllisten palvelujen tarjoaminen.</p>	<p>Osallistuminen alueelliseen sote-uudistuksen valmistelutyöhön sosiaali- ja terveyskeskuksen osalta.</p> <p>Osallistuminen alueelliseen sote-uudistuksen valmistelutyöhön palvelurakenteiden ja hoitoketjujen kehittämisen osalta.</p> <p>Tarkoituksenmukaiset tilat sosiaali- ja terveyskeskukselle. Entinen mielenterveyskeskus otetaan sosiaali- ja terveydenhuollon käyttöön.</p> <p>Palvelujen tarjoaminen "oikealle asiakkaalle/potilaalle oikeassa paikassa oikeaan aikaan".</p>	<p>Aktiivinen osallistuminen sote-uudistuksen alueellisiin valmisteluhankkeisiin.</p> <p>Arkeen voimaa / Kraft i vardagen -hanke, jossa on osa-aikainen projektityöntekijä, on lähtenyt hyvin käyntiin ja implementoitu Paraisilla. Moniammatilliseen arviointitiimiin perustuva menetelmä lasten ja nuorten parissa tehtävässä työssä on käynnistetty yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköiden sekä varhaiskasvatuksen ja erikoissairaanhoidon kesken.</p> <p>Terveyskeskuksesta on kehitetty moniammatillisen osaamisen hyvinvointikeskus, jossa asiakkailta ja potilailta on mahdollisuus saada joustavia ja laadukkaita palveluja. Entisen mielenterveyskeskuksen tilat on korjattu perhekeskuksen tarpeita vastaavasti ja toiminta on vuoden aikana siirtynyt Ankkuritalosta Vapparintielle. Myös perheyksikkö ja sosiaalipalveluyksikkö ovat aloittaneet toimintansa rakennuksessa.</p>

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Tulomuuton edistäminen: Laadukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen tarjoaminen.	Kunnallisten sosiaali- ja terveyspalvelujen, mutta myös vaihtoehtojen ja täydentävien palvelujen tarjoaminen asiakkaille ja potilaille.	Palveluseleiden käyttöönotto ja implementointi. Palveluseleitä tarjotaan vaihtoehtona vähintään yhdelle palvelumuodolle.	Vanhustenhuollon tehostetun palveluasumisen palvelusetelit on otettu käyttöön. Työ palveluseleiden käyttöön ottamiseksi useammissa palvelumuodoissa jatkuu.
Kestävät ratkaisut: Sosiaali- ja terveysosaston hyvinvoiva henkilöstö. Talouden tasapainottaminen.	Henkilöstön osallistaminen sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämiseen. Aktiivinen rekrytointi. Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteiden täytäntöönpano.	Henkilöstön hyvinvoinnin mittaaminen KivaQ-menetelmällä. Viroissa ja työsuhteissa kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilöstö. Kustannuskehityksen suuntaan vaikuttaminen talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteillä.	Kiva-Q-mittaus tehty. Koronapandemia on vaikuttanut työoloihin niin, että monet toiminnot ovat kuormittaneet kohtuuttomasti. Henkilöstö on työskennellyt erittäin hyvin, mutta vuosi on ollut raskas. Vaikeus rekrytoida riittävästi pätevää henkilöstöä koskee koko maata ja se näkyy aktiivisesta rekrytoinnista huolimatta myös Paraisilla. Rekrytointi vakinaisiin työsuhteisiin on onnistunut paremmin, kun taas päteviä sijaisia on vaikeampi saada. Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteitä pannaan täytäntöön. Sosiaalipalveluyksikön ja perheyksikön yhdistämistä on valmisteltu syksyllä 2021. Ikäntyneiden hoitoketjuja on kehitetty aktiivisesti. Koronapandemia vaikuttaa talouteen voimakkaasti erityisesti terveydenhuollossa, mutta entistä näkyvämmiin myös aikuissosiaalityössä ja lastensuojelussa.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Hallinnollinen henkilöstö	2,4	2,8	3,0	3,0	3,25
Henkilötyövuodet yhteensä	2,4	2,8	3,0	3,0	3,25
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Määräaikaiset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,25
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2	3	3,0	3,0	3,25

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Nettokustannus/asukas, €	18,76	19,38	19,02	20,6	23,82

Sosiaalipalvelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Heidi Ulriksson, sosiaalipalvelupäällikkö

Sosiaalipalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	224 522	178 579	0	178 579	299 161	167,5
Maksutuotot	104 670	128 416	0	128 416	117 844	91,8
Tuet ja avustukset	235 892	246 100	0	246 100	256 789	104,3
Muut toimintatuotot	67 688	114 468	0	114 468	87 257	76,2
Toimintatuotot	632 771	667 563	0	667 563	761 050	114,0
Henkilöstökulut	-1 276 486	-1 301 636	0	-1 301 636	-1 528 105	117,4
Palvelujen ostot	-6 067 738	-6 338 395	35 000	-6 303 395	-6 185 765	98,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 460	-18 060	0	-18 060	-25 055	138,7
Avustukset	-1 397 315	-1 373 499	0	-1 373 499	-1 421 868	103,5
Muut toimintakulut	-298 985	-313 101	0	-313 101	-319 487	102,0
Toimintakulut	-9 065 983	-9 344 691	35 000	-9 309 691	-9 480 279	101,8
Toimintakate	-8 433 212	-8 677 128	35 000	-8 642 128	-8 719 229	100,9
Suunnitelman mukaiset poistot	-572	-572	0	-572	-572	99,9
Laskennalliset erät	146 335	148 980	0	148 980	135 937	91,2
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-8 287 448	-8 528 720	35 000	-8 493 720	-8 583 864	101,1

Toiminta 2021

Sosiaalipalveluyksikön tuottamat palvelut perustuvat sosiaalihuollon voimassa olevaan lainsäädäntöön ja erikoislainsäädäntöön. Sosiaalipalvelut perustuvat siihen, että subjektiiviseen oikeuteen kuuluvia sosiaalipalveluja myönnetään lain edellyttämällä tavalla. Muita sosiaalipalveluja myönnetään harkinnanvaraisina ja osoitettujen määrärahojen mukaisessa laajuudessa.

Toiminta käsittää yksikön hallinnon sekä seuraavat osatoiminnot: ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki, kehitysvammahuolto, vammaispalvelut, kuntouttava työtoiminta, alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuki, päihdehuolto, sosiaalihuollon tukiasuminen, työllistämistuki, sosiaaliasiamiespalvelut, päivä- ja työtoimintakeskus ja pakolaistoiminta.

Visiona on sosiaalipalvelujen tuottaminen lähipalveluperiaatteen mukaisesti tarpeen edellyttämässä laajuudessa kelpoisuusvaatimukset täyttävien, riittävien henkilöstöresurssien voimin. Kuntalaisille tarjottavien sosiaalipalvelujen järjestämisen pitkäjänteinen suunnittelu. Henkilöstömitoitus vastaa työmäärää.

Palkkojen ja kunnan työmarkkinatukiosuuden osalta kustannukset ovat korkeammat, mutta niitä kompensoivat osittain pienemmät kustannukset vammaispalvelujen sekä mielenterveys- ja päihdetukiasumisen ostopalveluissa.

Palkkakustannukset osoittavat suurempaa käyttöastetta, koska palkkatukea on myönnetty aiempaa useammalle pitkäaikaistyöttömälle. Kaupungin eri yksiköihin on palkattu palkkatuella noin 20 henkilöä. Pitkällä aikavälillä tästä syntyy säästöä, koska nämä henkilöt jäävät pois kunnan työmarkkinatukiosuudesta. Palkkatuki tuo taloudellista säästöä myös toimeentulotuen menoihin. Eläkemaksut ovat huomattavasti budjetoitua korkeammat. Sosiaalipalveluyksikön henkilöstömäärää ei ole lisätty.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut ja kunnan työmarkkinatukiosuuden kustannusten arvioidaan ylittävän budjetoidut varat noin 200 000 eurolla. Tulonsa menettäneet yrittäjät ovat tietyin ehdoin kunnan työmarkkinatukiosuuslistalla. Yrittäjät ovat olleet listalla vuonna 2021 maan hallituksen päätöksen mukaisesti. Tällä ns. sakkomaksulistalla oli Paraisilla vuonna 2021 kuukausittain noin 40 yrittäjää.

Vammaispalveluissa on budjetoitua vähemmän kustannuksia liittyen henkilökohtaiseen apuun ja palveluasumisen vähentämiseen. Mielenberveys- ja päihdetukiasuminen on vähentynyt ja sitä on kompensoitu omien kenttätöntehtäjien tarjoamalla tuella elämähallintaan. Omaishoitajien sijaishoidon ostopalvelut ovat vähentyneet palveluntuottajan rekrytointivaikeuksien vuoksi.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: näkyvä sosiaalipalveluyksikössä siten, että yksikkö tarjoaa yksilöllisiä ratkaisuja arjen hallinnan haasteisiin.	Asiakaspalautteen järjestelmällinen kerääminen. Kaikille aikuissosiaalityön asiakkaille varataan mahdollisuus antaa asiakaspalautetta vähintään kolmen kuukauden ajan.	Palveluja kehitetään asiakaspalautteen vastauksista riippuen. Tavoitellaan yli 60 prosentin vastausprosenttia.	Asiakaspalautetta ei ole pystytty keräämään luotettavasti etänä tapahtuneiden asiakaskontaktien ja henkilöstötilanteen vuoksi.
Tulomuutto: Positiivisen tulomuuton edistäminen: Pakolaisperheiden ja siten uuden työvoiman vastaanottaminen	Uusien pakolaisperheiden vastaanottamista koskevan kaupungin päätöksen täytäntöönpano	Uusien pakolaisten määrä kaupungissa 2–4 viiden hengen perhettä. Aikuisten työmarkkinoille tai opintoihin sijoittumisen seuranta.	Kaupunki on vastaanottanut 11 pakolaista vuonna 2021. Kotouttaminen on onnistunut hyvin, valtaosa aikaisemmin saapuneista pakolaisista on joko työelämässä tai saanut opiskelupaikan.
Toiminnan kestävyys: Asiakastyön kestäväan taloudelliseen kehitykseen tähtäävät ohjeet ja kriteerit. Pitkäaikaistyöttömien työllistymisen lisääminen. Hyvinvoiva henkilöstö.	Toimeentulotuen myöntämistä koskevien alueellisten ohjeiden käyttäminen ja implementointi. Isommat ja tarkoituksenmukaisemmat tilat toimintakeskus Kiikarille, jotta se voi ottaa vastaan enemmän pitkäaikaistyöttömiä. Henkilöstö on osallisena eri työtiimien ja prosessien kehittämisessä.	Vahvistetut, alueellisia ohjeita vastaavat kriteerit täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämiselle. Kaupungin omana toimintana järjestämään kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvien henkilöiden määrän lisääntyminen 20 hengellä nykyisestä määrästä. Henkilöstökokouksia säännöllisesti sekä toiminta-alueittain 1–4 kertaa kuussa, että koko henkilöstön suurykokouksina vähintään 4 kertaa vuodessa. Kehityskeskustelut koko henkilöstön kanssa.	Harkinnanvaraisen toimeentulotuen kriteerit on vahvistettu vastaamaan alueellisia ohjeita. Kiikarilla ei ole ollut toimitiloja tammi-syyskuun välisenä aikana ja toiminta on rajoitusmääräysten vuoksi ollut supistettua. Ryhmätoimintaa on toteutettu etänä. Tavoitteita toiminnan laajentamisesta ei ole voitu toteuttaa. Henkilöstökokoukset ja kehityskeskustelut on toteutettu tavoitteen mukaisesti.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Hallinnollinen henkilöstö	2,8	3,2	3,2	3,2	3

Sosiaalityöntekijä	4,1	5,5	6	6	6
Ohjaaja	5,4	5,0	7	7	7
Koordinaattori	2,0	3,0	2	2	2
Lähihoitaja	1,3	1,0	3	2,4	2,4
Koulunkäynninohjaaja	1,0	0,5		2,35	2,35
Valvoja	1,0	1,0	0	0	0
Liikenneassistentti	0,2	1,0	0,2	0,2	0,2
Henkilötyövuodet yhteensä	18	20,2	23,75	23,15	22,95
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	20	23	20,40	22,15	20,95
Määräaikaiset	3	1	3,35	1	2
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	23	24	23,75	23,15	22,95

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Toimeentulotukea saavat taloudet	246	289	281	300	249 (uusia 59)
Kuljetuspalvelua saavat henkilöt	255	269	244	270	241
Kehitysvammahuolto/asiakasmäärä	84	79	76	80	80
Vammaispalvelu/asiakasmäärä	254	278	239	289	291
Omaishoitoa saavat henkilöt, 0–64 v.	83	80	65	70	70
Toimeentulotuki/asukas, €	11	13	12	9	6
Toimeentulotuki/talous, €	687	672	626	450	392
Vammaispalvelu/asukas, €	149	162	145	162	155
Kehitysvammahuolto/asukas, €	206	231	231	232	224
Omaishoito/asukas, €	41	48	40	40	44
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	508	571	559	577	578

Perhepalvelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveisosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Anna Tähtinen, vt. perheyksikön päällikkö

Perhepalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	43 490	37 000	0	37 000	50 549	136,6
Maksutuotot	44 375	34 000	0	34 000	29 175	85,8
Tuet ja avustukset	128 754	87 000	19 000	106 000	164 346	155,0
Muut toimintatuotot	374	0	0	0	257	0,0
Toimintatuotot	216 993	158 000	19 000	177 000	244 326	138,0
Henkilöstökulut	-1 330 674	-1 368 071	-93 579	-1 461 650	-1 397 510	95,6
Palvelujen ostot	-2 417 654	-1 664 421	-390 114	-2 054 535	-2 085 767	101,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 289	-24 600	-23 451	-48 051	-19 150	39,9
Avustukset	-104 407	-22 500	-82 423	-104 923	-96 836	92,3
Muut toimintakulut	-104 279	-110 880	-4 433	-115 313	-99 014	85,9
Toimintakulut	-3 977 303	-3 190 472	-594 000	-3 784 472	-3 698 278	97,7
Toimintakate	-3 760 310	-3 032 472	-575 000	-3 607 472	-3 453 951	95,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-21 637	-21 637	0	-21 637	-21 637	100,0
Laskennalliset erät	12 524	13 916	0	13 916	13 916	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-3 769 423	-3 040 193	-575 000	-3 615 193	-3 461 673	95,8

Toiminta 2021

Erityisiä kustannuspaineita on ollut sosiaalihuollon palveluissa sekä lastensuojelun avopalveluissa, joissa omalla työllä emme ole pystyneet vastaamaan kaikkeen palvelutarpeeseen. Vuonna 2021 erityistä huomiota on kiinnitetty omien työntekijöiden työpanoksen hyödyntämiseen ostopalveluiden sijasta. Palvelutarve on kuitenkin ollut niin suurta, että ostopalveluja on edelleen jouduttu käyttämään. Ostopalveluissa on käytetty kilpailutettuja palveluntuottajia ja mahdollisuuksien mukaan edullisempia vaihtoehtoja.

Asiakkaat jakautuvat melko tasaisesti sosiaalihuoltolain ja lastensuojelun välille, joissa molemmissa on ollut 90–100 asiakasta. Lastensuojelussa sijaishuollossa on jatkuvasti noin 16 lasta, joista suurin osa on kalliissa laitoshoidossa. Vuonna 2021 on pystytty kotiuttamaan osa nuorista laitospaikoilta, joten tämä näkyy sijaishuollon kustannuksissa. Toisaalta vuonna 2021 on jouduttu ostamaan kallista perhekuntoutusta perheille, joka taas on nostanut lastensuojelun kustannuksia. Perhekuntoutus on tarpeen, koska sillä pyritään estämään huostaanottoja. Uudet asiakkuudet ovat aikaisempaa haastavampia ja vaativat enemmän työtä, ongelmat painottuvat väkivaltaan, mielenterveyteen ja päihteisiin. Erityisen haastavaa ja kuormittavaa on tilanne psykiatrisesti oireilevien nuorten osalta, koska heidän mahdollisuutensa saada palvelua erikoissairaanhoidosta ovat alhaiset, olemme joutuneet paikkaamaan tätä puutetta ostopalveluilla.

Sosiaalityöntekijöiden osalta vuonna 2021 on ollut jonkin verran vaihtuvuutta. Perheyksikön päällikkö irtisanoutui ja virkaa on hoitanut yksi yksikön sosiaalityöntekijöistä. Päteviä ruotsinkielisiä sosiaalityöntekijöitä ei ole onnistuttu rekrytoimaan riittävästi. Tilanne on haastava myös siksi, että osa sosiaalityöntekijöiden viroista on jouduttu tilapäisesti täyttämään kelpoisuusehdot täyttävillä opiskelijoilla, lisäksi sosiaalityöntekijän työpanosta on jouduttu ostamaan vuoden 2021 lopussa, koska avoinna olleeseen viransijaisuuteen ei ole tullut hakijoita. Muiden työntekijäryhmien osalta ei ole ollut haasteita rekrytoinneissa. Vuotta 2021 on leimannut koronaviruksen aiheuttamat haasteet. Koronaviruksen aiheuttamien rajoitusten seurauksena on jouduttu ratkaisemaan lukuisia erittäin haastavia sosiaalihuoltoa leimaavia kysymyksiä, kuten miten luodaan ja ylläpidetään luottamuksellisia ihmissuhteita sekä miten pystytään riittävällä tasolla tukemaan muutostyötä etänä. Tämänhetkisen arvion mukaan tässä on onnistuttu hyvin ja on huomattu, että osa palveluista voidaan toteuttaa myös jatkossa etätapaamisten muodossa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Tietoisuuden lisääminen kaupungin strategiasta.	Kaupungin strategian tekeminen tutuksi kaikille organisaatiossa.	Pyritään tuomaan strategia näkyväksi työntekijöille esimerkiksi kehityskeskusteluiden kautta. Tavoite on käydä jokaisen kanssa kolme kertaa vuodessa kehityskeskustelu.	Kehityskeskusteluissa ei päästy tavoitteeseen, mutta usean henkilön kanssa on käyty kaksi kehityskeskustelua. Tämä johtuu esimiesvaihdoksesta.
Tulomuutto: Pyritään lisäämään Paraisten houkuttelevuutta lapsiperheiden keskuudessa.	Tarjotaan kaikille lapsiperheille hyviä ja laadukkaita palveluita.	Keräämällä säännöllisesti asiakaspalautetta, osallistamalla palveluidemme käyttäjiä palveluiden kehittämiseen sekä jatkuvasti tarkastelemalla omaa toimintaamme. Palveluiden laatu varmistetaan asiakaskyselyillä, jotka annetaan säännöllisesti tiedoksi.	Asiakaspalautetta ei ole kerätty vuonna 2021 johtuen koronatilanteesta. Asiakkaiden mielipidettä palvelun laatuun kysytään asiakkuuden aikana suullisesti, mutta tietoa ei ole kerätty suunnitelmallisesti.
Toiminnan kestävyys: Jatkuvuuden varmistaminen työntekijöiden osalta.	Kiinnitetään huomiota työntekijöiden sitoutuvuuteen vaikuttaviin tekijöihin.	Pyritään vaikuttamaan siihen, että työmäärät olisivat kohtuullisia, sekä siihen, että työtä pystyttäisiin tekemään eettisesti kestävällä pohjalla.	Korona-aika on alkanut näkyä myös perheyksikön työtilanteessa. Asiakasmäärät ovat jonkin verran nousseet ja perheiden tilanteet ovat aiempaa haastavampia. Tämä näkyy myös henkilöstön jaksamisessa. Vaihtuvuutta on ollut jonkin verran, johtuen määräaikaishuutoista ja vanhempainvapaasta.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Hallinnollinen henkilöstö	3,0	3,0	1	1	1
Sosiaalityöntekijä	3,7	2,0	2	2	2
Lastensuojelun sosiaalityöntekijä		3,0	3	3	3
Lastenvalvoja	0,6	1,0	0,25	0	0
Perheohjaaja					
Perhetyöntekijä			9	3	3
Sosiaaliohjaaja	4,0	6,0		6	6
Perheneuvoja	1,8	2,0		2	2
Toiminnanjohtaja	1,0			1	1
Nuoriso-ohjaaja	3,0	4,0	4	3	3
Kanslisti			1	1	1
Henkilötyövuodet yhteensä	17,1	21,0	22,25	22	22
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset		19,4	22,25	22	19
Määräaikaiset		1,9			3
Henkilöstön lukumäärä 31.12.		21,3	22,25	22	22

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Laitoshoidon ja perhekotien hoitovuorokaudet (LsL)	4 005	5 884	3 757	6 000	5 893
Perhehoidon hoitovuorokaudet (LsL)	4 250	3 489	3 325	4 000	3 885
Niiden lasten lukumäärä, joille tehty palvelutarpeen arviointi	107	100	109	200	144
Lastensuojelun piirissä olleet lapset ja nuoret (LsL)	150	245	238	150	148
Ehkäisevän lastensuojelun piirissä olleet lapset ja nuoret (ShL)	81	263	348	200	259 (uusina 124)
Lastensuojeluilmoitukset	429	474	440	420	453
Perhehoidon hoitovuorokaudet/vuorokausien määrä yhteensä (%)	51	37	47	40	40
Laitoshoidon, €/vuorokausi	173	208	328	180	131
Perhehoito, €/vuorokausi	107	140	103	94	93
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	164	229	249	202	229

Vanhustenhuolto

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveisosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Ulrika S. Lundberg, vanhustyön päällikkö

Vanhustenhuolto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	282 898	41 600	0	41 600	315 098	757,4
Maksutuotot	2 652 526	2 621 246	292 436	2 913 682	2 934 846	100,7
Tuet ja avustukset	361 923	340 000	-27 000	313 000	371 300	118,6
Muut toimintatuotot	484 800	540 629	0	540 629	509 333	94,2
Toimintatuotot	3 782 146	3 543 475	265 436	3 808 911	4 130 577	108,4
Henkilöstökulut	-9 118 269	-9 280 170	0	-9 280 170	-9 610 469	103,6
Palvelujen ostot	-4 755 292	-4 720 727	-564 765	-5 285 492	-5 419 632	102,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-489 452	-518 198	-60 000	-578 198	-589 839	102,0
Avustukset	-557 728	-494 000	-105 824	-599 824	-670 709	111,8
Muut toimintakulut	-1 961 595	-1 997 808	-19 847	-2 017 655	-2 028 752	100,5
Toimintakulut	-16 882 337	-17 010 903	-750 436	-17 761 339	-18 319 400	103,1
Toimintakate	-13 100 190	-13 467 428	-485 000	-13 952 428	-14 188 823	101,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-244 268	-250 614	0	-250 614	-246 721	98,4
Laskennalliset erät	935 269	937 054	0	937 054	937 054	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-12 409 190	-12 780 988	-485 000	-13 265 988	-13 498 491	101,8

Toiminta 2021

Ennaltaehkäisevää toimintaa ei ole rajoitusten takia voitu toteuttaa ja kehittää tavoitteiden mukaisesti, mutta tämän ansiosta käyttöön on otettu myös aivan uudella tavalla uusia toimintamuotoja. Virtuaalista kotihoitoa on suunniteltu ja uutta ryhmätoimintaa on aloitettu.

Omaishoito ja tehostettu palveluasuminen ylittivät alkuperäisen talousarvion. Tehostetussa palveluasumisessa on käytetty enenevässä määrin Paraisten ulkopuolella toimivia yksityisiä palveluntuottajia, jotta kasvavaan tarpeeseen on voitu vastata. Ikääntyneiden palvelujen ja hoidon hoitoketjun kehittämistyö on tuottanut tulosta, ja työ jatkuu. Tulot eivät ole vähentyneet siinä määrin kuin pelättiin.

Koivukodan rivitaloasuntojen muuttaminen tehostetun palveluasumisen piiristä kotiin vietävän palvelun piiriin 1.7.2021 alkaen on tuonut muutoksia vanhustenhuollon tunnuslukuihin.

Omaishoitajien määrän kasvu noudattaa suositusten linjauksia ja on vanhustenhuollon keskeinen tavoite.

Henkilöstön saatavuus on ollut suuri haaste koko lakisääteisessä sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
<p>Kaupungin strategia: Paraisten kaupungin strategian ja sote-uudistusta koskevien kansallisten tavoitteiden mukaan tavoitteena on, että kunta tarjoaa yksilöllisiä palveluja, joissa asukkaita kuullaan ja osallistetaan. Palvelujen saavutettavuutta ja jatkuvuutta tulee parantaa. Sote-uudistusta silmällä pitäen laaditaan myös hallitusohjelman mukainen ikäohjelma, jossa nostetaan esiin erityisesti muistisairauksien ennaltaehkäisy.</p> <p>Vanhusten ennaltaehkäiseviä palveluja lisätään, minkä lisäksi varmistetaan, että palvelut vastaavat tarpeita ja että tukitoimenpiteisiin ryhdytään ajoissa.</p>	<p>Senioripistein toimintaa laajennetaan ja kehitetään, ja sen palveluja tarjotaan ja toimintaa ylläpidetään kaikilla kunta-alueilla. Ennaltaehkäisyyn panostetaan enemmän tekemällä terveys-tarkastuksia myös nuoremmille senioreille, järjestämällä yksilöllistä ryhmätoimintaa, kuntoutusta ja etsivää toimintaa sekä panostamalla voimakkaammin omaishoidon näkyvyyden lisäämiseen. Senioripiste kehittää toimintaansa erityisen haavoittuvassa asemassa olevien kohderyhmien (päihde-ongelmaiset vanhukset, yksinäiset muistisairaot henkilöt, aviopuolisonsa menettäneet henkilöt) hyvinvoinnin tukemiseksi.</p> <p>Palveluohjausta kehitetään niin, että vanhukset saavat nopeasti ja helposti vastauksen kysymyksiinsä ja ohjausta samasta puhelinnumerosta, ja luodaan kynnyksetöntä toimintaa. Yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa lisätään.</p> <p>Muistisairauksien ennaltaehkäisyyn tähtävää toimintaa kehitetään hallituksen elintapaohjauksen toimintamallin pohjalta. Implementoidaan FINGER-toimintamalli. Digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään laajemmin koko vanhustenhuollossa asiakkaiden tavoittamiseksi paremmin, asiakkaiden turvallisuuden lisäämiseksi ja toiminnan tehostamiseksi.</p>	<p>Kustannusanalyysi digitaalisten ratkaisujen avulla saavutettavista säästöistä.</p> <p>Kuntoutuksen vaikutusten seuranta asiakkaiden toimintakykyyn sekä arvio siitä, kuinka paljon panostukset vähentävät tehostetun asumisen, osastohoidon tai kotihoidon tarvetta.</p>	<p>Syksyn aikana on suunniteltu digitaalista kotihoitoa ja digitaalista päivätoimintaa. Asiakkaat on valittu, kuten myös palveluntuottaja.</p> <p>Tehostettu kotihoito ja arviointijaksot ovat johtaneet tuloksiin siten, että useat asiakkaat ovat pärjänneet kevyemmällä palveluilla intensiivisemmän kuntouttavan jakson jälkeen.</p>

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
<p>Tulomuutto: Painopistettä siirretään kansallisten tavoitteiden mukaisesti raskaasta hoidosta ennaltaehkäisevään hoitoon ja avohoitoon. Toiminnan laatua ja vaikuttavuutta parannetaan, ja kaikki toiminta perustuu parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon ja tutkimustuloksiin. Näihin panostamalla pyritään myös kestävään kehitykseen ja parempaan mahdollisuuteen elää mahdollisimman aktiivista elämää kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Paraisten vanhustenhuolto panostaa yhä enemmän kotihoidon toimintaan, jotta kotihoito voi tarjota laadukkaita palveluja asiakkaiden kotona ja asiakkaat todella saavat tarvitsemansa hoidon ja huolenpidon.</p>	<p>Kotihoidon työskentelyä moniammatillisissa tiimeissä parannetaan. Kotiuttamistiimin yhteistyötä terveydenhuollon kanssa lisätään ja vanhusten arviointijaksoja hyödynnetään entistä enemmän, myös saaristossa. Tehostetusta kotihoidosta tulee osa toimintaa ja se tarjoaa vanhuksille paremman mahdollisuuden asua turvallisesti kotona pidempään.</p> <p>Henkilöstöresursseja lisätään, jotta tarpeisiin pystytään vastaamaan.</p> <p>Teknologiaa hyödynnetään laajemmin.</p>	<p>Toimintakykyä mitataan erilaisilla mittareilla, mikä antaa tietoa kotihoidon ja kuntoutuksen vaikuttavuudesta.</p> <p>Tehostetun kotihoidon panostuksia mitataan seuraavasti: kustannussäästö osastohoidossa vietettävien hoitovuorokausien tarpeen vähentyessä tai tehostetun asumisen tarpeen vähentyessä.</p> <p>Kotiuttamistiimin tehostettuja panostuksia kotiuttamiseen seurataan ja mitataan sen perusteella, kuinka paljon kotihoitoa tarvitaan arviointijakson jälkeen.</p>	<p>Rai-arviointivälineen käyttöönotosta tehtiin päätös syksyllä. Työ alkaa vuoden 2022 aikana.</p> <p>Tehostettu kotihoito on osoittautunut tulokselliseksi tehostetun kotihoitajakson jälkeen asiakkaiden palvelutarpeesta tehdyssä seurannassa.</p> <p>Kotiuttamistiimin työ on tehostanut ja helpottanut kotiuttamisia, mikä lisää ikääntyneiden toimintakykyä ja vähentää raskaamman laitoshoidon ja tehostetun palveluasumisen tarvetta.</p>

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
<p>Toiminnan kestävyys: Vanhusten hoidon ja huolenpidon painopistettä siirretään yhä enemmän avohoidon suuntaan. Hallitusohjelmassa korostetaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tulee olla hyvin yhteen linkitettyjä, jotta eri yksiköiden ja ammattiryhmien välillä tarjottavat palvelut olisivat mahdollisimman sujuvia.</p> <p>Tehostetun asumisen yksiköt tarjoavat laadukasta hoitoa ja huolenpitoa elämän loppuvaiheeseen asti. Palveluasumisen mahdollisuuksia lisätään.</p>	<p>Kaupungilla on mahdollisuus ostaa tehostettua asumista Paraisilta yksityisiltä palveluntuottajilta. Paikkamäärää voidaan lisätä talousarviovuodeksi 2021 enintään kymmenellä paikalla, mikä riittää vastaamaan tarpeeseen. Palveluasumisen mahdollisuuksia selvitetään.</p> <p>Tietoa palliatiivisesta hoidosta ja saattohoidosta lisätään asumisyksiköissä. Sairaanhoidollinen osaaminen ja lääkäripalvelut yksiköissä tulee turvata.</p> <p>Henkilöstömitoitus nousee 0,55:een 1.1.2021, mikä tulee ottaa huomioon mitoituksessa.</p> <p>Asumisyksiköiden laatua ylläpidetään henkilöstön koulutuksella, yksilöllisellä hoidolla ja huolenpidolla sekä panostamalla henkilöstön hyvinvointiin ja valmentavaan ja aktiiviseen johtamiseen.</p>	<p>Kustannuskehitystä ja paikkojen ostoa seurataan. Vanhustenhuollon kustannukset kasvavat hieman, mutta tavoitteena on säästää terveydenhuollon kustannuksia pitkäaikaishoidon ja vanhusten osastohoidon osalta.</p> <p>Henkilöstömitoitusta seurataan säännöllisesti, jotta tasossa pysytään.</p> <p>Koko vanhustenhuollon ja asumisyksiköiden laatua seurataan asiakas- ja omaiskyselyjen avulla.</p> <p>Henkilöstön ja esimiesten hyvinvointia seurataan kyselyjen, työyhteisökeskustelujen ja säännöllisten kokousten avulla.</p>	<p>Hoitoketjutyö on tuottanut tulosta asetettuja tavoitteita vastaavasti.</p> <p>Henkilöstömitoituksesta on tehty seuranta vuoden aikana, toukokuussa ja marraskuussa. Toukokuun seurannan aikana asumisyksiköiden henkilöstömitoitus on ollut vaatimusten mukainen. Palaute marraskuun selvityksestä ei ole valmis.</p> <p>Päivätoiminnassa on toteutettu asiakastytyväisyyskysely vuonna 2021. Vanhustenhuollossa on toteutettu asiakastytyväisyyskysely myös ruokapalvelun laadusta.</p> <p>Henkilöstölle on tehty kaksi työhyvinvointikyselyä, toinen elokuussa ja toinen myöhemmin syksyllä. Syksyn ns. KivaQ-kyselyssä, joka oli seurantakysely, henkilöstön oma arvio työhyvinvoinnista ja -viihtyvyydestä oli edellisen mittauksen jälkeen laskenut. Vastausprosentti oli edellistä kyselyä alhaisempi.</p>

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Hallinnollinen henkilöstö	2,2	2,7	3,8	4	4
Yksikön esimies	9,0	9,0	9,85	9	9
Sosiaalityöntekijä	0,5	0,5	0	0,5	0
Sairaanhoitaja	22,0	20,0	20,38	21	22
Lähihoitaja tai vastaava	144,1	124,5	156,42	134,5	158,74
Ohjaaja tai vastaava	5,0	5,0	4,3	5	6
Muistikoordinaattori	1,0	1,0	1,02	1	1
Muut	4,0	4,0	1,29	0,2	1
Oppisopimusopiskelijat	5,0	10,0	9,65	5,7	8
Henkilötyövuodet yhteensä	192,8	176,7	206,71	178,90	208,74
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	162	143	150		137,32
Määräaikaiset	65	72	80		71,42
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	227	215	230		208,74

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kotihoidon käynnit (kotipalvelu + kotisairaanhoito)	96 263	103 489	116 102	112 000	123 244
Kotihoidon asiakasmäärä	733	658	1 000	890	856
Palveluasunnot	33	33	30	42	74
Tehostettu palveluasuminen	129	129	124	116	80
Kotihoidon käynnit palveluasunnoissa / tehostetussa palveluasumisessa	180 740	177 681	172 306	180 000	0
Omaishoito, asiakkaita, > 65 v.	128	135	146	140	146
Kotihoidon käynnit (kotipalvelu + kotisairaanhoito), €/käynti	36	31	32	34	0
Omaishoito, €/asiakas	4689	4 823	4 587	3 665	5 159
Palveluasuminen, €/paikka	23 728	33 328	35 266	34 270	37 454
Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden määrä	1499	1 548	1 653		1 801
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	781	842	869	906	940

Terveydenhuolto

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveisosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Kenneth Wilson, ylilääkärin sijainen

Terveydenhuolto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	799 954	836 484	0	836 484	919 071	109,9
Maksutuotot	1 531 236	1 654 100	-67 600	1 586 500	1 488 495	93,8
Tuet ja avustukset	56 030	52 425	0	52 425	1 900 248	3 624,7
Muut toimintatuotot	2 588	4 250	0	4 250	5 739	135,0
Toimintatuotot	2 389 809	2 547 259	-67 600	2 479 659	4 313 553	174,0
Henkilöstökulut	-9 629 560	-9 569 100	-425 154	-9 994 254	-9 901 139	99,1
Palvelujen ostot	-2 920 912	-2 659 734	-591 025	-3 250 759	-3 201 410	98,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 376 113	-1 202 980	-199 011	-1 401 991	-1 497 532	106,8
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-2 013 023	-1 945 541	-77 210	-2 022 751	-2 039 885	100,8
Toimintakulut	-15 939 607	-15 377 355	-1 292 400	-16 669 755	-16 639 966	99,8
Toimintakate	-13 549 798	-12 830 096	-1 360 000	-14 190 096	-12 326 413	86,9
Suunnitelman mukaiset poistot	-212 854	-245 966	0	-245 966	-218 918	89,0
Laskennalliset erät	1 004 492	990 876	0	990 876	990 876	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-12 758 160	-12 085 186	-1 360 000	-13 445 186	-11 554 455	85,9

Toiminta 2021

Vallitseva koronaepidemia on vaikuttanut koko vuoden ajan terveydenhuollon toimintaan. Kaksoispäivystystä on jatkettu ja sitä tarvitaan toistaiseksi. Rokotustyö on edennyt koko vuoden ajan, ja olemme onnistuneet pysymään siinä koko ajan kärkijoukossa. Tartunnanjäljitys- ja rokotustyö ovat vaatineet resursseja, minkä vuoksi osa muusta toiminnasta on saattanut kärsiä. Puhelinliikenne on ollut epidemian vuoksi haastavaa.

Hoitoketjutyö on tuottanut tulosta. Osastohoidon paikkamäärää ja kustannuksia on saatu vähennettyä.

Digipalvelujen kehittäminen on jatkunut. Verkkopalvelu Omaolo on otettu käyttöön. Puhelinpalvelut on uudistettu. Etävastaanotosta on tullut kiinteä osa toimintaa.

Uusi hyvinvointikeskus on otettu käyttöön ja sen myötä osa terveydenhuollon toiminnasta on siirtynyt sinne. Terveyskeskuksessa tilanpuute on edelleen kompastuskivenä jo myönnettyjen virkojen käyttöönotolle. Tyhjillään olevan Malminkullan osaston käyttöönottoa ollaan suunnittelemassa, mikä tulee helpottamaan tilannetta huomattavasti.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Terveysthuolto pystyy hoitamaan koronaepidemian.	Terveysthuollon resursseja tasataan epidemian kaikissa vaiheissa niin, että epidemian edellyttämät hoidon resurssit pysyvät hallinnassa ilman, että muut terveysthuolto käärsivät tarpeettoman paljon.	Epidemian edellyttämät hoitotoimenpiteet voidaan toteuttaa viivytystä. Näytteidenotto, tulokset, karanteeni-/eristämispäätökset ja sairaanhoidolliset toimenpiteet.	Terveysthuolto on onnistunut hoitamaan koronaepidemian tyydyttävästi.
Tulomuutto: Terveysthuolto jatkaa työtä monipuolisia, kaksikielisiä palveluja tarjoavan sote-keskuksen kehittämiseksi. Helposti saavutettavat palvelut ja hyvät yhteydenottomahdollisuudet.	Yhteistyön lisääminen ja toiminnan tehostaminen Tehokkuuden parantaminen digitaalisten palvelujen avulla	Toiminnan toimivuus Hoidon ja hoitoa koskevien yhteydenottojen vasteaika	Koronaepidemian takia muu kehittämistoiminta on jäänyt taka-alalle. Henkilöstöpula. Käyttöön on otettu uusi puhelinjärjestelmä, mutta se on tilanteen vuoksi silti ruuhkautunut.
Toiminnan kestävyys: Terveysthuollon vaikutus ympäristön kuormitukseen	Etäpalvelujen kehittäminen edelleen vähentää fyysisen matkustamisen tarvetta. Leasing-sopimukset mahdollistavat tarvittavan laitekannan joustavamman hyödyntämisen.	Etätapauksien määrän kasvu. Itse omistettavien laitteiden määrän väheneminen ennen sote-uudistuksen toteuttamista.	Etävastaanottotapauksista on tullut kiinteä osa toimintaa. Kaikki laitteet on mahdollisuuksien mukaan hankittu leasing-sopimuksin.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Hallinto	3,1	4,3	3,6	4	3,6
Hammaslääkäri	7,46	7,6	8,72	10,12	7,8
Lääkäri	10,5	10,8	12,2	12	10,8
Psykologi	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1
Sairaanhoidaja	33,0	32,0	44	38	39,8
Terveystenhoitaja	17,5	13,8	15	18,5	19,7
Kuntoutus	8,75	8,2	8,75	8,75	8,75
Muu henkilökunta	84,25	80,6	87	86	86,27
Henkilötyövuodet yhteensä	168,6	161,4	183,35	181	180,82
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	168	169	141	180	178,82
Määräaikaiset	24	26	39	16	19
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	192	195	180	196	197,82

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Lääkärikäynnit	21 619	20 460	17 071	17 500	16 421
Käynnit muun avohoitohenkilöstön vastaanotolla	62 264	52 800	45 670	40 000	73 724
Hammashoitokäynnit	15 397	16 488	13 081	14 000	14 514
Hoitovuorokaudet, Terveyskeskuksen akuuttiosasto	7 429	8 372	7 556	8 100	6 217
Hoitovuorokaudet, Geriatrien osasto (pitkäaikaishoito, Malmkulla)	19 105	16 805	14 917	17 000	11 002
Kustannus/hoitovuorokausi, Terveyskeskuksen akuuttiosasto	265	251	282	244	354
Kustannus/hoitovuorokausi, Geriatrien osasto (pitkäaikaishoito)	158	174	191	187	248
Kustannus/hammashoitokäynti	92	91	121	102	107
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	840	845	899	882	817

Erikoissairaanhoito

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Kenneth Wilson, ylilääkäriin sijainen

Erikoissairaanhoito	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA Muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	30 763	0	0	0	22 089	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	30 763	0	0	0	22 089	0,0
Henkilöstökulut	-247 637	-262 430	0	-262 430	-245 598	93,6
Palvelujen ostot	-20 430 149	-20 571 900	0	-20 571 900	-20 183 024	98,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-20 677 785	-20 834 330	0	-20 834 330	-20 428 622	98,1
Toimintakate	-20 647 023	-20 834 330	0	-20 834 330	-20 406 533	97,9
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-20 647 023	-20 834 330	0	-20 834 330	-20 406 533	97,9

Toiminta 2021

Erikoissairaanhoito tuottaa kuntalaisille välttämättömät erikoissairaanhoidon palvelut. Lääketieteellisesti oikeaa ja kustannustehokasta erikoissairaanhoitoa tulee voida saada kulloisenkin tarpeen mukaan. On tärkeää, että hoitoketjut ovat paljolti kunnan oman perusterveydenhuollon hallinnassa niin, että potilaita voidaan myöhemmin mahdollisesti ohjata sopivan erikoissairaanhoidon piiriin.

Erikoissairaanhoidon tarve ei ole kasvanut merkittävästi.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Erikoissairaanhoidon kanssa tehtävän yhteistyön parantaminen edelleen	Potilaiden joustava siirtyminen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon	Siirtoviivemaksujen minimoiminen	Siirtoviivepäivien määrä on kasvanut selvästi edellisvuodesta.

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
TYKS, hoitajaksot	1 634	1 722	1 793 ¹	1 820 ¹	1 788 ¹
TYKS, käynnit	16 324	17 908	27 213 ¹	26 875 ¹	28 945 ¹
Turunmaan sairaala, hoitajaksot	316	157			
Turunmaan sairaala, käynnit	8 454	7 843			
TYKS, psykiatrinen yksikkö, hoitajaksot	95	68	78	66	56
TYKS, psykiatrinen yksikkö, käynnit	5 332	5 454	6 229	5 715	6 748
EPLL, käynnit	3 201	3 155	2 863	3 124	3 289
Käynnit avoimessa erikoissairaanhoidossa / asukas	2,2	2,3	2,4	1,8	1,9
Hoitajaksot erikoissairaanhoidossa / asukas	0,13	0,13	0,12	0,12	0,12
Psykiatriset käynnit / asukas	0,35	0,36	0,41	0,38	0,45
Psykiatriset hoitajaksot / asukas	0,006	0,004	0,005	0,004	0,004
Kustannus/päivystyskäynti	465	470	690 ²	673 ²	661 ²
Nettokustannus/asukas					
Nettokustannus/asukas, €	1 118	1 330	1 369	1 385	1 352

¹ Turunmaan sairaalan tiedot on yhdistetty Tyksiin 1.1.2020 alkaen.

² Muutettu laskentamenetelmä, ensihoitokustannuksetkin otettu mukaan laskentaan.

Ympäristöosasto

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 31.12.2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	84 494	90 600	0	90 600	69 302	76,5
Maksutuotot	748 147	744 000	0	744 000	1 087 139	146,1
Tuet ja avustukset	30 389	15 000	0	15 000	14 477	96,5
Muut toimintatuotot	504 231	442 500	0	442 500	434 903	98,3
Toimintatuotot	1 367 261	1 292 100	0	1 292 100	1 605 820	124,3
Henkilöstökulut	-1 965 327	-2 114 566	0	-2 114 566	-2 096 815	99,2
Palvelujen ostot	-654 135	-645 359	0	-645 359	-600 349	93,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 178	-27 941	0	-27 941	-24 821	88,8
Avustukset	-300	-1 100	0	-1 100	0	0,0
Muut toimintakulut	-365 649	-283 413	0	-283 413	-269 432	95,1
Toimintakulut	-3 013 590	-3 072 379	0	-3 072 379	-2 991 418	97,4
Toimintakate	-1 646 329	-1 780 279	0	-1 780 279	-1 385 598	77,8
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 644	-18 644	0	-18 644	-18 644	100,0
Laskennalliset erät	131 776	124 653	0	124 653	124 653	100,0
Netto	-1 533 196	-1 674 270	0	-1 674 270	-1 279 588	76,4

Ympäristöhallinto

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto

Heidi Saaristo-Levin, kaavoituspäällikkö

Ympäristöhallinto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	3 450	6 000	0	6 000	11 176	186,3
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	170 210	170 000	0	170 000	170 210	100,1
Toimintatuotot	173 660	176 000	0	176 000	181 386	103,1
Henkilöstökulut	-171 642	-182 326	0	-182 326	-181 156	99,4
Palvelujen ostot	-121 441	-127 504	0	-127 504	-116 494	91,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-809	-2 700	0	-2 700	-1 410	52,2
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-40 134	-40 105	0	-40 105	-40 153	100,1
Toimintakulut	-334 025	-352 635	0	-352 635	-339 212	96,2
Toimintakate	-160 366	-176 635	0	-176 635	-157 826	89,4
Suunnitelman mukaiset poistot	-444	-444	0	-444	-444	99,9
Laskennalliset erät	22 969	22 935	0	22 935	22 935	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-137 840	-154 144	0	-154 144	-135 335	87,8

Toiminta 2021

Vastuualueeseen kuuluu lautakunnan ja osaston hallinto. Rakennus- ja ympäristölautakunta on monijäseninen toimielin, joka käsittelee kaavoitukseen, maapolitiikkaan, kaupungin rakentamattomien maa-alueiden hallinnointiin, rakennusvalvontaan ja ympäristönsuojeluun liittyvät asiat.

Dynasty-asianhallintaohjelman versiopäivitys on työllistänyt hallintoa merkittävästi. Ympäristöhallinto on oman toimintansa ohella avustanut yleishallintoa ja ottanut hoidettavakseen uusia tehtäviä hallinnossa tapahtuneiden muutosten jälkeen (kaupunginlakimiehen eläkkeelle siirtyminen).

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Hyvien ja asiantuntevien palvelujen tarjoaminen sisäisille ja ulkoisille asiakkaille	Annetaan hyviä ja asiantuntevia palveluja.	Sisäiset ja ulkoiset asiakkaat ovat saaneet asiantuntevia palveluja ja informaatiota.	Ulkoiset ja sisäiset asiakkaat ovat saaneet hyviä ja asiantuntevia palveluja. Yksikkö on vuoden aikana myös tukenut ja avustanut yleishallintoa erilaisissa tehtävissä.
Toiminnan kestävyys: Tehokas ja selkeä hallinto	Yksikkö ottaa hoidettavakseen vastuutehtäviä hallinnon uudistamiseen liittyen. Selvitetään mahdollisuuksia tehostaa hallintoa A) kartoittamalla, missä ja milloin tehdään "päällekkäistä työtä", jos sellaista tehdään, ja B) selvittämällä mahdollisuuksia päästä pois tästä "päällekkäisestä työstä" muun muassa uudistamalla prosesseja, työnjakoa ja työskentelytapoja.	Saavutetut tulokset	Selvitystä ei ole tehty, mutta yksikkö on tukenut ja avustanut ja ollut yleishallinnon käytettävissä.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kansliatoiminnot	2,56	2,6	3,0	3	3
Henkilötyövuodet yhteensä	2,56	2,6	3,0	3	3
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	3	3	3	3	3
Määräaikaiset	0	0	0	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	3	3	3	3	3

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Nettokustannus/asukas, €	28,68	29,50	10,63	11,72	10,46

Kaavoitus

Rakennus- ja ympäristölautakunta
Ympäristöosasto
Heidi Saaristo-Levin, kaavoituspäällikkö

Kaavoitus	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	3 235	0	0	0	3 918	0,0
Maksutuotot	42 393	40 000	0	40 000	83 787	209,5
Tuet ja avustukset	29 285	15 000	0	15 000	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	74 913	55 000	0	55 000	87 704	159,5
Henkilöstökulut	-398 541	-405 485	0	-405 485	-390 846	96,4
Palvelujen ostot	-109 427	-97 112	0	-97 112	-64 596	66,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 626	-3 100	0	-3 100	-2 505	80,8
Avustukset	0	-600	0	-600	0	0,0
Muut toimintakulut	-41 318	-33 212	0	-33 212	-32 800	98,8
Toimintakulut	-551 912	-539 509	0	-539 509	-490 747	91,0
Toimintakate	-476 999	-484 509	0	-484 509	-403 043	83,2
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	25 032	18 901	0	18 901	18 901	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-451 967	-465 608	0	-465 608	-384 142	82,5

Toiminta 2021

Yksikkö vastaa kaavoitusasioista, alueellisesta edunvalvonnasta maankäyttöön liittyvissä asioissa sekä neuvonnasta, ohjauksesta ja asiakaspalvelusta kaava-, elinympäristö- ja rakennussuojeluasioissa. Yksikkö pyrkii muovaamaan ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävää ympäristöä tavoitteenaan tehdä kuntalaisten arjesta mahdollisimman hyvää ja joustavaa. Yksikkö tarjoaa informaatiota, dataa, ideoita ja neuvontaa sekä ulkoisille että sisäisille asiakkaille.

Talousennuste on positiivinen suhteessa talousarviossa myönnettyihin määrärahoihin. Tämä johtuu siitä, että haettuja lupia ja käsiteltyjä lupa-asioita on ollut ennakoitua enemmän eikä ostopalveluja ole käytetty suunnitellussa laajuudessa.

Paraisten keskustan yleiskaavan muutosehdotus asetettiin nähtäville syksyllä. Asemakaavoituksessa priorisoitiin tonttutuotantoa, minkä tuloksena toteutettiin kaavamuutos kahta kerrostaloa varten Norra Famnen -hankkeessa ja kaavoitettiin omakotitontteja Rantamäkeen ja Aurinkokaareen (Parainen) sekä Lövstrandintielle (Nauvo). Lehtiniemeen valmistui asemakaavamuutos, joka mahdollistaa uuden Hessundinsalmen sillan toteuttamisen. Myös Hirsälön ranta-asemakaava loma-asuntotontteja varten valmistui.

Toimintaa on leimannut myös edunvalvonta ennen kaikkea liikenteeseen liittyvissä asioissa. Kaupunki antoi muun muassa syksyllä lausunnon Väylävirastolle valtion investointiohjelmasta vuosille 2022–2029. Kaupunki antoi myös ympäristöministeriölle lausunnon runsaasti keskustelua herättäneestä kaavoitus- ja rakentamislain muutoksesta.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Paraisten keskustan uuden osayleiskaavaehdotuksen esitteleminen	Vaikutusten arvioinnin laatiminen ja kaavoitustyön jatkaminen	Tulos, aikataulu	Tavoite saavutettu: kaavaehdotus oli nähtävillä marraskuussa.
Tulomuutto: Tonttituotannon lisääminen	Keskittyminen kunta-alueiden keskustojen tonttituotantoon	Uusien tonttien määrä	Uutta tonttituotantoa Aurinkokaarella, Rantamäessä ja Norra Famnen -hankkeessa (Parainen). Uusi tonttituotanto Lövstrandintiellä (Nauvo) valmisteilla.
Toiminnan kestävyys: Osallistuminen alueelliseen edunvalvontaan maankäyttöön ja liikenteeseen liittyvissä asioissa	Aktiivinen osallistuminen maakunnalliseen suunnitteluun. Aktiivinen osallistuminen Turun kaupunkiseudun MAL-työhön. Aktiivinen yhteistyö Paraistenväylään liittyen muun muassa kauppakamarin kanssa. Aktiivinen osallistuminen valtakunnalliseen ja maakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun.	Tulokset	Kaupunki on antanut lausunnon muun muassa Väyläviraston investointiohjelmasta vuosille 2022–2029, esityksestä uudeksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön sekä Turun kaupunkiseudun maapoliittisesta ohjelmasta. Vaikuttamistyö liikenneasioissa on ollut aktiivista.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kaavoitusyksikkö	5,4	7,0	6,4	6	6
Henkilötyövuodet yhteensä	5,4	7,0	6,4	6	6
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	5	6	6	6	6
Määräaikaiset	1	1	0	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	6	7	6	6	6

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Asemakaavat	7	2	3	3	3
Osayleiskaavat, muutokset, täydennykset	2	1	0	1	1
Ranta-asemakaavat	1	1	3	2	3
Luvat, lausunnot ja ratkaisut	40	82	44	40	89
Nettokustannus/asukas					
Kustannus/asukas, €	22,46	29	36,6	32,14	26,7

Mittaus

Rakennus- ja ympäristölautakunta
Ympäristöosasto
Daniel Backman, kaupungingeodeetti

Mittaus	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	TA Muutokset 2021	Muutettu TA 2021	Käyttö 2021	Käyttöaste %
Myyntituotot	76 271	74 400	0	74 400	54 133	72,8
Maksutuotot	131 308	139 000	0	139 000	194 293	139,8
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	334 021	272 500	0	272 500	264 532	97,1
Toimintatuotot	541 600	485 900	0	485 900	512 958	105,6
Henkilöstökulut	-568 323	-645 948	0	-645 948	-619 398	95,9
Palvelujen ostot	-154 167	-133 865	0	-133 865	-132 226	98,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 966	-11 541	0	-11 541	-10 348	89,7
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-187 238	-117 635	0	-117 635	-105 751	89,9
Toimintakulut	-920 694	-908 989	0	-908 989	-867 723	95,5
Toimintakate	-379 094	-423 089	0	-423 089	-354 765	83,9
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 200	-18 200	0	-18 200	-18 200	100,0
Laskennalliset erät	25 479	30 155	0	30 155	30 155	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-371 815	-411 134	0	-411 134	-342 810	83,4

Toiminta 2021

Vastuualueeseen kuuluvat maapolitiikka, kaupungin rakentamattomien maa- ja vesialueiden hallinnointi, mittaustoiminta ja kiinteistönmuodostus.

Yksikkö vastaa kaupungin maapolitiikasta, asemakaava- ja rakennusprosesseja varten tarvittavien karttojen sekä yleisölle tarkoitettujen opaskarttojen ylläpidosta, kiinteistö-, rakennus- ja osoiterekisteristä, kiinteistönmuodostuksesta asemakaava-alueilla ja kaupungin rakentamattomien kiinteistöjen hallinnoinnista. Toimintaan sisältyy myös mittaustöiden suorittaminen sekä kaupungin sisäisille että ulkopuolisille asiakkaille, tonttien ja rakennettujen kiinteistöjen markkinointi ja myynti sekä raakamaan osto.

Vuonna 2021 tontinluovutuksia tehtiin edellisvuosia enemmän, yhteensä 13 kpl, mikä voi johtua markkinoinnin lisäämisestä ja tonttikampanjasta, jossa tonttien hintoja alennettiin väliaikaisesti vuoden lopussa. Ympäristöosastolla on myös hyvä maine tonttinsa rakentaneiden keskuudessa, minkä myötä myös ystävät ja tutut ovat varanneet tontteja. Kiinnostuksen lisääntyminen saaristoa kohtaan koronapandemian aikana on myös yleisesti lisännyt kiinteistö- ja investointeja. Rakentamattomien pientalotonttien lisäksi kaupungilla oli loppuvuodesta 2021 varattuna kaksi rivitalotonttia ja Nauvosta myytyä yksi rivitalotontti. Rakennettuja kiinteistöjä mittaustoimisto myy yhteistyössä lähinnä teknisen yksikön kanssa. Vuoden aikana on myyty Paraisten Vanha kunnantupa ja entinen Mossalan koulu. Loppuvuodesta tehtiin myyntipäätös entisestä Sunnanbergin koulusta, joka myytiin 18.1.2022. Mittausyksikön paikkatietotiimi on ollut eturintamassa toteuttamassa kaupungin karttatieto-ohjelman päivitystä ja rakennusvalvonnan lupatyökalun vaihdosta sekä analysoimassa rakennuskantatietoja rakennus- ja huoneistorekisterin päivityshankkeessa. Myös mittaushenkilöstö on vahvasti mukana hankkeessa ja on suorittanut lukuisia maastomittaustehtäviä.

Mittausyksikkö toteutti 1.5.2020–30.4.2021 kokeilujakson, jonka aikana kaupungin omakotitonttien välityksestä ovat vastanneet kiinteistönvälittäjät. Pientalotonttien luovutusten myötä välityspalvelun kokeilu tulee näkymään ostopalvelujen käytön kasvuna noin 10 000 eurolla. Kokeilun kustannus on noin 18 000 euroa, mutta messujen pois jääminen vähentää ostopalveluja. Koska hinta kokeilusta oli pieni, voidaan ajatella, että välityspalvelun hyödyt ovat olleet isommat kuin kustannukset heti, kun myyjä tontteja on yksikin enemmän. Kokeilu ei kuitenkaan johtanut suunniteltuun työpanoksen säästymiseen. Kokeilu osoittaa, että välittäjiä voidaan käyttää vaikeasti saavutettavien kohteiden, kuten saaristossa sijaitsevien vapaa-ajantonttien tai vastaavien myynnissä, mutta ei tavanomaisten

pientalotonttien myynnissä.

Positiivinen rakentamisvire johtaa rakennuslupien hyväksymiseen ja tonttien luovuttamiseen, mikä puolestaan tuottaa suoraan tuloja toimitusmaksuista sekä kartta- ja mittauspalveluista. Sateisen syksyn vuoksi yksi harvennushakkuu siirtyi talveen, mistä johtuen metsätaloudesta saadaan 20 000 euroa budjetoitua vähemmän. Kokonaisuutena tulot ovat noin 5 % budjetoitua suuremmat. Myös menot ovat kokonaisuutena 5 % budjetoitua pienemmät. Muun muassa mahdollisuus lomarahen vaihtamiseen vapaaksi tuo noin 5 %:n säästön henkilöstökuluihin. IT-maksut ylittyivät osittain odotettua suuremman leasingkoneiden määrän ja ohjelmapäivitysten vuoksi. Käsijarrun vetäminen loppuvuodesta johti tiettyjen hankintojen jäädyttämiseen ja siihen, että ostopalvelut eivät ylittyneet kokonaisuutena. Mittausyksikkö vaihtoi mittauslaitteiden leasingtoimittajaa kilpailutuksen jälkeen. Vaihdos säästää leasingkustannuksia noin 10 000 euroa vuodessa.

Maa-alueisiin tehdyt investoinnit jäivät noin 90 000 euroa budjetoidusta tasosta. Alkuvuodesta tehtiin laajuudeltaan mittava kauppa, kun Nordkalkilta ostettiin 70 hehtaaria metsää Vårdkasbergenin ja Svinön alueelta noin 176 000 eurolla. Tämän lisäksi on tehty vain yksi pienehkö hankinta ja maksettu korvaukset maanmittaustoimitusten yhteydessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Sosiaalisessa mediassa tapahtuvan markkinoinnin lisääminen ja pyrkiminen tiiviimpään yhteistyöhön kiinteistönvälittäjien kanssa	Säännölliset julkaisut Facebookissa ja Instagramissa sekä ostettavat kampanjat muutamia kertoja vuodessa	Kiinteistönvälittäjien kanssa järjestettyjen tapaamisten määrä. Maksettujen kampanjoiden määrä.	Yhteistyö kiinteistönvälittäjien kanssa päättyi toukokuussa, arviointi on tehty osan välittäjistä kanssa. Suuri osa syksyksi markkinointiin suunnitelluista asioista jäi kesken, kun tiedotuspäällikkö lopetti eikä tilalle valittu korvaajaa.
Tulomuutto: Kampanjoiden toteuttaminen uusien asuinalueiden / uusien tonttien tullessa myyntiin. Laskemalla ”vanhojen”, yli viisi vuotta vapailla markkinoilla olleiden tonttien hintoja herätellään uudelleen kiinnostusta näitä tontteja kohtaan. Uusista tonteista tehtävien tarjousten jättöaika on noin kaksi kuukautta ja ”vanhojen tonttien” hinnanalennukset ovat voimassa vain tämän ajan ja ehdot ovat samat kuin uusista tonteista tehtävissä tarjouksissa.	Näkyvyyden lisääminen sosiaalisessa mediassa tietyille alueille ja ryhmille kohdennettavilla markkinointikampanjoilla	Myytyjen tonttien, sekä uusien että vanhojen, määrä	Tulos on tältä osin hyvä. Vuoden aikana luovutettiin 15 pientalotonttia ja yksi rivitalotontti, mikä on erittäin positiivista.
Toiminnan kestävyys: Kaupungin maanomistukseen liittyvät valmistelut ennen tulevaa sote-uudistusta	Selvitys kaupungin omistamista sote-kiinteistöistä ja niihin rajautuvista alueista kiinteistöjen jakamistarpeen selvittämiseksi	Sote-kiinteistöt hoidettu	Tarvittavat toimitukset ovat käynnissä ja ne saadaan maaliin vuoden 2022 kuluessa.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Mittaushallinto, kiinteistönmuodostus	7,0	6,5	6,6	7,25	7,3
Maastotyöt	3,8	3,0	4,1	4,33	4,4
Henkilötyövuodet yhteensä	10,8	9,5	10,7	11,58	11,6
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	11	9	10	11	11
Määräaikaiset	0	1	2	0,33	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	11	10	12	11,33	11

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Lohkomiset	12	5	9	15	14
Rakennuspaikan, merkitsemiset, sijaintikatselmukset	107+210	95+197	133+298	125+225	136+311
Myytyt ja vuokratut tontit	7	6	6	15	15
Tonttijaot	8	2	6	5	6
Nettokustannus/asukas					
Kustannus/asukas, €	7,1	7,0	25,1	28,54	23,51

Ympäristönsuojelu

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto

Carl-Sture Österman, ympäristönsuojelupäällikkö

Ympäristönsuojelu	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	1 375	10 000	0	10 000	75	0,8
Maksutuotot	28 548	25 000	0	25 000	36 880	147,5
Tuet ja avustukset	1 104	0	0	0	7 503	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	161	0,0
Toimintatuotot	31 028	35 000	0	35 000	44 619	127,5
Henkilöstökulut	-193 372	-210 256	0	-210 256	-194 222	92,4
Palvelujen ostot	-32 259	-43 059	0	-43 059	-45 014	104,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 214	-1 400	0	-1 400	-1 764	126,0
Avustukset	-300	-500	0	-500	0	0,0
Muut toimintakulut	-15 718	-15 899	0	-15 899	-15 773	99,2
Toimintakulut	-244 864	-271 114	0	-271 114	-256 773	94,7
Toimintakate	-213 836	-236 114	0	-236 114	-212 154	89,9
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	9 446	9 431	0	9 431	9 431	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-204 390	-226 683	0	-226 683	-202 723	89,4

Toiminta 2021

Ympäristönsuojeluviranomainen on kunnan lupa- ja valvontaviranomainen ympäristönsuojeluasioissa.

Ympäristönsuojelutoimisto pyrkii tarjoamaan tarvetta vastaavaa viranomaistoimintaa. Samanaikaisesti kasvaa kysyntä neuvonnalle ja sille, että yleisölle tarjotaan eri tavoin tietoa ajankohtaisista aiheista ja hyvästä ympäristönsuojelusta.

Ympäristönsuojelutoimisto osallistuu myös kaupungin strategiatyöhön kaupungin profiilin nostamiseksi kestävään kehitykseen ja muihin ympäristöaiheisiin liittyvissä asioissa. Tämä näkyy tällä hetkellä myös siinä, että osallistumme useisiin hankkeisiin, muun muassa Kunta-Helmi-hankeeseen, sekä lähivirkistysalueiden parantamiseen ja valmistelemme Saaristomeren järviruo'on keruuta ja hyötykäyttöä.

Talouden toteuma alittaa talousarvion, tuotot ovat korkeammat ELY-keskukselta saadun hankerahoituksen myötä.

Henkilöstökulut ovat pienemmät, koska toinen tarkastajista on työskennellyt vuoden aikana 80 %:n työajalla ja ympäristönsuojelutoimistossa on vaihdettu lomarahoja vapaaksi vapaaehtoisesti.

Toiminnan rakenne perustuu täydennettyyn ja hyväksytyyn valvontasuunnitelmaan 2020–2025, johon yhdistyy vuosittain vahvistettava valvontaohjelma. Ohjelma sisältää tiedot luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen tarkastuksesta ja valvonnasta, mikä systematisoi valvontaa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
<p>Kaupungin strategia: Tarkoituksenmukaisten palvelujen, neuvonnan ja viranomaistoiminnan tarjoaminen ympäristönsuojelun hallinnossa toiminnan kestävyyttä edistäen.</p>	<p>Oikein mitoitettujen palvelujen ylläpitäminen niin, että palvelut vastaavat tarpeita ja että niitä voidaan tarjota kohtuullisessa ajassa.</p>	<p>Laatu, käsittelyajat, asiakaspalaute, kustannustehokkuus.</p>	<p>Yksikkö on pystynyt tarjoamaan asiakkailleen tarkoituksenmukaisia palveluja, neuvontaa ja viranomaistoimintaa.</p>
<p>Tulomuutto: Hyvä ilman- ja vedenlaatu. Puhtaampi Saaristomeri. Paraisista houkuttelevampi asuinpaikkakunta.</p>	<p>Ilmanlaadun mittaamisen ja seurannan jatkaminen Paraisilla yhteistyössä suurteollisuuden kanssa. Ilmaan ja vesistöihin kohdistuvia päästöjä ehkäisevien innovatiivisten ratkaisujen edistäminen ja tukeminen, ympäristömessujen järjestäminen vuosittain, Valonian jäsenyyden ylläpitäminen.</p>	<p>Parantunut ilmanlaatu, jatkuvana toimintana ympäristölainsäädännössä vahvistettujen vaatimusten täyttäminen. Kunnalliselle ympäristöviranomaiselle määrättyjen tehtävien hoitaminen. Vedenlaadun paraneminen, puhtaampi Saaristomeri.</p>	<p>Ilmanlaadun seuranta on jatkettu Kalkholmenin kiinteällä mittausasemalla. Ympäristömessuja ei tänä vuonna voitu järjestää tiukennettujen koronarajoitusten vuoksi. "Ravinneneutraali kunta, RANKU 3" -hanke päättyi, mutta toimenpiteet Saaristomeren järviruo'on keruun ja hyötykäytön käynnistämiseksi jatkuivat. Tavoitteena on järviruo'on keruun käynnistäminen keväällä 2022. ELY-keskuksen osarahoituksella rakennettiin uusi pohjapato Lampisträsketin purkuojaan järven vedenpinnan tason pitämiseksi tasaisena kesäisin. Ympäristöministeriön rahoittamassa Kunta-Helmi-hankkeessa jatkettiin inventointeja ja ympäristönparannustoimia kaupungin maa-alueilla, Norrbyholmissa, Långholmenissa ja Finbynlaakson kivikkomailla. Loppuvuodesta valmisteltiin kaupungin ympäristö- ja ilmastostrategiatyön käynnistämistä, muun muassa Saaristomereen keskittyviin toimenpiteisiin haettiin ja saatiin hankerahoitusta.</p>

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Toiminnan kestävyys: Toimiminen yhteistyössä kaupungin maapolitiikasta, kaavoituksesta, vapaa-ajantoiminnasta ja viheralueista vastaavien yksiköiden kanssa hyvien luontoelämysten tarjoamiseksi asukkaille.	Ulkoilualueiden parantamiseen liittyvien hankerahoitushakemusten edistäminen.	Palaute; risut ja ruusut asukkailta ja satunnaisilta kävijöiltä.	Hankerahoituksen turvin toteutettiin yhdessä Metsähallituksen ja maanomistajien kanssa toimenpiteitä opasteiden, varustuksen ja saavutettavuuden parantamiseksi Lenholmenin luonnonsuojelualueella sekä kaupungin kokonaan omistamalla Norrbyholmin retkeilyalueella. Tavoitteena on saada toimenpiteet päätökseen kevään 2022 aikana.

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Ympäristönsuojelun hallinto	2,9	3,0	2,9	3,0	2,8
Henkilötyövuodet yhteensä	2,9	3,0	2,9	3,0	2,8
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	3	3	3	3	3
Määräaikaiset	0	0	0	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	3	3	3	3	3

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Kunnallistekniikan ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesihuolto koskevien päätösten määrä	187	253	262	230	291
Saaristo	99	126	141	110	183
Parainen	88	127	121	110	108
Ympäristölupa- ja maa-ainesten ottamislupahakemuksia koskevien päätösten tai lausuntojen määrä	12	11	13	10	13
Nettokustannus/asukas					
Kustannus/asukas, €	11,5	11,9	14,2	15,66	14,46

Ympäristöterveydenhuolto

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto

Carl-Sture Österman, ympäristönsuojelupäällikkö

Ympäristöterveydenhuolto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	163	200	0	200	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	163	200	0	200	0	0,0
Henkilöstökulut	-21 714	-23 011	0	-23 011	-21 535	93,6
Palvelujen ostot	-171 511	-173 330	0	-173 330	-158 302	91,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12	0	0	0	-46	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-193 237	-196 341	0	-196 341	-179 882	91,6
Toimintakate	-193 075	-196 141	0	-196 141	-179 882	91,7
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-193 075	-196 141	0	-196 141	-179 882	91,7

Toiminta 2021

Toiminta toteutetaan sopimuksin ympäristöterveydenhuollon, elintarvikehygienian ja eläinlääkintähuollon alueellisena ostopalveluna Liedon kunnalta. Tavoitteena on hyvän ympäristöterveydenhuollon, toimivan elintarvikehygienian valvonnan ja hyvän eläinlääkintähuollon tarjoaminen kuntalaisille ja yrittäjille heidän palvelutarvettaan vastaavasti.

Talouden toteuma alittaa talousarvion, yhä suurempi osa kustannuksista peritään tarkastusmaksuina. Tavoite hyvien palvelujen tarjoamisesta on pystytty toteuttamaan, vaikka toinen Paraisille sijoitettu terveystarkastajan virka on tällä hetkellä täyttämättä ja hoidetaan alueellisesti.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Ostopalveluna tarjottava toimiva ympäristöterveydenhuolto, elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto	Tulevien palvelujen tuottamistapoja koskevien uudistusten sekä sen seuranta, miten palvelut tuotetaan omalla yhteistoiminta-alueellamme ja muilla alueellisilla toiminta-alueilla	Tarkoituksenmukaiset ja oikein mitoitettut palvelut, joiden tulee vastata tarvetta ja kysyntää	Toiminta on vastannut kysyntää. Vaikka Paraisten toinen terveystarkastajan virka on ollut täyttämättä, elintarvikehygienian, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon toimintaa on voitu tarjota alueellisena ostopalveluna (Liedolta). Se, että elintarvikehygienian valvonnassa ja ympäristöterveydenhuollossa on vuoden aikana ollut vain yksi paikallinen viranhaltija, on heikentänyt asiakasneuvontaa ja paikallista palvelua jonkin verran.

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Nettokustannus/asukas, €	13,4	11,9	12,8	13,01	11,92

Rakennusvalvonta

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto

Sanna Simonen, johtava rakennustarkastaja

Rakennusvalvonta	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu TA	Käyttö	Käyttöaste
	2020	2021	2021	2021	2021	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	545 897	540 000	0	540 000	772 178	143,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	6 974	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	545 897	540 000	0	540 000	779 153	144,3
Henkilöstökulut	-611 736	-647 540	0	-647 540	-689 657	106,5
Palvelujen ostot	-65 329	-70 489	0	-70 489	-83 719	118,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 551	-9 200	0	-9 200	-8 749	95,1
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-81 241	-76 562	0	-76 562	-74 955	97,9
Toimintakulut	-768 858	-803 791	0	-803 791	-857 080	106,6
Toimintakate	-222 960	-263 791	0	-263 791	-77 928	29,5
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	48 850	43 231	0	43 231	43 231	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-174 110	-220 560	0	-220 560	-34 697	15,7

Toiminta 2021

Rakennusvalvonnassa käsiteltävien hakemusten määrä kasvoi edellisiin vuosiin verrattuna. 2021 saapuneita hakemuksia oli 1 369 kpl (2020 1 232 kpl), päätöksiä 1 335 kpl (2020 1 159 kpl) ja kerrosneliöitä 28 362 m² (2020 21 663 m²). Uusia omakotitalopäätöksiä tehtiin 40 kpl (2020 21 kpl), vapaa-ajanasuntopäätöksiä 70 kpl (2020 55 kpl) ja muita uusia rakennuksia koskevia päätöksiä 343 kpl (2020 279 kpl).

Hakemusten ja päätösten määrä on lisännyt myös tuloja.

Rakennus- ja huoneistorekisterin perusparannusprojektissa lisättyjä rakennuksia on nyt yhteensä 584 kpl, 18 730 m², joka tuottaa arviolta 19 000 € lisää kiinteistöveroä vuosittain. Korjattuja rakennustietoja on 176 kpl, joiden kiinteistöverotuottoarviota ei ole tehty. Lisätyistä rakennuksista omakoti- ja vapaa-ajanasuntoja 114 kpl.

Lupamäärän kasvu, sekä rakennus- ja huoneistorekisterin perusparannusprojekti on lisännyt tuntuvasti työmäärää rakennusvalvonnassa. Rakennusvalvonnan henkilökunnalla on ollut lisätyömääräys kesän alusta lähtien. Henkilökunta on venynyt ja lupien käsittelyajat on saatu pidettyä kohtuullisina ja markkinat toiminnassa.

Toimistopuolella on puolikas lisäresurssi, skannaus- ja arkistohakutyössä kaksi henkilöä ja rakennusten tietojen vertailua suorittaa yksi henkilö. Lisäksi tarkastajien ja toimistotyöntekijöiden työpanosta tarvitaan rakennus- ja huoneistorekisterin korjaamisessa. Kesällä skannaustyössä oli lisäksi kesäapulainen. Lisäksi toimintamallia muutettiin, että pienimmissä kohteissa loppukatselmus suoritetaan valokuvien, vastaavan työnjohtajan avustuksella tai kiinteistön omistajan todistuksella. Ilman tätä muutosta katselmuksien olisivat vienneet päätöksien valmisteleminen tarvittavaa aikaa.

Rakennusvalvonnan sähköinen asiointiohjelma muuttui syksyn aikana ja samalla tuli mittava versiomuutos päätöksenteko-ohjelmaan, niin tätä varten on ollut kesän ajan yksi lisäresurssi, joka jatkaa toistaiseksi 40 %:n työajalla. Kesällä oli vielä insinööriharjoittelija suorittamassa katselmuksia maastossa kahden kuukauden ajan. Syksyn ajan oli siis neljä lisäresurssia kokonaisuudessaan. Yleiskorotuksia ei ollut huomioitu myöskään talousarviossa. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion merkityt kulut noin 35 000 €, osittain myös palkankorotuksien huomiotta jättämisen vuoksi.

Ohjelmistohankinnat lisäsivät kuluja 2021. Nykyinen sähköisen asiointipalvelun toimittaja Lupapiste jatkaa siirtymäajan ohjelmistotoimittajana ja lisäksi tulee uuden toimittajan perustamis-, käyttö- ja konsultointikustannukset. Lisäkustannukset olivat noin 51 000 €.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma 31.12.
Kaupungin strategia: Tehostetaan sähköisen ajanvarausjärjestelmän käyttämistä. Strategian mukaisesti olemme sähköisesti paremmin saavutettavissa asiakkaille ja sidosryhmille.	Lisätään käytettävissä olevia aikoja kalentereihin.	Tehty/ei	Tehty
Tulomuutto: Järjestetään koulutus sidosryhmille ajankohtaisista asioista. Strategian mukaisesti jaamme rakennusvalvonnassa olevaa tietotaitoa sidosryhmien kanssa ja samalla kehitymme itse. Uudet asukkaat saavat näin uusimman tiedon sidosryhmien välityksellä.	Etäkoulutus	Tehty/ei	Tehty
Toiminnan kestävyys: Rakennus- ja huoneisto-rekisterin tietojen korjaamisen osaprojektin aloittaminen. Tämän projektin avulla kiinteistön omistajien tasapuolinen kohtelu paranee ja samalla kaupungin saaman kiinteistöveron määrän odotetaan kasvavan.	Vertaillaan eri rekisteritietoja keskenään ja pyritään löytämään suurimmat korjattavat ongelmat.	Listataan korjaukset.	Tehty

Henkilötyövuodet	2018	2019	2020	BU2021	2021
Tekninen henkilökunta	7,1	7,9	7,0	7,5	8,0
Toimistotyöntekijät	3,6	3,7	3,9	3,75	4,6
Henkilötyövuodet yhteensä	10,7	11,6	10,9	11,25	12,6
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	10	11	11	12	11
Määräaikaiset	2	2	1	0	4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	12	13	12	12	15

Mittarit	2018	2019	2020	BU2021	2021
Myönnetyt rakennusluvut, ilmoitukset	1 058	1 241	1 159	1 300	1 335
k-m ²	27 118	25 561	21 663	25 000	28 362
Suoritettut katselmukset	2 593	2 616	2 692	2 600	2 624
Nettokustannus/asukas					
Kustannus/asukas, €	7,06	5,4	14,8	18,17	5,16

2.4. Käyttötalousosan toteutuminen määrärahojen sitovuustasolla

Sitovuustaso = netto ulkoiset/sisäiset	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama %
Keskusvaalilautakunta					
1000 Vaalit	-55 765	0	-55 765	-51 520	92,4 %
Tarkastustoimi					
1200 Tilintarkastus	-53 604	0	-53 604	-49 932	93,1 %
Kaupunginhallitus					
1400 Keskushallinto	-1 307 584	-70 767	-1 378 351	-1 319 235	95,7 %
1440 Ikt-palvelut	-79 689	0	-79 689	-51 942	65,2 %
1475 Henkilöstöpalvelut	-783 935	-150 000	-933 935	-964 717	103,3 %
2000 Talouspalvelut	-825 239	151 751	-673 488	-607 305	90,2 %
3000 Elinkeinopalvelut	-859 703	0	-859 703	-872 887	101,5 %
3100 Viestintä	-468 825	0	-468 825	-453 516	96,7 %
3200 Lähipalvelut	-15 344	0	-15 344	-15 350	100,0 %
3300 Maatalous	-92 380	0	-92 380	-82 731	89,6 %
3500 Hankkeet	-281 163	0	-281 163	-255 705	90,9 %
3900 Tekninen hallinto	-1 720 701	0	-1 720 701	-1 716 247	99,7 %
4000 Kiinteistöt	6 718 196	-462 000	6 256 196	6 338 746	101,3 %
4350 Paikallispankki	-80 000	0	-80 000	-105 725	132,2 %
4400 Palvelutoiminnot	-6 104	0	-6 104	30 414	-498,3 %
7100 Liikenneväylät	-2 366 215	0	-2 366 215	-2 372 741	100,3 %
Konsernipalvelut	-2 168 686	-531 016	-2 699 702	-2 448 941	90,7 %
7700 Vesihuoltolaitos	1 410 401	-70 000	1 340 401	1 395 906	104,1 %
Sivistyslautakunta					
5010 Varhaiskasvatus	-8 558 551	-140 000	-8 698 551	-8 516 485	97,9 %
5200 Ruotsinkielinen koulutus	-14 251 914	0	-14 251 914	-14 542 769	102,0 %
5400 Suomenkielinen koulutus	-8 307 651	0	-8 307 651	-8 421 979	101,4 %
5490 Kansalaisopisto	-574 662	0	-574 662	-513 596	89,4 %
5600 Kulttuuri	-1 992 797	0	-1 992 797	-1 913 214	96,0 %
5700 Kirjasto	-1 228 160	0	-1 228 160	-1 167 807	95,1 %
5800 Joukkoliikenne	-330 000	-246 000	-576 000	-576 682	100,1 %
Sivistys	-35 243 735	-386 000	-35 629 735	-35 652 531	100,1 %
Sosiaali- ja terveyslautakunta					
6000 Sosiaali- ja terveyshallinto	-307 221	-35 000	-342 221	-359 443	105,0 %
6100 Sosiaalipalvelut	-8 677 128	35 000	-8 642 128	-8 719 229	100,9 %
6200 Perhepalvelut	-3 032 472	-575 000	-3 607 472	-3 453 951	95,7 %
6300 Vanhustenhuolto	-13 467 428	-485 000	-13 952 428	-14 188 823	101,7 %
6500 Terveydenhuolto	-12 830 096	-1 360 000	-14 190 096	-12 326 413	86,9 %
6540 Erikoissairaanhoido	-20 834 330	0	-20 834 330	-20 406 533	97,9 %
Sosiaali- ja terveys	-59 148 675	-2 420 000	-61 568 675	-59 454 392	96,6 %
Ympäristölautakunta					
7000 Ympäristöhallinto	-176 635	0	-176 635	-157 826	89,4 %
7010 Kaavoitus	-484 509	0	-484 509	-403 043	83,2 %
7015 Mittaus	-423 089	0	-423 089	-354 765	83,9 %
7400 Ympäristönsuojelu	-236 114	0	-236 114	-212 154	89,9 %
7500 Ympäristöterveydenhuolto	-196 141	0	-196 141	-179 882	91,7 %
7800 Rakennusvalvonta	-263 791	0	-263 791	-77 928	29,5 %
Ympäristö	-1 780 279	0	-1 780 279	-1 385 598	77,8 %
Käyttötalous yhteensä	-97 040 343	-3 407 016	-100 447 359	-97 647 007	97,2 %

2.5. Tuloslaskelma

Ulkoinen/sisäinen	Talousarvio 2021	Muutettu talousarvio 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama 2021
Toimintatuotot				
Myyntituotot	8 002 201	7 972 201	8 794 460	822 259
Maksutuotot	6 470 262	6 695 098	6 781 668	86 570
Tuet ja avustukset	1 777 336	1 769 336	3 943 944	2 174 608
Muut toimintatuotot	15 091 062	15 650 022	15 800 374	150 352
	31 340 861	32 086 657	35 320 446	3 233 789
Toimintakulut				
Henkilöstömenot				
Palkat ja palkkiot	-41 412 310	-42 013 236	-42 176 309	-163 073
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-8 782 025	-8 883 786	-8 911 253	-27 467
Muut henkilösivukulut	-1 620 410	-1 643 595	-1 481 190	162 405
Palvelujen ostot	-53 608 904	-55 954 736	-56 025 602	-70 866
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 992 216	-6 731 449	-7 105 661	-374 212
Avustukset	-2 888 774	-3 077 021	-3 135 956	-58 935
Muut toimintakulut	-14 076 565	-14 230 193	-14 131 482	98 711
	-128 381 204	-132 534 016	-132 967 453	-433 437
Toimintakate	-97 040 343	-100 447 359	-97 647 007	2 800 352
Verotulot	70 324 959	70 324 959	73 253 316	2 928 357
Valtionosuudet	31 647 000	31 647 000	32 722 781	1 075 781
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0	0	706	706
Muut rahoitustuotot	100 000	100 000	128 965	28 965
Korkokulut	-920 000	-920 000	-812 623	107 377
Muut rahoituskulut	-10 000	-10 000	-16 818	-6 818
	-830 000	-830 000	-699 770	130 230
Vuosikate	4 101 616	694 600	7 629 319	6 934 719
Poistot ja arvonalentumiset	-5 000 000	-5 000 000	-5 148 751	-148 751
Satunaiset erät	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-898 384	-4 305 400	2 480 568	6 785 968
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	41 680	41 680	41 680	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-856 704	-4 263 720	2 522 248	6 785 968

2.6. Investointiosan toteutuminen

HALLINTO	Kustannus- arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous- arvio 2021	Talous- arvion muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
1402 Kuitukaapeliverkko								
Menot	-600 000	39 %	-300 000	0	0	0	65 050	-65 050
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	0	n.a.	-300 000	0	0	0	65 050	-65 050

Tuen palauttaminen, koska hanke ei toteutunut täysimääräisesti ja sen kustannukset olivat pienemmät.

HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ	-600 000	39 %	-300 000	0	0	0	65 050	-65 050
Menot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Tulot	-600 000	39 %	-300 000	0	0	0	65 050	-65 050
Netto								

TALOUS	Kustannus- arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous- arvio 2021	Talous- arvion muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
--------	---------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------	--------------------------	--------------------------------	--	-----------------------	-----------

1820 Osakkeiden ja osuuksien myynti

Menot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Tulot	1 531 530	100 %	0	0	1 531 530	1 531 530	1 536 197	-4 667
Netto	1 531 530	100 %	0	0	1 531 530	1 531 530	1 536 197	-4 667

Kaupungin osakkeiden myynti Fastighets Ab Kustregionens utbildningsfastigheter -kiinteistöosakeyhtiöstä (1 531 530) sekä kahden venepaikan myynti Hemsundetin osuuskunnasta.

1821 Irtaimiston myynti

Menot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	7 037	-7 037
Netto	0	n.a.	0	0	0	0	7 037	-7 037

Lajittelulinjaston myynti Käldingen kalasatamasta.

7201 Kiinteistöjen myynti

Menot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Tulot	122 538	103 %	0	0	122 538	122 538	126 157	-3 619
Netto	122 538	103 %	0	0	122 538	122 538	126 157	-3 619

13 omakotitontin sekä Paraisten Vanhan kunnantuvan ja Mossalan koulun myynti.

TALOUSPALVELUT YHTEENSÄ

Menot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Tulot	1 654 068	101 %	0	0	1 654 068	1 654 068	1 669 390	-15 322
Netto	1 654 068	101 %	0	0	1 654 068	1 654 068	1 669 390	-15 322

ELINKEINOPALVELUT	Kustannus- arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous- arvio 2021	Talous- arvion muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
3324 Paraisten Keskuspuisto / leikkipaikka								
Menot	-205 000	103 %	-22 120	-205 000	0	-205 000	-190 000	-15 000
Tulot	205 000	103 %	22 120	205 000	0	205 000	190 000	15 000
Netto	0	n.a.	0	0	0	0	0	0

Projekti toteutuu talousarvion mukaisesti.

**ELIKEINOPALVELUT
YHTEENSÄ**

Menot	-205 000	103 %	-22 120	-205 000	0	-205 000	-190 000	-15 000
Tulot	205 000	103 %	22 120	205 000	0	205 000	190 000	15 000
Netto	0	n.a.	0	0	0	0	0	0

TEKNISET TUKIPALVELUT	Kustannus- arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous- arvio 2021	Talous- arvion muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
--------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------	--------------------------	--------------------------------	--	-----------------------	-----------

4015 Sote-keskus

Menot	-350 000	131 %	0	-175 000	-40 000	-215 000	-458 252	243 252
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-350 000	131 %	0	-175 000	-40 000	-215 000	-458 252	243 252

Kiinteistön osto 114 000 euroa ja toiminnalliset muutokset 61 000 euroa. Lisäksi 40 000 euroa siirretty Utön koulun projektista. Kustannukset ylittävät talousarvion 19 000 eurolla korkeamman hintatason ja suuremman toiminnallisten muutosten tarpeen vuoksi. Kiinteistön kaksi maksuerää, yhteensä 229 000 euroa, maksetaan 2022-2023 > eivät rasita vuoden 2021 taloutta.

4016 Mossalan pumppaamo, liittymismaksu

Menot	0	n.a.	0	0	0	0	-2 129	2 129
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	0	n.a.	0	0	0	0	-2 129	2 129

5347 Vapparintien kiinteistökokonaisuus

Menot	0	n.a.	0	0	-1 262 947	-1 262 947	-1 262 947	0
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	0	n.a.	0	0	-1 262 947	-1 262 947	-1 262 947	0

Vapparintie 4:n koulukiinteistön hankinta Fastighets Ab kustregionens utbildningsfastigheter -kiinteistöosakeyhtiöltä.

7103 Kirkkolampi, hulevesijärjestelmän saneeraus

Menot	-39 000	124 %	0	-39 000	0	-39 000	-48 518	9 518
Tulot	13 000	107 %	0	13 000	0	13 000	13 916	-916
Netto	-26 000	133 %	0	-26 000	0	-26 000	-34 602	8 602

Projekti toteutettiin vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti ja hankinta on tehty. Urakkahinta oli 47 280 euroa ja urakka valmistui sopimusajan puitteissa 31.10.2021 mennessä. ELY-keskus myönsi avustusta Kirkkolammen hulevesien hallintajärjestelmän rakentamiseen. Avustus maksettiin päätöksen mukaisesti ja se oli 13 916 euroa.

TEKNISET TUKIPALVELUT	Kustannus- arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous- arvio 2021	Talous- arvion muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
--------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------	--------------------------	--------------------------------	--	-----------------------	-----------

7104 Lillholmenin läppäsilta / katu- ja liikennejärjestelyjen muuttaminen

Menot	-75 000	54 %	0	-50 000	0	-50 000	-40 395	-9 605
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-75 000	54 %	0	-50 000	0	-50 000	-40 395	-9 605

Projekti toteutetaan hyväksytyin talousarvion ja tavoitteiden mukaisesti, valmistuu vuonna 2022. Hankkeen aikataulu on yhteneväinen Lillholmenin uuden sillan rakentamishankkeen kanssa.

7105 Valaistuksen saneeraus, Lillholmen

Menot	-20 000	0 %	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-20 000	0 %	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000

Kaupunki ei toteuta projektia, koska valtio otti kustannukset vastatakseen.

7106 Katujen perussaneeraus

Menot	-1 150 000	24 %	0	-275 000	0	-275 000	-278 050	3 050
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-1 150 000	24 %	0	-275 000	0	-275 000	-278 050	3 050

Projekti toteutettiin hyväksytyin talousarvion ja tavoitteiden mukaisesti. Hankekokonaisuuden hankinta toteutettiin laaditun vuoden 2021 korjaus-/toimenpidesuunnitelman mukaisesti.

7400 Uudet asuinalueet, Valoniemi

Menot	-294 000	31 %	0	-150 000	0	-150 000	-92 046	-57 954
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-294 000	31 %	0	-150 000	0	-150 000	-92 046	-57 954

Projekti toteutetaan hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Projektin hankinta on tehty, projekti käynnistyi syksyllä 2021 ja se saatetaan valmiiksi keväällä 2022, viimeistään 31.5.2022. Urakkahinnan perusteella projektin arvioidaan tulevan hieman arvioitua halvemmaksi.

7403 MAL-hanke, Pienen Rengastien opasteet ja huoltopisteet

Menot	-61 000	49 %	0	-61 000	0	-61 000	-29 832	-31 168
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-61 000	49 %	0	-61 000	0	-61 000	-29 832	-31 168

Projekti on toteutettu hyväksytyjen tavoitteiden ja hankekokonaisuuden mukaisesti. Hankintaa koordinoi ELY-keskus ja Paraisten kaupungin maksuosuudet olivat arvioitua pienemmät.

7408 Hulevesiverkon saneeraus ja laajennus

Menot	-734 774	13 %	0	-100 000	0	-100 000	-98 527	-1 473
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-734 774	13 %	0	-100 000	0	-100 000	-98 527	-1 473

Hyväksytyin talousarvion ja tavoitteiden mukaisesti. Tämän investoinnin suurimpiin hankekokonaisuuksiin kuului Runeberginkadun hulevesien hallintajärjestelmän rakentaminen.

TEKNISET TUKIPALVELUT	Kustannus- arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous-arvio 2021	Talous- arvion muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
--------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------	----------------------	--------------------------------	--	-----------------------	-----------

7423 Sjöstrandintie rakentaminen

Menot	-342 500	80 %	-190 888	-80 000	0	-80 000	-84 240	4 240
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-342 500	80 %	-190 888	-80 000	0	-80 000	-84 240	4 240

Projekti toteutetaan hyväksytyt talousarvion ja tavoitteiden mukaisesti. Urakka valmistui sopimusajan puitteissa keväällä 2021. Sjöstrandintien jalankulku- ja pyöräilyväylän valaistus valmistui syksyllä 2021. Hankekokonaisuuden lisäksi Saaristotien valaistusta jatkettiin Sjöstrandintien uudesta Saaristotien-liittymästä tehdyn päätöksen mukaisesti.

7426 Liikenneturvallisuussuunnitelman mukaiset liikenneturvallisuustoimenpiteet

Menot	-120 000	28 %	0	-30 000	0	-30 000	-33 169	3 169
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-120 000	28 %	0	-30 000	0	-30 000	-33 169	3 169

Hanke toteutetaan hyväksytyt talousarvion ja tavoitteiden sekä Paraisten kaupungin hyväksytyt liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti.

7503 Kirkkolammen reunukset, vaihe 2

Menot	-257 141	79 %	-99 882	-100 000	0	-100 000	-102 258	2 258
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-257 141	79 %	-99 882	-100 000	0	-100 000	-102 258	2 258

Projekti toteutettiin hyväksytyt talousarvion ja tavoitteiden mukaisesti.

7505 Keskuspuiston kehittäminen

Menot	-320 000	4 %	0	-20 000	0	-20 000	-11 577	-8 423
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-320 000	4 %	0	-20 000	0	-20 000	-11 577	-8 423

Projekti toteutettiin hyväksytyt talousarvion ja tavoitteiden mukaisesti.

KIINTEISTÖT JA

TEKNINEN YHTEENSÄ

Menot	-3 763 415	75 %	-290 770	-1 100 000	-1 302 947	-2 402 947	-2 541 939	138 992
Tulot	13 000	107 %	0	13 000	0	13 000	13 916	-916
Netto	-3 750 415	75 %	-290 770	-1 087 000	-1 302 947	-2 389 947	-2 528 023	138 076

VESIHUOLTO	Kustannus- arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous- arvio 2021	Talous- arvion muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
------------	---------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------	--------------------------	--------------------------------	--	-----------------------	-----------

7423 Sjöstrandintie rakentaminen

Menot	-50 000	82 %	-37 500	-20 000	16 551	-3 449	-3 449	0
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-50 000	82 %	-37 500	-20 000	16 551	-3 449	-3 449	0

Yhteistyöhanke katuosaston kanssa. Urakka valmis 5/2021, loppusumma siirretään projektille 7747.

7701 Verkostojen pistesaaneraukset

Menot	-290 000	109 %	-217 548	-150 000	50 000	-100 000	-97 868	-2 132
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-290 000	109 %	-217 548	-150 000	50 000	-100 000	-97 868	-2 132

Vuotojen vähentäminen, 50 000 euroa siirretty projektille 7745 eli jäljelle jää 100 000 euroa. Valmis.

7720 Puhdistamojen ylijäämälietteiden käsittely

Menot	-75 000	18 %	0	-25 000	0	-25 000	-13 321	-11 679
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-75 000	18 %	0	-25 000	0	-25 000	-13 321	-11 679

Lietteenkäsittelyn suunnittelu ja tehostaminen. Korppoon jätevedenpuhdistamon laajennus/tehostus. Yleissuunnitelma valmis.

7724 Saariston jätevedenpuhdistamot, saneeraukset

Menot	-300 000	12 %	-21 099	-10 000	-7 620	-17 620	-13 535	-4 085
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-300 000	12 %	-21 099	-10 000	-7 620	-17 620	-13 535	-4 085

Saariston puhdistamojen saneeraukset jatkuvat. Projektista 7727 siirretään 7 620 euroa. Valmis.

7726 Pumppaamojen saneeraus 3 kpl

Menot	-30 000	48 %	0	-10 000	0	-10 000	-14 290	4 290
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-30 000	48 %	0	-10 000	0	-10 000	-14 290	4 290

Saariston pumppaamojen korjaukset ja pumppujen uusiminen. Valmis.

7727 Rosklax vesilaitos Alu-poisto

Menot	-30 000	75 %	0	-30 000	7 620	-22 380	-22 380	0
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-30 000	75 %	0	-30 000	7 620	-22 380	-22 380	0

Käänteisosmoosilaitteisto hankittu ja asennettu. Alumiinin poisto. Projekti valmis. 7 620 euroa siirretään projektille 7724.

7731 Kärkullan linjan saneeraus

Menot	-250 000	0 %	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-250 000	0 %	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000

Myyntipisteen lisäys Kärkullaan. Suunnittelu kesken. Ei toteutettu komponenttipulan takia.

VESIHUOLTO	Kustannus- arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous- arvio 2021	Talousarvion muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
------------	---------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------	-----------------------	---------------------------	--	-----------------------	-----------

742 Ersbyn kiertolinja

Menot	-320 000	4 %	0	-10 000	0	-10 000	-12 850	2 850
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-320 000	4 %	0	-10 000	0	-10 000	-12 850	2 850

Kiertolinjan suunnittelu. Tehdään, kun puitesopimukset ovat valmiit. Tärkeä toimitusvarmuuden kannalta. Valmis.

7743 Muddainen uusi vj ja jv n. 500 m

Menot	-390 000	20 %	0	-90 000	13 002	-76 998	-79 127	2 129
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-390 000	20 %	0	-90 000	13 002	-76 998	-79 127	2 129

Urakka valmis. 13 002 euroa siirretään Norra Famnen -projektille, joka tarvitsee oman projektinumeron.

7744 Valoniemen nro IV, VV-johdot

Menot	-150 000	38 %	0	-100 000	0	-100 000	-57 030	-42 970
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-150 000	38 %	0	-100 000	0	-100 000	-57 030	-42 970

Toteutetaan yhteistyössä katuosaston kanssa syksyn 2021 aikana. Urakkasopimus allekirjoitettu.

7745 BET ASB-linjojen saneeraus

Menot	-650 000	40 %	0	-150 000	-50 000	-200 000	-263 161	63 161
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-650 000	40 %	0	-150 000	-50 000	-200 000	-263 161	63 161

Paraisten viemäreiden sujutus. Projekti jatkuu puitesopimuksen mukaan. Tänne siirretään 50 000 euroa projektilta 7701. Valmis.

7746 Norrbyn jätevedenpuhdistamon pintakuivatusjärjestelmät

Menot	-30 000	0 %	0	-30 000	30 000	0	0	0
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-30 000	0 %	0	-30 000	30 000	0	0	0

Pöytäkirjat 464 / 02.02.00 / 2020 ja 971 / 02.02.00 / 2021 valtuusto 15.11.2021 § 142, varastohalli.

7747 Verkostojen pistesaneeraukset

Menot	-70 000	28 %	0	-10 000	-16 551	-26 551	-19 770	-6 781
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-70 000	28 %	0	-10 000	-16 551	-26 551	-19 770	-6 781

Saariston vesihuoltolinjojen saneeraus. Projekti jatkuu. 16 551 euroa siirretään tänne projektilta 7423. Valmis.

7748 Pumppaamojen saneeraus 4 kpl

Menot	-80 000	50 %	0	-40 000	-272	-40 272	-40 273	1
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-80 000	50 %	0	-40 000	-272	-40 272	-40 273	1

Pääpumppaamon tulvapumpun uusiminen. Projekti valmis.

VESIHUOLTO	Kustannus- arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous- arvio 2021	Talous- arvion muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
7765 Norra famnen, vesi ja viemäri								
Menot	0	n.a.	0	0	-13 002	-13 002	0	-13 002
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	0	n.a.	0	0	-13 002	-13 002	0	-13 002

Liian tiukka aikataulu.

7766 Norrbyn jätevedenpuhdistamon varastohalli								
Menot	0	n.a.	0	0	-22 000	-22 000	-22 700	700
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	0	n.a.	0	0	-22 000	-22 000	-22 700	700

Pöytäkirjat 464 / 02.02.00 / 2020 ja 971 / 02.02.00 / 2021 valtuusto 15.11.2021 § 142, varastohalli.

VESIHUOLTO YHTEENSÄ								
Menot	-2 715 000	34 %	-276 147	-725 000	7 728	-717 272	-659 754	-57 518
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-2 715 000	34 %	-276 147	-725 000	7 728	-717 272	-659 754	-57 518

TEKNISET TUKIPALVELUT YHTEENSÄ								
Menot	-6 478 415	58 %	-566 918	-1 825 000	-1 295 219	-3 120 219	-3 201 693	81 474
Tulot	13 000	107 %	0	13 000	0	13 000	13 916	-916
Netto	-6 465 415	58 %	-566 918	-1 812 000	-1 295 219	-3 107 219	-3 187 777	80 558

SIVISTYSLAUTAKUNTA	Kustannus- arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous-arvio 2021	Talous- arvion muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
--------------------	---------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------	----------------------	--------------------------------	--	-----------------------	-----------

5117 Houtskarin päiväkot								
Menot	-58 000	83 %	0	-58 000	0	-58 000	-48 360	-9 640
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-58 000	83 %	0	-58 000	0	-58 000	-48 360	-9 640

Valmis 8/2021, kustannukset alittavat talousarvion, peruskorjausosuus ylittää talousarvion.

5317 Paraisten luovutuskeskus, Koulukatu								
Menot	-20 460 000	13 %	-69 223	-4 000 000	500 000	-3 500 000	-2 597 345	-902 655
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-20 460 000	13 %	-69 223	-4 000 000	500 000	-3 500 000	-2 597 345	-902 655

Rakennuslupa 6/2021, rakentaminen 12/2021, kustannukset kokonaisuutena talousarviossa, Koulukadun hankeosuus ja Vapparintien väistötilat kokonaisbudjetti 3,5 miljoonaa euroa.

SIVISTYSLAUTAKUNTA	Kustannus- arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous-arvio 2021	Talous- arvion muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
5319 Träskin koulu								
Menot	-627 749	87 %	-27 794	-400 000	-50 000	-450 000	-515 334	65 334
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-627 749	87 %	-27 794	-400 000	-50 000	-450 000	-515 334	65 334

Tilaelementit / erillinen leasingtoimitus, purku-urakka, korjausurakka. Rakennetaan paikalla. Korjauskustannukset ylittävät talousarvion korkeamman hintatason, suuremman korjausprosentin sekä teknisen työn ja tekstiilityön tilavarausten vuoksi.

5339 Utön koulu, remontti

Menot	-103 030	30 %	-31 144	-40 000	40 000	0	0	0
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-103 030	30 %	-31 144	-40 000	40 000	0	0	0

40 000 euroa siirrettiin sote-keskuksen projektiin.

5346 Vapparintie, palloiluhalli

Menot	-1 340 000	55 %	0	-1 340 000	600 000	-740 000	-737 494	-2 506
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-1 340 000	55 %	0	-1 340 000	600 000	-740 000	-737 494	-2 506

Pargas svenska gymnasiumin ja Paraisten lukion väistötilat, valmiit 7/2021, kustannukset talousarvion mukaiset.

SIVISTYSOSASTO

YHTEENSÄ

Menot	-22 588 779	18 %	-128 160	-5 838 000	1 090 000	-4 748 000	-3 898 534	-849 466
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-22 588 779	18 %	-128 160	-5 838 000	1 090 000	-4 748 000	-3 898 534	-849 466

SOCIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA	Kustannus-arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous-arvio 2021	Talous-arvion muutokset	Talous-arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
--------------------------------	--------------------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------	-------------------------	--------------------------------	--------------------	-----------

6409 Grannas, terveysasema

Menot	-37 000	83 %	0	-37 000	0	-37 000	-30 829	-6 172
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-37 000	83 %	0	-37 000	0	-37 000	-30 829	-6 172

Toiminnalliset muutokset. Valmis 10/2021. Kustannukset alittavat talousarvion suunnittelun kehittymisen vuoksi.

6508 Koivukoti

Menot	-18 000	161 %	0	-18 000	0	-18 000	-29 040	11 040
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-18 000	161 %	0	-18 000	0	-18 000	-29 040	11 040

Toiminnalliset muutokset, märkätilat. Valmis 12/2021. Kustannukset ylittävät talousarvion korkeamman hintatason ja suuremman toimenpidetarpeen vuoksi.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Menot	-55 000	109 %	0	-55 000	0	-55 000	-59 868	4 868
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-55 000	109 %	0	-55 000	0	-55 000	-59 868	4 868

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	Kustannus-arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous-arvio 2021	Talous-arvion muutokset	Talous-arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
----------------------------------	--------------------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------	-------------------------	--------------------------------	--------------------	-----------

7200 Maa- ja vesialueiden osto

Menot	-300 000	157 %	-270 330	-300 000	0	-300 000	-199 182	-100 818
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-300 000	157 %	-270 330	-300 000	0	-300 000	-199 182	-100 818

Nordkalkilta ostettujen Vepon metsien lisäksi vuoden aikana tehtiin vain pieniä kauppvoja, minkä seurauksena osa varoista jäi käyttämättä.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Menot	-300 000	157 %	-270 330	-300 000	0	-300 000	-199 182	-100 818
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-300 000	157 %	-270 330	-300 000	0	-300 000	-199 182	-100 818

KAUPUNKI YHTEENSÄ	Kustannus-arvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2021 %	Edellisten vuosien käyttö	Talous-arvio 2021	Talous-arvion muutokset	Talous-arvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama
-------------------	--------------------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------	-------------------------	--------------------------------	--------------------	-----------

Menot	-30 227 194	29 %	-1 287 528	-8 223 000	-205 219	-8 428 219	-7 484 228	-943 991
Tulot	1 872 068	101 %	22 120	218 000	1 654 068	1 872 068	1 873 306	-1 238
Netto	-28 355 126	24 %	-1 265 408	-8 005 000	1 448 849	-6 556 151	-5 610 922	-945 229

2.7. Rahoituslaskelma

	Talousarvio 2021	Muutettu talousarvio 2021	Toteuma 2021	Poikkeama 2021
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	4 101 616	694 600	7 629 319	6 934 720
Satunnaiset erät	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-240 000	-391 751	-333 096	58 655
	3 861 616	302 849	7 296 224	6 993 375
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-8 223 000	-8 428 219	-7 446 874	981 345
Rahoitusosuudet investointimenoihin	218 000	218 000	203 916	-14 084
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	240 000	2 045 819	2 102 486	56 667
	-7 765 000	-6 164 400	-5 140 472	1 023 928
Toiminnan ja investointien kassavirta	-3 903 384	-5 861 551	2 155 752	8 017 303
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 340 000	5 340 000	0	-5 340 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 224 136	-2 224 136	-2 224 136	0
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0	0	154 787	154 787
	3 115 864	3 115 864	-2 069 349	-5 185 213
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			-226 666	-226 666
Vaihto-omaisuuden muutos			24 601	24 601
Saamisten muutos			-1 764 112	-1 764 112
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos			2 904 736	2 904 736
	0	0	938 559	938 559
Rahoituksen rahavirta	3 115 864	3 115 864	-1 130 790	-4 246 654
Rahavarojen muutos	-787 520	-2 745 687	1 024 962	
Rahavarat 31.12.			5 697 584	
Rahavarat 01.01.			-4 672 622	
			1 024 962	

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

ulkoinen	Kaupunki		Konserni	
	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot				
Myyntituotot	5 132 370,64	4 801 820,43		
Maksutuotot	6 719 718,02	6 522 789,63		
Tuet ja avustukset	3 943 943,54	1 780 829,09		
Muut toimintatuotot	4 246 328,58	3 716 535,42		
	20 042 360,78	16 821 974,57	57 638 848,66	52 575 698,79
Toimintakulut				
Henkilöstömenot				
Palkat ja palkkiot	-42 176 309,08	-40 917 358,72		
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-8 911 253,18	-8 820 349,27		
Muut henkilösivukulut	-1 481 190,05	-1 273 696,15		
Palvelujen ostot	-52 454 589,72	-50 951 093,88		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 922 555,90	-5 772 169,00		
Avustukset	-3 134 640,59	-3 057 554,38		
Muut toimintakulut	-2 608 829,65	-3 062 592,02		
	-117 689 368,17	-113 854 813,42	-152 469 429,78	-146 825 101,62
Osuus osakkuusyhteisöjen tuloksesta			42 461,41	29 897,63
Toimintakate	-97 647 007,39	-97 032 838,85	-94 788 119,71	-94 219 505,20
Verotulot	73 253 316,04	68 709 620,53	73 253 316,04	68 709 620,53
Valtionosuudet	32 722 781,00	35 202 083,00	32 722 781,00	35 202 083,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	706,25	706,25	4 898,65	4 106,33
Muut rahoitustuotot	128 964,97	137 911,94	52 176,59	98 812,54
Korkokulut	-812 623,11	-820 411,80	-939 849,37	-958 497,05
Muut rahoituskulut	-16 818,28	-15 303,26	-27 173,54	-25 461,36
	-699 770,17	-697 096,87	-909 947,67	-881 039,53
Vuosikate	7 629 319,48	6 181 767,81	10 278 029,66	8 811 158,80
Poistot ja arvonalentumiset	-5 148 751,38	-4 880 952,01	-7 165 413,53	-7 126 663,59
Omistuksen eliminointierot			0,00	-3 097,17
Satunnaiset erät	0,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00
Tilikauden tulos	2 480 568,10	1 100 815,80	3 112 616,13	1 481 398,04
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	41 679,59	41 679,59		
Tilikauden verot			-85 199,45	-89 932,08
Laskennalliset verot			15 599,05	48 991,54
Vähemmistöosuudet			9 072,71	3 799,50
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 522 247,69	1 142 495,39	3 052 088,44	1 444 257,00

3.2. Tase

VASTAAVA	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	116 366 298,48	115 941 482,06	129 482 184,10	129 826 407,55
Aineettomat hyödykkeet	633 370,45	778 786,08	855 331,64	996 969,75
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	32 024,93	21 433,85
Muut pitkävaikutteiset menot	633 370,45	778 786,08	823 306,71	975 535,90
Aineelliset hyödykkeet	99 557 032,81	97 450 604,09	123 555 341,33	122 231 704,18
Maa- ja vesialueet	15 997 164,42	15 351 953,64	16 596 902,78	15 957 729,81
Rakennukset	48 471 799,15	48 844 862,43	67 696 383,10	68 679 387,94
Kiinteät rakenteet ja laitteet	31 385 497,77	32 341 055,75	31 469 765,70	32 420 739,31
Koneet ja kalusto	215 900,71	410 372,08	2 312 964,57	2 673 026,81
Muut aineelliset hyödykkeet	9 849,40	9 849,40	1 240 932,03	1 318 171,28
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 476 821,36	492 510,79	4 238 393,15	1 182 649,03
Sijoitukset	16 175 895,22	17 712 091,89	5 071 511,13	6 597 733,62
Osakkuusyhteisöosuudet			495 442,63	483 960,94
Osakeet ja osuudet	16 132 067,04	17 668 263,71	4 490 599,97	6 028 304,15
Lainasaamiset	43 828,18	43 828,18	35 000,00	36 415,29
Muut sijoitukset	0,00	0,00	50 468,53	49 053,24
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	107 002,75	106 801,08	602 821,42	518 905,12
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	198 221,45	155 656,41
Muut toimeksiantojen varat	107 002,75	106 801,08	404 599,97	363 248,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 669 213,10	9 904 740,15	19 161 807,13	16 198 768,20
Vaihto-omaisuus	207 976,15	232 577,39	751 928,13	841 163,76
Aineet ja tarvikkeet	207 891,79	232 577,39	749 939,92	837 773,76
Valmiit tuotteet	0,00	0,00	1 903,85	3 356,45
Ennakkomaksut	84,36	0,00	84,36	33,55
Saamiset	6 763 653,31	4 999 541,23	10 215 145,11	8 356 736,57
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	3 086 861,25	2 938 768,31	4 522 331,26	4 430 033,32
Lainasaamiset	16 000,00	16 000,00	16 000,00	16 064,98
Muut saamiset	1 658 499,87	973 476,33	2 267 678,15	1 647 986,04
Siirtosaamiset	2 002 292,19	1 071 296,59	3 409 135,70	2 262 652,23
Rahoitusarvopaperit	6 702,73	6 702,73	303 688,38	262 810,26
Osakkeet ja osuudet	6 702,73	6 702,73	6 717,86	6 719,67
Muut arvopaperit	0,00	0,00	296 970,52	256 090,59
Rahat ja pankkisaamiset	5 690 880,91	4 665 918,80	7 891 045,51	6 738 057,61
	129 142 514,33	125 953 023,29	149 246 812,65	146 544 080,88

VASTATTAVAA	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
OMA PÄÄOMA	67 050 794,49	64 528 546,80	71 456 560,43	68 411 148,12
Peruspääoma	57 597 745,91	57 597 745,91	57 597 745,91	57 597 745,91
Peruspääoma säätiöissä	0,00	0,00	1 518,56	1 518,56
Muut omat rahastot	124 034,45	124 034,45	273 801,75	273 801,75
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 806 766,44	5 664 271,05	10 531 405,77	9 093 824,90
Tilikauden yli-/alijäämä	2 522 247,69	1 142 495,39	3 052 088,44	1 444 257,00
VÄHEMMISTÖOSUUS			412 223,13	440 034,09
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	675 323,97	717 003,56	0,00	0,00
Kertynyt poistoero	675 323,97	717 003,56	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	1 363 347,61	1 263 347,61	2 704 120,09	2 538 135,01
Eläkevaraukset	0,00	0,00	4 131,63	4 221,92
Pakolliset varaukset	1 363 347,61	1 263 347,61	2 699 988,46	2 533 913,09
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 551 699,96	1 778 164,31	2 047 521,50	2 197 614,76
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	198 221,45	155 656,41
Muut toimeksiantojen pääomat	1 551 699,96	1 778 164,31	1 849 300,05	2 041 958,35
VIERAS PÄÄOMA	58 501 348,30	57 665 961,01	72 626 387,50	72 957 148,90
Pitkäaikainen	8 208 767,43	10 249 950,48	14 239 945,97	17 035 209,54
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 970 000,00	10 130 946,40	13 924 812,71	16 805 200,65
Lainat julkisyhteisöiltä	1 145,27	13 920,95	1 145,27	27 265,75
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	2 971,13	2 971,13
Saadut ennakot	7 678,75	6 942,50	52 364,82	51 628,57
Ostovelat	0,00	0,00	826,63	0,00
Muut pitkäaikaiset velat	115 281,58	98 140,63	115 281,58	98 140,63
Siirtovelat	114 661,83	0,00	110 520,74	0,00
Laskennalliset verovelat			32 023,09	50 002,81
Lyhytaikainen	50 292 580,87	47 416 010,53	58 386 441,53	55 921 939,36
Joukkovelkakirjalainat	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 160 946,40	2 210 357,60	3 682 656,65	4 360 499,93
Lainat julkisyhteisöiltä	12 775,73	13 778,03	12 775,73	13 778,03
Lainat muilta luotonantajilta	587 660,04	432 873,01	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	307 620,07	185 977,48
Ostovelat	8 728 699,33	5 752 561,39	11 054 648,00	7 654 359,48
Muut lyhytaikaiset velat	1 531 862,37	2 110 722,15	2 023 974,01	2 598 066,75
Siirtovelat	7 270 637,00	6 895 718,35	11 304 767,07	11 109 257,69
	129 142 514,33	125 953 023,29	149 246 812,65	146 544 080,88

3.3. Rahoituslaskelma

	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	7 629 319,48	6 181 767,81	10 278 029,66	8 811 158,80
Tilikauden verot			-85 199,45	-89 932,08
Satunnaiset erät	0,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00
Tulorahoituksen korjauserät	-333 095,90	338 689,35	-303 258,06	-29 993,40
Investoinnit				
Käyttöomaisuuden investointimenoihin	-7 446 873,66	-5 422 822,91	-8 766 161,90	-7 025 693,65
Rahoitusosuudet investointimenoihin	203 915,80	416 196,23	247 352,43	468 660,45
Käyttöomaisuuden myyntitulot	2 102 485,96	636 061,72	2 136 430,07	643 557,63
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	2 155 751,68	1 949 892,20	3 507 192,75	2 577 757,75
Rahoitustoiminnan kassavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainauksen lisäykset	0,00	0,00	0,00	-316,01
Antolainauksen vähennykset	0,00	0,00	0,00	97 485,96
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	678 410,03	151 770,63
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 224 135,59	-2 223 742,59	-3 921 558,35	-4 350 767,14
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	154 787,04	66 223,35	-187 418,67	950 388,61
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-226 666,02	123 934,35	-234 009,55	121 190,11
Vaihto-omaisuuden muutos	24 601,24	-72 319,42	89 235,63	-281 646,23
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-1 764 112,08	1 094 391,42	-1 860 647,42	1 390 147,80
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	2 904 735,84	734 069,80	3 122 661,58	855 302,75
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-1 130 789,57	-277 443,09	-2 313 326,75	-1 066 443,52
Kassavarojen muutos	1 024 962,11	1 672 449,11	1 193 866,00	1 511 314,23
Kassavarat 31.12.	5 697 583,64	4 672 621,53	8 194 733,89	7 000 867,89
Kassavarat 01.01.	-4 672 621,53	-3 000 172,42	-7 000 867,89	-5 489 553,66
	1 024 962,11	1 672 449,11	1 193 866,00	1 511 314,23

3.4. Liitetiedot

Yleiset liitetiedot

- 3.4.1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tuloslaskelman liitetiedot

- 3.4.2. Toimintatuotot
 3.4.3. Verotulojen erittely
 3.4.4. Valtionosuuksien erittely
 3.4.5. Palvelujen ostojen erittely
 3.4.6. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet
 3.4.7. Pakollisten varausten erittely
 3.4.8. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot
 3.4.9. Satunnaisten kulujen erittely
 3.4.10. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

- 3.4.11. Pysyvien vastaavien hyödykkeet
 3.4.12. Pysyvien vastaavien sijoitukset
 3.4.13. Omistukset muissa yhteisöissä
 3.4.14. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä
 3.4.15. Lyhytaikaisten siirtosaamisten erittely

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

- 3.4.16. Selvitys oman pääoman muutoksista
 3.4.17. Selvitys poistoeron muutoksista
 3.4.18. Pitkäaikaiset velat
 3.4.19. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille
 3.4.20. Sekkilimiitti
 3.4.21. Pitkäaikaisten muiden velkojen erittely
 3.4.22. Lyhytaikaisten siirtovelkojen erittely

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

- 3.4.23. Vakuudet
 3.4.24. Vuokravastuut, työ- ja muut vakuudet sekä muut taloudelliset vastuut
 3.4.25. Takausvastuut
 3.4.26. Korkosuojaukset

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

- 3.4.27. Tilikauden henkilöstökulut
 3.4.28. Henkilöstön lukumäärä
 3.4.29. Puolueille tai puolueyhdistyksille tilitetyt luottamushenkilömaksut
 3.4.30. Tilintarkastajan palkkio

3.4.1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolakia ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamia ohjeita noudattaen. Tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu suoriteperiaatetta, verotuotot on kirjattu tilitysten perusteella.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki Paraisten kaupungin tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt ja osuudet kuntayhtymissä. Luettelo kaupungin osuuksista tytäryhtiöissä, osakkuusyrityksissä ja kuntayhtymissä on liitetiedossa 3.4.12.

Tytäryhtiöt on yhdistelty ohjeistuksen mukaista helpotettua hankintamenomenetelmää noudattaen, osakkuusyhtiöosuudet on sisällytetty pääomaosuusmenetelmää käyttäen ja osuudet kuntayhtymissä on sisällytetty konsernitilinpäätökseen omistusosuuksien suhteessa.

Vähemmistöosuudet on eroteltu omaksi eräkseen konsernitaseessa. Vähemmistöosuuksien laskennassa on huomioitu poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset sekä niiden muutos, nämä on jaettu ennen yhdistelyä laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan.

Konsernin sisäisten erien vaikutus on eliminoitu, niihin ei ole sisällytetty merkittäviä sisäisiä katteita. Kertyneet poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen omaan pääomaan ja laskennallisiin verovelkoihin jaettuna. Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos on jaettu laskennallisen verovelan tai -saatavan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Asunto-osakeyhtiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmillä tilikausilla kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Pysyvien vastaavien omaisuuserien arvostus

Pitkävaikutteiset omaisuuserät on arvostettu suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn nettohankintamenuon tai sitä pienempään todennäköiseen arvoon. Omaisuuserän arvo perustuu sen käyttöarvoon tai milloin erä ei ole kaupungin omassa käytössä, sen todennäköiseen käypään arvoon.

Nettohankintamenuon on sisällytetty omaisuuserän suorat hankintakustannukset rahoitusosuuksilla vähennettynä. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston hyväksymän kulloinkin voimassaolevan poistosuunnitelman mukaan.

Aktivoiduissa omaisuuserissä noudatetaan niitä poistoajoja jotka olivat voimassa aktivointihetkellä.

Vaihtuvien vastaavien arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenuonsa FIFO-periaatteen mukaisesti tai sitä alempaan todennäköiseen arvoonsa. Saamiset ja rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen alkuperäiseen arvoonsa tai sitä pienempään todennäköiseen arvoonsa.

Korkosuojausinstrumentit

Rahoituspolitiikkansa mukaisesti kaupunki käyttää johdannaisopimuksia korkoriskiltä suojautuakseen. Kaupunki on tehnyt rahoituslaitosten kanssa koronvaihtosopimuksia, joiden tarkoitus on suojata kaupunkia koronmuutoksilta. Instrumentit on hankittu tarkoituksena pitää ne eräpäivään asti ja niiden määrä alittaa suojatun lainamäärän. Suojaukset on arvioitu tehokkaiksi ja suojausinstrumenteista aiheutuneet kulut on esitetty ajan kulumiseen perustuen korkokuluihin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Odottamattomat koronakustannukset vaikuttavat myös tämän vuoden toimintakuluihin.

Kaupungin koronakustannustuki on kirjattu vuonna 2021 toimintatuottohin kaupungin saamien ohjeiden mukaisesti. Tämä eroaa vuoteen 2020 koska silloin ne kirjattiin silloin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti valtionosuuksiin.

Kaupunki on saanut 1 miljoona euroa harkinnanvaraista valtionosuutta.

Sarlinin koulun palloiluhallinosa purettiin vuoden aikana ja siitä aiheutui lisäpoisto 287 573,60. Tästä summasta 179 822,56 tullaan kirjaamaan peruspääoman vähennykseksi.

3.4.2. Ulkoiset toimintatuotot

		Kaupunki		Konserni	
		2021	2020	2021	2020
Hallintopalvelut	Valtiolliset/Kunnalliset vaalit	21 975	0	21 975	0
	Hallinto	5 241	3 230	192 053	185 340
	Ikt-palvelut	1 008	16 008	1 008	16 008
Henkilöstöpalvelut	Henkilöstö	100 820	115 097	100 820	115 097
Talouspalvelut	Talous	10 792	58	10 792	58
	Omaisuuksien myynti	435 746	312 964	435 746	312 964
Elinkeinopalvelut	Elinkeinoelämä	191 712	172 828	191 712	172 828
	Viestintä	14 864	10 287	14 864	10 287
	Hankkeet	848 614	725 627	928 360	806 950
Tekniset tukipalvelut	Tekninen hallinto	1 200	1 200	1 200	1 200
	Kiinteistöt	1 565 115	1 150 406	2 362 853	1 918 789
	Palvelutoiminnot	48 389	47 154	12 749	16 991
	Liikenneväylät	289 770	623 062	285 659	622 750
	Vesipalvelut	3 885 513	3 897 136	3 780 655	3 786 646
	Energiapalvelut	0	0	2 107 709	2 060 259
Sivistys	Varhaiskasvatus	1 023 984	908 773	1 023 984	908 773
	Ruotsinkielinenkielinen koulutus	366 954	232 586	366 954	232 572
	Suomenkielinen koulutus	524 269	427 128	1 174 138	1 044 867
	Kulttuuri	57 000	68 632	120 550	82 188
	Kirjasto	12 121	6 365	12 121	6 365
	Joukkoliikenne	37 057	99 158	37 057	99 158
Sosiaali- ja terveysosasto	Sosiaalipalvelut	761 050	632 771	3 496 470	3 190 463
	Perhepalvelut	244 326	216 768	244 324	216 768
	Vanhustenhuolto	3 967 490	3 634 246	3 967 340	3 634 143
	Terveydenhuolto	4 073 500	2 146 581	4 069 333	2 141 772
	Erikoissairaanhoido	22 089	30 763	31 167 918	29 668 193
Ympäristösasto	Yhdyskuntasuunnittelu	766 086	781 620	745 202	762 875
	Ympäristönsuojelu	44 544	30 678	44 544	30 678
	Ympäristöterveydenhuolto	0	163	0	163
	Rakennusluvut	721 132	530 684	720 762	530 554
Yhteensä		20 042 361	16 821 974	57 638 849	52 575 698

3.4.3. Verotulojen erittely

	2021	2020
Kunnan tulovero	59 975 736	57 436 707
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 735 188	2 600 172
Kiinteistövero	9 542 392	8 672 742
Yhteensä	73 253 316	68 709 621

3.4.4. Valtionosuuksien erittely

	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	27 039 946	29 508 490
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	430 357	515 058
Siitä: harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	1 000 000	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-460 714	0
Menetettyjen verotulojen korvaus	6 143 549	-595 665
		6 289 258
Sammanlagt	32 722 781	35 202 083

3.4.5. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	32 801 189	33 067 034
Muiden palvelujen ostot	19 653 401	17 884 060
Yhteensä	52 454 590	50 951 094

3.4.6. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Käyttöomaisuus, josta tehdään poistoja, on vahvistettu etukäteen laaditulla poistosuunnitelmalla. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Käyttöomaisuudelle joka kuntayhdistymisen kautta siirtyi Paraisten, Nauvon, Korppoon, Houtskarın ja Iniön kunnista tehdään poistoja aikaisempien kuntien poistosuunnitelmien mukaan. Käyttöomaisuus, joka otettiin käyttöön 1.1.2009 poistetaan uuden poistosuunnitelman mukaan, joka vahvistettiin uudelle kaupungille. 1.1.2015 tuli voimaan poistosuunnitelman muutos, joka lyhensi poistoaikoja. Seuraava muutos astui voimaan 1.1.2017 jolloin myös poistoaikoja lyhennettiin ja uusia ryhmittelyjä otettiin käyttöön. 1.1.2017 jälkeen otettu käyttöomaisuus poistetaan seuraavan poistosuunnitelman mukaan.

Aineettomat hyödykkeet	suositus	poistoaika/vuosi oikeuden voimassaoloaika
Aineettomat oikeudet	5-20	
Liikearvo	2-5	5
Muut pitkävaikutteiset menot		
		lisenssin voimassaoloaika
Lisenssit		
Atk-ohjelmat	2-5	4
Muut	2-5	5
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50	40
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30	20
Talousrakennukset	10-20	20
Vapaa-ajan rakennukset	20-30	30
Asuinrakennukset	30-50	40
Kevytrakenteiset rakennukset ja rakenteet		10
Rakennusten peruskorjaukset		20
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15-20	20
Sillat, laituri ja uimalat	10-30	15
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30	20
Vedenjakeluverkosto	30-40	30
Viemäriverkko	30-40	30
Kaukolämpöverkko	20-30	30
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15-20	20
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10-12	10
Maakaasuverkko	20-25	20
Muut putki- ja kaapeliverkot	15-20	15
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10-20	15
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20	15
Liikenteen ohjauslaitteet	10-15	15
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15	15
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15-20	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8-15	15
Muut kuljetusvälineet	4-7	5
Muut liikkuvat työkoneet	5-10	5
Muut raskaat koneet	10-15	10
Muut kevyet koneet	5-10	5
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5-15	10
Muut laitteet ja kalusteet	3-5	4
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoaikaa

3.4.7. Pakollisten varausten erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Kaatopaikan maisemointi 1.1.	1 263 348	1 163 348	1 263 348	1 163 348
Varausten lisäys	100 000	100 000	100 000	100 000
Istāndsättānde av avstjālpningsplatsen 31.12.	1 363 348	1 263 348	1 363 348	1 263 348
Eläkevastuu 1.1.	0	0	4 222	4 384
Varausten lisäys/vähennys	0	0	-90	-163
Eläkevastuu 31.12.	0	0	4 132	4 222
Potilasvakuutuksen vastuuvaraus 1.1.	0	0	1 270 565	1 269 901
Varausten lisäys	0	0	66 075	664
Potilasvakuutuksen vastuuvaraus 31.12.	0	0	1 336 641	1 270 565
Pakolliset varaukset yhteensä	1 363 348	1 263 348	2 704 120	2 538 135

3.4.8. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	360 358	268 451	364 917	268 569
Rakennusten myyntivoitot	61 625	44 513	72 677	51 916
Muut myyntivoitot	13 763	0	50 257	19 594
Myyntivoitot yhteensä	435 746	312 964	487 851	340 078
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	-2 650	0	-2 650	0
Rakennusten myyntitappiot	0	-272 361	0	-272 361
Muut myyntitappiot	0	0	-2 077	-2 790
Myyntitappiot yhteensä	-2 650	-272 361	-4 727	-275 151

3.4.9. Satunnaisten kulujen erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Arkea Oy:n kauppaa koskeva seuraamusmaksu	0	200 000	0	200 000
Yhteensä	0	200 000	0	200 000

3.4.10. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2021	2020
Osinkotuotot muista yhteistöistä	109 544	120 131
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	912	912
Yhteensä	110 457	121 043

3.4.11. Pysyvien vastaavien hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet							Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Yhteensä	Maa-alueet	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hyödykkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	
Kirjanpitoarvo 1.1.	778 786	778 786	15 103 506	248 448	48 844 862	32 341 056	410 372	492 511	9 849	97 450 604
Lisäykset tilikauden aikana	29 832	29 832	756 182	6 387	1 969 493	1 480 176	22 380	3 284 827	0	7 519 445
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	-203 916	0	0	0	-203 916
Vähennykset tilikauden aikana	-65 050	-65 050	-117 358	0	-8 799	-7 037	0	0	0	-133 193
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	263 162	0	-300 516	0	-37 354
Tilikauden poisto	-110 199	-110 199	0	0	-2 333 758	-2 487 943	-216 852	0	0	-5 038 553
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	633 370	633 370	15 742 329	254 835	48 471 799	31 385 498	215 901	3 476 821	9 849	99 557 033

3.4.12. Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet tytäryhtiöt	Osakkeet omistusyhteisöisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	5 757 562	165 829	6 682 914	5 061 959	17 668 264
Lisäykset	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	-1 536 197	-1 536 197
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 757 562	165 829	6 682 914	3 525 762	16 132 067

3.4.13. Konsernin tytäryhtiöt, kuntayhtymäosuudet ja osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		
				oma pääomasta	vierasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhtiöt						
Paraisten Kaukolämpö Oy	Parainen	100,00 %	100,00 %	3 641 504	400 681	340 661
Paraisten Nuoriso- ja Urheilutalo Oy	Parainen	84,70 %	84,70 %	1 645 868	35 271	-22 456
Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy	Parainen	100,00 %	100,00 %	3 497 473	1 048 220	-12 818
Fastighet Ab Brinkhaga Kiinteistö Oy	Parainen		100,00 %	716 367	729 185	-55 422
Bostads Ab Nagu Millennium	Parainen		66,60 %	480 737	9 465	-491
Bostads Ab Korpo Verknäs	Parainen		100,00 %	9 742	132 213	27
Bostads Ab Houtskärs Strandbrink	Parainen		100,00 %	336 184	3 555	21
			Yhteensä	10 327 875	2 358 591	249 522
Kuntayhtymät						
Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiirin ky	Turku	3,611568 %	3,611568 %	7 328 420	10 598 586	533 687
Kärkulla skn	Parainen	4,14604 %	4,14604 %	312 461	1 648 618	-24 059
V-S Erityishuoltopiiri ky	Turku	0,9125 %	0,9125 %	59 877	218 086	10 214
Varsinais-Suomen liitto	Turku	3,47452 %	3,47452 %	84 176	65 028	-347
Peimarin Koulutuskuntayhtymä	Kaarina	4,89435 %	4,89435 %	782 752	89 111	12 052
			Yhteensä	8 567 687	12 619 429	531 547
Seuraava osakkuusyhteisö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä						
Ab Paris Oy	Parainen	35,10 %	35,10 %	54 682	49 733	-7 216

3.4.14. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä

	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	101 190	0	85 230
Lainasaamiset	8 828	0	8 828	0
Yhteensä	8 828	101 190	8 828	85 230
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	52 237	0	48 349
Siirtosaamiset	0	501 544	0	15 680
Yhteensä	0	553 780	0	64 028
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	573	0	984
Yhteensä	0	573	0	984
Saamiset yhteensä	8 828	655 543	8 828	150 242

3.4.15. Lyhytaikaisten siirtosaamisten erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Jaksotetut palkat	566 547	584 625	566 547	584 625
Liikaa maksetut/jaksotetut vakuutusmaksut	0	477	0	477
Jaksotetut hankerahoitukset	99 445	143 999	1 135 464	1 048 865
Jaksotetut korot	0	0	0	419
Jaksotetut eläkemaksut	9 384	12 817	9 552	12 876
Kelan korvaus työterveyshuollosta	88 873	102 000	253 607	255 631
Muut saamiset	1 238 042	227 378	1 443 965	359 759
Yhteensä	2 002 292	1 071 297	3 409 136	2 262 652

3.4.16. Selvitys oman pääoman muutoksista

	Kaupunki	
	2020	2020
Peruspääoma	57 597 746	57 597 746
Vahinkorahasto		
Rahaston pääoma 1.1.	124 034	124 034
Rahaston käyttö tilikaudella	0	0
Rahaston pääoma 31.12.	124 034	124 034
Henkilöstörahasto		
Rahaston pääoma 1.1.	0	0
Rahaston käyttö tilikaudella	0	0
Rahaston pääoma 31.12.	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 806 766	5 440 063
Siirto rahastoon tilikaudella	0	0
Edellisten tilikausien korjauserät	0	224 208
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	6 806 766	5 664 271
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 522 248	1 142 495
OMA PÄÄOMA	67 050 794	64 528 547

3.4.16. Selvitys oman pääoman muutoksista

	Konserni	
	2021	2020
Peruspääoma	57 597 746	57 597 746
Peruspääoma säätiöissä	1 519	1 519
Muut omat rahastot		
Rahaston pääoma 1.1.	273 802	299 667
Rahaston käyttö tilikaudella	0	-25 865
Edellisten tilikausien korjauserät	0	0
Rahaston pääoma 31.12.	273 802	273 802
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	10 538 082	8 875 143
Siirto rahastoon tilikaudella	0	0
Edellisten tilikausien korjauserät	-6 676	218 682
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	10 531 406	9 093 825
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 052 088	1 444 257
OMA PÄÄOMA	71 456 560	68 411 148

3.4.17. Selvitys vapaaehtoisten varauksien muutoksista

	2021	2020
Poistoero		
Investointivarausten perusteella kirjattu poistoero 1.1.	717 004	758 683
Poistoeron muutos	-41 680	-41 680
Poistoero 31.12.	675 324	717 004

3.4.18. Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset lainat, jotka erääntyvät maksettavaksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 500 000	3 117 500
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Yhteensä	1 500 000	3 117 500

3.4.19. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	125 861	0	92 037
Yhteensä	0	125 861	0	92 037
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	57 406	0	616 845
Siirtovelat	114 662	0	0	0
Yhteensä	114 662	57 406	0	616 845
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	179	0	17 402
Yhteensä	0	179	0	17 402
Velat yhteensä	114 662	183 446	0	726 283

3.4.20. Shekkilimiitti

	2021	2020
Luotollisen shekkitilin limiitti 31.12.	0	0
- siitä käyttämättä oleva määrä	1 500 000	1 500 000

3.4.21. Pitkäaikaisten muiden velkojen erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Liittymismaksut	72 643	72 643	72 643	72 643
Muut velat	42 639	25 498	42 639	25 498
Yhteensä	115 282	98 141	115 282	98 141

3.4.22. Lyhytaikaisten siirtovelkojen erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	6 028 151	5 897 760	9 223 127	8 922 337
Korkojaksotukset	310 302	275 141	333 868	278 416
Hankkeiden siirtovelat	748 880	657 485	1 206 437	995 479
Muut siirtovelat muille	183 304	65 334	541 335	913 026
Yhteensä	7 270 637	6 895 718	11 304 767	11 109 258

3.4.23. Vakuudet

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni	
	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 653 523	1 743 736
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 538 673	1 538 673

3.4.24. Vuokravastuut, työ- ja muut vakuudet sekä muut taloudelliset vastuut

	Kaupunki		Konserni	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut yhteensä				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	220 992	236 027	553 439	677 532
Myöhemmin maksettavat	845 226	871 913	4 715 352	6 646 042
Yhteensä	1 066 217	1 107 939	5 268 791	7 323 574
Leasingvastuut yhteensä				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	613 725	572 651	777 321	705 969
Myöhemmin maksettavat	708 914	674 263	882 866	926 850
Yhteensä	1 322 639	1 246 914	1 660 187	1 632 818
Työ- ja muut sopimusvakuudet				
Ympäristöosasto	124 700	169 700		
Palvelutoiminnot	1 646 437	375 699		
Yhteensä	1 771 137	545 399		

Muut taloudelliset vastuut

Kaupungilla on vuokralle antamiinsa omakotitontteihin liittyvä lunastusvastuu. Ellei vuokralainen lunasta tonttia ja vuokrasopimus katkeaa tai sitä ei uusita, kaupunki lunastaa rakennusmassan lunastussummalla, joka lasketaan kaupunginvaltuuston hyväksymien sääntöjen mukaisesti. Kaupunki on 31.12.2021 mennessä tehnyt 14 vuokrasopimusta, joista voi seurata tällainen vastuu. Kaupunki on tehnyt myös asuntoyhtiöiden kanssa tonttimaata koskevia vuokrasopimuksia, joihin sisältyy vastaava lunastuslauseke rakennusten osalta.

Kaupunki on vuokrannut elinkeinonharjoittajille kiinteistöjä ja laitoksia vierasvenesatamiksi ja matkailuelinkeinotoiminnassa käytettäviksi rakennuksiksi. Sopimukseen sisältyy tavallisesti osapuolten keskinäinen sopimus siitä, korvataanko elinkeinonharjoittajan vuokra-aikana kiinteisiin rakenteisiin tekemät investoinnit vuokra-ajan päättyessä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt nämä sopimukset. Kaupungilla on tällaiset vastuut Paraisten, Nauvon, Houtskarın ja Iniön vierasvenesatamien ja Sollidenin leirintäalueen osalta.

Kaupungilla on Turun Seudun Vesi Oy:n kanssa 21.3.2013 ja 25.11.2013 tekemiensä sopimusten nojalla vastuu Kaarinan ja Paraisten välisen syöttövesijohdon nettokustannuksista. Sopimusten mukaan kaupunki maksaa TSV:lle lainanlyhennyksiä vastaavat poistot, rahoituskulut ja syöttövesijohdon kunnossapidosta aiheutuvat kustannukset. Paraisten kaupunki on ottanut korkoturvan suojautuakseen lainan korkotason muutoksilta. Vastuu poistoista (= laina) on 4,7 miljoonaa euroa 31.12.2021.

3.4.25. Takaukset

	Kaupunki	
	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	6 583 214	6 583 214
Jäljellä oleva pääoma	1 069 568	1 460 610
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	16 203 000	16 203 000
Jäljellä oleva pääoma	8 745 649	9 044 574

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kaupunki	
	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	106 795 664	100 939 802
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	69 957	62 895

3.4.26. Korkosuojaukset

Voimassa olevat johdannais sopimukset	Juoksuaika	Alku	Loppu	Korko	Pääoma- tyyppi*	31.12.2021		31.12.2020	
						Pääoma	Markkina-arvo	Pääoma	Markkina-arvo
Koronvaihtosopimus yksittäiselle lainalle			01/11/2022	4,020 %	TV	543 452	-12 413	1 136 310	-51 972
Koronvaihtosopimus - vesilaitos, TSV:n lain	30 v	2015	11/04/2045	1,466 %	TV	4 700 000	-583 141	4 900 000	-975 733
Lainakohtaiset suojaukset						5 243 452	-595 554	6 036 310	-1 027 705
Koronvaihtosopimus	30 v	2016	09/04/2046	2,750 %	B	10 000 000	-5 287 356	10 000 000	-7 261 216
Koronvaihtosopimus	10 v	2013	14/02/2023	1,841 %	B	8 000 000	-282 365	8 000 000	-477 435
Koronvaihtosopimus	10 v	02/01/2020	01/01/2030	1,327 %	B	5 000 000	-517 231	5 000 000	-795 780
Koronvaihtosopimus	30 v	31/03/2020	31/03/2050	0,198 %	TV	4 750 000	143 730	5 000 000	-201 051
Koronvaihtosopimus	10 v	01/04/2020	01/04/2030	1,367 %	B	5 000 000	-517 062	5 000 000	-822 861
Koronvaihtosopimus	30 v	31/03/2021	31/03/2051	0,263 %	B F	5 000 000	246 845	0	0
Rahoituslainausta suojaavat sopimukset yhteensä						37 750 000	-6 213 439	33 000 000	-9 558 343
Koronvaihtosopimus	4 v	24/04/2023	25/10/2027	-0,174 %	B F	6 750 000	53 639	0	0
Koronvaihtosopimus	8 v	15/03/2023	01/04/2030	0,219 %	B F	5 000 000	50 959	0	0
Koronvaihtosopimus	30 v	31/03/2021	31/03/2051	0,263 %	B F	0	0	5 000 000	-420 470
Johdannais sopimukset jotka suojaavat kaupungin rahoitusta myöhemmässä ajankohdassa						11 750 000	104 598	5 000 000	-420 470

*TV = Tasaisesti vähenevä, B = bullet, B F = bullet joka on voimassa vasta myöhemmässä ajankohdassa

Korkosuojaukset yhteensä (kaupunki) per 31.12.	38 293 452
Kaupungin vaihtuvakorkoinen lainakanta 31.12.	40 130 946
Suojausaste 31.12.	95,4 %

Kaupungin rahoitusperiaatteiden mukainen tavoite on, että kaupungin suojausaste on vähintään 30 % ja enintään 90%. Syy korkeaan suojausasteeseen johtuu nostamattomista lainoista Luovuuskeskusta varten vuoden 2021 lopulla.

1) Vesilaitoksen 4,7 miljoonan euron koronvaihtosopimus suojaa kaupungin korkositoumusta liittyen vastaavaan lainaan Turun Seudun Vesi Oy:n taseessa.

Periaatteet

Kaupunki suojaa olemassa olevan ja odotettavissa olevan lainakantansa. Rahoitusperiaatteiden mukaan kaupunki ei missään olosuhteissa tee spekulatiivisia rahoitusjärjestelyjä. Kaupunki haluaa korkosuojauksensa olevan tehokasta.

5,2 miljoonaa euroa korkosuojauksesta on tehty tiettyjä lainoja vastaan niin, että suojauksen pääoma vastaa lainan pääomaa ja korkosuojauksen vaihtuva korko vastaa lainan vaihtuvaa korkoa. 30 miljoonaa euroa kaupungin rahoituksesta 31.12. muodostuu kuntatodistusten myyntiin perustuvasta lyhytaikaisesta rahoituksesta, jossa korko on aina vaihtuva markkinakorko.

Konserni

Konserniyhteisöistä Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiri on tehnyt korkosuojaussopimuksia. Yhteisöjen periaatteet vastaavat kaupungin omia periaatteita ja korkosuojaussopimuksia on tehty yksittäisten lainojen korkoriskiltä suojautumiseksi.

3.4.27. Tilikauden henkilöstökulut

	2021	2020
Rahapalkka	42 882 831	41 546 184
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	-706 522	-628 825
Tuloslaskelman palkat	42 176 309	40 917 359
Eläkekulut	8 911 253	8 820 349
Muut henkilösivukulut (Sotu, tapaturma-,työttömyys- ja ryhmähenkivakuutus)	1 481 190	1 273 696
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	52 568 752	51 011 404
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	12 862	0
Yhteensä henkilöstökulut	52 581 614	51 011 404

3.4.28. Henkilöstön lukumäärä

Osasto	2021	2020
Konsernipalvelut	39	44
Tekniset tukipalvelut	56	56
Sivistysosasto	372	381
Sosiaali- ja terveysosasto	378	353
Ympäristösosasto	34	32
Yhteensä	879	866

3.4.29. Puolueille tai puolueyhdistyksille tilitetty luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Paraisten keskusta ry	40	296
Paraisten kokoomus ry	2 477	2 312
Pargas svenska socialdemokraterna	1 111	1 591
Suomen sosiaalidemokraatit	582	487
Svenska folkpartiet i Finland	9 829	9 315
Vänsterförbundet i Pargas	783	879
Åbonejdens Gröna rf	2 284	2 528
Perussuomalaiset	469	0
Yhteensä	17 574	17 407

3.4.30. Tilintarkastajan palkkio

	2021	2020
BDO AUDIATOR OY		
Tilintarkastuspalkkiot	29 755	36 975
Tilintarkastajanlausunnot	0	0
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	8 107	4 716
Muut palkkiot	2 125	4 400
Yhteensä	39 987	46 091

4. Eriytetyt tilinpäätökset

4.1. Taseyksikkö vesilaitoksen tilinpäätös

Taseyksikkö vesilaitoksen tuloslaskelma	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Liikevaihto	3 116 483	3 097 922
Liiketoiminnan muut tuotot	1 155 537	1 142 929
Aineet ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-642 411	-577 292
Palvelujen ostot	-725 257	-630 994
Muut toimintakulut	-682 399	-674 402
Aineet ja palvelut	-2 050 067	-1 882 687
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-677 132	-668 137
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-139 399	-141 942
Muut henkilösivukulut	-9 515	-23 881
Henkilöstökulut	-826 047	-833 959
Poistot		
Suunnitelman mukaiset poistot	-854 290	-1 053 349
Poistot	-854 290	-1 053 349
LIIKEVOITTO	541 617	470 856
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muille maksetut korkokulut	-96 310	-91 511
Rahoitustuotot ja -kulut	-96 310	-91 511
Poistoerojen lisäys/vähennys	2 860	2 860
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	448 167	382 205

Taseyksikkö vesilaitoksen tase

	2021	2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	0	13 164
Muut pitkävaikutteiset menot	0	13 164
AINEELLISET HYÖDYKKEET	11 203 489	13 610 817
Maa- ja vesialueet	158 473	156 344
Rakennukset	1 810 104	1 958 670
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 104 920	11 329 416
Koneet ja kalusto	69 186	107 789
Keskeneräiset hankkeet	60 805	58 599
VAIHTO-OMAISUUS		
LYHYTAIKAISET SAAMISET	914 255	922 351
Myyntisaamiset	914 255	922 351
VASTAAVAA	12 117 743	14 546 332
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	8 814 659	8 366 492
Jäänöspääoma	11 082 786	11 082 786
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-2 716 294	-3 098 499
Tilikauden yli- / alijäämä	448 167	382 205
POISTOERO	51 152	54 012
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	2 669 946	5 451 548
Pitkäaikainen laina (sisäinen täsmäytyserä)	2 597 304	5 378 905
Liittymismaksut	72 643	72 643
LYHYTAIKAINEN	581 985	674 280
Ostovelat	411 623	519 912
Siirtovelat	170 363	154 368
VASTATTAVAA	12 117 743	14 546 332

Taseyksikkö vesilaitoksen rahoituslaskelma

	2021	2020
Tulorahoitus		
Liikeylijäämä (-alijäämä)	541 617	470 856
Poistot ja arvonalentumiset	854 290	1 053 349
Rahoitustuotot ja -kulut	-96 310	-91 511
	<hr/>	<hr/>
	1 299 597	1 432 693
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-659 754	-987 346
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 225 957	0
	<hr/>	<hr/>
	1 566 203	-987 346
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	2 865 800	445 347
Rahoitustoiminta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/vähennys	-2 781 601	-557 688
	<hr/>	<hr/>
	-2 781 601	-557 688
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	8 096	67 338
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-92 295	45 003
	<hr/>	<hr/>
	-84 198	112 342
Rahoitustoiminta netto	-2 865 800	-445 347

4.1.4. Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Vesilaitoksen tilinpäätös on laadittu kaupungin tilinpäätösperiaatteita noudattaen (kts kaupungin liitetiedot kohta 3.4.1.)

Pysyvät vastaavat koostuvat vesilaitoksen toimintaan kuuluvasta käyttöomaisuudesta kaupungin taseessa. Vaihtuviin vastaaviin sisältyvät vesilaitoksen myyntisaamiset. Oma pääoma vesilaitoksen taseessa on lähtöajankohtana vuonna 2012 vastannut oman pääoman osuutta kaupungin taseessa. Pitkäaikaiset lainat ovat syntyneet taseen loppusumman, oman pääoman ja vuonna 2012 vesilaitoksen toimintaan kuuluneiden velkojen tasauseränä. Sisäisestä lainasta ei ole veloitettu korkoa.

Pysyvien vastaavien hyödykkeet									
	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Yhteensä	Maa-alueet	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hyödykkeet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	13 164	13 164	128 775	27 569	1 958 670	11 329 416	107 789	58 599	13 610 817
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	2 129	22 700	572 838	22 380	39 706	659 754
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	-2 225 957	0	0	-2 225 957
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	37 500	0	-37 500	0
Tilikauden poisto	-13 164	-13 164	0	0	-171 266	-608 877	-60 983	0	-841 126
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	128 775	29 698	1 810 104	9 104 920	69 186	60 805	11 203 489

Selvitys oman pääoman muutoksista

	2021	2020
Jäännöspääoma 1.1.	11 082 786	11 082 786
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-2 716 294	-3 098 499
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	448 167	382 205
OMA PÄÄOMA 31.12.	8 814 659	8 366 492

Selvitys vapaaehtoisten varauksien muutoksista

Poistoero	2021	2020
Investointivarauksen perusteella kirjattu poistoero 1.1.	54 012	56 872
Poistoeron muutos	-2 860	-2 860
Poistoero 31.12.	51 152	54 012

Selvitys pitkäaikaisen vieraan pääoman muutoksista

	2021	2020
Laina (sisäinen täsmäytyserä)	2 597 304	5 378 905
Muut pitkäaikaiset velat	72 643	72 643
Yhteensä	2 669 946	5 451 548

Siirtovelkojen erittely

	2021	2020
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	170 363	154 368
Yhteensä	170 363	154 368

Korkosuojaukset

Voimassa olevat johdannaisopimukset	Juoksu aika	Alku	Loppu	Korko	Pääoma tyyppi	31/12/2021		31/12/2020	
						Pääoma	Markkina- arvo	Pääoma	Markkina- arvo
Koronvaihtosopimus - vesilaitos, TSV:n laina 1)	30 v	2015	11/04/2045	1,466 %	TV	4 700 000	-583 141	4 900 000	-975 733
Lainakohtaiset suojaukset						4 700 000	-583 141	4 900 000	-975 733

TV = Tasaisesti vähenevä

1) Koronvaihtosopimus -vesilaitos 4,9 milj. euro suojaa kaupungin vastuulla Turun Seudun Vesi Oy:n taseessa olevan vastaavan kokoisen vaihtuvakorkoisen lainan korkoriskiä

Muut taloudelliset vastuut

Kaupungilla on Turun Seudun Vesi Oy:n kanssa 21.3.2013 ja 25.11.2013 tekemiensä sopimusten nojalla vastuu Kaarinan ja Paraisten välisen syöttövesijohdon nettokustannuksista. TSV on tehnyt investointeja ja ottanut vaihtuvakorkoisen lainan kustannusten kattamiseksi. Sopimusten mukaan kaupungin TSV:lle maksamiin kustannuksiin sisältyy lainanlyhennyksiä vastaavat poistot, rahoituskulut ja syöttövesijohdon kunnossapidosta aiheutuvat kustannukset. Vastuu poistosta (=laina) on 4,7 miljoonaa euroa 31.12.2021.

Tilikauden henkilöstökulut

	2021	2020
Rahapalkka	677 132	668 137
Tuloslaskelman palkat	677 132	668 137
Eläkekulut	139 399	141 942
Muut henkilösivukulut (sotu, tapaturma-, työttömyys- ja ryhmähenkivakuutus)	9 515	23 881
Yhteensä tuloslaskelma mukaan	826 047	833 959
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	0	0
Yhteensä henkilöstökulut	826 047	833 959

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2021	2020
Vakinainen henkilöstö	13	14
Osa-aikainen henkilöstö	2	2
Yhteensä	15	16

4.2. Työterveyshuolto

Kunnan on lain mukaan tarjottava työterveyshuollon palveluja kunta-alueen elinkeinonharjoittajille. 1.1.2019 tuli voimaan uusi laki työterveyshuollon osalta. Paraisten kaupunki ei ole yhtiöittänyt työterveyshuollon palvelujaan vuoden aikana. Kaupunki tarjoaa vuodesta 2019 alkaen ulkoisille asiakkailleen ainoastaan ehkäisevää terveydenhuoltoa. Sairaanhoidoksi luokiteltavia palveluja ei tarjota ulkoisille asiakkaille 1.1.2019 alkaen.

Työterveyshuollon tuotot ja kulut merkitään erilliselle kustannuspaikalle, tuotot kirjataan tilille 3130, Työterveyshuollon maksut, ja sisäiset myyntituotot kirjataan erikseen. Toiminnan tuotot ja kulut kirjataan kustannuspaikalle 6518, Työterveyshuolto. Tuotot ovat työterveyshuollon myyntituottoja. Kuluihin sisältyvät työterveyshuollon henkilöstön henkilöstökulut, toimintaa varten ostetut ja toiminnassa käytetyt palvelut ja tavarat sekä toiminnassa käytettävien toimitilojen vuokrat.

Sisäisen työterveyshuollon osuus on suuri. 232 t€ tuotoista 179 t€ eli 77 % on sisäisiä.

Työterveyshuollon toimintakate, kaupungin oma työterveyshuolto mukaan lukien.

	TA 2021	2021	2020
Tuotot	322.000	232.120	288.583
Kulut	-334.306	-385.077	-358.283
Toimintakate	-12.306	-152.958	-69.701

5. Allekirjoitukset ja merkinnät

5.1. Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Gunilla Granberg

Staffan Åberg

Markku Orell

Tina Axén

Kaj-Johan Karlsson

Kurt Lundqvist

Regina Koskinen

Maria Sainio

Mikaela Luoma

Egon Nordström

Jarmo Takalupa

5.2. Tilinpäätösmerkinnät

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Paraisilla 11. toukokuuta 2022

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Andreas Holmgård
JHT, KHT

Över utförd revision har idag avgetts berättelse.

Pargas 11 maj 2022

BDO Audiator Ab, revisionsammanslutning

Andreas Holmgård
OFGR, CGR

6. Luettelot ja selonteot

Luettelo kirjanpito kirjoista ja säilytystavasta

Päiväkirja	Sähköinen arkisto
Pääkirja	Sähköinen arkisto
Myyntireskontra	Sähköinen arkisto
Ostoreskontra	Sähköinen arkisto
Käyttöomaisuus	Sähköinen arkisto
Tasekirja	Erikseen sidottu
Tase-erittelyt	Erikseen sidottu

Luettelo käytetyistä tositelajeista

	Tositelaji	Säilytystapa
Alkusaldot	1	Sähköinen arkisto
Talousarvio	2	Sähköinen arkisto
Lisämääräraha	3	Sähköinen arkisto
Muistiotosite/ulkoinen, Raintance	10	Paperitosite
Muistiotosite/ulkoinen, Rondo	15	Sähköinen arkisto
Muistiotosite/sisäinen, Raintance	20	Paperitosite
Muistiotosite/sisäinen, Rondo	25	Sähköinen arkisto
Muistioiden jaksotus/sisäinen, Raintance	30	Paperitosite
Muistiotosite/tilinpäätös	32	Paperitosite
Käyttöomaisuus	34	Sähköinen arkisto
Käyttöomaisuus/muistio	39	Sähköinen arkisto
Sisäiset laskut/Rondo	40	Sähköinen arkisto
Budjetointi	96	Sähköinen arkisto
Ennuste	98	Sähköinen arkisto
Myyntilaskut	100, 110-990	Sähköinen arkisto
Pankkitosite	101	Paperitosite
Palkkatosite	100	Paperitosite
Palvelusetelit	116	Sähköinen arkisto
Sosiaalityö/ProConsona	120	Paperitosite
Kassatosite	104	Sähköinen arkisto
Myyntireskontra/manuaaliset kirjaukset	511	Paperitosite
Myyntireskontra/viitesuoritukset	521	Sähköinen arkisto
Myyntireskontra/hyvityslaskujen kuittaus	531	Sähköinen arkisto
Myyntireskontra/saatavien poistot	541	Paperitosite
Ostolaskut	800	Sähköinen arkisto
Ostomaksut	899	Paperitosite